

T.C.
BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

**HAVÂSS-I REFÎ‘A (EYÜP) MAHKEMESİ’NE AİT 294 NUMARALI
ŞER‘İYYE SİCİL DEFTERİNİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ŞEYMA NUR MUHTEREM

TEZ DANIŞMANI
Dr. Öğr. Üyesi ALİ KARAHAN

BİLECİK, 2021

10298772

T.C.
BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

**HAVÂSS-I REFÎ‘A (EYÜP) MAHKEMESİ’NE AİT 294 NUMARALI
ŞER‘İYYE SİCİL DEFTERİNİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ŞEYMA NUR MUHTEREM

TEZ DANIŞMANI
Dr. Öğr. Üyesi ALİ KARAHAN

BİLECİK, 2021

10298772

BEYAN

“Havâss-ı Refî‘a (Eyüp) Mahkemesi’ne Ait 294 Numaralı Şer‘iyye Sicil Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi” adlı yüksek lisans tezinin hazırlık ve yazımı sırasında bilimsel ahlak kurallarına uyduğumu, başkalarının eserlerinden yararlandığım bölümlerde bilimsel kurallara uygun olarak atıfta bulunduğumu, kullandığım verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, tezin herhangi bir kısmının Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyân ederim.

Şeyma Nur Muhterem

ÖN SÖZ

Kuruluşundan itibaren adaleti devletin aslî vazifelerinden biri olarak gören Osmanlı Devleti'nde, şer'î ya da örfî hukuk ayrımı gözetilmeksizin tüm davalar Nizamiye Mahkemelerinin açılışına kadar şer'iyeye mahkemelerinde çözümlenmiş ve şer'iyeye mahkemeleri Cumhuriyet'in ilânına kadar varlığını sürdürmüştür.

Şer'iyeye mahkemelerinde padişah tarafından adaletin temini ile görevlendirilen kişi kadı olup, kadılar görev sınırları içerisindeki bölgede gerçekleşen tüm hukukî ihtilâfları çözümleyerek şer'iyeye sicil defterlerine kaydetmişlerdir. Kadı sicili olarak da adlandırılan şer'iyeye sicil defterlerinde yalnızca kadının adlî vazifeleri ile ilgili kayıtlar değil, bölgede sahip oldukları tüm vazifeler ile ilgili kayıtlar kaydedilmiştir. Bu nedenle şer'iyeye sicil defterlerinde i'lâm, hüccet ve mâ'ruz gibi belgelerin yanı sıra emir, ferman, buyruldu, tezkire ve berat gibi çeşitli belgeler de yer almıştır. Şer'iyeye sicilleri, içerisinde barındırdığı çeşitli belgeler nedeniyle hem günümüzü anlamada hem de geçmişimizi aydınlatmada önemli bir kılavuz rolü oynamaktadır.

Bu çalışma, Osmanlı Devleti'nin sosyal, ekonomik, kültürel, siyasî, hukukî ve şehir tarihi açısından ana kaynak niteliği taşıyan şer'iyeye sicillerinden biri olan Havâss-ı Refî'a mahkemesine ait 294 numaralı şer'iyeye sicil defterini esas alarak hazırlanmıştır. Çalışma, bir giriş ve dört bölümden meydana gelmektedir. Giriş bölümünde Osmanlı Hukuku'nun genel yapısı hakkında umûmî bir mâlûmat verildikten sonra şer'î hukuk ile örfî hukuktan söz edilerek bunların yüzyıllarca nasıl uyum içerisinde uygulandığı, Osmanlı padişahlarının adaletle verdikleri önem ve bu doğrultuda çıkarılan kanunnâmeler ile XIX. yüzyıl ile birlikte Osmanlı Devleti'nin hukuk sisteminde gerçekleştirdiği düzenlemelerden bahsedilmiştir.

Birinci bölüm Osmanlı Şer'iyeye Mahkemeleri ve Şer'iyeye Sicilleri olarak ikiye ayrılmış; "*Şer'iyeye Mahkemeleri ve Şer'iyeye Mahkemelerinin Hâkimi Olarak Kadı*" başlıkları çerçevesinde ilk olarak kadılık müessesesinin gelişimi, kadıların tayin prosedürü ile görevleri, kadılarda aranan nitelikler, kadılık müessesesinin Tanzimat Devri ile beraber uğradığı değişiklikler ve kadıların yargı alanındaki vazîfelerine yardımcı olan görevlilerden bahsedilmiştir. Daha sonra şer'iyeye sicil defterlerinin içeriği ve özelliklerinden kısa bir şekilde bahsedilerek mahdar, sicil ve sakk-ı şer'î kavramları açıklanmış, şer'iyeye sicil defterlerinin tarihi üzerinde durularak günümüze ulaşan siciller hakkında örnekler verilmiş, şer'iyeye sicilleri

içerisinde yer alan belge çeşitleri ve sicillerin muhteva ve kıymeti ile ilgili konular ele alınmıştır.

İkinci bölümde, ileride yapılacak çalışmalara katkı sunabileceği düşünülerek defterde yer alan kaza, nahiye, mahalle, kasaba, karye, cami, medrese, vakıf, kitap ve diğer yer adları tablolaştırılarak kısa bilgiler verilmiş böylece defterin muhtevası incelenmiştir.

Üçüncü bölümde defterde yer alan ve aynen transkripsiyonu verilen her belge incelenerek özetlenmiştir.

Dördüncü bölümde Havâss-ı Refi'a Mahkemesi'ne ait H. 1212-1213 (M. 1797-1798) senelerini kapsayan 294 numaralı şer'iyye sicil defterinin orijinal metninden günümüz harflerine aktarılmış hâli verilmiştir.

Tezin başlangıcından sonuna kadar desteğini esirgemeyen ve tüm sorularımı sabırla cevaplayan değerli danışman hocam Dr. Öğr. Üyesi Ali Karahan'a katkı ve emekleri için teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım. Ayrıca en büyük destekçilerim olan ve her zaman yanımda bulunan aileme ve sevgili eşime gösterdikleri anlayış ve hayatıma kattıkları anlam için minnettarım.

Şeyma Nur Muhterem

Balıkesir-2021

ÖZET

HAVÂSS-I REFÎ‘A (EYÜP) MAHKEMESİ’NE AİT 294 NUMARALI ŞER‘İYYE SİCİL DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRMESİ

Bu tez, Havâss-ı Refî‘a (Eyüp) mahkemesine ait Hicrî 1212-1213 (M. 1797-1798) seneli 294 numaralı şer‘iyye sicil defterini esas alarak hazırlanmıştır. Talik yazı türünde kaleme alınan defter, toplam 44 varaktır ve içerisinde 141 adet belge bulundurmaktadır. Tezin konusunu oluşturan sicil defterinde vasi, kayyım ve vekil tayini, tereke taksimi, vârisi olmayan kişilerin terekelerinin beytûlmala verilip satılması, borçlanma ve borcun tahsil edildiğinin ispatı, taşınır ve taşınmaz malların satışı, nafaka ve evlilik gibi tüm hukukî işlemler kaydedilmiştir. Ancak sicil defterinin büyük çoğunluğu tereke taksimi ve tereke taksimi ile ilişkili hukukî işlemlerle ilgilidir.

Bu çalışmanın da dâhil olduğu kadı sicilleri, kadı tarafından kaleme alınan ve kadının görevde olduğu süre içerisinde bölgede gerçekleşen tüm mahkeme kayıtları ile merkezden gönderilen emir, ferman, buyruldu gibi belgeleri içerir. Kadı sicilleri, bölgede bulunan yer isimleri ve mimarî yapılar ile ilgili bilgileri de ihtiva eder. Bu nedenle şehir tarihi araştırmaları için de önem arz eden kadı sicilleri, günümüze ulaşmayan mimarî yapılar veyahut günümüze ulaşan mimarî yapıların kimler tarafından kaç yılında inşa edildiği gibi birçok mâlûmat sunar. Dolayısıyla kadı sicilleri, muhtevastaki bu zenginlik nedeniyle yalnızca hukuk tarihi için değil Osmanlı Devleti’nin sosyal, ekonomik, kültürel, siyasî ve şehir tarihi için de önemli kaynaklar arasında yer almaktadır.

Tezin konusunu oluşturan Havâss-ı Refî‘a (Eyüp) Mahkemesi’ne ait 294 numaralı şer‘iyye sicil defterinde de bölge halkının karşılaştığı tüm hukukî ihtilâflar kadı tarafından karara bağlanarak kaydedilmiştir. Çalışmada, defter içerisinde yer alan bu kararlar, transkripsiyon edilmiş ve özetleri çıkarılarak sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Havâss-ı Refî‘a, Şer‘iyye Sicil Defteri, Kadı, Vasi, Kayyım ve Vekil Tayini, Tereke.

ABSTRACT
TRANSCRIPTION AND EVALUATION OF THE COURT RECORD BOOK
NO. 294 OF HAVÂSS-I REFÎ'A (EYÜP) COURT

This thesis was prepared on the basis of the court record book no. 294 and dated Hijri 1212-1213 (C.E. 1797-1798) of Havâss-ı Refî'a (Eyüp) court. The book was written in Ta'liq font; it consists of 44 leaves in total and contains 141 documents. All legal transactions such as appointment of guardians, trustees, and attorneys, portion of the inheritance, transferring the inheritance of the persons without heirs to the state treasury and selling it, borrowing and proof of debt collection, sales of movable and immovable properties, alimony, and marriage were recorded in the court record book forming the basis of the thesis. However, the vast majority of the court record book pertains to portion of the inheritance.

Qadi record books that also involves this study contains all records of the courts that were written by the qadi and took place in the region during the office of the qadi and the documents such as orders, edicts, and commands sent from the central administration. Qadi record books contain information about place names and architectural structures in the region. For this reason, qadi record books which are also important for urban history research, contain a lot of information such as architectural structures that have not survived to the present day or by whom and in what year the architectural structures that have survived to the present day were built. Therefore, thanks to their richness, the qadi record books are among the important sources not only for the history of law, but also for the social, economic, cultural, political, and urban history of the Ottoman Empire.

All legal disputes faced by the local community and the decisions of the qadi were written in the court record book no. 294 of Havâss-ı Refî'a (Eyüp) court which is the subject of the thesis. The study evaluated the decisions in the court record book by presented their exact transcriptions and summaries.

Keywords: Havâss-ı Refî'a, Court Record Book, Qadi, Appointment of Guardians, Trustees and Attorneys, Inheritance.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	i
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
KISALTMALAR.....	vii
1. GİRİŞ	1
1.1. Osmanlı Hukuku'nun Genel Yapısı	1
1.1.1. Şer'î Hukuk	1
1.1.2. Örfî Hukuk	3
1.1.3. Osmanlı Kanunnâmeleri	4
1.1.4. Osmanlı Hukuk Sistemi'nde Yapılan Düzenlemeler	6
2.OSMANLI ŞER'İYYE MAHKEMELERİ VE ŞER'İYYE SİCİLLERİ... 8	8
2.1. Şer'iyye Mahkemeleri ve Şer'iyye Mahkemelerinin Hâkimi Olarak Kadı	8
2.2.1. Kadıların Tayin Prosedürü	10
2.2.2. Kadının Görevleri	11
2.2.3. Kadıda Aranılan Nitelikler	12
2.2.4. Kadılık Müessesesindeki Düzenlemeler	13
2.2.5. Kadıların Yargı Alanındaki Yardımcıları	14
2.3. Şer'iyye Sicilleri	16
2.3.1. Mahdar, Sicil ve Sakk-ı Şer'î Kavramları	17
2.3.2. Osmanlı Devleti'ne Ait Çeşitli Şer'iyye Sicilleri	18
2.3.3. Şer'iyye Sicillerindeki Belge Çeşitleri.....	19
2.3.4. Şer'iyye Sicillerinin Muhtevası	20
3. DEFTERİN MUHTEVASI	22
3.1. Defterde Yer Alan Kaza Adları	22
3.2. Defterde Yer Alan Nahiye Adları	24
3.3. Defterde Yer Alan Mahalle Adları	24
3.4. Defterde Yer Alan Kasaba Adları	26
3.5. Defterde Yer Alan Karye Adları	27
3.6. Defterde Yer Alan Diğer Yer Adları	29
3.7. Defterde Yer Alan Câmî Adları.....	30
3.8. Defterde Yer Alan Medrese Adları	31
3.9. Defterde Yer Alan Vakıf Adları	32

3.10. Defterde Yer Alan Kitap Adları	33
3.11. Defterde Yer Alan Dava Konuları.....	35
3.12. Defterde Yer Alan Müslüman ve Gayr-i Müslim Davaları	38
4. BELGE ÖZETLERİ	41
5. DEFTERİN TRANSKRİPSİYONUNDA İZLENEN YÖNTEM VE TRANSKRİPSİYONU	71
5.1. Trasnkripsiyonda İzlenen Yöntem.....	71
5.2. Defterin Transkripsiyonu.....	72
SONUÇ	282
KAYNAKÇA	284

KISALTMALAR

a.g.e. : Adı geçen eser

a.g.m. : Adı geçen makale

a.g.mad. : Adı geçen madde

a.g.t. : Adı geçen tez

bkz.: Bakınız

C. : Cilt

H. : Hicrî

M.: Miladî

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

S.: Sayı

s.: Sayfa

TDVİA: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi

TTK: Türk Tarih Kurumu

TABLÖLAR

Tablo 3.1. Kaza Listesi.....	22
Tablo 3.2. Nahiye Listesi.....	24
Tablo 3.3. Mahalle Listesi.....	25
Tablo 3.4. Kasaba Listesi.....	27
Tablo 3.5. Karye Listesi.....	27
Tablo 3.6. Diğer Yer Adları Listesi.....	29
Tablo 3.7. Câmî Listesi.....	31
Tablo 3.8. Medrese Listesi.....	32
Tablo 3.9. Vakıf Listesi.....	32
Tablo 3.10. Kitap Listesi.....	33
Tablo 3.11. Dava Konuları Listesi.....	37
Tablo 3.12. Müslüman ve Gayr-i Müslim Dava Listesi.....	39

1. GİRİŞ

1.1. Osmanlı Hukuku'nun Genel Yapısı

Bir uç beyliği olarak kurulan Osmanlı Devleti, kısa süre zarfında topraklarını genişleterek üç kıtaya yayılan bir imparatorluk hâline gelmiştir. Devletin varlığını altı asırdan fazla sürdürmesinde askerî ve siyâsî gücünün yanı sıra uyguladığı teşkilât yapısı da etkili olmuştur. Osmanlı Devleti'nin uyguladığı bu teşkilât hem İslâmiyet Öncesi Türk Devletleri'nin hem de Türk İslâm Devletleri'nin uyguladıkları devlet teşkilâtlarının sentezi şeklindedir. Başka bir ifadeyle Osmanlı Devleti, kendinden önce gelen devletlerin teşkilâtını doğrudan uygulamamış, tarihî süreç içerisinde bu teşkilât birikiminde değişiklikler yapmış ve kendi yapısına göre uyarlamıştır. Osmanlı Devleti'nin asırlarca uyguladığı hukuk sistemi de bu teşkilât yapısının içinde yer almış ve diğer Türk-İslâm devletlerinde olduğu gibi Osmanlı Devleti'nde de hukuk sisteminde ağırlıklı olarak şer'î hukuk olarak adlandırılan İslâm hukuku benimsenmiştir.

1.1.1. Şer'î Hukuk

Şer' ve şeriat kelimeleri anlamdaştır. Şeriat kelimesi, şer' kökünden türemiştir ve İslâm dinine ilişkin ahlakî, dinî ve hukukî kuralların tamamını ifade etmek için kullanılmıştır¹. Hukukî anlamda ise şeriat, Allah'ın peygamberler aracılığı ile insanlar için gönderdiği emirler şeklinde tanımlanmıştır. Diğer bir ifadeyle şeriat, insanlar tarafından gerçekleştirilen bilinçli davranışların ilahi emirler ile sınırlandırılıp düzenlenmesini sağlayan kuralların tamamı için kullanılmıştır. Ancak günümüzdeki anlamına bakıldığında İslâm hukukunu ifade etmek için şeriat yerine hukuk ilmi anlamına gelen ve sadece ibadet veya dinî emirleri değil bireysel ve toplumsal kuralları da içeren fıkıh kelimesinin kullanımının daha doğru olduğu belirtilmektedir². Osmanlı Devleti'nde şer'î hukuk denildiğinde İslâm âlimlerinin Kur'an, sünnet, icmâ ve kıyasa dayanarak fıkıh kitaplarında yazdıkları hukukî hükümler kastedilmiştir. Bunlar Osmanlı kanunnâmelerinde “şer'î” ya da “şer'î şerif” olarak zikredilmiştir³.

¹ Talip Türkan, “Şeriat”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (TDVİA)*, c.28, İstanbul 2010, s.571.

² Halil Cin-Ahmed Akgündüz, *Türk Hukuk Tarihi*, Osmanlı Araştırmaları Vakfı, İstanbul 2011, s.122; İlber Ortaylı, *Türkiye Teşkilât ve İdare Tarihi*, Cedit Neşriyat, Ankara 2008, s.62.

³ Ahmet Akgündüz, “Osmanlı Hukuku'nda Şer'î Hukuk-Örfî Hukuk İkilemi ve Yasama Organının Yetkileri”, *İslâmî Araştırmalar Dergisi*, c.12, S.2, (1999), s.177.

İslâm hukuku yani fıkıh kendine özgü özellikleri olan orijinal bir hukuk sistemi olup İslamiyet'in doğuşundan sonra şekillenmeye başlamıştır. Fıkıh, ilahî bir hukuk sistemi olduğundan ana kaynakları Kur'ân ve sünnettir. Kur'ân ve sünnet dışındaki icmâ⁴, kıyas⁵ gibi kaynaklar mutlaka Kur'ân ve sünnetle uyum içerisinde olmuş ve onların belirlediği sınırlar içerisinde yer almışlardır. Çünkü İslam hukukunda kanun koyma yetkisi yalnızca Allah'a ve peygambere mahsus olup âlimler yalnızca Allah'ın açık emirlerini belirleyerek içtihadı açık konuları yorumlamak ve zaman içerisinde oluşan boşlukları doldurmakla yükümlü olmuşlardır. Bu hukuk sistemi evrensel bir yapıya sahip olduğu gibi aynı zamanda çok yönlüdür yani bir Müslüman meşruiyetini dinden alan bir hukuka uyduğundan hem dünyevî hem de uhrevî düzene uymuştur. İslâm hukuku, kişilerin Allah'ın hukukî ve ahlaki emirlerine riayet ederek düzen ve huzur içerisinde yaşamalarını amaçlamış böylece kişilerin bireysel ve toplumsal hukukî ihtiyaçları İslâm hukuku ile karşılanmıştır⁶.

İslâm hukukunun yukarıda belirtilen bu özellikleri İslâmiyet'i benimseyen diğer devletler gibi Osmanlı Devleti tarafından da benimsenmiş ve uygulanmıştır. Dolayısıyla Osmanlı Devleti'nin hukuk sistemi kendine has özellikleri olan bir hukuk sistemi olmamıştır. İslâmiyet'i kabul eden diğer devletler ile birçok ortak özelliği barındırmış ve temelde İslâm hukukunu esas alarak açıkça hüküm koyulan konularda fıkıh kitaplarındaki Hanefî mezhebinin görüşlerini benimsemiştir⁷. İslâm hukukunda kanun koyma yetkisi yalnızca Allah'a ve peygambere mahsus olsa da eğer padişah müçtehid ise doğrudan bir hüküm bulunmadığı konularda yeni bir kanun koyma yetkisini kullanmıştır. Ancak padişah sınırsız bir şekilde kanun koyma yetkisine sahip olamamış; İslâm hukukuna aykırı bir kanun koyması durumunda geçersiz sayılacağını bilmiştir. Dolayısıyla padişah emir ve fermanları çıkarırken İslâm hukukunun hükümlerini değişikliğe uğratmadan veya kaldırmadan bu yetkisini kullanmıştır. Osmanlı kanunnâmelerinde görülen tımar sistemi ile ilgili konular, tazir cezaları ve mirî arazi konuları ile ilgili hükümler padişahın bu yetkisi doğrultusunda çıkarılmıştır. Padişahın İslâm hukukuna göre bir dokunulmazlığı yoktur; kanunlar Osmanlı tebaası için ne kadar geçerli ise

⁴ Kelime anlamı derlemek toparlamak olan icmâ, dinî literatürde Hz. Muhammed ümmetinin onun vefatından sonra karşılaştıkları yeni meseleler hakkında Kur'ân ve sünneti yorumlayarak mesele üzerinde fikir birliği etmeleri anlamına gelmektedir. Ayrıntılı bilgi için bkz: İbrahim Kâfi Dönmez, "İcmâ", *TDVİA*, c.21, İstanbul 2000, s.417-431.

⁵ Kelime anlamından ayrı olarak İslam hukukunda kıyas genel anlamıyla hakkında net bir hüküm bulunmayan konuda karar alırken, konular arasındaki benzerlik ve ortak özelliklere bakılarak karar vermek anlamına gelmektedir. Ayrıntılı bilgi için bkz: H. Yunus Apaydın, "Kıyas", *TDVİA*, c.25, Ankara 2002, s.529-539.

⁶ Hayreddin Karaman, *Anahatlarıyla İslâm Hukuku (1. 2. 3. Ciltler Bir Arada)*, Ensar Neşriyat, İstanbul 2006, s.42-44.

⁷ M. Âkif Aydın, *Osmanlı Devleti'nde Hukuk ve Adalet*, Klasik Yayınları, İstanbul 2014, s.15; Cin-Akgündüz, a.g.e., s.155.

padişah için de aynı derecede geçerli olmuştur⁸. Osmanlı padişahının belirtilmiş olan yetkilerini kullanarak çıkardığı emir, ferman ve kanunlar tarihî süreç içerisinde sayıca önemli bir çokluğa ulaşmış ve şer'î hukuktan ayrı olarak değerlendirilmiştir. Dolayısıyla Osmanlı hukuku kendi içerisinde İslâm hukukunu yani fıkıh kitaplarının içerdiği konuları esas alan şer'î hukuk ve padişah iradesine dayanan örfî hukuk olarak ikiye ayrılmıştır. Kısacası Osmanlı hukuku, esas olarak İslâm hukuku ve İslâm hukukunun yanında padişah tarafından İslâm hukukuna paralel olarak çıkartılan örfî hukuktan meydana gelmiştir⁹.

1.1.2. Örfî Hukuk

Osmanlı padişahı şer'î hukuka paralel olarak şer'îatın kapsamı dışında olan konularda kanun koyma yetkisine sahip olmuştur. Örf ifadesi, mutlak örf ve adetlerden meydana gelen bir terim değil padişahın tebaanın yararını gözeterek şer'îat dışında kendi iradesine dayanarak çıkardığı kanunlar için kullanılmıştır. Ancak örfî hukuku devreye sokan daha doğrusu şer'î hukuk yanında başka bir hukuk daha kullanan ilk devlet Osmanlı Devleti olmamıştır. Mesela Hindistan'da kurulan Delhi Sultanlığı'nda “*zavâbir*” adı verilen kanun şer'î hukuk ile birlikte kullanılmıştır. Osmanlı Devleti'nde örfün tanımını yapan ve ondan bahseden ilk kişi Fatih Sultan Mehmed (1444-1446, 1451-1481) döneminin müverrihlerinden olan Tursun Bey olmuştur¹⁰. Aynı şekilde XVI. yüzyılın ilk çeyreğinde Mısır'da yaşayan David Ben Zimrâ isimli bir haham da Osmanlı Devleti'nde şer'î ve örfî olmak üzere iki hukuk sisteminin var olduğunu ifade etmiştir¹¹. Fakat örfî hukuk konusunda Osmanlı uleması arasında ortak bir fikir birliği olmamıştır. Bu konuda İbn Haldun'un görüşlerine katılan bir grup şer'î hukuktan ayrı örfî hukukun olmadığını, bir başka grup örfî hukukun var olduğunu fakat şer'îatın kapsamadığı konularda ve şer'îatın çizdiği çerçeve içerisinde uygulanabileceğini, diğer bir grup örfün Kur'an, sünnet, icmâ ve kıyasla birlikte yer aldığını, son grup ise örfün icmâ kapsamında olduğunu savunmuştur¹². Neticede bu konu hakkında her ne kadar Osmanlı uleması arasında fikir birliğine varılamasa da ilk örfî vergi olan bâc vergisinin Osman Bey döneminde çıkarıldığına dayanarak Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan itibaren örfî hukuk hukuk uygulanmıştır diyebiliriz¹³. Osmanlı Devleti'nde örfî hukuk kuralları tek seferde değil zaman içerisinde çeşitli

⁸ Hasan Tahsin Fendoğlu, *İslâm ve Osmanlı Anayasa Hukukunda Yargı bağımsızlığı*, Beyan Yayınları, İstanbul 1996, s.116-118.

⁹ Aydın, a.g.e., s.16.

¹⁰ Halil İnalcık, *Osmanlı'da Devlet, Hukuk ve Adalet*, Kronik Yayınları, İstanbul 2018, s.33-34.

¹¹ Uriel Heyd, “Eski Osmanlı Hukuku'nda Kanun ve Şeriat”, *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S.26, çev. Selahaddin Eroğlu, c.26, S.1, (1984), s.634.

¹² İnalcık, a.g.e., s.34.

¹³ Aydın, a.g.e., s.16.

emir ve fermanlar şeklinde çıkartılmıştır. Çıkarılan emir ve fermanların birer kopyası daha sonra aynı tarzda bir mesele ile karşılaşıldığında birbiriyle çelişen hükümler verilmesini önlemek için şer‘iyye sicillerine kaydedilmiştir. Daha sonra şer‘iyye sicillerine kaydedilen çeşitli hükümler kanunnâmelerde toplanmıştır¹⁴.

1.1.3. Osmanlı Kanunnâmeleri

Osmanlı Devleti’nin kuruluşundan itibaren padişahlar örfî hukukun kapsamı dâhilinde birçok hüküm çıkarsa da Fatih Sultan Mehmed hem çeşitli hükümler çıkarmış hem de 1453’te İstanbul’u fethedip mutlak otoriteye kavuştuktan sonra kapsamlı olarak biri devlet teşkilâtı ile ilgili teşkilât kanunnâmesi; diğeri ceza, maliye ve idare ile ilgili hükümleri içeren reâyâ kanunnâmesi olmak üzere iki kanunnâme çıkarmıştır. Fatih Sultan Mehmed çıkardığı reâyâ kanunnâmesinde “*Bu kanunnâme atam dedem kanunudur ve benim dahi kanunumdur. Evlâd-ı kirâmım neslen ba‘de neslin bununla âmil olalar*” diyerek Osmanlı tarihinde ilk defa hem kendinden önceki çeşitli hükümleri hem de kendi hükümlerini bir kanunnâme altında toplamıştır. Böylece örfî hukukun gelişmesinde Fatih Sultan Mehmed dönemi bir dönüm noktası olmuş ve örfî hukuku ön plana taşımıştır. Fatih Sultan Mehmed bu kanunnâmeleri çıkarırken İslâm hukukunu değil Türk-Moğol geleneğini esas almış ve mutlak otoritesi doğrultusunda elde ettiği güç ile serbestçe kanun çıkarma yetkisini kullanmıştır¹⁵.

Osmanlı Devleti’nin çıkardığı kanunnâmeler zamanla önemli bir yekûna ulaştığından kendi içerisinde sınıflandırılmıştır. Bunlardan birincisi II. Bayezid (1481-1512) kanunnâmesi gibi padişah hükümleri şeklinde çıkarılan kanunnâmeler olmuştur. İkincisi sancak kanunnâmeleri olup Osmanlı Devleti’ndeki ilk örneği 1487 yılında çıkarılan Hüdâvendigâr Sancağı tahrir defteri içerisinde yer almıştır. Üçüncüsü eyâlet kanunnâmeleri içine de dâhil olabilecek genellikle devlete hizmet için çalışan tebaa adına çıkarılan özel kanunnâmelerdir. Dördüncüsü Fatih Sultan Mehmed’in çıkardığı kanunnâme gibi devlet teşkilâtı ile ilgili konuları içeren kanunnâmeler olmuştur. Sonuncusu ise devletin tüm topraklarında geçerli olan ve tüm Osmanlı tebaasını ilgilendiren genel kanunnâmeler olup Fatih Sultan Mehmed’in çıkardığı reâyâ kanunnâmesi de bu grupta yer almıştır. Fatih Sultan Mehmed yukarıda bahsi geçen iki kanunnâmesi ile Osmanlı Devleti’nde kanun koyma yetkisini sınırsız bir şekilde kullanmış ve ondan sonra tahta geçecek olan padişahlara örnek teşkil etmiştir. Fatih Sultan Mehmed’den

¹⁴ Mehmet Akif Aydın, “Kanunnâmeler ve Osmanlı Hukukunun İşleyişindeki Yeri”, *Osmanlı Araştırmaları Dergisi*, c. 24, S.24, (2004), s.40-41.

¹⁵ Abdülkadir Özcan, “Fâtih’in Teşkilât Kanunnâmesi ve Nizam-ı Âlem için Kardeş Katli Meselesi”, *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi*, S.33, (1981), s.29; İnalçık, *a.g.e.*, s.40-42.

sonra tahta geçen II. Bayezid babasından kalan adalet anlayışını devam ettirip kanun koyma yetkisini kullanarak 1501 tarihinde Fatih Kanunnâmesi'ne ilavelerde bulunarak bir kanunnâme çıkarmış ve hükümdar olduğu süre boyunca bunu uygulamıştır. II. Bayezid tarafından çıkarılan bu kanunnâme daha sonra tahta geçecek olan torunu I. Süleyman'ın çıkaracağı kanunnâmenin temelini oluşturmuştur. II. Bayezid'den sonra tahta geçen Yavuz Sultan Selim (1512-1520) de her Osmanlı padişahı gibi adalete önem vermiş ve bir kanunnâme çıkarmıştır. I. Süleyman (1520-1566) ise Fatih Sultan Mehmed ve II. Bayezid döneminde çıkarılan kanunnâmelerden yararlanmış; bunlarda değinilmeyen konulara değinmiş ve geniş kapsamlı bir ceza kanunnâmesi çıkarmıştır. Diğerlerinin aksine kanunları daha sistematik bir şekilde ele alan I. Süleyman, ilk defa terimlerin Türkçe değil Arapça karşılığını kullanmıştır¹⁶. I. Süleyman, Fatih Sultan Mehmed'in aksine çıkardığı kanunları örfî hukukla değil şer'î hukukla açıklamış böylelikle Osmanlı Devleti hukuk sistemini şer'î hukuka yaklaştırmıştır. Ayrıca Hanefî hukukunun kurallarına titizlik gösterilip dışına çıkılmaması, dönemin Şeyhülislâm Ebussuud Efendi'nin etkisiyle I. Süleyman döneminde başlamıştır. I. Süleyman'ın bu kanunnâmeleri çıkartırken genel amacı, yeni fethedilen yerler de dâhil olmak üzere tüm Osmanlı topraklarında tek bir kanunnâmeye dayanılarak hüküm verilmesini sağlamaktır. I. Süleyman'ın tahta geçtiği ilk zamanlardan itibaren adaleti bu denli gözetmesi ve çeşitli kanunlar çıkarması Osmanlı tebaası tarafından ona “*Kanûnî*” sıfatının verilmesine neden olmuştur. Kanûnî Sultan Süleyman'ın çıkardığı bu kanunlar sadece kendi döneminde değil daha sonra tahta çıkan padişahlar döneminde de önem ve mâhiyetini korumuştur¹⁷. XVI. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin teşkilât yapısında bozulmalar meydana gelmeye başlamış ve bunlardan en önemlisi de tımar sistemi olmuştur. Tımar sisteminin çökmesiyle Kanûnî Sultan Süleyman'ın çıkardığı kanunnâme işlevini yitirmiş ve toprak sorunlarına cevap mahiyetinde “*Kanunnâme-i Cedîd-i Sultânî*” adlı yeni bir kanunnâme çıkartılmıştır. XVII. yüzyılda ise IV. Murad (1623-1640) tarafından içerik ve konuların işleniş biçimi bakımından farklı olan “*Kanunnâme-i Sultânî*” adlı bir kanunnâme çıkarılmıştır. Ancak bu kanunnâmenin II. Murad tarafından çıkarılmış olma ihtimali de vardır. XVII. yüzyılın ikinci yarısına gelindiğinde, Kanûnî Sultan Süleyman'ın çıkardığı kanunnâmelerden sonra tam anlamıyla içerik bakımından farklı olan ve en kapsamlı teşrîfât ve teşkilât kanunnâmesi olma özelliğini taşıyan “*Tevkiî Abdurrahman Paşa*

¹⁶ Halil İnalçık, “Kanunnâme”, *TDVİA*, c.34, İstanbul 2001, s.334-335; Heyd, *a.g.m.*, s.636-637.

¹⁷ Feridun M. Emecen, “XVI. Asırda Hukuk”, *Mimarbaşı Koca Sinan Yaşadığı Çağ ve Eserleri I*, Vakıflar Genel Müdürlüğü, İstanbul 1988, s.114-119.

Kanunnâmesi” çıkarılmış ve bu kanunnâme Fatih Sultan Mehmed’in teşkilât kanunnâmesi ile benzerlik göstermiştir¹⁸.

1.1.4. Osmanlı Hukuk Sistemi’nde Yapılan Düzenlemeler

Osmanlı Devleti’nin kuruluşundan itibaren hukuk sistemi içerisinde kanunnâmeler aracılığıyla küçük değişiklikler yapılmış olsa da Osmanlı hukukundaki en büyük ve en köklü değişiklik XIX. yüzyılda Tanzimat Fermanı’nın ilan edilmesiyle gerçekleşmiştir¹⁹. 1839’da Tanzimat Fermanı’nı ilan eden I. Abdülmecid, Osmanlı padişahlarının uyguladığı ceza verme yetkisinden vazgeçmiş ve cezaların ancak şeriat ve kanun hükümlerine göre mahkemeler tarafından verileceğini söylemiştir. Osmanlı Devleti’nde kuruluştan itibaren yargılama kadılar tarafından şer‘iyye mahkemelerinde yapılıyorken, Tanzimat’la bu mahkemelerin yanında modern mahkemelerin kurulması da kararlaştırılmış fakat bu mahkemelerde görevlendirilecek donanımlı kişilerin olmaması hukuk sistemini zor duruma sokmuştur. Ayrıca birbirinden bağımsız mahkemelerin bir arada yaşaması görevler ve yetkiler açısından büyük anlaşmazlıklara yol açmış, Osmanlı hukukunun işleyişinde sorunlar meydana gelmiştir. Tanzimat Fermanı’nın ilan edilmesinden sonra 1856’da Tanzimat Fermanı’nın tamamlayıcısı olan Islahat Fermanı ilan edilmiştir. Islahat Fermanı’yla Osmanlı tebaası içerisinde yer alan gayr-i Müslimlere geniş haklar verilmiş, Müslüman ve gayr-i Müslim tebaa eşit konuma gelmiştir. Ancak yargılama konusunda gayr-i Müslimlere verilen haklar Osmanlı Devleti’nde asırlardır uygulanmış olan hukuk birliğini temelinden sarsmıştır. I. Abdülmecid’in (1839-1861) ölümünden sonra sırasıyla I. Abdülaziz (1861-1876), V. Murad (30 Mayıs 1876 - 31 Ağustos 1876) ve II. Abdülhamid (1876-1909) tahta geçmiştir. II. Abdülhamid 1876’da tahta geçtiğinde ilk olarak Kanun-i Esasi’yi ilan etmiştir²⁰. Osmanlı Devleti’nin yıkılışına kadar yürürlükte kalan Kanun-i Esasi’de saltanat usulü ve devletin egemenlik anlayışı, devletin yapısı ve teşkilâtı, kişilerin temel hak ve özgürlükleri, kurulacak olan Meclis-i Umûmî içerisindeki Heyet-i Meb‘usan ve Heyet-i Ayan’ın yetkileri ve görev süreleri ayrıntılı olarak anlatılmıştır. Ancak II. Abdülhamid, kendi yetkilerine bir sınırlandırma getirmemiş hatta Kanun-i Esasi’nin 133. maddesindeki sürgün yetkisini kullanmıştır. Kanun-i Esasi, Meclis-i Umûmî’nin II. Abdülhamid tarafından 1878’de tatil edilmesiyle bir süre uygulanmamış olsa da 1908’de II.

¹⁸ Ahmed Akgündüz, “Osmanlı Kanunnâmeleri (Doğuşu, Çeşitleri ve Tarihî Seyri)”, *Türkler*, Yeni Türkiye Yayınları, c.10, Ankara 2002, s.45; İnalcık, *a.g.m.*, s.336.

¹⁹ Mehmet Âkif Aydın, “İstanbul’da Hukuk”, *Antik Çağdan XXI. Yüzyıla Büyük İstanbul Tarihi*, İstanbul Büyükşehir Belediyesi (Kültür A. Ş.) Yayınları, c.10, İstanbul 2015, s.467.

²⁰ Coşkun Üçok-Ahmet Mumcu, “Tanzimat Döneminde Türk Hukuku”, *Halil İnalcık Adâlet Kitabı*, (ed. Bülent Arı-Selim Aslantaş), Yeditepe Yayınları, İstanbul 2015, s.220-236.

Meşrutiyet'in ilanıyla tekrar kullanılmaya başlanmış ve yedi kez değişikliğe uğramıştır²¹. Tanzimat Dönemi denilen 1839-1876 seneleri arasında en önemli gelişme Mecelle-i Ahkâm-ı Adliyye'nin çıkarılması olmuştur²². Mecelle'nin çıkarılmasına Tanzimat'la beraber gelen ikili hukukun yarattığı sorunlar özellikle mahkemelerde yeterli donanıma sahip olmayan kişilerin yer alması ve yabancı devletlerin Osmanlı Devleti'nin iç işlerine karışmalarını engelleme isteği neden olmuştur. Bu sorunları çözümlmek için Osmanlı Devleti'ndeki tüm mahkemelerde kaynak olarak kullanılacak, yanlış ve çelişkili bilgiler içermeyen sadece doğru bilgilere yer veren İslâm hukukunun muâmelât²³ kısmı ile alakalı başvurulacak bir medeni kanuna ihtiyaç duyulmuştur. Bunun üzerine Ahmed Cevdet Paşa'nın başkanlığını yaptığı “*Mecelle Cemiyeti*” isimli bir komisyon kurulmuştur. Cemiyet, 1868'de faaliyetlerine başlamış ve sekiz yıl süren çalışmaların ardından on altı kitap ve 1.851 maddeden oluşan Mecelle hazırlanarak yürürlüğe konmuştur²⁴. Mecelle, İslâm hukukundaki Hanefî mezhebinin hükümlerini esas almış ve Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan itibaren uyguladığı kanunlar ile fıkıh kitaplarında yazılan hükümleri basit bir dille bir araya getirmiştir. Ancak Mecelle özellikle ticaret alanında eksik kalmış ve 1908'de İkinci Meşrutiyet'in ilanıyla birlikte birçok eleştiriye maruz kalmıştır. Eleştiriler sonucunda Mecelle üzerinde bazı düzenlemeler yapılmış neticede 1926 yılında İsviçre Medeni ve Borçlar Kanunu'na dayanılarak hazırlanan Türk Medeni Kanunu kabul edilmiş ve Mecelle yürürlükten kaldırılmıştır²⁵.

²¹ M. Âkif Aydın, “Kanûn-ı Esâsî”, *TDVİA*, c.24, İstanbul 2001, s.329-330.

²² M. Âkif Aydın, “Mecelle'nin Hazırlanışı”, *Osmanlı Araştırmaları Dergisi*, c.9, S.9, (1989), s.33.

²³ İslâm Hukuku'nun gelişmesi ile birçok anlama gelen muamelât, geniş anlamı ile İslam Hukuku'nun ibadetler haricindeki bölümünü kısacası hukukun tamamını ifade etmek için kullanılmıştır. Dar anlamı ile ise hukukun tamamını değil sadece medeni, iç ve özel hukuk için kullanılmıştır. Ayrıntılı bilgi için bkz: Bilal Aybakan, “Muâmelât”, *TDVİA*, c.30, İstanbul 2005, s.318.

²⁴ Osman Kaşıkçı, “Osmanlı Medeni Kanunu Mecelle”, *Halil İnalcık Adâlet Kitabı*, (ed. Bülent Arı-Selim Aslantaş), Yeditepe Yayınları, İstanbul 2015, s.257-264.

²⁵ Sıddık Sami Onar, *Osmanlı İmparatorluğunda İslam Hukuku'nun Bir Kısımının Codification'u*, İsmail Akgün Matbaası, c.20, S.1-4, (1955), s.64-85.

2.OSMANLI ŞER'İYYE MAHKEMELERİ VE ŞER'İYYE SİCİLLERİ

2.1. Şer'îyye Mahkemeleri ve Şer'îyye Mahkemelerinin Hâkimi Olarak Kadı

Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan itibaren tüm padişahlar adalete önem vermiş ve adaletin tatbîkini sağlamışlardır. Padişahlar, adaleti sağlayacak en büyük otorite olarak görülmüş ve onlara yapılacak başvurular orada bulundukları düşüncesiyle Divân-ı Hümâyûn'a yapılmıştır. Böylece adalet, tebaanın Divân-ı Hümâyûn'a direkt olarak şikâyetlerini bildirmesinin ardından padişahın emirler aracılığıyla haksızlıklara çözüm bulması şeklinde gerçekleşmiştir²⁶. Bu nedenle Divân-ı Hümâyûn Osmanlı Devleti'ndeki en yüksek mahkeme olma niteliğini kazanmış ve buraya gelen davalara öncelikli olarak Rumeli kazaskeri, sadrazamın isteği doğrultusunda ise Anadolu kazaskeri bakmıştır. Divân-ı Hümâyûn aynı zamanda kadı hükümlerinin temyiz edildiği yer olma özelliğini de taşımıştır²⁷. Padişahlar tebaanın şikâyetlerini ne kadar dinler ve ilgilenirse o kadar adaletli sayılmış ve tebaanın şikâyetlerini doğrudan padişaha bildirememeleri en büyük sorunlardan biri olarak görülmüştür. İlk Osmanlı padişahlarından Orhan Bey (1326-1359) ve II. Murad saray kapısı önünde direkt olarak tebaanın şikâyetlerini dinlemiş ve çözüm bulmuşlardır. İlerleyen dönemlerde padişahlar Divân-ı Hümâyûn'a başkanlık etmeseler de halkın şikâyetlerine çözüm bulmak amacıyla Kasr-ı Adâlet veya Adâlet Köşkü denilen yerde bu görevlerini yerine getirmişlerdir. Osmanlı padişahlarından IV. Mehmed bu amaçla Edirne'de bir Adâlet Köşkü yaptırmıştır²⁸. Görüldüğü üzere kuruluşundan itibaren Osmanlı Devleti'nde adalete önem verilmiş ve padişahlar tüm Osmanlı topraklarını adalet içerisinde yönetmeyi aslî vazifelerinden biri olarak görmüşlerdir. Temel olarak şer'î hukuku benimseyen Osmanlı Devleti'nde Tanzimat Dönemi'ne kadar topraklarında meydana gelen tüm olaylar şer'î veya örfî hukuk ayrımı yapılmaksızın tek yetkili mahkeme olan şer'îyye mahkemelerinde çözümlenmiştir. Şer'î ve örfî hukukun tek bir mahkeme tarafından uygulanması bu iki hukukun birbirleriyle uyum içerisinde olmasını sağlamış ve hukuk alanında meydana gelebilecek uyuşmazlıkları ortadan kaldırmıştır²⁹. Şer'îyye mahkemelerinde padişahın şer'î ve örfî hukukun uygulanmasıyla görevlendirdiği kişi ise belgelerde “*hâkim, hâkimü'ş-şer' ve hâkimü'l-vakt*” olarak da geçen kadı olmuştur³⁰.

²⁶ İncalcık, a.g.e., s.63.

²⁷ Mehmet Akif Aydın, “Divan-ı Hümayun”, *Antik Çağdan XXI. Yüzyıla Büyük İstanbul Tarihi*, İstanbul Büyükşehir Belediyesi (Kültür A. Ş.) Yayınları, c.10, İstanbul 2015, s.461-465.

²⁸ Halil İncalcık, “Osmanlı Hukuk Sisteminde Adâletin Üstünlüğü”, *Halil İncalcık Adâlet Kitabı*, (ed. Bülent Arı-Selim Aslantaş), Yeditepe Yayınları, İstanbul 2015, s.157-158.

²⁹ M. Akif Aydın, “Mahkeme”, *TDVİA*, c.27, İstanbul 2003, s.341-342.

³⁰ İlber Ortaylı, “Kadı”, *TDVİA*, c.24, İstanbul 2001, s.70; Fethi Gedikli, “Kazâ”, *TDVİA*, c.25, İstanbul 2002, s.117-118.

Kadılar şer‘iyye mahkemelerinde nikâh, miras paylaşımı, vasî görevlendirme ve görevden alma, suç, cinâyet, hak ihlali gibi mahallî bölgede meydana gelen tüm davalara bakmışlardır³¹. Şer‘iyye mahkemelerinde kadı temel olarak Hanefî mezhebinin en doğru görüşüne göre hüküm vermiştir. Ancak Hicaz, Yemen ve Mısır gibi başka mezhepten tebaanın yoğunlukta olduğu bölgelerde ve başka bir mezhebe göre çözümlenmesi gereken olaylarda söz konusu mezhepten bir âlim davaya bakmıştır. Âlimin verdiği hüküm ise Hanefî mezhebinden olan kadının onaylaması sonucunda uygulamaya konulmuştur³².

Kadılar diğer mahallî görevlilerin aksine bulundukları bölgede görevlerini yerine getirebilmek ve tebaanın isteklerini iletebilmek için direkt olarak pâyitahtla haberleşme ayrıcalığına da sahip olmuşlardır. Kadıların görev aldığı yerlerde sorumlu olduğu amir, bölgenin askeri amiri olan beylerbeyi veya sancakbeyi değil kazasker olmuştur³³. Kadılar temel olarak şer‘î hukuku uygulamakla görevli olduklarından, tebaanın gözünde nasıl devletin temsilcileriye aynı şekilde devletin gözünde de tebaanın temsilcileri olup aracı görevini de üstlenmişlerdir³⁴.

Osmanlı Devleti kuruluşundan itibaren yeni fethettiği yerlere mutlaka bir kadı tayini gerçekleştirmiştir. Öyle ki Osman Bey hem bölgedeki işlerle ilgilenmesi hem de her Cuma günü tebaa arasındaki davalara bakması için Şeyh Edebalı’nın talebesi olan ve ilk hutbeyi okuyan Dursun Fakih’i Karacahisar’a kadı olarak tayin etmiştir³⁵. Kuruluş yıllarında fakihler kadılık vazifesini üstlenmiş ve Orhan Bey zamanında kadıların yetiştirilmesi için İznik’de medrese kurulmuştur. I. Murad, Yıldırım Bayezid (1389-1402) ve Çelebi Mehmed (1413-1421) döneminde de yeni medreseler kurulsada medreselerdeki en büyük gelişme Fatih Sultan Mehmed döneminde “Sahn-ı Seman” medreselerinin kuruluşuyla gerçekleşmiştir. Sahn-ı Seman medreseleriyle paralel olarak medreseler Hâşiye-i tecrid (yirmili), miftah (otuzlu), kırklı, hâriç, dâhil ve Sahn-ı seman medreseleri olarak derecelendirilmiştir. II. Bayezid döneminde bu medreselere altmışlı medreseler de eklenmiştir. Kanunî Sultan Süleyman dönemine gelindiğinde ise Süleymaniye Camii ile birlikte bir külliye inşa edilmiştir. Külliye içerisinde yer alan yedi medrese Süleymaniye Medreseleri olarak adlandırılmış ve medrese derslerine matematik, tıp gibi dersler eklenerek medreselerde okutulan dersler genişletilmiştir³⁶.

³¹ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilâtı*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2014, s.113.

³² Ahmed Akgündüz, “Osmanlı Kanunnâmeleri’nin Şer’î Sınırları”, *Osmanlı*, Kolektif, c.6, Ankara 1999, s.405.

³³ Ortaylı, a.g.e., s.43.

³⁴ Ortaylı, a.g.mad, s.70.

³⁵ Ziya Kazıcı “Osmanlılarda Hoşgörü”, *Türkler*, c.10, Ankara 2002, s.404.

³⁶ Süleyman Kaya-Haşim Şahin, *Osmanlı’da Fıkah ve Hukuk*, Mahya Yayınları, İstanbul 2017, s.28; Ümit Kılıç, “İlmiye Teşkilatı”, *Osmanlı Teşkilât Tarihi El Kitabı*, (ed. Tufan Gündüz), Grafiker Yayınları, Ankara 2014, s.282-283; Yusuf Halaçoğlu, *XIV-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı*, TTK, Ankara 1991, s.120-122.

2.2.1. Kadıların Tayin Prosedürü

Yukarıda belirtilen bu medreselerden mezun olan talebeler icâzet aldıktan sonra kadılık görevlerine başlamışlardır. Ancak ilerleyen süreçte çok fazla medrese mezununun olması tayinlerinin hemen gerçekleşmemesine sebep olmuştur. Medrese mezunları gerekli sınavlardan geçtikten sonra meslekî tecrübe kazanmaları için kazasker divânlarına devam etmişler ve tayinlerinin gerçekleşmesi için kazaskerlerin tuttuğu matlab defterlerine kayıt yaptırmışlardır. Medreseden mezun olan kadı adaylarının tayinlerinin gerçekleşmesi için sıra beklmelerine mülâzemet adı verilmiştir. Mülâzemet süresi biten kadılar sıra gelince kazalara kadı olarak tayin edilmişlerdir. Görev süreleri biten kadıların da tayini hemen gerçekleşmemiş, yeni görevlerine başlamadan önce yeni yapılan düzenlemeler ve kanunları öğrenmeleri amaçlanmıştır. Kadılar görev değişiklikleri sırasında ilk tayinlerinde olduğu gibi her Çarşamba günü kazasker divânlarına devam etmişlerdir³⁷. Kazaskerler, kadının tayini gerçekleşmeden kısa süre önce görev alacağı bölgeyi, yevmiyesini, göreve başlama ve bitiş süresini içeren ve padişah tarafından onaylandığını gösteren bir buyruldu hazırlamışlardır. Buyrulduların bir kopyası ise tarik defteri veya ruznamçe defteri denilen defterlere kaydedilmiştir³⁸.

Tayinleri gerçekleşen kadıların görev süreleri ise bölge halkıyla yakınlaşıp yanlı hareket etmelerinin önüne geçilmesi amacıyla kısa süreli olmuştur. Ancak görev süreleri temel olarak tayin edilecekleri kadılıkların rütbeleri esas alınarak belirlenmiştir. Uygulamada bir kesinlik kazanmamış olsa da kaza kadılıkları yirmi ay, mevleviyet³⁹ derecesindeki kadılıkların görev süresi ise bir sene süreyle tayin edilmiştir⁴⁰. Ancak görev süresi biten kadıların sürelerinin uzatıldığı da görülmüştür⁴¹.

Osmanlı Devleti'nin kuruluş devrinde en büyük kadılık önce İznik daha sonra ise Bursa kadılığı olmuştur. Toprakların genişlemesiyle yeni fethedilen yerlerde ikinci ve üçüncü derecede kadılıklar oluşturulmuştur. Kaza kadılıkları Rumeli, Anadolu ve Mısır'dakiler olmak üzere üçe ayrılmıştır. Rumeli'de yer alan kadılıklar Rumeli kazaskeri defterine, Anadolu'da

³⁷ Mehmet İpşirli, "Osmanlı İlmiye Teşkilâtında Mülâzemet Sisteminin Önemi ve Rumeli Kadıaskeri Mehmed Efendi Zamanına Ait Mülâzemet Kayıtları", *Güney-Doğu Avrupa Araştırmaları Dergisi*, S. 10-11, (1982), s.223; İlhami Yurdakul, *Osmanlı İlmiye Merkez Teşkilâtı'nda Reform (1826-1876)*, İletişim Yayınları, İstanbul 2017, s.139-143.

³⁸ Halil İnalçık, "Kazasker Ruznamçe Defterine Göre Kadılık", *Halil İnalçık Adâlet Kitabı*, (ed. Bülent Arı-Selim Aslantaş), Yeditepe Yayınları, İstanbul 2015, s.148.

³⁹ Tarihi süreç içerisinde Osmanlı Devleti'ne başkentlik yapmış olan Bursa, Edirne ve İstanbul şehirleri ile kültür, nüfus ve stratejik açıdan önem arz eden şehirlerin kadılıkları için kullanılmıştır. Ayrıntılı bilgi için bkz: Fahri Unan, "Mevleviyet", *TDVİA*, c.29, Ankara 2004, s.467-468.

⁴⁰ İlber Ortaylı, *Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devleti'nde Kadı*, Kronik Yayınları, İstanbul 2020, s.26.

⁴¹ Yurdakul, *a.g.e.*, s.139.

olanlar Anadolu kazaskeri defterine kaydedilmişlerdir. Bu üç kazaskerlikten birinde kadılık yapan kişiler diğer kadılıklara geçme hakkına sahip olmuşlardır⁴². Kazaskerlerin kaydettikleri defterlerdeki kayıtlara göre Rumeli kadılıkları dokuz sınıfa, Anadolu kadılıkları on sınıfa ve Mısır kadılıkları ise altı sınıfa ayrılmışlardır. Rumeli, Anadolu ve Mısır kazaları kendi aralarında rütbelerine göre sıralanmıştır. Kazalarda görev alan kadılar da rütbe esas alınarak sıralanmışlar ve en üst rütbe “*sitte kadıları*” olmuş bunu “*eşraf-ı kudat*” veyahut “*eşraf-ı tarik*” ad verilen kadılık takip etmiştir⁴³. Bahsedilen bu üç ana kadılıktan herhangi birine kaydedilen kadılar önce en düşük nüfuslu dolayısıyla yevmiyesi en düşük olan kadılıktan göreve başlamışlar, mesleki yeterlilik ve tecrübeleri arttığı takdirde de daha büyük kaza ve sancaklara atanmışlardır⁴⁴.

2.2.2. Kadının Görevleri

Osmanlı Devleti’nde kadının en önemli görevi adli görevleri olmuştur. Kadılar görevde oldukları süre içerisinde bulunduğu bölgedeki yargı işlemleriyle ilgilenmişlerdir. Kadılar bir dava veya olay hakkında yazışsalar da yalnız kendi bölgesindeki davalara bakarak hüküm vermekle yükümlü olmuşlardır. Yalnızca padişahın fermanının olması durumunda kendi bölgeleri dışındaki yargı işlemleriyle ilgilenme hakkını elde etmişlerdir⁴⁵. Şer‘iyye mahkemelerinde tek bir kadının görev alma usulü benimsenerek yargılama ve hüküm verme hususunda kadılar tek yetkili olarak görev almışlardır. Aynı zamanda şer‘iyye mahkemelerinin açık olma ilkesi benimsenerek tebaa gece, gündüz ve mekân fark etmeksizin mahkemeye başvurma hakkına sahip olmuştur⁴⁶.

Kadılar beratla tayin edilseler de padişahların onlara emir vermesi gibi bir durum söz konusu olmamış; kadılar yargı ve hükümlerinde bağımsız hareket etmişlerdir. Padişah, kadının hükümlerine karışmasa da yanlış hüküm verildiği ya da rüşvet alındığı iddia edilen bir dava, en yüksek mahkeme niteliğini taşıyan Divân-ı Hümayûn’da tekrar yargılanabilmiştir. Divân-ı Hümayûn’a yapılan başvurularda din, dil, ırk farkı gözetilmemiş; herkes başvuru hakkına sahip olmuş ve kişi davasını ya da şikâyetini hiçbir kısıtlamaya maruz kalmadan anlatabilmiştir. Kadı tarafından verilen hükümler kazasker tarafından incelenmiştir. Divân-ı Hümayûn’a yapılan her başvuruya burada hüküm verilmemiş davanın tekrar değerlendirilmesi için eski mahkeme

⁴² Öyle ki XIX. yüzyılda Mısır’da kadılık yapan Raşid bin Ali uzak olduğu gerekçesi ile Anadolu Kazaskerliğine bağlı olan bir kazada kadı olarak görevlendirilmiştir. Ayrıntılı bilgi için bkz. Yurdakul, *a.g.e.*, s.139.

⁴³ Uzunçarşılı, *a.g.e.*, s. 91-98; Yurdakul, *a.g.e.*, s.135-138.

⁴⁴ Kılıç, *a.g.m.*, s.305.

⁴⁵ Ortaylı, *a.g.e.*, s.33-35.

⁴⁶ Ortaylı, *a.g.e.*, s.70-71.

gönderildiği ya da yeni bir mahkemenin görevlendirildiği de olmuştur. Divân-ı Hümâyûn'da görülen dava üzerinde her üye söz sahibi olsa da son söz padişaha ait olduğundan buraya yapılan başvurular bizzat padişaha yapılmış sayılmıştır⁴⁷.

Osmanlı Devleti'nde kadının yetkisi sadece yargı alanıyla sınırlandırılmamış bulundukları bölgede emniyet, askerî, malî ve mülkî amir konumunda da olmuşlardır. Kadının solumlu olduğu geniş adli görevleri dışında bulunduğu bölgedeki subaşı ve muhtesip gibi görevlileri denetlemek, asayişî sağlamak, esnaf ve sanatkârı kontrol etmek, fiyatları belirleyerek denetimini sağlamak, vakıfları teftiş etmek ve çarşı pazarı denetlemek gibi görevleri de bulunduğundan daha önceki Türk ve İslâm devletlerine kıyasla çok daha geniş bir yetki alanına sahip olmuştur⁴⁸. Ancak kadıların yargı alanında sahip oldukları geniş yetki ve görevleri Tanzimat Fermanı'nı takip eden süreçte Nizamiye Mahkemeleri'nin kurulmasıyla azalmış ve bazı davalar devredilmiştir⁴⁹.

2.2.3. Kadıda Aranılan Nitelikler

Osmanlı Devleti bu denli geniş yetkiler verdiği kadıların eğitimi, seçimi, tayini ve görev süreleri hususunda titiz davranmıştır. İlmiye sınıfına mensup olan kadılar, medrese eğitimi alıp belirli sınavlardan geçen ve mülâzemet etmiş kişiler arasından seçilmiştir. Ayrıca kişinin yetişkin bir erkek olması, temyiz yeteneğine sahip olması, nesebi sahih olması, imanı bütün olması, tarafsız ve adil olması kadı olacak kişide aranılan şartlar arasında yer almıştır⁵⁰. Fakat her zaman bu özelliklerin tümünü taşıyan kişilerin bulunması mümkün olmamış gerekli vasıflara sahip olmayan kişiler de kadı olarak tayin edilmişlerdir. Bu şekilde tayin edilen kadıların verdiği hükümlerin şer'î hukuka veya kanunnâmelere uygun olmaması durumunda pâyitahta birçok şikâyet yapılmıştır. Şikâyetlerin haklı bulunması durumunda ise Rumeli ve Anadolu kazaskerleri vasıfsız olan bu kadıları görevden alarak yerlerine başkalarını getirmişlerdir⁵¹.

Kadılar görevlerini lâıykıyla yerine getirdikleri ve yetkilerini kötüye kullanmadıkları sürece görevden alınmamış ya da görevleri değiştirilmemiştir. Ancak kadılar, kendi istekleriyle aynı sınıftan bir başka kadıyla yerlerini değiştirme ya da istifa etme özgürlüğüne sahip

⁴⁷ Hasan Tahsin Fendoğlu, "Osmanlı'da Kadılık Kurumu ve Yargının Bağımsızlığı", *Osmanlı*, Kolektif, c.6, Ankara 1999, s.460-461

⁴⁸ Ziya Kazıcı, *İslâm Medeniyeti ve Müesseseleri Tarihi*, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, İstanbul 2018, s.205; Ortaylı, a.g.e., s.41.

⁴⁹ M. Zeki Pakalın, "Kadı", *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, c.2, MEB, İstanbul 1993, s.125.

⁵⁰ Uzunçarşılı, a.g.e., s.94; Ortaylı, a.g.e., s.21.

⁵¹ Yurdakul, a.g.e., s.137-138.

olmuşlardır. Bir kadının tayin edilebilmesi için nasıl gerekli şartları sağlaması gerekiyorsa görevden alınması için kendilerine verilen yetkileri kötüye kullanmaları, yanlış karar veriyor olmaları gibi geçerli sebeplerin olması gerekmiş haklı bir sebep olamadığı sürece görevden alınmamıştır⁵².

2.2.4. Kadılık Müessesesindeki Düzenlemeler

Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyıl ve Tanzimat Devri dediğimiz dönemi de kapsayan XIX. yüzyılda yargı alanının da içinde olduğu devlet teşkilâtında muhtelif ıslahatlar ve reformlar yapılmıştır. XIX. yüzyıla dek kadının adli görevini gerçekleştireceği belirli bir mekânı olmamış, genellikle evini ya da görevli olduğu yerdeki en büyük camiye mahkeme olarak kullanmıştır. Ancak her kadı tayini gerçekleştiğinde mahkemenin de yerinin değişmesi ve kimi kadıların evlerinin mahkeme olarak kullanılacak yeterliliğe sahip olmaması hem tebaa için hem de kadı yardımcılarını için sorun teşkil etmiştir. Bunun üzerine 1836'da Rumeli ve Anadolu Kazaskerliği ile İstanbul Kadılığı önce “*Ağa Kapısı*”na ve daha sonra da II. Mahmud'un isteği üzerine “*Fetvahâne*” olarak adlandırılan yere taşınmıştır. Böylece halkın kadıya müracaatında kolaylık sağlandığı gibi şer'î makamlar da ilk defa aynı mekânda toplanmıştır⁵³. Ayrıca Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan itibaren kadılar kazaskerlere, kazaskerler de padişahın mutlak vekili olan sadrazamlara bağlı iken bu dönemden itibaren kadılık doğrudan Şeyhülislâm'a bağlanmıştır⁵⁴.

XIX. yüzyıla dek kadıların devlet tarafından kendilerine bağlanan sabit bir aylıkları olmamıştır. Kadılar görev zamanlarında tayin edildikleri mahkemenin gelirlerinden, mülâzemette olduğu zamanlarda ise vakıf gelirlerinden ihtiyaçlarını karşılamışlar ve görevde oldukları süre zarfında yardımcılara mahkeme gelirlerinden maaş bağlamışlardır. Kadıların baktıkları davalardan belirli bir ücret alma usulü Yıldırım Bayezid döneminde başlamıştır⁵⁵. Kadılar sancak kanunnâmelerinde belirtilen miktara göre ücretlerini temin etmişlerdir. Miktarlar dava konusu olan meblağa ya da nikâh akdi ise belirlenen mehire göre değişmiştir. Aldıkları ücretler zamanla artmış olsa da enflasyon karşısında hem kadı hem de kadı yardımcılarını için aldıkları miktar yeterli olmamış ve bir takım yolsuzluklar meydana gelmiştir. Öyle ki kanunda yer almayan nüvvâb ve kitabet akçesi gibi ücretler alınmış ve var olan ücretler

⁵² Abdülaziz Bayındır, “Osmanlı'da Yargının İşleyişi”, *Osmanlı*, Kolektif, c.6, Ankara 1999, s.434; Ortaylı, *a.g.e.*, s.22

⁵³ Ortaylı, *a.g.e.*, s.69; Yurdakul, *a.g.e.*, s.29-32.

⁵⁴ Necdet Sakaoğlu, “19. yy'da Şeyhülislâmlık”, *Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türkiye Ansiklopedisi*, c.1, İstanbul 1985, s.268.

⁵⁵ Mehmet İpşirli, “Osmanlı Devleti'nde Kazaskerlik”, *Belleten*, (1997), c.61, S.232, s.607-668.

de olduğundan çok daha yüksek alınmaya başlamıştır. Bunun önüne geçilebilmesi amacıyla 1838’de “*Tarik-i İlmiyyeye Dair Ceza Kanunnâmesi*” çıkarılarak rüşvet alan veyahut veren kadılar hakkında cezaî yaptırımlar belirlenmiştir. 1840-1845 yılları arasında ise kadılara muhtelif miktarlarda sabit bir aylık bağlanmıştır⁵⁶.

XVI. yüzyılda doğrudan Şeyhülİslâm’a bağlanan kadılar, 1916 yılında şer‘iyye mahkemeleriyle birlikte Adliye Nezâreti’ne bağlanmıştır. Cumhuriyet’in ilânıyla şer‘iyye mahkemeleri kapatılmış böylece Osmanlı Devleti’nin kuruluşundan itibaren varlığını koruyan kadılık kurumu son bulmuştur⁵⁷.

2.2.5. Kadıların Yargı Alanındaki Yardımcıları

Nâ’ib: Nâ’ibler şer‘iyye mahkemelerinde ikinci dereceden görevliler arasında sayılmıştır. Nâ’ib kelimesi sözlükte bir kişinin yokluğunda onun yerine görevlendirilen kişi anlamına gelmektedir. Şer‘iyye mahkemelerinde nâ’ibler, kadı olmadığı zamanlarda başta vekâlet olmak üzere birçok konuda ona yardım etmişlerdir. Kadıya vekillik etmek dışında nâ’ibler görülecek dava için keşfe çıkma, araştırma ve inceleme hususlarında da görevlendirilmişlerdir. Kadılar, uzak bir yere tayinleri gerçekleştiğinde kendi yerlerine bakmaları için nâ’ib tayin edebilmişlerdir. Nâ’ibler kadıların vekili olduklarından hüküm verirken kadının sahip olduğu tüm yetkilere sahip olmuşlardır. Ayrıca nâ’ibler mahkemelerde sorgu hâkimi olarak da görev almışlardır. Osmanlı Devleti’nin kuruluşundan itibaren var olan nâ’ibler medrese eğitimi görmüş kişiler arasından kadı tarafından seçilmiş, Rumeli ve Anadolu Kazaskeri tarafından onaylandıktan sonra göreve başlamışlardır. Ancak her kadı, nâ’ib tayin etme yetkisine sahip olmadığı gibi nâ’ib tayin eden bazı kadıların da görevden alma yetkisi olmamıştır. Nâ’iblerin görev süreleri belli bir kuralla sınırlandırılmamıştır. Nâ’ibler, res’en görevden alınamadığı gibi bağlı olduğu kadının ölmesi ya da görevden alınması durumunda da görev süreleri bitmemiştir. Ancak nâ’iblerin yetersiz ve bilgisiz olması ya da yolsuzluk yaptıklarının ortaya çıkması üzerine görevleri sonlandırılmıştır⁵⁸.

Kassam: Bir kişinin vefatından sonra terekesinin vârisler arasında paylaşılmasıyla görevlendirilen kişiye kassam adı verilmiştir. Şer‘iyye mahkemelerinde görev alan kassamlar tebaanın miras işlemleriyle ilgilenmişlerdir. Her kadılıkta mutlaka vefat eden kişinin mülkü ve eşyalarının kaydedildiği kassam defterleri bulunmuştur. Bu defterlere kaydedilen kayıtlarda

⁵⁶ Yurdakul, *a.g.e.*, s.141-245; Ortaylı, *a.g.e.*, s.86-87.

⁵⁷ Sakaoğlu, *a.g.m.*, s.268-270.

⁵⁸ Bayındır, *a.g.m.*, s.435-436; Mehmet İpşirli, “Nâib”, *TDVİA*, c.32, İstanbul 2006, s.312-313; Fendoğlu, *a.g.m.*, s.456.

mutlaka vefat eden kişiden kalan malların değerleri belirtilmiş ve kassamın alacağı ücretle çeşitli masraflar çıkarıldıktan sonra kalan meblağ vârisler arasında paylaştırılmıştır. Tanzimat Dönemi'ne kadar Osmanlı Devleti'nde birçok kassam bulunsa da Tanzimat Fermanı'nın ilanından sonra sadece İstanbul'da bir kassam bırakılmış, taşradaki kassamların görevleri ise kadılara devredilmiştir⁵⁹.

Muhzır: Şer'iyeye mahkemelerinde muhzır, kadı tarafından çıkartılan celb kâğıdıyla birlikte mahkemede bulunması istenilen kişileri mahkemeye çağırarak görevlendirilmiştir. Ancak muhzırın mahkemedeki görevi bununla sınırlandırılmamış, mahkeme esnasında inzibâtın sağlanması da muhzırın görevleri arasında yer almıştır. Kadı tarafından tayinleri gerçekleştirilen muhzırların seçiminde kişinin daha önce bir devlet görevi ve özellikle bu görevi yapmış olmasına dikkat edilmiştir. Kadının uygun gördüğü kişiyi bildirmesinden sonra berat ile göreve başlamıştır. XVIII. yüzyılda muhzırların görevlerine bir yenisi daha eklenmiş ve taşra kadılarının İstanbul'daki resmî işlerinin takibi de onlar tarafından yapılmıştır⁶⁰.

Kâtip: Mahkemelerde kâtip, davalıyla davacının iddia ve savunmaları ile şahitlerin ifadelerini kaydetmekle görevlendirilmişlerdir. Kâtip aynı zamanda mahkemede tutulan bu sicillerin saklanmasından da sorumlu olmuştur. Mahkemelerde görev alan kâtiplerin dürüst ve güvenilir olmasına dikkat edildiği gibi dava kayıtlarının belirli bir nizâm çerçevesinde tutulması gerektiğinden kâtip olarak tayin edilecek kişinin hem şer'at bilgisine sahip olmasına hem de i'âm düzenleme yöntemine hâiz olmasına dikkat edilmiştir. 1913 yılından itibaren her mahkemeye bir başkâtip, yardımcı kâtipler ve mahkeme kayıtlarını tutan bir memurun tayin edilmesi zorunlu hale getirilmiştir⁶¹.

Mübaşir: Mübaşirler temel olarak davalarda tebliğ ve celb ile görevlendirilmişlerdir. Ancak mübaşirlerin görevleri bununla sınırlandırılmamış kimi zaman sorgu hâkimi gibi kimi zaman da mahkemenin düzen ve asayişini sağlamakla sorumlu tutulmuşlardır⁶².

Müzekkî/Muaddil: Mahkemede şahit olarak yer alacak kişinin şahitliğinin geçerli sayılması için şahidin güvenilir bir kişi olup olmadığının araştırılmasına tezkiye, tezkiye ile görevlendirilen kişiye ise müzekkî veya muaddil ismi verilmiştir. Müzekkîler genellikle şahidin yakınında bulunan onun hakkında gerekli bilgilere sahip olan, akrabalık bağı bulunmayan ve sözüne güvenilir kişiler arasından seçilmiştir⁶³.

⁵⁹ Uzunçarşılı, *a.g.e.*, s.124-128.

⁶⁰ Recep Ahışalı, "Muhzır", *TDVİA*, c.31, İstanbul 2006, s.85-86.

⁶¹ Ortaylı, *a.g.e.*, s.83; Bayındır, *a.g.m.*, s.436.

⁶² M. Zeki Pakalın, "Mübaşir", *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, c.2, MEB, İstanbul 1993, s.592; Bayındır, *a.g.m.*, s. 436.

⁶³ Tuncay Başoğlu, "Tezkiye", *TDVİA*, c.41, İstanbul 2012, s.77-78.

Şühudü'l-hal: Şer'iyeye mahkemelerinde dava görülürken kadının yanında bulunup davanın gerçekleştiğine şahitlik eden ve hükümlerin altında isimleri yazılan kişiler “şühudü'l-hal”, “udûl-ü'müslimin” veya “şuhud-ü'l-udûl” olarak adlandırılmışlardır. Bilirkişi niteliğinde olan şühudü'l-hal, kadı tarafından verilen hükmün kendileri tarafından da onaylandığını gösterdiği gibi kadıya karşı gerçekleşebilecek müdahalelerin engellenmesi konusunda da önemli bir etkiye sahip olmuştur⁶⁴.

Şer'iyeye mahkemelerinde yukarıda bahsedilen görevlilerin dışında bilgisine güvenilen İslâm hukuku âlimlerinden olan müşavirler, davanın güvenliğini sağlayan hademeler ve mahkeme kapısının önünde durarak mahkemeye başvuracak kişileri sıraya sokan kapıcılarda kadıya yargı alanında yardımcı olan görevliler arasında yer almıştır⁶⁵.

2.3. Şer'iyeye Sicilleri

Osmanlı Devleti'nde idarî, askerî, malî ve mülkî amir olmak gibi birçok görev ve yetkileri bulunan kadı, merkezden kendisine gönderilen emir ve fermanları ve şer'iyeye mahkemelerinde verdiği hükümler gibi çeşitli belgeleri “sicillât-ı şer'iyeye”, “kadı sicili”, “mahkeme kayıtları”, “sicill-i mahfûz”, “kadı divânı” ve en yaygın kullanımıyla “şer'iyeye sicili” denilen deftere kaydetmişlerdir⁶⁶.

Merkezden gönderilen tüm belgeler görev alanının genişliğinden dolayı kadıya gönderilmiş ve kadı bu belgeleri belirli bir yöntem ve düzen içerisinde kaydetmiştir. Kadı şer'iyeye sicillerine yalnızca hüküm ve fermanları değil yargı görevine ait davalarda verdiği hükümleri, mahallî işlerini, ticarî hayatı, esnaf teşkilâtını, vakıf işlemlerini, narh kayıtlarını, beylerbeyi ve sancakbeyinin bulundukları bölge için verdiği emirleri kısacası bulunduğu bölgede sahip olduğu tüm görev ve yetkilerine dair kayıtları kaydetmiştir⁶⁷.

Kadılar, tayinleri gerçekleştiğinde ilk olarak şer'iyeye siciline adını ve göreve başladığı tarihi not alıp göreve başladıkları ve görevden ayrıldıkları zamana kadar geçen süre içerisinde meydana gelen muâmelâtı defterlere kaydetmişlerdir⁶⁸. Kadıların şer'iyeye sicili tutmaları bir kanun olup bazı kadılar kendi görev süreleri için ayrı bir sicil defteri tutmuşlardır⁶⁹. Şer'iyeye

⁶⁴ Mustafa Akdağ, *Türkiye'nin İktisadî ve İçtimai Tarihi*, Tekin Yayınevi, İstanbul 1979, s.44; Fendoğlu, *a.g.m.*, s.465.

⁶⁵ Bayındır, *a.g.m.*, s. 436.

⁶⁶ Yunus Uğur, “Şer'iyeye Sicilleri”, *TDVİA*, c.39, İstanbul 2010, s.8; Halil İnalçık, “Mahkeme”, *İslâm Ansiklopedisi*, MEB, c.7, İstanbul 1955, s.150.

⁶⁷ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, “Şer'i Mahkeme Sicilleri”, *Ülkü Halkevleri Mecmuası*, S.29, (1935), s.366.

⁶⁸ T. Mümtaz Yaman, “Şer'i Mahkeme Sicilleri”, *Ülkü Halkevleri Mecmuası*, S.68, (1938), s.154.

⁶⁹ Uzunçarşılı, *a.g.e.*, s.113-114.

sicilleri genellikle Türkçe kaleme alınsalar da vakıf ve azat gibi dinî konular Arapça kaleme alınmıştır⁷⁰. Yazı türleri ise dönem ve konularına göre değişiklik göstermiş, eski dönemlerde divânî, talik ve divânî kırmacı yazı türleri kullanılarak yazılırken son dönemlerdeki siciller rik'a yazı türüyle yazılmış, muhasebe ve vakıflarla ilgili kayıtlar ise siyakat yazı türüyle yazılmıştır⁷¹. Biçim bakımından ise Tanzimat Dönemi öncesindeki şer'îye sicilleri kadının cübbe cebine sığacak ölçülerde dar ve uzun bir biçimdeyken Tanzimat Dönemi'nden sonra müzekkîlerin isim ve adres bilgilerine de yer verilmesi ve verilen hükümlerin gerekçelerinin ayrıntılı bir biçimde açıklanması nedeniyle boyut ve hacimleri artmıştır⁷².

Osmanlı Devleti, kadıların göreve geldiği andan itibaren sorumluluğunda olan şer'îye sicilini yıpratmadan saklamaları, içeriğinin eksiksiz olması ve belirli bir yöntem ve düzen içerisinde tutulması konusunda hassas davranmıştır. Şer'îye sicilinin kaybolması veya sicilin yıpranması durumunda kadıların ceza verilmiştir⁷³. Şer'îye sicillerinin korunması ve saklanması için yeni tayini gerçekleşen kadının iki eminiyle birlikte evrâk torbasını gözden geçirerek kendisinden önce görevlendirilmiş olan kadının verdiği hükümleri incelemesi, belirlenen nafaka ve alacakları gözden geçirmesi ve hapis cezası alanların yeniden dinlemesi gereğinden kaynaklanmıştır⁷⁴.

2.3.1. Mahdar, Sicil ve Sakk-ı Şer'î Kavramları

Şer'îye sicillerini incelemek ve anlamak için mahdar, sicil ve sakk-ı şer'î kavramlarının bilinmesi gerekmektedir. Bunlardan mahdarın iki anlamı olup ilki taraflar ve şahitlerin mahkemede itiraf, yemin veya inkârının ya da sunduğu delillerin kaydedildiği belge anlamındadır. İkincisi belgenin içeriğinin doğruluğunun mahkemede bulunan subaşı, muhızır ve çavuş gibi görevlilerin onayladıkları, yeminleri ve imzalarını ifade etmek için kullanılmıştır. Sicil hâkimin yargılaması sonucunda davalının itirafına, yemin etmesine ya da şahitlerin ifadesine dayanarak verdiği hükme denilmiştir. Hâkimlerin mahkemede bir sicil defteri bulundurup vereceği i'lâm ve hüccetlerin değiştirilmesinin mümkün olmayacağı şekilde bu defterlere kaydetmesi zorunlu tutulmuştur. Sakk-ı şer'î ise hâkimlerin şer'îye sicillerine

⁷⁰ Şinasi Altundağ, "Osmanlılarda Kadıların Salâniyet ve Vazifeleri Hakkında", *VI. Türk Tarih Kongresi*, Ankara 1961, s.346.

⁷¹ H. Hüsnü Koyunoğlu, "Eğin Şer'îye Sicilleri", *Ekev Akademi Dergisi*, S.34, (Kış 2008), s.271.

⁷² Abdülaziz Bayındır, *Şer'îye Sicilleri Işığında Osmanlılarda Muhakeme Usulleri*, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi İlahiyât Fakültesi, Erzurum 1984, s.20.

⁷³ Örneğin Niğde sicillerinden kırk, elli adet civârında sicili kaçırın Anduğa kadısı cezalandırılmıştır. Ayrıntılı bilgi için bkz. Ortaylı, *a.g.e.*, s.86.

⁷⁴ Ortaylı, *a.g.e.*, s.85-86.

kaydettikleri veya davacıyla davalıya verdikleri belgelerin düzenlenmesi ve yazılmasında izlenen yöntem ve bu türdeki belgeler için kullanılmıştır⁷⁵.

2.3.2. Osmanlı Devleti'ne Ait Çeşitli Şer'iyeye Sicilleri

Şer'iyeye sicillerinin ne zaman tutulmaya başlandığı ve ne zaman kurumsallaştığı bilinmemektedir. Osmanlı Devleti'nde şer'iyeye sicili tutma geleneği kadılık müessesesinin kuruluşuyla başlamış olabileceği gibi kaza sayılarının artışına paralel olarak mahkeme işlemlerinin de artması nedeniyle padişahın isteği üzerine tutulmaya başlanmış olabilir. Ancak Osmanlı tarihine ait günümüze ulaşan en erken tarihli şer'iyeye sicili Fatih Sultan Mehmed döneminin 1455-56 yıllarını kapsayan Bursa şer'iyeye sicilidir. Kadılık müessesesiyle birlikte şer'iyeye sicillerinin tutulmaya başlanması ihtimalini kabul edersek bu sicilden önce tutulmuş olan siciller Timur ve Karamanoğulları Beyliği'nin Bursa'yı ele geçirdiği zamanlarda yok edilmiş olabileceğinden günümüze ulaşmamıştır. Günümüze ulaşan siciller arasında XV. yüzyıldan itibaren İstanbul'da yer alan yirmi altı ayrı mahkeme tarafından tutulan İstanbul şer'iyeye sicilleri her dönem için zengin bilgiler içermektedir. İstanbul şer'iyeye sicillerinin toplam sayısı günümüzde Türkiye sınırları içerisinde yer alan diğer mahkemelerin sayısından fazla olup toplam 10.000 ciltlik en büyük sicil külliyesi olma özelliğini taşımaktadır. 2.144 sicil sayısı ile Kısmet-i Askeriye Mahkemesi sicilleri, İstanbul şer'iyeye sicilleri arasında en fazla sicil sayısına sahip mahkemedir⁷⁶.

Günümüze ulaşan siciller incelendiğinde, Bursa sicilleri dışında XVI. yüzyılın ortalarından itibaren Anadolu'da da birçok şer'iyeye sicili tutulduğu görülmektedir. Ancak bu sicillerle ilgili toplu bir katalog olmadığından net bir sayı verilmesi mümkün olmamış, muhtemelen birçok şer'iyeye sicili kaybolmuştur. Öyle ki Batı Anadolu bölgesine ait çok az şer'iyeye sicili günümüze ulaşmıştır⁷⁷.

Osmanlı Devleti'nde şer'iyeye sicili tutma geleneği Arap ülkeleri ve Balkan şehirleri için de geçerli olmuş, bu sicillerden bir kısmı günümüze ulaşmıştır. Siciller çeşitli kütüphane, arşiv ve araştırma merkezlerinde toplanmaya çalışılmıştır. Günümüze ulaşan sicillerden bazılarının bahsetmemiz gerekirse Kahire'de yer alan kadı sicillerinden sadece çok az sayıda XVI. yüzyıla

⁷⁵ Ahmed Akgündüz, "İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki: Şer'iyeye Mahkemeleri ve Şer'iyeye Sicilleri", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, S.14, (2009), s.21; Fahrettin Atar, "Şürûh ve Sicillât", *TDVİA*, c.39, İstanbul 2010, s.272.

⁷⁶ Bilgin Aydın-Ekrem Tak, "İstanbul Kadı Sicilleri", *Antik Çağdan XXI. Yüzyıla Büyük İstanbul Tarihi*, İstanbul Büyükşehir Belediyesi (Kültür A. Ş.) Yayınları, c.10, İstanbul 2015, s.451.

⁷⁷ Ekrem Tak, *Diplomatik Bilimi Bakımından XVI-XVII. Yüzyıl Kadı Sicilleri Ve Bu Sicillerin İhtiva Ettiği Belge Türlerinin Form Özellikleri Ve Tanımlanması*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 2009, s.61.

ait olan siciller günümüze ulaşmış ve Kişisel Durumla ilgili Meseleler Mahkemesi anlamına gelen Mahkemetü's-Şer'iyye'de toplanmışlardır. Şam'da yer alan Merkezü'l-Vesaiki't-Tarihiyye adlı kütüphanede Şam, Halep ve Hama kadı sicilleri bir arada bulunmaktadır. Kudüs'te en erken tarihlisi 1530 yılına ait Kudüs Kadı Sicilleriyle XIX. ve XIX. yüzyıla ait Nablus kadı sicilleri Mahkemetü's-Şer'iyye bürolarında bir araya getirilmiştir. Kıbrıs'ta XVI. yüzyılın ortalarına ait birçok Lefkoşa kadı sicili mevcut olup, bölgenin yerel tarihi açısından önemli bilgiler içermektedir. Sofya, Vidin ve Rusçuk sicilleri Sofya'da Kiril ve Methodius Ulusal Kütüphane'sinde toplanmış olsa da 1550 seneli en erken Sofya kadı sicili II. Dünya Savaşı sırasında kaybolmuştur. Üsküp Devlet Arşivleri'nde Manastır şer'iyye sicilleri bulunmaktadır. Arnavutlukla ilgili olan en eski belge Arnavutluk'ta bulunan Vatikan Kütüphanesi'nde yer almaktadır. Arnavutluk'ta bulunan siciller arasında XVI. ve XVII. yüzyıla ait az sayıda siciller olsa da büyük çoğunluğu XIX. yüzyıla ait sicillerdir⁷⁸. Saraybosna'da bulunan Gazi Hüsrevbegova Kütüphanesi'nde en erken 1551 en geç 1851 yıllarına ait olmak üzere toplam 86 tane Bosna Şer'iyye sicili yer almaktadır⁷⁹.

2.3.3. Şer'iyye Sicillerindeki Belge Çeşitleri

Şer'iyye sicilleri, kadıların tüm görev ve yetkileriyle ilgili tuttıkları defterler olduğundan buradaki kayıtlar çok çeşitli olup temel olarak iki kısma ayrılması mümkündür. Birinci kısım kadının mahkemedeki işlemlerini yani i'lâm, hüccet, mâ'ruz ve mürâseler ikinci kısım ise payitahttan gelen emir, ferman, buyruldu, tezkire ve beratları içermektedir. Birinci kısımdaki kayıtlar sicil defterinin ön kısmına kaydedilirken, ikinci kısımda yer alan kayıtlar defterin arka kısmına yazılmıştır⁸⁰. Kadılar defterin ön veya arka kısmı dışında cilt kapaklarının iç kısmına ve boş bırakılan varaklara da bir takım notlar tutmuşlardır. Bunlar mahkemeye ilgili olabileceği gibi kadı, nâ'ib veya kâtibin ilgi alanları, şiiirleri, önemli bulduğu olaylar, taht değişiklikleri, tayin ve atamaları, doğal afetler, doğum ve ölümlerle ilgili de olabilmektedir⁸¹. Hatta bazen bir dava için başvuran kişiler, kadıya bulundukları bölge dışında farklı ve değerli belgeler gösterdiklerinde bunların bir kopyası şer'iyye siciline kaydedilmiş böylece kadı belki de daha önce hiç bilmediği bir yerle ilgili bilgi sahibi olmuştur⁸². Kadının mahkemedeki işlemleri ile ilgili olan i'lâm, hüccet, mâ'ruz ve mürâselerden aşağıda kısaca bahsedilmiştir.

⁷⁸ Suraiya Faroqhi, *Osmanlı Tarihi Nasıl İncelenir?*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2003, s.58-77.

⁷⁹ Yuzo Nagata-Maçiko Nagata, "Saraybosna Şer'iyye Sicilleri Üzerinde Bir İnceleme", *XII. Türk Tarih Kongresi*, TTK, Ankara 1994, s.691.

⁸⁰ Akgündüz, *a.g.m.*, s.27; Uğur, *a.g.mad*, s.9.

⁸¹ Tak, *a.g.t*, s.65.

⁸² Uzunçarşılı, *a.g.m.*, s.366.

İ'lâm: Bildirme ve anlatma anlamlarına gelen i'lâm, Osmanlı Devleti'nde şer'iyye mahkemelerinde görülen dava neticesinde kadının verdiği hükmü içeren belge için kullanılmıştır. İ'lâmlarda mutlaka davacının yaşadığı yer, görevi ve adı, davacının iddiaları, davalının iddiaları kabul etmesi ya da inkârı sonrasında dayandığı deliller, şahitlerin dinlenmesi, davacının sunduğu delillerin şahitler tarafından onaylanması durumunda davalının yemin etmesi ve kadının ayrıntılı bir şekilde verdiği hüküm yer almıştır⁸³.

Hüccet: Kelime anlamı olarak delil, vesika, senet anlamlarına gelen hüccet, şer'iyye mahkemelerinde bir hüküm içermeyip sadece kadı huzurunda tarafların anlaştıklarına dair onay içeren belgedir. Hüccetlerden birer kopya taraflara verilse de mutlaka şer'iyye sicillerine işlenmiştir. Hüccetler genellikle borç, kira, nafaka, vekâlet, hakların devredilmesi (ferağ) ve vasiyet gibi konularla ilgilidir⁸⁴.

Mâ'ruz: Arz etmek anlamına gelen mâ'ruz kadı hükmünü içermeyen ve kadının üst makamlara arz ettiği konular için kullanılmıştır. Ayrıca halkın kadıya ya da üst makamlara yazdıkları şikâyet dilekçeleri de mâ'ruz olarak adlandırılmıştır⁸⁵.

Mürâsele: Kadının kendi rütbesinde ya da daha düşük rütbedeki kişi veya makamlara yönelik kaleme aldığı belgelere mürâsele adı verilmektedir⁸⁶.

2.3.4. Şer'iyye Sicillerinin Muhtevası

Osmanlı Devleti'nde şer'iyye sicilleri, merkez ve taşra ayrımı yapılmaksızın kazalarda tarafsızlığına güvenilen kadı veya nâ'ib tarafından kaleme alınmış ve mahkemeler her sınıftan halk arasında meydana gelen davaları içermiştir. Bu nedenle şer'iyye sicilleri Osmanlı Devleti'nin aile ve toplum hayatı gibi birçok yönüyle sosyal, siyasî, askeri, hukukî ve yerel tarih gibi birçok alanda birinci elden kaynak niteliğini taşımıştır⁸⁷.

Siciller, Osmanlı hukukunun kaynakları ve bu hukukun İslâm hukukundan ne derece ve nasıl etkilendiği, hukukun hangi alanlarında hükümler verildiği, padişah ve üst düzey yöneticilerin yargı hususundaki yetkileriyle hangi konularda etkin oldukları, kanunnâmelerle ne gibi düzenlemeler yapıldığı ve kanunnâmelerin tarihi süreç içerisinde uğradığı değişiklikler gibi hukuk tarihi açısından birçok bilgi içermektedir⁸⁸.

⁸³ Mübahat S. Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)*, Kubbealtı Neşriyatı, İstanbul 1998, s.345-348.

⁸⁴ Kütükoğlu, *a.g.e.*, s.350.

⁸⁵ Akgündüz, *a.g.m.*, s.43-44.

⁸⁶ Akgündüz, *a.g.m.*, s.45.

⁸⁷ Uğur, *a.g.m.*, s.8.

⁸⁸ Akgündüz, *a.g.m.*, s.19.

Şer‘iye sicilleri yalnızca hukuk tarihi açısından değil içerdikleri vergi, miras, tereke, narh, ticaret, borç, mehir ve boşanma gibi konularını içeren i‘lâm ve hüccetler nedeniyle iktisat tarihi açısından da önemli bir kaynaktır. İktisat tarihçileri sicillerde incelenen dönemdeki vergiler ve oranları, günümüzdeki vergilerle benzer ve farklı yönleri, paralar ve para değerleri hakkında birçok bilgiye ulaşabilmiştir. Bunun dışında sicillerde yer alan tereke kayıtlarında arazi fiyatları, halkın sahip olduğu eşyalar ve değerleri incelenerek halkın ekonomik durumu, meslek gurupları ve üretim faaliyetleriyle ilgili bilgiler de yer almıştır⁸⁹.

Şer‘iye sicillerine müderrisler, âlimler, mimarlar ve kethüdalar gibi devlet görevlilerinin isimleri de kaydedilmiştir. Bu kayıtlar bölgede yer alan görevlilerin sayıları ve hangi konularda yetkili oldukları, şehrin mimarîsi ve mimarî eserlerin kimin tarafından inşa edildiği gibi bilgileri içermektedir. Şer‘iye sicillerine yalnızca görevli isimleri değil cami, çeşme, imaret gibi yapılar da kaydedildiğinden şehir tarihi açısından kıymetli bilgiler içermektedir. Ayrıca kişi isimleri bize biyografi yazımında önemli bilgiler sunduğundan hem bu tarz bir eser kaleme alırken hem de kaleme alınan eserlerin tenkidi yapılırken şer‘iye sicilleri başvurulması gereken kaynaklar arasında yer almaktadır. Sicillerde yer alan doktor ve hastalar arasındaki davalar, tedavi yöntemleri, ameliyat senetleri gibi kayıtlar da tıp tarihi açısından paha biçilemez nitelikte bilgilerdir⁹⁰.

Şer‘iye sicilleri XV. yüzyıldan XIX. yüzyıla kadar geçen süre içerisinde Osmanlı tarihi araştırmaları ve yerel tarih çalışmalarında başvurulana ana kaynaklardan olmuştur. Sicillerde incelenen bölgeye yerleşmiş olan Türklerin kökenleri, örf ve âdetleri, toplumsal hayatları, gelirlerini nasıl sağladıkları, ne gibi besinlerle beslendikleri, tarımla ilgilenen halkın yetiştirdiği ürünleri, salgın hastalıklarla doğal afetlerin halk üzerindeki etkisi gibi birçok ayrıntı yer almaktadır. Bunların haricinde siciller Osmanlı Devleti’ndeki eyâlet, beylerbeylik, sancak, kaza ve köy adları, kanunnâmelerde yapılan düzenlemeler, iskân faaliyetleri, nüfus yoğunluğu ve nüfus içerisindeki milletler, ordunun yiyecek ve erzak ihtiyaçlarının nasıl temin edildiği, savaş ve barış dönemlerinin halka yansması gibi çeşitli konuların aydınlatılmasını sağlamıştır⁹¹.

⁸⁹ Yunus Uğur, “Mahkeme Kayıtları (Şer‘iye Sicilleri): Literatür Değerlendirilmesi ve Bibliyografya”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, S.1, (2003), s.309-310.

⁹⁰ Münir Atalar, “Şer‘iye Mahkemelerine Dair Kısa Bir Tarihçe”, *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam İlimleri Enstitüsü Dergisi*, S.4, (1980), s.312-313.

⁹¹ Feyyaz Gürkan, “Şer‘iye Mahkemeleri Sicilleri Üzerinde Bir Araştırma”, II, *IX. Türk Tarih Kongresi*, Ankara 1981, s.767.

3. DEFTERİN MUHTEVASI

3.1. Defterde Yer Alan Kaza Adları

Kendine has özellikleri olan Osmanlı taşra teşkilâtı, en küçük birimden büyüğe doğru sırasıyla karye adı verilen köyler, nahiyeler, kazalar, liva da denilen sancaklar ve eyâletlerden meydana gelmiştir. Birden fazla kazanın birleşimi sancakları, sancakların birleşimi ise eyâletleri oluşturmuştur⁹². Osmanlı idarî teşkilâtında kaza, sancaktaki en önemli görevlilerden biri sayılan ve doğrudan kazaskere bağlı olan kadının idare bölgesini ve coğrafî olarak bu çevreyi ifade etmek için kullanılmıştır. XVII. yüzyıldan itibaren yeni kazalar oluşturulmuş; kazaların idarî nitelikleri ön plana çıkmış ve nahiyeler kazaların alt birimi olarak teşekkül etmiştir⁹³. Defterde en çok ismi geçen kaza ismi aynı kaza için kullanılan “*Havâss-ı Refi‘a*” ve “*Ebî Eyyüb el-Ensârî*” olmuştur. Bunun dışında defterin kaydedildiği bölgeye uzak olan Zıştovi, Yanya, Ahıska, Alasonya, Dubniçe, Manastır, Peremedi ve Ohri gibi birçok kaza ismi de defterde yer almıştır. Kaza isimleri, Osmanlı Devleti’nin sınırları, idarî taksimat, yer isimlerinin tarihi süreç içerisinde uğradığı değişiklikler ve bölgede yaşayan halkın kökenleri konusunda bilgi edinilmesini sağlamıştır. Defterde yer alan kaza isimleri ve hangi belge içerisinde yer aldıkları Tablo 3.1.’de verilmiştir.

Tablo 3.1. Kaza Listesi

Ahıska	68 [20a-1], 70 [21a-1]
Alasonya	58 [16b-2], 72 [21b-1], 73 [22a-1]
Dubniçe	120 [35a-1], 121 [35a-2]

⁹² Halaçoğlu, a.g.e., s.73.

⁹³ Tuncer Baykara, “Kaza”, *TDVİA*, c.25, Ankara 2002, s.119-120.

Ebî Eyyüb el-Ensârî	4 [2a-2], 8 [3a-1], 10 [3b-1], 21 [6b-1], 22 [6b-2], 23 [7a-1], 24 [7a-2], 26 [7b-1], 27 [7b-2], 28 [8a-1], 30 [9a-1], 31 [9a-2], 32 [9b-1], 34 [10a-1], 35 [10b-1], 36 [10b-2], 37 [11a-1], 38 [11a-2], 41 [12a-1], 42 [12b-1], 44 [13a-1], 45 [13a-2], 46 [13b-1], 48 [14a-2], 49 [14b-1], 50 [14b-2], 51 [15a-1], 52 [15a-2], 53 [15a-3], 54 [15b-1], 55 [15b-1], 56 [16a-2], 57 [16b-1], 61 [17b-2], 68 [20a-1], 70 [21a-1], 71 [21a-2], 77 [23a-2], 79 [23b-2], 80 [24a-1], 81 [24a-2], 82 [24a-3], 84 [25a-1], 85 [25a-2], 87 [25b-1], 88 [26a-1], 89 [26a-2], 90 [26b-1], 91 [26b-2], 92 [27a-1], 93 [27a-2], 94 [27b-1], 95 [27b-2], 96 [28a-1], 97 [28b-1], 98 [28b-2], 99 [28b-3], 100 [28b-4], 101 [29a-1], 102 [30a-1], 103 [30a-2], 106 [32b-3], 107 [31b-1], 108 [31b-2], 109 [31b-3], 129 [37a-3], 130 [37b-1], 131 [37b-2], 132 [38a-1], 133 [38a-2], 137 [40a-1], 138 [40b-1], 139 [40b-2], 140 [40b-3], 141 [41a-1]
Edirne	59 [17a-1]
Galata	11 [3b-2], 30 [9a-1], 39 [11b-1], 57 [16b-1], 86 [25a-3]
Havâss-ı Âliyye	49 [14b-1], 136 [39b-1]
Havâss-ı Refî'a	1 [1b-1], 2 [1b-2], 3 [2a-1], 5[2a-3], 6 [2b-1], 7 [2b-2], 9 [3a-2], 12 [4a-1], 13 [4b-1], 14 [4b-2], 15 [5a-1], 16 [5a-2], 17 [5a-3], 18 [5b-1], 19 [6a-1], 20 [6a-2], 29 [8b-1], 33 [9b-2], 40 [11b-2], 43 [12b-2], 47 [14a-1], 55 [15b-1], 58 [16b-2], 60 [17b-1], 62 [18a-1], 63 [18b-1], 64 [19a-1], 65 [19a-2], 66 [19b-1], 67 [19b-2], 69 [20b-1], 72 [21b-1], 73 [22a-1], 74 [22a-2], 75 [22b-1], 76 [23a-1], 83 [24b-1], 97 [28b-1], 98 [28b-2], 99 [28b-3], 101 [29a-1], 104 [31a-1], 105 [31b-2], 110 [32a-1], 111 [32a-2], 112 [32b-1], 113 [33a-1], 114 [33a-2], 115 [33b-1], 116 [34a-1], 117 [34a-2], 118 [34b-1], 119 [34b-2], 120 [35a-1], 121 [35a-2], 122 [35b-1], 123 [36a-1], 124 [36a-2], 125 [36a-3], 126 [36b-1], 127 [37a-1], 128 [36b-2], 134 [38b-1], 135 [39a-1]
Kızılağaç Yenicesi	62 [18a-1]
Manastır	135 [39a-1]
Niğde	22 [6b-2], 24 [7a-2], 54 [15b-1], 129 [37a-3], 132 [38a-1]
Peremedi	140 [40b-3], 141 [41a-1]
Pınarhisar	48 [14a-2], 53 [15a-3]
Ohri	139 [40b-2]
Tatarpazarcığı	136 [39b-1]
Tatar Pazarı	128 [36b-2]
Trabzon	92 [27a-1]

Yanya	134 [38b-1]
Zağferanborlu (Safranbolu)	27 [7b-2], 30 [9a-1]
Ziştovi	88 [26a-1]

3.2. Defterde Yer Alan Nahiye Adları

Osmanlı taşra teşkilâtında XV. yüzyıldan itibaren kullanılmaya başlanılan nahiyeler, kimi zaman kazaları oluşturan alt birimler olan çeşitli köy ve mezra adı verilen daha küçük idarî yönetim birimlerini, kimi zaman İstanbul’da görüldüğü gibi birkaç mahalleden meydana gelen bölge ya da bulunduğu yer için önem arz eden caminin çevresi ve mahalleleri gibi küçük veya büyük bir çevreyi ifade etmek için kullanılmıştır⁹⁴. Defterde nahiye isimlerine 141 belge içerisinde yalnızca 8 belgede rastlanılmıştır. Bu nahiyeler “Çatalca”, “Çekmece-i Kebîr” ve “Terkos” nahiyeleri olup en çok zikredilen nahiye Terkos’tur. Defterde yer alan nahiye isimleri ve hangi belge içerisinde yer aldıkları Tablo 3.2.’de verilmiştir.

Tablo 3.2. Nahiye Listesi

Çatalca	19 [6a-1]
Çekmece-i Kebîr	60 [17b-1]
Terkos	40 [11b-2], 97 [28b-1], 98 [28b-2], 99 [28b-3], 101 [29a-1] , 127 [37a-1]

3.3. Defterde Yer Alan Mahalle Adları

Osmanlı idarî sisteminde mahalleler yalnızca kazaların küçük bir yönetim birimi değil, genellikle aynı dine mensup ve birbirlerinin davranışlarından sorumlu olan bireylerin şehirlerde ikamet ettikleri yer olarak tanımlanmıştır. Bir yerleşim yerinin mahalle olarak nitelendirilebilmesi için bölgede ikamet eden nüfus hususunda bazı sınırlamalar yapılmış olsa da tahrir defterleri incelendiğinde farklılıklar görüldüğünden net bir sınır belirlenememiştir. Mahalle nüfusu hakkında net sınır konulamasa da mahallelerde ikamet eden kişiler genellikle

⁹⁴ İlhan Şahin, “Nahiye”, *TDVİA*, c.32, İstanbul 2006, s.306-308.

câmi gibi aynı mabette ibadet eden kişilerden meydana gelmiştir⁹⁵. Sicilde mahalle adları genellikle kişinin ikâmet ettiği yerden bahsederken kullanılmıştır. Defterde en çok adı geçen mahalle 8 belgede yer alan “*Servi Mahallesi*”dir. Defterde yer alan mahalle isimleri ve hangi belge içerisinde yer aldıkları Tablo 3.3.’de verilmiştir.

Tablo 3.3. Mahalle Listesi

Abdüsselâm	9 [3a-2], 12 [4a-1], 13 [4b-1]
Arakiyecibaşı	93 [27a-2]
Bıçakçı Ferhâd	61 [17b-2], 108 [31b-2], 109 [31b-3]
Câmi‘-i Kebîr	21 [6b-1], 23 [7a-1], 32 [9b-1], 131 [37b-2]
Cebecibaşı	89 [26a-2]
Cezeri Kâsım Paşa	59 [17a-1], 92 [27a-1]
Davud Ağa	4 [2a-2], 90 [26b-1]
Dâye Hatun	78 [23a-1]
Defterdâr Kara Süleyman Çelebî	42 [12b-1], 55 [15b-1], 71 [21a-2], 130 [37b-1], 133 [38a-2]
Düğmeciler	56 [16a-2]
Ebü’l-fazl	39 [11b-1]
Fazlı Paşa	140 [40b-3], 141 [41a-1]
Fethi Çelebî	82 [24a-3], 96 [28a-1]
İslâmbey	139 [40b-2]
Kızıltaş	19 [6a-1]
Kiremitçi Süleyman Çelebî	34 [10a-1], 87 [25b-1]
Kulaksız	30 [9a-1]
Kulaksız Ahmed Kapudân	86 [25a-3], 86 [25a-3]
Mehmed Bey	106 [32b-3], 107 [31b-1]

⁹⁵ Ali Murat Yel-Mustafa Sabri Küçükbaşçı, “Mahalle”, *TDVİA*, c.27, İstanbul 2003, s.325; Özer Ergenç, “Osmanlı Şehrindeki Mahalle’nin İşlev ve Nitelikleri Üzerine”, *Osmanlı Araştırmaları Dergisi*, c.4, S.4, (1984), s.69.

Nişancı Mustafa Paşa	28 [8a-1], 37 [11a-1], 38 [11a-2], 100 [28b-4]
Servi	8 [3a-1], 10 [3b-1], 41 [12a-1], 49 [14b-1], 57 [16b-1], 68 [20a-1], 70 [21a-1], 138 [40b-1]
Sivrikoz	57 [16b-1]
Sofiler	27 [7b-2], 30 [9a-1], 36 [10b-2], 103 [30a-2], 137 [40a-1]
Süleyman Subaşı	84 [25a-1], 85 [25a-2], 97 [28b-1], 98 [28b-2], 99 [28b-3], 101 [29a-1]
Takyecibaşı	79 [23b-2], 80 [24a-1], 81 [24a-2], 102 [30a-1]
Turşucu	115 [33b-1]
Uluca Baba	50 [14b-2], 51 [15a-1], 52 [15a-2]
Yeni Mahalle	64 [19a-1], 65 [19a-2], 66 [19b-1], 67 [19b-2]
Zehra Hatun	26 [7b-1], 31 [9a-2], 35 [10b-1], 77 [23a-2]
Zeyneb Hatun	44 [13a-1], 45 [13a-2], 46 [13b-1], 91 [26b-2]

3.4. Defterde Yer Alan Kasaba Adları

Osmanlı Devleti'nde bir yerleşim biriminin kasaba olarak tanımlanabilmesi için nüfusa bağlı olarak genellikle birden fazla mahalleyi kapsaması, düzenli olarak her hafta pazar kurulması, birçok mescidinin olması ya da Cuma namazının kılınabilmesi ve şartı aranmıştır. Dolayısıyla genel olarak köyden daha büyük fakat şehirden daha küçük yerleşim birimleri kasaba olarak tanımlanmıştır⁹⁶. Defterde kasaba isimlerine az sayıda rastlanılsa da en çok adı geçen “*Hasköy*”, en az adı geçen kasaba ismi ise “*Tophâne*”dir. Defterde yer alan kasaba isimleri ve hangi belge içerisinde yer aldıkları Tablo 3.4.’de verilmiştir.

⁹⁶ Tuncer Baykara, “Kasaba”, *TDVİA*, c.24, İstanbul 2001, s.525-526.

Tablo 3.4. Kasaba Listesi

Hasköy	9 [3a-2], 12 [4a-1], 13 [4b-1], 55 [15b-1], 64 [19a-1], 65 [19a-2], 66 [19b-1], 67 [19b-2], 71 [21a-2], 100 [28b-4], 115 [33b-1], 134 [38b-1], 135 [39a-1], 136 [39b-1]
Kâsım Paşa	30 [9a-1], 57 [16b-1], 86 [25a-3]
Kızanlık	94 [27b-1], 95 [27b-2]
Tophâne	39 [11b-1]

3.5. Defterde Yer Alan Karye Adları

Arapça kökenli bir kelime olan karye (köy), şehir ve kasabalardan küçük içerisinde birkaç ev ve ağıl barındıran en küçük yerleşim birimi olarak tanımlanmıştır. Kurâ ise karyenin çoğulu olarak birden fazla köyden bahsetmek için kullanılmıştır⁹⁷. Nitekim incelenen defterde de birçok kez karye isminin yanı sıra kurâ kelimesi de “*Suyolu kurâlarından Bağçe/Burgaz/Orta Belgrad karyesi*”⁹⁸ şeklinde birçok köy içinden bir köyü ifade etmek için kullanılmıştır. Defterde en çok ismi geçen karyeler 12 belgede yer alan “*Bağçe*” ve “*Burgaz*” karyeleridir. Defterde yer alan karye isimleri ve hangi belge içerisinde yer aldıkları Tablo 3.5.’de verilmiştir.

Tablo 3.5. Karye Listesi

Adramason	22 [6b-2]
Akpınar	33 [9b-2], 62 [18a-1], 63 [18b-1]
Alibey	128 [36b-2]
Avasya	29 [8b-1], 58 [16b-2], 72 [21b-1], 73 [22a-1], 128 [37a-2]
Ayvad	120 [35a-1]
Baba Nakkaş	49 [14b-1]

⁹⁷ Osman Gümüşü-Mustafa Sabri Küçükbaşçı, “Köy”, *TDVİA*, EK-2, Ankara 2019, s.85.

⁹⁸ Ayrıntılı bilgi için bkz. 1 [1b-1], 2 [1b-2], 3 [2a-1], 5 [2a-3], 6 [2b-1], 14 [4b-2], 15 [5a-1].

Bağçe	1 [1b-1], 2 [1b-2], 5[2a-3], 6 [2b-1], 110 [32a-1], 111 [32a-2], 112 [32b-1], 114 [33a-2], 116 [34a-1], 118 [34b-1], 119 [34b-2], 125 [36a-3]
Başıkara	128 [36b-2]
Bergos	20 [6a-2]
Boğaz	40 [11b-2], 58 [16b-2], 72 [21b-1], 73 [22a-1], 120 [35a-1]
Boyalık	97 [28b-1], 98 [28b-2], 99 [28b-3], 101 [29a-1]
Burgaz	3 [2a-1], 14 [4b-2], 15 [5a-1], 16 [5a-2], 18 [5b-1], 43 [12b-2], 47 [14a-1], 69 [20b-1], 75 [22b-1], 76 [23a-1], 123 [36a-1], 124 [36a-2]
Çiftalan	104 [31a-1], 105 [31b-2], 117 [34a-2], 122 [35b-1], 126 [36b-1]
Çiftlik	19 [6a-1]
Dursun	120 [35a-1], 127 [37a-1]
Fertik	24 [7a-2], 54 [15b-1]
Frenk	129 [37a-3], 132 [38a-1]
İvaz	120 [35a-1]
Kalfa	120 [35a-1]
Kömürcü Belgrad	7 [2b-2]
Litros	74 [22a-2]
Maçka	92 [27a-1]
Melan?	139 [40b-2], 140 [40b-3], 141 [41a-1]
Müderriş	120 [35a-1], 121 [35a-2]
Orta Belgrad	17 [5a-3], 113 [33a-1]
Sadâbad	83 [24b-1]
Suyolu	1 [1b-1], 2 [1b-2], 6 [2b-1], 14 [4b-2], 15 [5a-1], 16 [5a-2], 17 [5a-3], 18 [5b-1], 20 [6a-2], 43 [12b-2], 47 [14a-1], 69 [20b-1], 75 [22b-1], 76 [23a-1], 110 [32a-1], 111 [32a-2], 112 [32b-1], 113 [33a-1], 114 [33a-2], 116 [34a-1], 118 [34b-1], 119 [34b-2], 125 [36a-3]

Türkmenler	62 [18a-1]
Üsküb	48 [14a-2], 53 [15a-3]
Yahûd Bergos/ Yahûdbergosu	60 [17b-1], 40 [11b-2]

3.6. Defterde Yer Alan Diğer Yer Adları

Defterde geçen yer adları, genellikle bir yeri tarif ederken tam konum verebilmek amacıyla kullanılmış ve yer isimlerinin bölge halkı tarafından bilinen bir yer olmasına dikkat edilmiştir. Nitekim yer isimleri, “*Kapan-ı Revgan-ı Atık kurbünde vâki*”⁹⁹, “*Servili Bostan dimekle şehriye bağçede mütemekkin*”¹⁰⁰ ve “*mahmiye-i İstanbul’da Cigalazâde Sarayı kurbünde vâki*” örneklerinde olduğu gibi konum vermek amacıyla kullanılmıştır. Yer isimleri arasında yer alan mimarî yapılar, incelenen dönemdeki mimarî yapı ve günümüzdeki yapıların kim tarafından inşa edildiği, hangi tarihlerde tamir edildiği gibi çeşitli bilgiler içerdiğinden şehir tarihi araştırmaları açısından oldukça önemlidir. Defterde yer alan yer adları ve hangi belge içerisinde yer aldıkları Tablo 3.6.’da verilmiştir.

Tablo 3.6. Diğer Yer Adları Listesi

Avlonya Sancağı (Rumeli)	140 [40b-3], 141 [41a-1]
Bükreş (Rumeli)	131 [37b-2]
Cigalazâde Sarayı	59 [17a-1]
Defterdar İskeleyi	48 [14a-2], 53 [15a-3]
Edirne Kapısı	95 [27b-2]
Eğri Kapı	89 [26a-2]
Güllü Bostan	129 [37a-3], 132 [38a-1]
Hevace Hanı	78 [23a-1]
İskele-i Kebîr	88 [26a-1]
Karaağaç	115 [33b-1]
Kapan-ı Revgan-ı Atık	86 [25a-3]

⁹⁹ Ayrıntılı bilgi için bkz. 86 [25a-3].

¹⁰⁰ Ayrıntılı bilgi için bkz. 140 [40b-3].

Kapucu Çeşmesi	32 [9b-1]
Karakaş Hanı	58 [16b-2], 72 [21b-1], 73 [22a-1]
Karaköy Kapısı (Galata)	11 [3b-2]
Kefeli Ağa (sûk)	39 [11b-1]
Kiremid Han	60 [17b-1]
Salhhâne	55 [15b-1], 71 [21a-2]
Servili Bostan	140 [40b-3], 141 [41a-1]
Sukudlu (Bostan)	24 [7a-2], 54 [15b-1]
Yedikule	22 [6b-2], 24 [7a-2], 54 [15b-1], 94 [27b-1], 95 [27b-2], 129 [37a-3], 132 [38a-1]

3.7. Defterde Yer Alan Câmî Adları

Başlangıçta yalnızca cemaatin toplu halde cuma namazlarını kıldığı büyük mescidleri tanımlayan “*el-mescidü’l-câmi*”nin kısaltılması olan câmî kelimesi X. yüzyıldan itibaren tek başına câmî olarak kullanılmaya başlanmıştır. İslâmiyet’in ilk dönemlerinde bir araya getiren, toplayan anlamlarına gelen câmî kelimesi yerine kullanılan mescid ise secde edilen yer anlamında olup tarihi süreç içerisinde sadece cuma namazı kılınmayan ibadet yerleri için kullanılmıştır¹⁰¹. Şehirdeki cemaatin bir araya toplandığı en büyük camiye verilen isim olan Câmî’-i Kebîr ve bu câminin vakfından incelenen defterde pekçok kez bahsedilmiştir¹⁰². Sicilde ismi geçen diğer iki camiden biri olan İbrahim Paşa Câmî ise, Kanunî Sultan Süleyman’ın veziriazamı olan Makbûl (Maktul-Pargalı) İbrahim Paşa tarafından 1536’da Karaköy’de yaptırılmıştır. Eski Yağkapanı Câmî olarak da adlandırılan bu câmî ilk olarak II. Mahmud döneminde tamir edilmiş ancak H. 1332 (M. 1913-1914) yılında çıkan yangın nedeniyle yeniden inşa edilmiştir. Câmî, tarihi süreç içerisinde geçirdiği çeşitli tamir ve restorasyonlar sonucunda günümüze kadar ulaşmıştır. Mahalleler genellikle bölgede bulunan caminin ismiyle anılsa da bu caminin ismini taşıyan bir mahallesi olmamıştır¹⁰³. Defterde ismi geçen son câmî ise günümüzde Laleli semtinde yer alan Laleli Câmî olup III. Mustafa’nın (1757-1774) isteği

¹⁰¹ Ahmet Önkâl-Nebi Bozkurt, “Cami”, *TDVİA*, c.7, İstanbul 1993, s.46.

¹⁰² Semavi Eyice, “Cami”, *TDVİA*, c.7, İstanbul 1993, s.56.

¹⁰³ Ayvansarâyî, *Hadikatü’l-Cevâmi*, s.39; Bilgin Tunalı-Esin Yücel, “İstanbul’daki Bazı Tekkelerin Yerine Dair Bir Araştırma”, *Vakıflar Dergisi*, S. 18, (1984), s.149.

üzerine Baş mimar Mehmed Tahir Ağa tarafından 1760 yılında inşasına başlanmış, üç yıl sonra tamamlanarak ibadete açılmıştır. Laleli Câmi, XVIII. yüzyıla ait diğer camilerde görüldüğü gibi Barok tarzından etkilenmiş ve fevkani bir yapıda inşa edilmiştir. Câmi, selâtin câmilerinden biri olduğundan dönemin mimarî anlayışı hakkında bilgi edinmemizi sağlamaktadır¹⁰⁴. İncelenen defterde câmi isimleri diğer yer isimlerinde de görüldüğü gibi bir yerin tam konumunu vermek ya da olayın gerçekleştiği yerden bahsetmek için kullanılmıştır. Nitekim defterde mahallenin konumunu vermek amacıyla “*Câmi’-i Kebîr civârında vâki ‘ Zehra Hatun Mahallesi*”¹⁰⁵ şeklinde birçok kez câmi ismi zikredilmiştir. Defterde yer alan Câmi isimleri ve hangi belgede yer aldıkları Tablo 3.7.’de verilmiştir.

Tablo 3.7. Câmi Listesi

Câmi’-i Kebîr	26 [7b-1], 31 [9a-2], 35 [10b-1], 77 [23a-2]
İbrahim Paşa Câmi’-i Şerîfi	86 [25a-3]
Laleli Câmi’-i Şerîfi	19 [6a-1]

3.8. Defterde Yer Alan Medrese Adları

İslâm eğitim sisteminin temelinde yer alan medreseler Osmanlı Devleti’nde önemli gelişmeler göstererek sıbyan mektebinden daha üst düzeydeki eğitim kurumlarını ifade etmek için kullanılmıştır. Osmanlı Devleti’nde ilk medrese Orhan Bey’in 1331’de İznik’te kurduğu medrese olup medreseler varlıklarını 1924 yılına kadar sürdürmüşlerdir¹⁰⁶. Defterde medrese isimlerine 141 belge içerisinde yalnızca 2 belgede rastlanmıştır. Bu medreseler “*Atıkalipaşa Medresesi*” ve “*Yazılı Medrese*”dir. Atıkalipaşa Medresesi, II. Bayezid’in sadrazamı olan Atik Ali Paşa’nın yaptırdığı Atik Ali Paşa Câmi’nin yanında veya yakınında bulunmaktadır¹⁰⁷. Yazılı Medrese ise “*Sokullu Mehmed Paşa Külliyesi*” içerisinde yer almış ve Sokullu Mehmed Paşa ile eşi İsmihan Sultan tarafından inşa ettirilmiştir. Bu medrese “*İbrâhim Hanoğlu Medresesi*”, “*Şehid Mehmed Paşa Medresesi*”, “*Hemşiye Sultan Medresesi*” ve “*Sultâniye*

¹⁰⁴ Ayrıntılı bilgi için bkz. Ayvansarâyî, *a.g.e.*, s.23; Nurcan İnci, “18. Yüzyılda İstanbul Camilerine Batı Etkisiyle Gelen Yenilikler”, *Vakıflar Dergisi*, S. 19, (1985), s.225-230.; Sadi Bayram-Adnan Tüzen, “İstanbul Üsküdar Ayazma Camii ve Ayazma Camii İnşaat Deferi”, *Vakıflar Dergisi*, S.22, (1991), s.199-200.

¹⁰⁵ Ayrıntılı bilgi için bkz. 35 [10b-1].

¹⁰⁶ Mehmet İpşirli, “Medrese”, *TDVİA*, c.28, Ankara 2003, s.327.

¹⁰⁷ Semavi Eyice, “Atik Ali Paşa Camii”, *TDVİA*, c.4, İstanbul 1991, s.65-66.

Medresesi” olarak da adlandırılmıştır¹⁰⁸. Defterde yer alan medrese isimleri ve hangi belge içerisinde yer aldıkları Tablo 3.8.’de verilmiştir.

Tablo 3.8. Medrese Listesi

Atıkalipaşa Medresesi	68 [20a-1]
Yazılı Medrese	32 [9b-1]

3.9. Defterde Yer Alan Vakıf Adları

Vakıf, kişilerin taşınır veya taşınmaz malını hür iradesiyle mülkiyetinden çıkarıp toplumun ihtiyacını karşılamak için tahsis ettikleri hayır kurumu olarak tanımlanabilir¹⁰⁹. Defterde vakıflara genellikle terekeyle ilgili işlemlerde rastlanılmıştır. Nitekim vârisi olmadan vefat eden kişilerin malları için vakıfların beytûlmâlcısı görevlendirilmiştir. Vakıf beytûlmâlcısı malların satışının yapılarak hazineye kaydedilmesiyle sorumlu tutulmuştur. Malların satışı yapıldıktan sonra öncelikle “*dellâliyye*”, “*ihbâriyye*”, “*hüddâmiyye*” ve “*ihzâriyye*” gibi çeşitli masraflarla birlikte vefat eden kişinin borçları ödenmiştir. Daha sonra kalan meblağın bir kısmı hayatta olan eşine, eşi yoksa tamamı beytûlmâla yani devlet hazinesine işlenmiştir. Ancak vârisi olmadığı için terekesi beytûlmâla işlenen kişilerin daha sonra akrabalarının ortaya çıkarak miras üzerinde hak iddia ettikleri olmuş ve akrabalıklarını ispatladıkları takdirde haklarını aldıkları görülmüştür¹¹⁰. Defterde en çok adı geçen vakıf “*Eyyüb Câmi’-i Şerîfi Vakfı*” en az adı geçen ise “*İbrahim Paşa Vakfı*”dır. Defterde yer alan vakıf isimleri ve hangi belge içerisinde yer aldıkları Tablo 3.9.’da verilmiştir.

Tablo 3.9. Vakıf Listesi

Bakizâde Kerîmesi Vakfı	93 [27a-2], 102 [30a-1]
Câmi’-i Kebîr Vakfı	27 [7b-2], 32 [9b-1], 34 [10a-1], 57 [16b-1]
Eyyüb Câmi’-i Şerîfi Vakfı	41 [12a-1], 53 [15a-3], 56 [16a-2], 61 [17b-2], 88 [26a-1], 92 [27a-1], 138 [40b-1], 139 [40b-2]

¹⁰⁸ Sevgi Parlak, “Sokullu Mehmed Paşa Külliyesi”, *TDVİA*, c.37 İstanbul 2009, s.358-359.

¹⁰⁹ Hacı Mehmet Günay, “Vakıf”, *TDVİA*, c.42 İstanbul 2012, s.475-476.

¹¹⁰ Ayrıntılı bilgi için bkz. 27 [7b-2], 32 [9b-1], 34 [10a-1].

İbrahim Paşa Vakfı	86 [25a-3]
--------------------	------------

3.10. Defterde Yer Alan Kitap Adları

Defterde geçen kitap adları, defterin tutulduğu tarihle bulunduğu bölgeye bakarak halkın okuryazarlık durumu ve defterde kitap isimleriyle birlikte fiyatları da kaydedildiğinden kitapların dönemindeki pahası gibi çeşitli bilgiler elde edilmesini sağlamıştır. Defterde kitap isimleri biri tereke kaydı olmak üzere 141 belge içerisinde sadece iki belgede yer almıştır. Bahsedilen iki belgede yer alan kitapların içeriğine bakıldığında ise ağırlıklı olarak fıkıh, tefsir, siyer ve hadis gibi dinî içerikli kitaplara rastlanmıştır; en çok ismi geçen kitap ise “*Kelâm-ı Kadîm*” yani Kur’ân-ı Kerim olarak tespit edilmiştir. Defterde din konusu dışında “*Tevârih-i Âl-i Osmân*” gibi tarih, “*Ferhad ile Şirin*” gibi aşk, “*Takvîmü’l-büldân*” gibi coğrafya, “*Müntahab-ı şifâ*” gibi tıp, “*Miftâhu’l-ulûm*” gibi Arap gramer bilgisiyle ilgili kitaplara daha az sayıda da olsa rastlanılmıştır. Defterde yer alan kitap isimleri ve hangi belge içerisinde yer aldıkları Tablo 3.10.’da verilmiştir.

Tablo 3.10. Kitap Listesi

Acâib-i Mahlûkât	103 [30a-2]
Ahmed Zemci âlâyı	103 [30a-2]
Ahvâl-i Kıyâmet	103 [30a-2]
Birgivî âlâyı	103 [30a-2]
Birgivî Şerhi	32 [9b-1], 103 [30a-2]
Delâ’il	103 [30a-2]
Delâ’il-i Hayrât	134 [38b-1]
Duâ’nâme Ebüssuûd	103 [30a-2]
Envârü’l-Âşıkîn	103 [30a-2]
Evrâk-ı perîşân	103 [30a-2], 134 [38b-1]
Ferâ’iz	103 [30a-2]
Ferhad Şirin	103 [30a-2]
Hâdis-i Erbâin	103 [30a-2]

Halebî	32 [9b-1]
Hâşiye-i Sadrî'ş-şerî'a	103 [30a-2]
Havâssü'l-Kur'ân	103 [30a-2]
İbretnümâ	103 [30a-2]
İmâdü'l-İslâm	103 [30a-2]
Kasîde-i Bürde	103 [30a-2]
Kelâm-ı Kadîm	28 [8a-1], 32 [9b-1], 46 [13b-1], 134 [38b-1]
Ma'lûmât	103 [30a-2]
Mecmû'a âlâyı	103 [30a-2]
Menâkıb-ı Evliyâ	103 [30a-2]
Menâsik-i Hacc	103 [30a-2]
Mesâhif-i şerîf	103 [30a-2]
Miftâhu'l-ulûm	103 [30a-2]
Mu'ahhar tıb	103 [30a-2]
Muhammediye	103 [30a-2]
Mukaddeme-i Ebu'l-leys	103 [30a-2]
Müntahab-ı Şifâ	103 [30a-2]
Mülteka'l-ebhûr	32 [9b-1]
Sa'âdetnâme	103 [30a-2]
Sancak mesâhifi	103 [30a-2]
Siyerî'n-nebî	103 [30a-2]
Sarf âlâyı	103 [30a-2]
Şâhidî âlâyı	103 [30a-2]
Şekâiku'n-Nu'mâniyye	103 [30a-2]
Şer'a Tercümesi	103 [30a-2]
Şerh-i Hâdis-i Erbain	103 [30a-2]

Şimâl-i şerîf	103 [30a-2]
Ta‘bîrnâme	103 [30a-2]
Takvîmü’l-büldân	103 [30a-2]
Târîh-i Takvîm	103 [30a-2]
Tarîkat-i Muhammediye	103 [30a-2]
Tibyân	103 [30a-2]
Tefsîr-i Binâ âlâyı	103 [30a-2]
Tefsîr Cevâhirü’l-Asdâf	103 [30a-2]
Tefsîr-i şerîf	103 [30a-2]
Tefsîr-i Tibyân	103 [30a-2]
Tefsîr-i Yâsin-i şerîf	103 [30a-2]
Tevârih-i Âl-i Osmân	103 [30a-2]
Tevârih-i Tâberî	103 [30a-2]
Tuhfetü’l-Kibâr	103 [30a-2]
Yâdigâr ibn-i şerîf	103 [30a-2]
Yeni dünyâ Mısır Târîh âlâyı	103 [30a-2]
Yusuf Züleyha	103 [30a-2]

3.11. Defterde Yer Alan Dava Konuları

Havâss-ı Refî‘a Mahkemesi’ne Ait 1212-1213 Tarihli 294 Numaralı Şer‘iyye Sicili’nde “Belge Özetleri” kısmında ayrıntılı haliyle görebileceğiniz gibi vasî ve kayyım tayini, tereke taksimi, izin, ibrâ, mübâya‘a, ikrâr-ı deyn ve ahz u kabz, nafaka ve evlilik ile ilgili işlemler gibi tüm hukukî işlemler kaydedilmiştir.

Mübâya‘a olarak adlandırılan mal satışı ile ilgili işlemlerin gerçekleştiği kayıtlarda öncelikle taşınır ve taşınmaz malların neler olduğu, nerede yer aldığı belirtilmiş daha sonra satışı yapılmıştır. İbrâ ile ilgili olan davalarda ise taraflar birbirlerinden alacakları olmadığını mahkeme huzurunda tasdik etmişlerdir.

Sicilde yer alan hukukî işlemlerin tamamı olmasa bile çoğunluğu tereke taksimi ve tereke taksimi ile ilgili hukukî işlemlerden meydana gelmiştir. Terekeler, kişilerin günlük yaşantısında kullandığı eşyaları, bu eşyalardan yola çıkarak kişinin kazancını ne gibi şeyler için kullandığını, borç ve alacak durumunu, vefat eden kişinin hangi meslek gurubunda yer aldığı, mesleği ile ilgili belki de günümüzde bulunmayan alet edevatları, eğer kişi köylü ise ise hangi tarım ürünlerini ektiğini ve yetiştirdiği hayvanları, terekede bulunan tüm malların değerinden yola çıkarak nasıl bir yaşam sürdüğü gibi çeşitli bilgiler içermektedir. Bu nedenlerle terekeler kişilerin ekonomik durumundan yola çıkarak bölgenin hatta dönemin ekonomik durumu hakkında da bilgiler içermektedir.

Sicilde yer alan terekeler incelendiğinde dikkat çeken ilk unsur vefat eden kişinin geride bıraktığı vârisler yani mirasçılar varsa bu vârislerden henüz buluğ çağına ermemiş “*sagîr*” olarak adlandırılan küçük çocuklara vasî tayin edilmesi ya da erişkin olduğu halde dava ile ilgilenmesi amacıyla başka birine vekâlet verilmesi olmuştur. Anne karnında henüz doğmamış olan çocuklar içinde vasî tayini gerçekleşmiş bu çocukların da hakları gözetilmiş ve mirastan kendi haklarına düşen payı almaları vasî aracılığıyla sağlanmıştır¹¹¹. Vasî ve kayyım tayini için düzenlenmiş ayrı belgelerde sicillerde yer almış ancak vasîlere tereke taksimi sırasında da rastlanılmıştır. Genellikle bir vasî söz konusu olduğunda vefat eden kişi eğer kadınsa ve küçük çocuğu varsa vasî olarak babasının tayin edilmesi tercih edilmiştir. Aynı durum ölen kişi baba olduğunda da geçerli olmuş ancak anne dışında başka kişilerin de vasî tayin edildiğine de rastlanılmıştır¹¹². Muhtemelen vasî olarak tayin edilecek kişilerin güvenilir olma ve mirası koruma ehliyetine sahip olmaması durumunda anne veya baba dışında başka bir kişinin vasî tayin edilmesi söz konusu olmuştur. Vasî ve kayyım tayin edilen kişiler hem kişilerin işlerini görmek hem de mirastan kişilerin paylarına düşen haklarını almak ile yükümlü tutulmuşlardır.

Tereke kayıtlarını incelediğimizde tereke taksiminden önce vefat eden kişinin sicilde “*techîz ve tekfîn*” olarak geçen masrafları terekeden karşılanmıştır. Techîz ve tekfîn dışında vefat eden kişinin borçları varsa ki incelediğimiz sicilde bu kişiler genellikle “*düiyûn-ı kesîresi olduğu halde vefat eden*” şeklinde ifade edilmiş ya da daha sonra alacağı olan kişinin mahkemeye başvurması ile borçlar meydana çıkmıştır ki çeşitli masraflarda olduğu gibi vefat eden kişinin borçları da terekesinden tahsil edilmiştir. Ancak alacağı olduğunu iddia eden kişilerin direk borcu alması mümkün olmamış öncelikle borcun varlığını ispat etmeleri

¹¹¹ 118 [34b-1] numaralı belgede Vasilaki'nin karnındaki bebek için kendisi vasi olarak tayin edilmiştir.

¹¹² 55 [16a-1] numaralı belgede çocukların vasîsi olarak halalarının görevlendirildiğini görüyoruz.

gerekmiş ve güvenilirliğinden emin olunan en az iki kişinin borca şahitliğinden sonra borçlarını alabilmişlerdir. Sicilde yer alan ispatla ilgili davalar yukarıda bahsedildiği gibi borç, vasî ve vekâlet konuları ile ilgilidir.

Miras taksiminden önce vefat eden kişinin terekeye dâhil olan tüm malları teker teker adetleri ve meblağları ile birlikte sicile işlenmiş daha sonra vârisler arasında miras taksimi gerçekleştirilmiştir. Bu taksim sırasında kadın vârislere erkek vârislere nazaran mirastan daha az pay düşmüştür. Ancak vârisler aynı cinsiyete ve vefat eden kişi ile aynı yakınlığa sahiplerse örneğin her ikisi de vefat eden kişinin kızı ise miras eşit bir şekilde paylaştırılmıştır. Genellikle terekenin taksim edildiği kişiler vefat eden kişinin eşi, çocukları veya ebeveynleri olsa da bu kişilerin olmadığı durumlarda kardeş ve yeğen gibi diğer akrabalar da vâris kabul edilerek miras taksimine dâhil olmuşlardır. Defterde yer alan dava konuları ve yer aldıkları belge numaraları Tablo 3.11.'de verilmiştir.

Tablo 3.11. Dava Konuları Listesi

Ahz u kabz (Bedel Tahsili)	33 [9b-2], 36 [10b-2], 110 [32a-1], 137 [40a-1]
Bedel Kaydı	22 [6b-2], 34 [10a-1], 57 [16b-1], 128 [37a-2].
Belge İsteği	3 [2a-1], 69 [20b-1]
Beytûlmâl ile İbrâ	32 [9b-1]
İbrâ	11 [3b-2], 29 [8b-1], 35 [10b-1], 44 [13a-1], 49 [14b-1], 83 [24b-1], 91 [26b-2], 100 [28b-4], 113 [33a-1], 114 [33a-2], 115 [33b-1], 137 [40a-1]
İkrâr-ı deyn (Borç bildirme)	64 [19a-1]
İspat	12 [4a-1], 13 [4b-1], 29 [8b-1], 30 [9a-1], 59 [17a-1], 62 [18a-1], 66 [19b-1], 68 [20a-1], 70 [21a-1], 82 [24a-3], 121 [35a-2], 126 [36b-1]
İzin	55 [16a-1], 72 [21b-1], 78 [23b-1], 86 [25a-3], 93 [27a-2], 106 [31a-3]

Mübâya‘a	18 [5b-1], 19 [6a-1], 39 [11b-1], 73 [22a-1], 74 [22a-2], 75 [22b-1], 76 [23a-1], 90 [26b-1], 111 [32a-2], 112 [32b-1], 117 [34a-2]
Nafaka	38 [11a-2], 51 [15a-1], 77 [23a-2]
Nâzır Tayini	17 [5a-3], 23 [7a-1], 52 [15a-2], 98 [28b-2]
Su Davası	78 [23b-1]
Tereke Kaydı	5 [2a-3], 6 [2b-1], 7 [2b-2], 9 [3a-2], 10 [3b-1], 14 [4b-2], 20 [6a-2], 21 [6b-1], 25 [7a-3], 26 [7b-1], 27 [7b-2], 28 [8a-1], 40 [11b-2], 41 [12a-1], 43 [12b-2], 46 [13b-1], 47 [14a-1], 50 [14b-2], 53 [15a-3], 54 [15b-1], 56 [16a-2], 60 [17b-1], 61 [17b-2], 63 [18b-1], 67 [19b-2], 71 [21a-2], 81 [24a-2], 85 [25a-2], 87 [25b-1], 88 [26a-1], 89 [26a-2], 95 [27b-2], 96 [28a-1], 101 [29a-1], 102 [30a-1], 103 [30a-2], 109 [31b-3], 116 [34a-1], 120 [35a-1], 122 [35b-1], 124 [36a-2], 125 [36a-3], 131 [37b-2], 132 [38a-1], 133 [38a-2], 134 [38b-1], 135 [39a-1], 136 [39b-1], 138 [40b-1], 139 [40b-2], 141 [41a-1]
Vasî Tayini	8 [3a-1], 15 [5a-1], 16 [5a-2], 17 [5a-3], 23 [7a-1], 37 [11a-1], 52 [15a-2], 65 [19a-2], 79 [23b-2], 80 [24a-1], 84 [25a-1], 97 [28b-1], 99 [28b-3], 104 [31a-1], 105 [31a-2], 107 [31b-1], 108 [31b-2], 118 [34b-1], 119 [34b-2], 123 [36a-1], 127 [37a-1]
Vasî ve Kayyım Tayini	1 [1b-1], 2 [1b-2], 4 [2a-2], 24 [7a-2], 31 [9a-2], 37 [11a-1], 42 [12b-1], 45 [13a-2], 48 [14a-2], 58 [16b-2], 92 [27a-1], 94 [27b-1], 129 [37a-3], 130 [37b-1], 140 [40b-3]

3.12. Defterde Yer Alan Müslüman ve Gayr-i Müslim Davaları

Defter yalnızca Müslüman halka ait hukukî işlemler değil gayr-i Müslim halk arasında geçen işlemler de yer almıştır. Bunların çoğunda tarafların her ikisi de Müslüman veya gayr-i Müslimdir. Ancak birinin Müslüman diğerinin gayr-i Müslim olduğu işlemlere de rastlanılmıştır. Müslüman halk arasında görülen işlemlerin benzerleri gayr-i Müslimler arasında da meydana gelmiştir. Borcun veya benzer durumların ispatı durumunda gayr-i Müslimlerin şahitliğinden de yararlanılmış, gayr-i Müslim çocuklar için de vasî ve kayyım tayin edilmiş,

ölen gayr-i Müslim kişilerin tereke taksimi gerçekleştirilmiştir. Kısacası defterde müslüman ve gayr-i Müslim ayrımı yapılmaksızın tebaanın her türlü hukukî işlemi kaydedilmiştir. Defterde Müslümanlarla ilgili hukukî işlemler daha fazladır. Nitekim Müslümanlar arasında meydana gelen hukukî işlemlere 82 belgede rastlanırken gayr-i Müslimlerin işlemlerine 59 belgede rastlanılmıştır. Defterde yer alan Müslüman diğerinin gayr-i Müslim davaları ve hangi belge içerisinde yer aldıkları Tablo 3.12.'de verilmiştir.

Tablo 3.12. Müslüman ve Gayr-i Müslim Dava Listesi

Müslümanların Yer Aldığı Davalar	4 [2a-2], 8 [3a-1], 10 [3b-1], 19 [6a-1], 21 [6b-1], 22 [6b-2], 23 [7a-1], 26 [7b-1], 27 [7b-2], 28 [8a-1], 30 [9a-1], 31 [9a-2], 32 [9b-1], 33 [9b-2], 34 [10a-1], 35 [10b-1], 36 [10b-2], 37 [11a-1], 38 [11a-2], 39 [11b-1], 41 [12a-1], 42 [12b-1], 44 [13a-1], 45 [13a-2], 46 [13b-1], 49 [14b-1], 50 [14b-2], 51 [15a-1], 52 [15a-2], 55 [16a-1], 56 [16a-2], 57 [16b-1], 59 [17a-1], 61 [17b-2], 62 [18a-1], 63 [18b-1], 68 [20a-1], 70 [21a-1], 71 [21a-2], 77 [23a-2], 78 [23b-1], 79 [23b-2], 80 [24a-1], 81 [24a-2], 82 [24a-3], 83 [24b-1], 84 [25a-1], 85 [25a-2], 86 [25a-3], 87 [25b-1], 88 [26a-1], 89 [26a-2], 90 [26b-1], 91 [26b-2], 93 [27a-2], 96 [28a-1], 97 [28b-1], 98 [28b-2], 99 [28b-3], 100 [28b-4], 101 [29a-1], 102 [30a-1], 103 [30a-2], 104 [31a-1], 105 [31a-2], 106 [31a-3], 107 [31b-1], 108 [31b-2], 109 [31b-3], 115 [33b-1], 117 [34a-2], 122 [35b-1], 126 [36b-1], 127 [37a-1], 130 [37b-1], 131 [37b-2], 133 [38a-2], 134 [38b-1], 135 [39a-1], 136 [39b-1], 137 [40a-1], 138 [40b-1],
Gayr-i Müslimlerin Yer Aldığı Davalar	1 [1b-1], 2 [1b-2], 3 [2a-1], 5 [2a-3], 6 [2b-1], 7 [2b-2], 9 [3a-2], 11 [3b-2], 12 [4a-1], 13 [4b-1], 14 [4b-2], 15 [5a-1], 16 [5a-2], 17 [5a-3], 18 [5b-1], 20 [6a-2], 24 [7a-2], 25 [7a-3], 29 [8b-1], 40 [11b-2], 43 [12b-2], 47 [14a-1], 48 [14a-2], 53 [15a-3], 54 [15b-1], 58 [16b-2], 60 [17b-1], 64 [19a-1], 65 [19a-2], 66 [19b-1], 67 [19b-2], 69

	[20b-1], 72 [21b-1], 73 [22a-1], 74 [22a-2], 75 [22b-1], 76 [23a-1], 92 [27a-1], 94 [27b-1], 95 [27b-2], 110 [32a-1], 111 [32a-2], 112 [32b-1], 113 [33a-1], 114 [33a-2], 116 [34a-1], 118 [34b- 1], 119 [34b-2], 120 [35a-1], 121 [35a-2], 123 [36a-1], 124 [36a-2], 125 [36a-3], 128 [37a-2], 129 [37a-3], 132 [38a-1], 139 [40b-2], 140 [40b- 3], 141 [41a-1]
--	---

4. BELGE ÖZETLERİ

1 [1b-1]

Havass-ı Refi‘a’ya bağlı Suyolu köylerinden Bağçe Köyü’nde ikamet eden Tohari oğlu Boli’nin vefat etmesi üzerine çocukları Kostandi, Sarandi ve Sultan’ın babalarından kalan miraslarını almak ve işlerini görmek için Yamandi oğlu Kostandi’nin vasî ve kayyım tayin edilmesine dair, 22 Cemaziyelahir 1212 (M. 12 Aralık 1797) tarihli hüccet.

2 [1b-2]

Havass-ı Refi‘a’ya bağlı Suyolu köylerinden Bağçe Köyü’nde ikamet eden Kostandi oğlu Dimitraki’nin vefat etmesi üzerine çocukları Dimitraki ve Eline’nin babalarından kalan miraslarını almak ve işlerini görmek için Miço oğlu Kiryaki’nin vasî ve kayyım tayin edilmesine dair, 22 Cemaziyelahir 1212 (M. 12 Aralık 1797) tarihli hüccet.

3 [2a-1]

Havass-ı Refi‘a’ya bağlı Suyolu köylerinden Burgaz Köyü’nde ikamet eden Vasil oğlu Franka oğlu Yorgi’nin vefat etmesi üzerine oğlu Yorgi’nin babası Vasil’dan kalan evin tek vârisi olmasına rağmen elinde bir hüccet olmaması üzerine mahkemeye başvurması ve ona gerekli olan belgenin verilmesine dair, 20 Cemaziyelahir 1212 (M. 10 Aralık 1797) tarihli hüccet.

4 [2a-2]

Eyüp’te Davut Ağa Mahallesi’nde ikamet eden Arabacı Mustafa oğlu Halil’in vefat etmesi üzerine oğulları İsmail, Ali ve kızları Hatice’nin işlerini görmek için Mehmed oğlu Bostani Mahmud Beşe’nin vasî ve kayyım tayin edilmesine dair, 27 Cemaziyelahir 1212 (M. 17 Aralık 1797) tarihli hüccet.

5 [2a-3]

Havass-ı Refi‘a’ya bağılı Suyolu köylerinden Bağıçe Köyü’nde ikamet ederken vefat etmiş olan Tohadı oğlu Boli’ye ait 28 Cemaziyelahir 1212 (M. 18 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

6 [2b-1]

Havass-ı Refi‘a’ya bağılı Suyolu köylerinden Bağıçe Köyü’nde ikamet ederken vefat etmiş olan Kostandi oğlu Dimitraki’ye ait 28 Cemaziyelahir 1212 (M. 18 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

7 [2b-2]

Havass-ı Refi‘a’ya bağılı Kömürcü Belgrad köyünde ikamet ederken vefat etmiş olan Tanaş oğlu Tanaş Kabzuman’ın 23 Cemaziyelahir 1212 (M. 13 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

8 [3a-1]

Eyüp’te Servi Mahallesi’nde ikamet eden Hacı Mustafa kızı Rukiye’nin vefat etmesi üzerine kızı Adile’nin işlerini görmek için babası Hacı Mustafa oğlu Mehmed Sadık Ağa’nın vasî tayin edilmesine dair, 23 Cemaziyelahir 1212 (M. 13 Aralık 1797) tarihli hüccet.

9 [3a-2]

Hasköy kasabası Abdüsselam Mahallesi’nde ikamet ederken vefat etmiş olan Kerasteci Karabet oğlu Sekyas oğlu Karabet’in 8 Cemaziyelevvel 1212 (M. 29 Ekim 1797) tarihli tereke kaydı.

10 [3b-1]

Eyüp’te Servi Mahallesi’nde ikamet ederken vefat etmiş olan Hacı Mustafa kızı Rukiye’ye ait 23 Cemaziyelahir 1212 (M. 13 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı.

11 [3b-2]

Galata'da Karaköy Kapısı adlı yerde ikamet eden Ispartalı Acı Manol oğlu Kostantin'in vefat etmesi üzerine verasetinin kız kardeşinin oğulları Nikoli ve Yorgi oğlu Yani'ye verilmesi ve bunun mahkemede taraflarca onaylandığına dair, 29 Cemaziyelahir 1212 (M. 19 Aralık 1797) tarihli hüccet.

12 [4a-1]

Hasköy Kasabası Abdüsselam Mahallesi'nde ikamet eden Kerasteci Karabet oğlu Sekyas oğlu Karabet'in vefat etmesi üzerine mirası, eşi ve çocukları arasında taksim edilsede Karabet oğlu Sekyas oğlu Karabet'in sağlığında Serab oğlu Simyon'a borçlanması ve borcu olduğunun ispatlanmasına dair, 8 Cemaziyelûla 1212 (M. 29 Ekim 1797) tarihli hüccet.

13 [4b-1]

Hasköy kasabası mahallelerinden Abdüsselam Mahallesi'nde ikamet eden Karabet oğlu Sekyas oğlu Kerasteci Karabet'in vefat etmesi üzerine mirası vârisler arasında taksim edilsede Karabet oğlu Sekyas oğlu Kerasteci Karabet'in sağlığında Parsıh oğlu Sahak'dan borç alması ve borcu olduğunun ispatlanmasına dair, 8 Cemaziyelûla 1212 (M. 29 Ekim 1797) tarihli hüccet.

14 [4b-2]

Havass-ı Refi'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Burgaz Köyü'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Tarandafil oğlu Cudar oğlu Yorgo'ya ait 20 Cemaziyelahir 1212 (M. 10 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

15 [5a-1]

Havass-ı Refi'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Burgaz Köyü'nde ikamet eden Tanaş kızı Eline'nin vefat etmesi üzerine kızı Daye'nin işlerini görmek için Tanaş oğlu Yorgaki'nin vasi tayin edilmesine dair, 20 Cemaziyelahir 1212 (M. 10 Aralık 1797) tarihli hüccet.

16 [5a-2]

Havass-ı Refi‘a’ya bağılı Suyolu köylerinden Burgaz Köyü’nde ikamet eden Tarandafil oğlu Cudar oğlu Yorgi’nin vefat etmesi üzerine kızı Gurufle’nin işlerini görmek için Domine oğlu Kostandi’nin vasî tayin edilmesine dair, 20 Cemaziyelahir 1212 (M. 10 Aralık 1797) tarihli hüccet.

17 [5a-3]

Havass-ı Refi‘a’ya bağılı Suyolu köylerinden Orta Belgrad Köyü’nde ikamet eden Foti oğlu Mino’nun vefat etmesi üzerine, oğlu Estari ve kızı Loksandirye’nin babalarından kalan mal ve mülklerini koruması için amcaları Foti oğlu Panayot görevlendirilse de yetim çocukların mal ve mülklerini harcadığı ve kaybettiği için onun vasî konumundan alınıp yerine Subaşı Halil oğlu Bostani Ahmed Ağa’nın mirası korumak ve çocukların işlerini görmek için vasi, Korucu Ali Ağa’nın ise nazır tayin edilmesine dair, 23 Cemaziyelahir 1212 (M. 13 Aralık 1797) tarihli hüccet.

18 [5b-1]

Havass-ı Refi‘a’ya bağılı Suyolu köylerinden Orta Belgrad Köyü’nde ikamet eden Tarandafil oğlu Cudar oğlu Yorgo’nun vefat etmesi üzerine mirasının eşi Kostandi kızı Domine, kızı Gurufle, erkek kardeşleri Foti ve Hırto ve kız kardeşleri Vasile ve Kokona arasında taksim edildikten sonra Domine’nin kendi ev hissesini Foti’ye satmasına dair, 20 Cemaziyelahir 1212 (M. 10 Aralık 1797) tarihli hüccet.

19 [6a-1]

İstanbul’da Laleli Cami’-i şerifi yakınlarında Kızıлтаş Mahallesi’nde ikamet eden Abdullah oğlu Hacı Osman’ın vefat etmesi üzerine mirasının eşi Osman Ağa kızı Hadice Hanım ve erkek kardeşi Molla Süleyman arasında taksim edildikten sonra Molla Süleyman’ın Hacı Osman’dan miras kalan değirmendeki hakkını Hadice Hanım’a satmasına dair, 3 Recebi’l-ferd 1212 (M. 22 Aralık 1797) tarihli hüccet.

20 [6a-2]

Havass-ı Refi‘a’ya bağı Suyolu köylerinden Bergos Köyü’nde ikamet ederken vefat etmiş olan Tanaş kızı Eline’ye ait 20 Cemaziyelahir 1212 (M. 10 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

21 [6b-1]

Eyüp’te Cami‘-i Kebir Mahallesi’nde ikamet ederken vefat etmiş olan Mustafa kızı Şerife Hadice Hatun’na ait 1 Receb’il-ferd 1212 (M. 20 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

22 [6b-2]

Niğde’ye bağı Adramason Köyü’nden iken, Eyüp’te Yedikule dışında ikamet ederken vefat etmiş olan iki kardeş Hacı Mehmed ve Hüseyin oğlu Osman’a ait 6 Recebi’l-ferd 1212 (M. 25 Aralık 1797) tarihli terekelerin bedel kaydı.

23 [7a-1]

Eyüp’te Cami‘- i Kebir Mahallesi’nde ikamet eden Mustafa kızı Şerife Hediyeullah Hatun’un vefat etmesi üzerine oğlu Mehmed Emin oğlu İbrahim’in işlerini görmek için Mustafa kızı Zeliha Hatun’un vasi, babası Osman oğlu Mehmed Emin’in ise nazır tayin edilmesine dair, 1 Recebi’l-ferd 1212 (M. 20 Aralık 1797) tarihli hüccet.

24 [7a-2]

Niğde’ye bağı Fertik köyünde ikamet ederken vefat etmiş olan Yani oğlu Zafiri’nin veraseti eşi Simyon, oğlu Hazar Abostol ve kızları (...) ve Mariye arasında taksim edildikten sonra kızlarının işlerini görmek için Hazar Abostol’un vasî ve kayyım tayin edilmesine dair, 26 Cemaziyelahir 1212 (M. 16 Aralık 1797) tarihli hüccet.

25 [7a-3]

Defterde ismi geçen, arka arkaya vefat eden Bano ve Agorib'e ait 8 Cemaziyelahir 1212 (M. 28 Kasım 1797) tarihli tereke kayıtları ve miras taksimi.

26 [7b-1]

Eyüp'te Zehra Hatun Mahallesi'nde ikamet ederken vefat eden Osman kızı Rukiye Hatun'a ait 6 Recebi'l-ferd 1212 (M. 25 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

27 [7b-2]

Zağferanborlu (Safranbolu) ahalisinden iken Eyüp'te Sofiler Mahallesi'nde ikamet ederken vefat eden Mustafa oğlu Hüseyin Çavuş'a ait 2 Recebi'l-ferd 1212 (M. 21 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

28 [8a-1]

Eyüp'te Nişancı Mustafa Paşa Mahallesi'nde ikamet ederken vefat eden İbrahim oğlu Za'im Hafız Halil Ağa'ya ait 20 Cemaziyelahir 1212 (M. 10 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

29 [8b-1]

Havass-ı Refi'a'ya bağlı Avasya köyünde ikamet ederken vefat etmiş olan ve veraseti eşı Asteryo kızı Altun ile çocukları arasında taksim edilen Ziso oğlu Tohari'nin sağlığında Değirmen Ocağı Vakfı'ndan borç alıp, karşıliğında evini vermesi üzerine vefatından sonra Değirmen Ocağı Vakfı adına Hüseyin oğlu Bostani Ahmed Ağa'nın mahkemeye başvurup borcun varlığını ispatlanması Ziso oğlu Tohari'nin eşı Altun'un ise borcun tamamını ödeyip evlerini geri almasına dair, 19 Cemaziyelahir 1212 (M. 9 Aralık 1797) tarihli hüccet.

30 [9a-1]

Zağferanborlu (Safranbolu) ahalisinden iken Eyüp'te Sofiler Mahallesi'nde ikamet eden Abdullah oğlu Mustafa oğlu Hüseyin Çavuş'un vefat etmesi üzerine Mustafa oğlu Mustafa

Ağa'nın Hüseyin Çavuş'un vârisi olduğunu ispatlamasına dair, 6 Receb'il-ferd 1212 (M. 25 Aralık 1797) tarihli hüccet.

31 [9a-2]

Eyüp'te Zehra Hatun Mahallesi'nde ikamet ederken vefat eden Osman kızı Rukiye Hatun'un kızı Aliye'nin işlerini görmek için babası İbrahim oğlu İsmail Ağa'nın vasî ve kayyım tayin edilmesine dair, 6 Recebi'l-ferd 1212 (M. 25 Aralık 1797) tarihli hüccet.

32 [9b-1]

Eyüp'te Yazılı medresede hücrenişin olup Cami'-i Kebir Mahallesi'nde Kapucu Çeşmesi yakınında Ömer oğlu Kasım Efendi'nin evinde misafirken vefat eden Hacı Süleyman oğlu İbrahim oğlu Hafız Mehmed Efendi'nin vârisi olmadığından terekesinin Cami'-i Kebir vakfına kaydedilmesi gerekirken malları Kasım Efendi'nin evinde kaldığından dolayı vakfın beytûmalcısı Mustafa Şakir Ağa'nın vekili Ahmed oğlu Mustafa Ağa'nın mahkemeye başvurup, Kasım Efendi'nin eşi Rahime Hatun'a dava açarak Hafız Mehmed Efendi'nin Kasım Efendi'nin evinde bıraktığı ve vakfa verilmeyip saklanan malları Kasım Efendi ve eşi Rahime Hatun'dan alıp vakfa kaydetmek istemesi üzerine Kasım Efendi'nin saklanan malların olmadığı ve Hafız Mehmed Efendi'nin sağlığında eşine malları sattığını söylemesi ve bir türlü anlaşmaya varılamadığı için Kasım Efendi'nin vakfa bir miktar para ödeyip davanın kapanmasına dair, 9 Recebi'l-mürecceb 1212 (M. 28 Aralık 1797) tarihli hüccet.

33 [9b-2]

Havass-ı Refi'a'ya bağlı Akpınar köyünde ikamet eden yeniçeri ocağının beşinci bölük neferatından Yusuf oğlu Deveci Derviş Ali Beşe'nin vefat etmesi üzerine eşi Hüseyin kızı Aişe Hatun'dan başka vârisi olmadığından terekesinin dörtte birinin eşine, dörtte üçünün ise beytûmala verilmesinden sonra Hasan oğlu Mahmud Ağa'nın mahkemeye başvurarak Ali Beşe'nin, Arnabud köyünde ikamet eden Kiryako oğlu Tarandi'den alacağını olduğunu söyleyerek borcu talep etmesi ve Tarandi'nin borcunu ödediğinin onaylanmasına dair, 29 Cemaziyelahir 1212 (M. 19 Aralık 1797) tarihli hüccet.

34 [10a-1]

Eyüp'te Kiremitçi Süleyman Çelebi Mahallesi'nde ikamet eden Abdullah kızı Naile Hatun vefat etmesi üzerine eşi Abdullah oğlu İsmail Ağa'dan başka vârisi olmadığından terekesinin yarısı eşine diğer yarısının ise beytûlmala verilmesinden sonra vakfın beytûlmalcısı Hacı Abdullah oğlu Mustafa Şakir Ağa'nın isteği üzerine Abdullah kızı Naile Hatun'un terekesinin satışının 22 Cemaziyelahir 1212 (M. 12 Aralık 1797) tarihli bedel kaydıdır. Daha sonra şerh kısmında Osman oğlu Hacı Abdurrahman Efendi'nin vâris olduğu iddiasıyla mahkemeye başvurması ve bunun ispatlanması üzerine kendisine düşen pay verilmiştir.

35 [10b-1]

Eyüp'te Zehra Hatun Mahallesi'nde ikamet eden Osman kızı Rukiye Hatun'un vefat etmesi üzerine veraseti eşi İbrahim oğlu İsmail Ağa, babası Süleyman oğlu Osman, annesi Ali kızı Saliha, oğulları İbrahim ile Mustafa ve kızı Aliye arasında taksim edildikten sonra annesi ve babasının vekili olarak erkek kardeşi Osman oğlu Mustafa Beşe'nin mahkemeye başvurarak mirastan paylarını aldıkları ve İsmail Ağa'dan hiçbir alacakları kalmadığına dair, 15 Recebi'l-ferd 1212 (M. 3 Ocak 1798) tarihli hüccet.

36 [10b-2]

Eyüp'te Sofiler Mahallesi'nde ikamet eden Abdullah oğlu Mustafa oğlu Hüseyin Çavuş Ağa'nın vefat etmesi üzerine eşi Hüseyin Efendi kızı Kezban Hatun'dan başka vârisi olmadığından terekesinin dörtte birinin eşine, dörtte üçünün ise beytûlmala verilmesinden sonra erkek kardeşinin oğullarının mahkemeye başvurup mirasta haklarının olduğunu söylemeleri ve mirastan paylarına düşen meblağı aldıklarına dair, 5 Recebi'l-ferd 1212 (M. 24 Aralık 1797) tarihli hüccet.

37 [11a-1]

Eyüp'te Nişancı Mustafa Paşa Mahallesi'nde ikamet eden İbrahim oğlu Za'im Hafız Halil Ağa'nın vefat etmesi üzerine oğlu Mehmed Sadık ve kızı Emine'nin işlerini görmek için Ahmed Ağa oğlu Hafız Mehmed Ağa'nın vasî ve anneleri Hüseyin kızı Fatma Hatun'nun ise nazır tayin edilmesine dair, 20 Receb 1212 (M. 8 Ocak 1798) tarihli hüccet.

38 [11a-2]

Eyüp'te Nişancı Mustafa Paşa Mahallesi'nde ikamet ederken vefat eden İbrahim oğlu Za'ım Hafız Halil'in oğlu Mehmed Sadık'a mutasarrıf olduğu zeameti köylerinin bedeli iltizam malından her ay yirmi beş kuruş nafaka ve senede bir defa elli kuruş giyecek parası verilmesine dair, 20 C[emaziyelahir] 1212 (M. 10 Aralık 1797) tarihli hüccet.

39 [11b-1]

Ömer oğlu Mehmed Sadık Ağa'nın kendi hissesini babası Halil oğlu Ömer Efendi'ye satmasını dair, 20 Recebi'l-ferd 1212 (M. 8 Ocak 1798) tarihli hüccet.

40 [11b-2]

Terkos'a bağlı Boğaz köyünde ikamet ederken vefat eden Panayot oğlu Tohari'ye ait 17 Cemaziyelahir sene 1212 (M. 7 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

41 [12a-1]

Eyüp'te Servi Mahallesi'nde ikamet ederken vefat eden Ali kızı Hadice Hatun'a ait 25 Recebi'l-ferd 1212 (M. 13 Ocak 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

42 [12b-1]

Eyüp'te Defterdar Kara Süleyman Çelebi Mahallesi'nde ikamet ederken vefat eden Derviş Mehmed oğlu Musa Beşe'nin vefat etmesi üzerine oğlu Mehmed ve kızı Aişe'nin işlerini görmek ve babasından kalan borçlarını ödemeleri için Derviş Mehmed kızı Saime'nin vasî ve kayyım tayin edilmesine dair, 9 Recebi'l-mürecceb 1212 (28 Aralık 1797) tarihli hüccet.

43 [12b-2]

Havass-ı Refi'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Burgaz Köyü'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Tanaş kızı Eline'ye ait 20 Cemaziyelahir 1212 (10 Aralık 1797) tarihli terekede kaydı ve miras taksimi.

44 [13a-1]

Eyüp'te Zeyneb Hatun Mahallesi'nde ikamet eden Ahmed oğlu Taşcı Mehmed Beşe'nin vefat etmesi üzerine veraseti eşi Hacı Eyüb Efendi kızı Emine Hatun, oğulları Mehmed ile Hüseyin ve kızları Aişe ve Hafize arasında taksim edildikten sonra Aişe Hatun'un mahkemeye başvurarak mirastan kendi payına düşen hakkını kardeşi Mehmed'den alması ve alacağı kalmadığına dair, 23 Recebi'l-ferd 1212 (11 Ocak 1798) tarihli hüccet.

45 [13a-2]

Eyüp'te Zeyneb Hatun Mahallesi'nde ikamet eden Ahmed oğlu Taşcı Mehmed Beşe'nin vefat etmesi üzerine oğlu Hüseyin'in işlerini görmek için Ahmed oğlu Mehmed'in vasî ve kayyım tayin edilmesine dair, 23 Recebi'l-ferd 1212 (11 Ocak 1798) tarihli hüccet.

46 [13b-1]

Eyüp'te Zeyneb Hatun Mahallesi'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Ahmed oğlu Taşcı Mehmed Beşe'ye ait i 21 Recebi'l-ferd 1212 (9 Ocak 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

47 [14a-1]

Havass-ı Refi'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Burgaz Köyü'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Dimitri oğlu Yanaki'ye ait 11 Cemaziyelahir 1212 (M. 21 Kasım 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

48 [14a-2]

Pınarhisar'a bağlı Üsküb köyünde ikamet eden Amra oğlu Kostantin'in vefat etmesi üzerine vârislerin kendi paylarına düşen miraslarını almak ve işlerini görmek için Panayot oğlu Nikola'nın vasî ve kayyım tayin edilmesine dair, 1 Recebi'l-ferd 1212 (M. 20 Aralık 1797) tarihli hüccet.

49 [14b-1]

Eyüp'te Servi Mahallesi'nde ikamet eden Abdullah kızı Halime'nin vefatından sonra aynı mahallede ikamet eden eski eşi Mustafa oğlu Pehlivan Mehmed mahkemeye başvurarak, Havâss-ı Âliyye'ye bağlı Baba Nakkaş köyünde ikamet ettiği sırada eşi Abdullah kızı Halime'nin kendisiyle evli olmasına rağmen Derviş Mehmed ile evlendiği onun vefatından sonra ise Derviş Mehmed'in Halime Hatun'un terekesinden bir miktar eşyayı zapt ettiği ve zabt edilen eşyaları talep etmesi üzerine Derviş Mehmed'in Abdullah kızı Halime ile Mustafa oğlu Pehlivan Mehmed'den boşanıp iddet süresi dolduktan sonra evlendiklerini iddia etmesi üzerine her iki tarafında karşılıklı olarak iddialarından vazgeçip davanın kapanmasına dair, 25 Recebi'l-ferd 1212 (M. 13 Ocak 1798) tarihli hüccet.

50 [14b-2]

Eyüp'te Uluca Baba Mahallesi'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Hüseyin kızı Emine'ye ait 28 Recebi'l-ferd 1212 (M. 16 Ocak 1798) tarihli terekede kaydı ve miras taksimi.

51 [15a-1]

Eyüp'te Uluca Baba Mahallesi'nde ikamet eden Hüseyin kızı Emine'nin vefat etmesi üzerine terekesinden oğlu Hüseyin oğlu İsmail'e nafaka verilmesine dair, 28 Recebi'l-ferd 1212 (M. 16 Ocak 1798) tarihli hüccet.

52 [15a-2]

Eyüp'te Uluca Baba Mahallesi'nde ikamet eden Hüseyin kızı Emine'nin vefat etmesi üzerine oğlu Hüseyin oğlu İsmail'in annesinden kalan mirasını almak ve işlerini görmek için Hüseyin oğlu Mustafa Beşe'nin vasi, Hasan oğlu Haseki Hasan'ın ise nazır tayin edilmesine dair, 28 Recebi'l-ferd 1212 (M. 16 Ocak 1798) tarihli hüccet.

53 [15a-3]

Pınarhisar'a bağlı Üsküb köyünde ikamet ederken vefat etmiş olan Amra oğlu Kostantin'e ait 1 Recebi'l-ferd 1212 (M. 20 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

54 [15b-1]

Niğde'ye bağlı Fertik köyünde ikamet ederken vefat etmiş olan Yani oğlu Zafiri'ye ait 28 Cemaziyelahir 1212 (M. 18 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

55 [16a-1]

Eyüp'te Defterdar Kara Süleyman Çelebi Mahallesi'nde ikamet eden ve kalaycı esnafı ustalarından olan Derviş Mehmed oğlu Musa Beşe'nin vefat etmesi üzerine küçük çocukları Mehmed ve Aişe'nin işlerini görmek ve babalarından kalan borçların ödenmesi için vasî tayin edilen halaları Derviş Mehmed kızı Saime Hatun'un mahkemeye başvurması üzerine borçların ödenmesi için Derviş Mehmed kızı Saime Hatun'a Havâss-ı Refî'a'ya bağlı Hasköy Kasabası'nda Salhhane isimli yerde olan dükkândaki eşyaların yarısını satması için izin verilmesi ve borcun ödenmesine dair, 9 Recebi'l-mürecceb 1212 (M. 28 Aralık 1797) tarihli hüccet.

56 [16a-2]

Eyüp'te Düğmeciler Mahallesi'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Abdullah kızı Hafize Hatun'na ait 3 Şa'bani'l-mu'azzam 1212 (M. 21 Ocak 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

57 [16b-1]

Eyüp'te Servi Mahallesi'nde tekyede misafir olarak ikamet ederken vefat etmiş olan Abdullah oğlu İsmail Efendi'nin vârisi olmadığından terekesinin beytûlmala verilmesinden sonra Câmî'-i Kebîr Vakfı'nın beytûlmalcısı Hacı Abdullah oğlu Mustafa Şakir Ağa'nın isteği üzerine Abdullah kızı Naile Hatun'un terekesine ait 22 Cemaziyelahir 1212 (M. 12 Aralık 1797) tarihli bedel kaydıdır. Daha sonra şerh kısmında Galata'ya bağlı Kâsım Paşa Kasabası'nda ikamet eden ve Abdullah oğlu İsmail Efendi'nin eşi olan Halil kızı Hadice Hatun'a Abdullah oğlu İsmail Efendi'nin tereke bedelinden kendisine düşen pay verilmiştir.

58 [16b-2]

Rumeli'de Alasonya'ya bağılı Boğaz köyünden olan Andriya oğlu Yorgi oğlu Andriya'nın Kudüs'te vefat etmesi üzerine küçük çocuklarının işlerini görmek ve eşi Yorgi kızı Necibe'nin, Andriya'ya ait olan kira ücretini alabilmesi için Andilya oğlu Kosta'nın vasî ve kayyım tayin edilmesine dair, 5 Şa'bani'l-mu'azzam 1212 (M. 23 Ocak 1798) tarihli hüccet.

59 [17a-1]

Edirne ahalisinden olup İstanbul'da Cigalazade Sarayı yakınında Cezeri Kasım Paşa Mahallesi'nde ikamet eden Hasan oğlu Mehmed oğlu Hacı Abdi Ağa'nın vefat etmesi üzerine İsmail kızı Aişe'nin, Hasan oğlu Mehmed oğlu Hacı Abdi Ağa'nın vârisi olduğunu ispatlamasına dair hüccet.

60 [17b-1]

Havass-ı Refi'a'ya bağılı Yahûd Bergos Köyü'nde Kiremdi Han'da ikamet ederken vefat etmiş olan Hristo oğlu Kostandi oğlu Kiremitçi Estemat'a ait 8 Rebi'i'l-evvel 1212 (M. 31 Ağustos 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

61 [17b-2]

Eyüp'te Defterdar Bıçakçı Ferhad Mahallesi'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Nasuh oğlu Ebubekir Ağa'ya ait 7 Şa'bani'l-mu'azzam 1212 (M. 25 Ocak 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

62 [18a-1]

Rumeli'de Kızılağaç Yenicesi'ne bağılı Türkmenler köyünden olup Havass-ı Refi'aya bağılı Akpınar Köyü'nde ikamet eden Mehmed oğlu Yusuf oğlu Deveci Derviş Ali Beşe'nin vefat etmesi üzerine Velîyüddin oğlu İsmail'in, Deveci Derviş Ali Beşe'nin vârisi olduğunu ispatlamasına dair, 5 Şa'bani'l-mu'azzam 1212 (M. 23 Ocak 1798) tarihli hüccet.

63 [18b-1]

Havass-ı Refi‘a’ya bağı Akpınar Köyü’nde ikamet ederken vefat etmiş olan Yusuf oğlu Deveci Derviş Ali Beşe’ye ait 9 Cemaziyelahir 1212 (M. 29 Kasım 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

64 [19a-1]

Hasköy Kasabası Yeni Mahalle’de ikamet eden Manok oğlu Agop’un veraseti vârisler arasında taksim edildikten sonra eşi Avadik kızı Rosi mahkemeye başvurup, Elmas’ın oğlunun Manok oğlu Agop’un sağılığında borç aldığını borcun bir kısmını vefatından önce ödediğini ancak hala borcu olduğunu ve kalan borcu Elmas’tan talep etmesine dair, 13 Şa‘bâni’l-mu‘azzam 1212 (M. 31 Ocak 1798) tarihli hüccet.

65 [19a-2]

Hasköy Kasabası Yeni Mahalle’de ikamet eden Manok oğlu Agop’un vefat etmesi üzerine oğulları Kirkor ve Matos ve Manok’un işlerini görmek için anneleri Avadik kızı Rosi’nin vasî tayin edilmesine dair, 5 Şa‘bani’l-mu‘azzam 1212 (M. 23 Ocak 1798) tarihli hüccet.

66 [19b-1]

Hasköy Kasabası Yeni Mahalle’de ikamet eden Manok oğlu Agop’un vefat etmesi üzerine eşi Avadik kızı Rosi’nin vefat eden Manok oğlu Agop’un sağılığında kendisinden borç aldığının ispatlaması ve borcun terekeden ödenmesine dair, 2 Şa‘bani’l-mu‘azzam 1212 (M. 20 Ocak 1798) tarihli hüccet.

67 [19b-2]

Hasköy Kasabası Yeni Mahalle’de ikamet ederken vefat etmiş olan Manok oğlu Agop’a ait 17 Recebi’l-ferd 1212 (M. 5 Ocak 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

68 [20a-1]

Ahıska ahalisinden olup Eyüp'te Servi Mahallesi'nde misafir olarak ikamet eden Abdurrahman oğlu Hacı İsmail Efendi'nin vefat etmesi üzerine Mehmed Efendi'nin Hacı İsmail Efendi'nin vârisi olduğunu ispatlamasına dair, 5 Şa'bani'l-mu'azzam 1212 (M. 23 Ocak 1798) tarihli hüccet.

69 [20b-1]

Havâss-ı Refî'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Burgaz köyünde ikamet eden Cudar oğlu Tarandafil oğlu Yorgo'nun vefat etmesi üzerine mirası vârisler arasında taksim edildikten sonra erkek kardeşi Hırıtto ve kız kardeşleri Vasile ile Kokona mahkemeye başvurup Yorgo'nun terekesi taksiminde Bugaz köyünde yer alan evin kendilerine verilmesine rağmen ellerinde bir hüccet bulunmadığı için kendilerine hüccet verilmesini talep etmelerine dair, 8 Cemâziyelâhir 1212 (M. 28 Kasım 1797) tarihli hüccet.

70 [21a-1]

Ahıska ahalisinden olan ve Eyüp'te misafir olarak ikamet eden Abdurrahman oğlu Hacı İsmail Efendi oğlu Mehmed Esad Efendi'nin vefat etmesi üzerine Hacı İsmail Efendi oğlu Mehmed Efendi mahkemeye başvurup, Abdurrahman oğlu Hacı İsmail Efendi oğlu Mehmed Esad Efendi'nin vârisi olduğunu ve kendisi ile diğer vâris olan kardeşi Mehmed [E]sad Efendi'ye terekesinden kendilerine düşen payın verilmesini talep etmesi ve Hacı İsmail Efendi oğlu Mehmed Efendi'nin kardeşi Mehmed [E]sad Efendi'nin vekili olduğunun ispatlamasına dair, 21 Şa'ban 1212 (M. 8 Şubat 1798) tarihli hüccet.

71 [21a-2]

Eyüp'te Defterdar Kara Süleyman Çelebi Mahallesi'nde ikamet ederken vefat eden kalaycı esnafı ustalarından Derviş Mehmed oğlu Musa Beşe'ye ait 9 Recebi'l-mürecceb 1212 (M. 28 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

72 [21b-1]

Rumeli'de Alasonya'ya bağlı Boğaz köyünden olan Andriya oğlu Yorgi oğlu Andriya'nın vefat etmesi üzerine mirası vârisler arasında taksim edildikten sonra küçük çocukların işlerini görmesi için vasî tayin edilen Andriya oğlu Kosta mahkemeye başvurarak Havâss-ı Refî'a Kazâsı'na bağlı Avasya köyünde yer alan hanın Yorgi kızı Necibe ve vasîleri olduğu çocuklarına verildiği daha sonra Yorgi kızı Necibe'nin kendi hissesini başkasına satması ve çocukların hisselerinde istirbah ve istiğlal yoluyla satması için Andriya oğlu Kosta'ya izin verildiğine dair, 17 Şa'bani'l-mu'azzam 1212 (M. 5 Mart 1798) tarihli hüccet.

73 [22a-1]

Rumeli'de Alasonya'ya bağlı Boğaz köyünden olan Andriya oğlu Yorgi oğlu Andriya'nın vefat etmesi üzerine mirasın vârisler arasında taksim edildikten sonra Yorgi kızı Necibe'nin kendi hissesi ve çocuklarının hissesini Andriya oğlu Kosta'yı vekil tayin ederek hisseyi Nikola oğlu Yorgaki'ye satması ve hiçbir alacakları kalmadığına dair, 17 Şa'bani'l-mu'azzam 1212 (M. 4 Şubat 1798) tarihli hüccet.

74 [22a-2]

Havass-ı Refî'a'ya bağlı Litros köyünde ikamet eden Tanaş oğlu Yani'nin evini Kostantin oğlu Tolula'ya satması ve hiçbir alacağının kalmadığına dair, 19 Ş[a'bani'l]-m[u'azzam] 1212 (M. 6 Şubat 1798) tarihli hüccet.

75 [22b-1]

Havass-ı Refî'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Burgaz Köyü'nde ikamet eden Dimitraki oğlu Yanaki'nin vefat edip mirasının vârisler arasında taksim edilmesinden sonra eşi Yanaki kızı Eline'nin Yanaki'den kalan hissesinin bir kısmını Nikolaki'ye satmasına dair, 14 Cemaziyelahir 1212 (M. 4 Aralık 1797) tarihli hüccet.

76 [23a-1]

Havass-ı Refî'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Burgaz Köyü'nde ikamet eden Dimitraki oğlu Yanaki'nin vefat edip mirasının vârisler arasında taksim edilmesinden sonra eşi Yanaki

kızı Eline'nin Yanaki'den kalan hissesinin bir kısmını Zafirine'ye satmasına dair, 14 Cemaziyelahir 1212 (M. 4 Aralık 1797) tarihli hüccet.

77 [23a-2]

Eyüp'te Zehra Hatun Mahallesi'nde ikamet eden Osman kızı Rukiye Hatun'un vefat etmesi üzerine terekesinden kızı Asiye'ye nafaka ve kisve-baha verilmesine dair, 15 Şa'bani'l-mu'azzam 1212 (M. 2 Şubat 1798) tarihli hüccet.

78 [23b-1]

İstanbul'da Hevace Hanı yakınındaki Daye Hatun Mahallesi'nden olup Cidde valisi Yusuf Paşa'nın kethüdalık hizmetinde olan Ebubekir oğlu Hacı Mehmed Ağa'nın Medine'de vefat etmesi üzerine eşi Abdullah kızı Havva Hatun'un ve kızları Hadice'nin vekili olan Hüseyin kızı Hadice Hatun'un mahkemeye başvurarak Havva Hatun'un eşinden kalan su hissesini satması ve kızı Hadice'nin de hissesinin de satılarak elde edilen kazanç ile kızları Hatice nafaka verilmesi ve ihtiyaçlarının karşılanması için annesi Havva Hatun'a izin verilmesine dair, 18 Recebi'l-ferd 1212 (M. 6 Ocak 1798) tarihli hüccet.

79 [23b-2]

Eyüp'te Tekyecibaşı Mahallesi'nde ikamet eden İsmail kızı Aişe'nin vefat etmesi üzerine oğlu Abdullah oğlu Mehmed oğlu İsmail'in işlerini görmek için Mehmed kızı Hatun'un vasî tayin edilmesine dair, 25 Şa'ban 1212 (M. 12 Şubat 1798) tarihli hüccet.

80 [24a-1]

Eyüp'te Tekyecibaşı Mahallesi'nde ikamet eden İsmail kızı Aişe'nin vefat etmesi üzerine oğlu Abdullah oğlu Mehmed oğlu İsmail'in işlerini görmek için Mehmed kızı Aişe Hatun'un vasî tayin edilmesine dair, 25 Şa'ban 1212 (M. 12 Şubat 1798) tarihli hüccet.

81 [24a-2]

Eyüp'te Tekyecibaşı Mahallesi'nde ikamet ederken vefat etmiş olan İsmail kızı Aişe'ye ait 25 Şa'ban 1212 (M. 12 Şubat 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

82 [24a-3]

Eyüp'te Fethi Çelebi Mahallesi'nde kalaycı dükkânında ikamet eden Mustafa oğlu Ali oğlu Kalaycı Ebubekir Ağa'nın vefat etmesi üzerine Abdurrahman oğlu Halil oğlu Abdullah Beşe'nin Kalaycı Ebubekir Ağa'nın vârisi olduğunu ispatlamasına dair, 27 Şa'ban 1212 (M. 14 Şubat 1798) tarihli hüccet.

83 [24b-1]

Havâss-ı Refî'a'ya bağlı Sadabad köyünde ikamet eden Ali kızı Şerife Saide Hatun'un vefat etmesi üzerine eşi Resul oğlu Bostani Yusuf Ağa'nın Şerife Saide Hatun'un terekesini vârisler arasında taksim ettiği ve alacakları kalmadığına dair, 29 Şa'bânî'l-mu'azzam 1212 (M. 16 Şubat 1798) tarihli hüccet.

84 [25a-1]

Eyüp'te Süleyman Subaşı Mahallesi'nde ikamet eden Ahmed kızı Saliha Hatun'un vefat etmesi üzerine oğlu Hüseyin ve kızı Şerife Ümmügülsüm'ün işlerini görmek için babaları Hüseyin oğlu Ahmed'in vasî tayin edilmesine dair, 26 Şa'ban 1212 (M. 13 Şubat 1798) tarihli hüccet.

85 [25a-2]

Eyüp'te Süleyman Subaşı Mahallesi'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Ahmed kızı Saliha Hatun'a ait 29 Şa'ban 1212 (M. 16 Mart 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

86 [25a-3]

Kasımpaşa'da Ahmed Kapudan Mahallesi'nde ikamet eden Ahmed oğlu Munyab Mehmed Odabaşı'nın vefatıyla oğlu Mehmed Salih'e intikal eden İbrahim Paşa Vakfî'na ait

evin başkasına ferağına izin verilmesine dair, 2 Ramazan 1212 (M. 18 Şubat 1798) tarihli hüccet.

87 [25b-1]

Eyüp'te Kiremitci Süleyman Çelebi Mahallesi'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Abdullah kızı Hadice Refia Hatun'a ait 25 Şa'ban 1212 (M. 12 Şubat 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

88 [26a-1]

Ziştovi'den olup Eyüp'te İskele-i Kebir'de kahve dükkânında misafir olarak ikamet ederken vefat etmiş olan Abdullah oğlu Mecid Beşe'ye ait 2 Ramazan 1212 (M. 18 Şubat 1798) tarihli tereke kaydı.

89 [26a-2]

Sultan Bayezid Han'ın İstanbul'da Cami'-i şerifi ve imaret-i amireleri evkafı kalemlerinden olan ve Eyüp'te Cebecibaşı Mahallesi'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Abdullah kızı Şerife Ümmügülsüm'e ait 5 Ramazan 1212 (M. 21 Şubat 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

90 [26b-1]

Eyüp'te Fethi Çelebi Mahallesi'nde kalaycı dükkânında ikamet eden¹¹³ Mustafa oğlu Ali oğlu Kalaycı Ebubekir Ağa'nın vefat etmesi üzerine mirası eşi Mehmed kızı Emine Hatun ve amcaoğlunun oğlu Halil oğlu Abdullah Paşa arasında taksim edildikten sonra Emine Hatun'un Selim oğlu Abdülfettah Ağa'yı vekil tayin ederek Kalaycı Ebubekir Ağa'dan miras kalan ev hissesini Abdullah Beşe'ye satmasına dair, 6 Ramazani'l-mübarek 1212 (M. 22 Şubat 1798) tarihli hüccet.

¹¹³ Kâtip bu belgeye “Zikr-i ati menzil” şeklinde başlamıştır fakat 82 [24a-3]'de ikamet ettiği yer ayrıntılı olarak verilmiştir.

91 [26b-2]

Eyüp'te Zeyneb Hatun Mahallesi'nde ikamet eden Ahmed oğlu Taşcı Mehmed Beşe'nin vefat etmesi üzerine verasetinin eşi Eyyub Efendi kızı Emine Hatun, oğulları Mehmed ile Hüseyin ve kızları Aişe ile Hafize arasında taksim edilmesi ve Hüseyin'in vasisi olarak Mehmed ve Aişe ile Hafize'nin mahkemeye başvurarak Emine Hatun'dan herhangi bir alacakları kalmadığının taraflarca onaylandığına dair, 29 Cemaziyelahir 1212 (M. 19 Aralık 1797) tarihli hüccet.

92 [27a-1]

Trabzon'a bağlı Maçka Köyü'nden olup Eyüp'te Cezeri Kasım Paşa Mahallesi'nde ikamet eden Yavaki diğer Tuşan'ın vefat etmesi üzerine, Maçka'da ikamet eden oğlu Dimitri ve kızları Vasilaki, Sofiye ve Despino'nun babalarından kalan miraslarını almak için Yankola oğlu Yorgo'nun vasî ve kayyım tayin edilmesine dair, 13 Ramazani'l-mübarek 1212 (M. 1 Mart 1798) tarihli hüccet.

93 [27a-2]

Eyüp'te Arakiyecibaşı Mahallesi'nde ikamet eden Hacı Mehmed kızı Esmâ Hatun'un vefatıyla oğlu Mehmed'e intikal eden Bakizade kerimesi Vakfı'na ait evin başkasına ferağına izin verilmesine dair, 3 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 21 Mart 1798) tarihli hüccet.

94 [27b-1]

Rumeli'de Kızanlık kasabasından iken Eyüp'te Yedikule dışında ikamet eden Gano oğlu Yorgi'nin vefat etmesi üzerine Gano oğlu Yorgi'nin eşi Hırsto kızı Kiro ve oğlu Hırsto'nun işlerini görmek için Aydoğdu oğlu Abacı Peraşkeve'nin vasî ve kayyım tayin edilmesine dair, 4 Şevval 1212 (M. 22 Mart 1798) tarihli hüccet.

95 [27b-2]

Rumeli'de Kızanlık kasabasından iken Eyüp'te Yedikule dışında ikamet ederken vefat etmiş olan Gano oğlu Yorgi'ye ait 4 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 22 Mart 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

96 [28a-1]

Sultan Bayezid Han'ın İstanbul'da Cami'-i şerifi ve imaret-i amireleri vakfı kalemlerinden olan ve Eyüp'te Fethi Çelebi Mahallesi'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Ali oğlu Kalaycı Ebubekir Ağa'ya ait 28 Şa'bani'l-mu'azzam 1212 (M. 15 Şubat 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

97 [28b-1]

Terkos'a bağlı Boyalık Köyü'nden olup Eyüp'te Süleyman Subaşı Mahallesi'nde ikamet eden Ali oğlu Kantari Hüseyin Beşe'nin vefat etmesi üzerine kızı Emine'nin işlerini görmek için Mustafa oğlu İsmail Paşa'yı vasî tayin edilmesine dair, 7 Recebi'l-ferd 1212 (M. 26 Aralık 1797) tarihli hüccet.

98 [28b-2]

Terkos'da Boyalık Köyü'nden olup Eyüp'te Süleyman Subaşı Mahallesi'nde ikamet eden Ali oğlu Kantari Hüseyin Beşe'nin vefat etmesi üzerine oğlu Mustafa ve kızı Esmâ'nın işlerini görmek için vasî tayin edilen Ömer oğlu Mehmed Beşe'nin üzerine Hasan oğlu Ahmed Ağa'nın nazır tayin edilmesine dair, 2 Recebi'l-ferd 1212 (M. 21 Aralık 1797) tarihli hüccet.

99 [28b-3]

Terkos'da Boyalık Köyü'nden olup Eyüp'te Süleyman Subaşı Mahallesi'nde ikamet eden Ali oğlu Kantari Hüseyin Beşe'nin vefat etmesi üzerine oğlu Mustafa ve kızı Esmâ'nın işlerini görmek için Ömer oğlu Mehmed Beşe'nin vasî tayin edilmesine dair, 2 Recebi'l-mürecceb 1212 (M. 21 Aralık 1797) tarihli hüccet.

100 [28b-4]

Eyüp'te Nişancı Mustafa Paşa Mahallesi'nde ikamet eden Mehmed oğlu Kahveci Ahmed Efendi'nin vefat etmesi üzerine mirasının vârisler arasında taksim edilmesinden sonra büyük oğlu Mehmed Gürbüz'ün mahkemeye başvurarak annesinin babasından kalan bazı malları sakladığı ve kendi payının da olduğu ev ve arsayı sattığını iddia ederek, annesinden

sakladığı mallar ile ev ve arsa satışından elde ettiği bedeli talep etmesine dair, 3 Şevvâli'l-mükerrem 1212 (M. 21 Mart 1798) tarihli hüccet.

101 [29a-1]

Terkos'da Boyalık Köyü'nden olup Eyüp'te Süleyman Subaşı Mahallesi'nde ikamet eden Ali oğlu Kantari Hüseyin Beşe'ye ait 2 Recebi'l-mürecceb 1212 (M. 21 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

102 [30a-1]

Eyüp'te Nişancı Mustafa Paşa Mahallesi'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Hacı Mehmed kızı Esmâ Hatun'a ait 2 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 20 Mart 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

103 [30a-2]

Eyüp'te Sofiler Mahallesi'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Abdullah oğlu Yusuf oğlu debbağlar ahi babası Hacı Ali Efendi'ye ait 17 Receb 1211 (M. 16 Ocak 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

104 [31a-1]

Havass-ı Refi'a'ya bağlı Çiftalan köyünde ikamet eden Mehmed kızı Saliha Hatun'un vefat etmesi üzerine oğulları Mahmud oğlu Mehmed ve Abdullah oğlu Ömer'in işlerini görmek için Mehmed kızı Zeynep Hatun'un vasî tayin edilmesine dair, 5 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 23 Mart 1798) tarihli hüccet.

105 [31a-2]

Havass-ı Refi'a'ya bağlı Çiftalan köyünde ikamet eden Mehmed kızı Saliha Hatun'un vefat etmesi üzerine oğlu Ökkeş ve kızı Hasan kızı Ümmügülsüm'ün işlerini görmek için Mehmed oğlu Hasan Beşe'nin vasî tayin edilmesine dair, 5 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 23 Mart 1798) tarihli hüccet.

106 [31a-3]

Eyüp'te Mehmed Bey Mahallesi'nde ikamet eden Ali kızı Zeliha Hatun'un vefat etmesi üzerine oğlu İbrahim oğlu Halil'in vasisi olan Ali oğlu Mehmed Beşe'nin mahkemeye başvurarak Zeliha Hatun'un Haceri Hacı Seyyid isimli vakfa ait evin kullanım bedeli olan olan kirasını ödedikten sonra vefat etmesi üzerine evin başkasına ferağına izin verilmesine dair, 11 Şevval 1212 (M. 29 Mart 1798) tarihli hüccet.

107 [31b-1]

Eyüp'te Mehmed Bey Mahallesi'nde ikamet eden Ali kızı Zeliha Hatun'un vefat etmesi üzerine oğlu İbrahim oğlu Halil'in işlerini görmek için Zeliha Hatun'un erkek kardeşi olan Ali oğlu Mehmed Beşe'nin vasî tayin edilmesine dair, 11 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 19 Mart 1798) tarihli hüccet.

108 [31b-2]

Eyüp'te Bıçakçı Ferhad Mahallesi'nde ikamet eden Abdullah kızı Hadice Hatun'un vefat etmesi üzerine kızları Ahmed kızı Aişe ve Hasan kızı Saide'nin işlerini görmek için İsmail oğlu Hacı Halil Ağa'nın vasî tayin edilmesine dair, 11 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 19 Mart 1798) tarihli hüccet.

109 [31b-3]

Eyüp'te Bıçakçı Ferhad Mahallesi'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Abdullah kızı Hadice Hatun'a ait 11 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 29 Mart 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

110 [32a-1]

Havass-ı Refi'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Bağçe Köyü'nde ikamet eden Kiryaki oğlu Yorgi'nin vefat etmesi üzerine mirası vârisler arasında taksim edilse de vârislerinden birkaçının da vefat etmesi üzerine tekrar düzenlenmiştir. Daha sonra Dimitri mahkemeye başvurarak

Yorgi'nin eşi Eline ve kendisine kalan ev hissesini Yorgi'nin eşi Eline'ye satmasına dair, 9 şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 27 Mart 1798) tarihli hüccet.

111 [32a-2]

Havass-ı Refi'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Bağçe Köyü'nde ikamet eden Kiryaki oğlu Yorgi'nin vefat edip mirasının vârisler arasında taksim edilse de vârislerinden birkaçının da vefat etmesi üzerine tekrar düzenlenmiştir. Daha sonra Eline ve Dimitri'nin kendilerine kalan bağ hisselerini Yanaki oğlu Anastaş'a satmasına dair, 9 şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 27 Mart 1798) tarihli hüccet.

112 [32b-1]

Havass-ı Refi'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Bağçe Köyü'nde ikamet eden Kiryaki oğlu Yorgi'nin vefat edip mirasının vârisler arasında taksim edilse de vârislerinden birkaçının da vefat etmesi üzerine tekrar düzenlenmiştir. Daha sonra Eline ve Dimitri'nin Yorgi'den miras kalan çayırı Yanaki oğlu Anastaş'a satmasına dair, 9 şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 27 Mart 1798) tarihli hüccet.

113 [33a-1]

Havass-ı Refi'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Orta Belgrad Köyü'nde ikamet eden Yamandi oğlu Londari'nin vefat etmesi üzerine Anastaş, Tanaş ve Asanine'nin vekili olarak Todori oğlu Tohari'nin ve Fotini'nin vekili olarak Dimitri oğlu Yorgaki'nin mahkemeye başvurarak Londari'nin ölmeden önce mallarını paylaştırdığını ve vârislerin bu paylaşımı onayladıklarına dair, 9 şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 27 Mart 1798) tarihli hüccet.

114 [33a-2]

Havass-ı Refi'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Bağçe Köyü'nde ikamet eden Kiryaki oğlu Yorgi'nin vefat edip mirasının vârisler arasında taksim edilse de vârislerinden birkaçının da vefat etmesi üzerine tekrar düzenlenmiştir. Daha sonra Dimitri mahkemeye başvurarak Eline'den alacağı kalmadığının ve onun da alacağı olmadığının taraflarca onaylanmasına dair, 9 şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 27 Mart 1798) tarihli hüccet.

115 [33b-1]

Hasköy kasabası Turşucu Mahallesi'nde ikamet eden Abdullah oğlu Ahmed oğlu Sâbık Yusuf Paşa rahtivanı Mehmed Emin Ağa'nın vefat etmesi üzerine mirası vârisler arasında taksim edildikten sonra eşi Hanife Hatun'un mahkemeye başvurarak Mehmed Emin Ağa'nın hayattayken Bogos ile ortak olarak tuğla imal ettikleri ve eşinin alacağını talep etmesi sonrasında Bogos'un borcunun olmadığına dair, 13 Şevvâl 1212 (M. 31 Mart 1778) tarihli hüccet.

116 [34a-1]

Havass-ı Refi'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Bağçe Köyü'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Kiryaki oğlu Yorgi'ye ait 9 Şevvali'l- mükerrem 1212 (M. 27 Mart 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

117 [34a-2]

Havass-ı Refi'a'ya bağlı Çiftalan Köyü'nde ikamet eden Abdullah oğlu Mehmed kızı Saliha Hatun'un vefat edip mirasının vârisler arasında taksim edilmesinden sonra Hasan Paşa ve Zeynep Hatun'un Saliha Hatun'dan kalan ev hissesini Mehmed Beşe'ye satmasına dair, 5 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 23 Mart 1798) tarihli hüccet.

118 [34b-1]

Havass-ı Refi'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Bağçe Köyü'nde ikamet eden Bıyıklı Tanaş'ın oğlu Yanaki'nin vefat etmesi üzerine küçük oğlu Kostandi ve anne karnındaki bebeğin babalarından kalan haklarını alması ve işlerinin görmek için anneleri Vasilaki'nin vasî tayin edilmesine dair, 9 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 27 Mart 1798) tarihli hüccet.

119 [34b-2]

Havass-ı Refi'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Bağçe Köyü'nde ikamet eden Bıyıklı Tanaş oğlu Loksandire'nin vefat etmesi üzerine oğlu İstavri'nin işlerini görmek için babası

Anaş oğlu Efendoli'nin vasî tayin edilmesine dair, 9 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 27 Mart 1798) tarihli hüccet.

120 [35a-1]

Rumeli'ye bağlı Dubniçe'den olup Havass-ı Refi'a'ya bağlı Vidos köylerinden Müderris köyünde beylik çiftliğinde çoban kethüdası olan Yivan oğlu Aleksi oğlu İstifan'a ait 13 Şevval 1212 (M. 31 Mart 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

121 [35a-2]

Rumeli'ye bağlı Dubniçe'den olup Havass-ı Refi'a'ya bağlı Vidos köylerinden Müderris köyünde beylik çiftliğinde çoban kethüdası olan Yivan oğlu Aleksi oğlu İstifan'ın vefat etmesi üzerine Osman Oğlu Mehmed Ağa'nın Dubniçe'den Boşak'ın vekili olarak mahkemeye başvurarak, Boşak'ın vâris olduğunu iddia etmesi bunun ispatlanıp Mehmed Ağa'nın vekâletinin onaylanmasına dair, 13 Şevvâli'l-mükerrem 1212 (M. 31 Mart 1798) tarihli hüccet.

122 [35b-1]

Havass-ı Refi'a'ya bağlı Çiftalan köyünde ikamet ederken vefat etmiş olan Abdullah oğlu Mehmed kızı Saliha Hatun'a ait 5 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 23 Mart 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

123 [36a-1]

Havass-ı Refi'a'ya bağlı Burgaz köyünde ikamet eden Yavan oğlu Mosko'nun vefat etmesi üzerine oğlu Dimitraki ve kızları Saltane ve Garafle'nin işlerini görmek için Kokona'nın vasî tayin edilmesine dair, 9 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 27 Mart 1798) tarihli hüccet.

124 [36a-2]

Havass-ı Refi‘a’ya baēlı Burgaz köyünde ikamet ederken vefat etmiş olan Yavan oēlu Mosko’ya ait 9 Şevvali’l-mükerrem 1212 (M. 27 Mart 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

125 [36a-3]

Havass-ı Refi‘a’ya baēlı Suyolu köylerinden Baēçe Köyü’nde ikamet ederken vefat etmiş olan Yani oēlu Bıyıklı Tanaş’a ait 9 Şevvali’l-mükerrem 1212 (M. 27 Mart 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

126 [36b-1]

Havass-ı Refi‘a’ya baēlı Çiftalan köyünde ikamet eden Abdullah oēlu Mehmed kızı Saliha Hatun’un vefat etmesi üzerine mirası vârisler arasında taksim edildikten sonra Ökkeş ve Ümmügülsüm’ün işlerini görmek için babaları Hasan Beşe mahkemeye başvurup mirastan kendisine ve vârisleri olduēu çocuklara isabet eden ev, çayır, baē ve harman hisselerini Saliha Hatun’un annesi Zeyneb Hatun’dan talep etmesi Zeyneb Hatun’un ise bahsedilen mallardan kızı Saliha’nın hakkı olmadığını ve bunu saēlığında şahitler huzurunda söylediēini iddia etmesine dair, 5 Şevvali’l-mükerrem 1212 (M. 23 Mart 1798) tarihli hüccet.

127 [37a-1]

Terkos’a baēlı Dursun köyünde ikamet eden Abdullah oēlu Osman’ın vefat etmesi üzerine oēulları Ali ve Hasan’ın işlerini görmek için Yusuf oēlu Arnabud Hasan Aēa’nın vasî tayin edilmesine dair, 8 Şevvali’l-mükerrem 1212 (M. 26 Mart 1798) tarihli hüccet.

128 [37a-2]

Rumeli’de Tatar Pazarı’na baēlı Başıkara köyünden olup Havass-ı Refi‘a’ya baēlı Alibey köyünde ikamet eden Mehmed Arif Aēa’nın çiftçilik hizmetine yerleştikten bir sene sonra vefat eden Yanco oēlu Patko’ya ait 9 Şevvali’l-mükerrem 1212 (M. 27 Mart 1798) tarihli bedel kaydı.

129 [37a-3]

Niğde'ye bağı Frenk köyünden olup vefat etmiş olan Kırako oğlu Denail'in veraseti eşi Todorı kızı Sinado ve kızları Makrana ve Anaşa ve Sane arasında taksim edildikten sonra miraslarını almaları için Sünbül oğlu Denail'in vasî ve kayyım tayin edilmesine dair, 8 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 26 Mart 1798) tarihli hüccet.

130 [37b-1]

Eyüp'te Defterdar Kara Süleyman Çelebi Mahallesi'nde ikamet eden İsmail Süleyman oğlu İbrahim Edhem Bey'in borçlu bir şekilde vefat etmesi üzerine yeğeni Mehmed Nureddin oğlu Mehmed Sadık Efendi'nin vasî ve kayyım tayin edilmesine dair, 8 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 26 Mart 1798) tarihli hüccet.

131 [37b-2]

Eyüp'te Cami'-i Kebir mahallesi ahalisinden olup Rumeli'ye bağı Bükreş'de vefat etmiş olan Hacı Yusuf oğlu Mehmed Nureddin Ağa'ya ait 9 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 27 Mart 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

132 [38a-1]

Niğde'ye bağı Frenk köyünden olup Eyüp'te vefat etmiş olan Kırako oğlu Denail'e ait 8 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 26 Mart 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

133 [38a-2]

Eyüp'te Defterdar Kara Süleyman Çelebi Mahallesi'nde ikamet ederken vefat etmiş olan İsmail Süleyman oğlu İbrahim Edhem Bey'e ait 8 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 26 Mart 1798) tarihli tereke kaydı.

134 [38b-1]

Rumeli'ye bağlı Yanya'dan olup Dergâh-ı Âlî Humbaracı Ocağı halîfelerinden olan ve Hasköy Kasabası'nda vefat eden Ali oğlu Za'im Mahmud'a ait 28 Şa'bâni'l-mu'azzam 1212 (M. 15 Şubat 1798) tarihli tereke kaydı.

135 [39a-1]

Rumeli'ye bağlı Manastır'dan olup Dergâh-ı Âlî Humbaracı Ocağı halîfelerinden olan ve Hasköy Kasabası'nda vefat eden Abdullah oğlu Za'im İlyas'a ait 28 Şa'bâni'l-mu'azzam 1212 (M. 15 Şubat 1798) tarihli tereke kaydı.

136 [39b-1]

Rumeli'ye bağlı Manastır'dan olup Dergâh-ı Âlî Humbaracı Ocağı halîfelerinden olan ve Hasköy Kasabası'nda vefat eden Mustafa oğlu Za'im Mahmud'a ait 28 Şa'bâni'l-mu'azzam 1212 (M. 15 Şubat 1798) tarihli tereke kaydı.

137 [40a-1]

Eyüp'te Sofiler Mahallesi'nde ikamet eden Ali oğlu Berber Mustafa Ağa'nın vefat etmesi üzerine Delil Ocağı bölükbaşlarından Ebibekir oğlu Hüseyin Ağa, Berber Mustafa Ağa'nın oğlu Abdürrezzâk'ın vekili olarak mahkemeye başvurup Abdürrezzâk'ın artık ergenlik çağına eriştiği, reşit olduğu dolayısıyla bir vasiye ihtiyaç duymadığı babasının terekesinden kendisine kalan miktarı vasisi olan Hacı İbrahim Efendi'den talep etmesi üzerine İbrahim Efendi'nin Ebibekir oğlu Hüseyin Ağa'ya bu miktarı vermesi ve hiçbir alacağın kalmadığına dair, 24 Şevvâl 1212 (M. 11 Nisan 1798) tarihli hüccet.

138 [40b-1]

Eyüp'te Servi Mahallesi'nde ikamet ederken vefat eden Ali kızı Fatma Hatun'a ait 27 Şevvâl M. 1212 (M. 14 Nisan 1798) tarihli tereke kaydı.

139 [40b-2]

Rumeli'de Ohri'ye bağlı Melan? köyünden olup Eyüp'te İslâmbey Mahallesi'nde Elya oğlu Veliço'nun bahçesinde ikamet ederken vefat eden Veliço oğlu Ustuban'a ait 27 Şevvâl 1212 (M. 14 Nisan 1798) tarihli tereke kaydı.

140 [40b-3]

Rumeli'de Avlonya sancağında Peremedi'ye bağlı Melân? köyünden olup Eyüp'te Fazlı Paşa mahallesinde Servili Bostan isimli bahçede ikamet ederken vefat eden bahçıvan Kolo oğlu İstefan'ın vefat etmesi üzerine eşi Viko kızı Kane'nin kendisine düşen payını alması için Tanaş'ın vasî ve kayyım tayin edilmesine dair 29 Şevvâli'l-mükerrem 1212 (M. 16 Nisan 1798) tarihli hüccet.

141 [41a-1]

Rumeli'de Avlonya sancağında Peremedi'ye bağlı Melân? köyünden olup Eyüp'te Fazlı Paşa mahallesinde Servili Bostan isimli bahçede ikamet ederken vefat eden bahçıvan Kolo oğlu İstefan'a ait 29 Şevvâli'l-mükerrem 1212 (M. 16 Nisan 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

5. DEFTERİN TRANSKRİPSİYONUNDA İZLENEN YÖNTEM VE TRANSKRİPSİYONU

5.1. Trasnkripsiyonda İzlenen Yöntem

Havâss-ı Refî‘a (Eyüp) Mahkemesi’ne ait 294 numaralı şer‘iyye sicil defterinin transkripsiyonu esnasında tüm belgeler imlâ kurallarına uygun biçimde okunmuştur. Yalnızca kâtip tarafından üstü çizilerek iptal edilen yerlerin transkripsiyonu yapılmamıştır. Sicil iyi bir şekilde muhafaza edilmiş mürekkep dağılması ya da sayfa yırtılması gibi problemlerle karşılaşılmamıştır. Defter içerisinde silik veya okunaklı olmayan yerlerde (...), şüphe barındıran kelimelerin sonunda ise ? işareti kullanılmıştır. Kâtip tarafından eksik yazıldığı düşünülen yerler [...] içerisinde belirtilirken sehven yanlış yazıldığı düşünülen sözcükler dipnotta verilmiştir. Özel isimler ve yer isimleri Türkçe veya yabancı isim ayrımı yapılmaksızın günümüz imlâ kurallarına uygun biçimde okunmuştur. Metin içerisinde geçen özel isimlerde olduğu gibi “*Nasârâ*” ve “*Müslimîn*” gibi din, dil ve millet isimleri de büyük harf ile yazılmıştır.

Arapça ve Farsça sözcüklerde Ğ (gayn) ve Қ (kaf) harflerinden sonra gelen a, i, u sesli harfleri üzerine (¯) işareti, diğer harflerden sonra gelen a, i, u sesli harflerinin üzerine ise (^) işareti konulmuştur¹¹⁴. Sicilde ط (tı) ile yazılan ancak günümüzde yumuşak sessiz harf olan “d” ile okunan kelimelerde günümüz imlâsı esas alınmıştır¹¹⁵. Sicil içerisinde geçen ء (ayn) ise (‘) işareti ile gösterilmiştir. “*Nasrâniyye*” gibi şedde ile de yazılabilen sözcüklerin yazımında şedde kullanılmayarak “*nasrâniye*” şeklinde yazılmıştır.

Sicilin transkripsiyonu yapıldıktan sonra sicilde yer alan her belge özetlenmiştir. Belge özetlerinde belgenin orijinal hicrî tarihi yanında miladî tarihi de parantez içerisinde verilmiştir.

¹¹⁴ “*gâib*”, “*merkûm*”, “*sagîr*”, “*hakîr*” ve “*sıgâr*” gibi sözcüklerin üzerinde (¯) “*vasî*”, “*emânet*”, “*ta’yîn*”, “*ma’rûf*” ve “*vesâyet*” gibi sözcüklerin üzerinde ise (^) işareti kullanılmıştır.

¹¹⁵ Örneğin “*ota*” sözcüğü günümüzdeki kullanım şekli olan “*oda*” şeklinde yazılmıştır.

5.2. Defterin Transkripsiyonu

[Kapak]

Kısmet

1213-1212 senesi

Hüccec defâtir-i kassâm

Eyüb Mahkemesi 294

1 [1b-1]

Özet: Havass-ı Refi‘a’ya bağlı Suyolu köylerinden Bağçe Köyü’nde ikamet eden Tohari oğlu Boli’nin vefat etmesi üzerine çocukları Kostandi, Sarandi ve Sultan’ın babalarından kalan miraslarını almak ve işlerini görmek için Yamandi oğlu Kostandi’nin vasi ve kayyım tayin edilmesine dair, 22 Cemaziyelahir 1212 (M. 12 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Havâss-ı Refi‘a kazâsına tâbi‘ Suyolu kurâlarından Bağçe karyesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Todari veled-i Boli zevc-i zimmînin sulbî sagîr oğulları Kostandi ve Sarandi ve sulbiye sagîre kızı Sultan nâm sığârın tesviye-i emirlerini rü’yete ve babalarından müntakil mâl-ı mevrûslarını ahz u kabz ve hıfza kıbel-i şer‘-i münîrden bir vasî nasbı lâbüd ü muktezî olup emânet ile ma‘rûf ve sıyânet ile mevsûf olduğunu zeyl-i sahîfede mektûbü’l-esâmî¹¹⁶ kimesneler ihbârlarıyla zâhir ve nümâyân olan işbu hâmilü’r-rakîme hâlitesi oğlu Kostandi veled-i Yamandi zimmîyi hâkim-i muvakkı‘-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî‘i’r-refi‘i’l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi sığâr-ı mersûmun Kostandi ve Sarandi ve Sultan’ın tesviye-i emirlerini rü’yete ve babalarından müntakil mâl-ı mevrûslarını ahz u kabz ve hıfza vasî ve kayyım nasb u ta’yîn buyurduklarında ol dahi vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya ta’ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-hüve’l-vâki‘ bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâni ve’l-ısrîn min-şehri Cemâziyelâhir li-sene isnâ aşer mi’eteyn ve elf sene 1212.

¹¹⁶ Metnin orjinalinde kâtip sehven “mektûbü’l” yerine “meltûbü’l” olarak kaydetmiştir.

Şuhûdü'l-hâl: Baş Kâtib Efendizâde es-Seyyid Mustafa Efendi, Baş Çukadâr Yusuf Ağa, Subaşı el-Hâc İbrahim Ağa.

Yanki veled-i Kostandi, Abostol veled-i Aleksi, Miço veled-i Kiryaki, Kostandi veled-i Yamandi.

2 [1b-2]

Özet: Havass-ı Refî'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Bağçe Köyü'nde ikamet eden Kostandi oğlu Dimitraki'nin vefat etmesi üzerine çocukları Dimitraki ve Eline'nin babalarından kalan miraslarını almak ve işlerini görmek için Miço oğlu Kiryaki'nin vasi ve kayyım tayin edilmesine dair, 22 Cemaziyelahir 1212 (M. 12 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbi' Suyolu kurâlarından Bağçe karyesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Kostandi veled-i Dimitraki zimmînin sulbî sagîr oğlu Dimitraki ve sulbiye sagîre kızı Eline nâm sagîrenin tesviye-i emirlerini rü'yete ve babaları hâlik-i mersûmdan müntakil mâl-ı mevrûslarını ahz u kabz ve hıfza cânib-i şer'-i mutahhardan bir vasî nasbı lâzım ü lâbüd olub emânet ile ma'rûf ve sıyânet ile mevsûf olduğunu zeyl-i kitâbda muharreru'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla zâhir ve nümâyân olan işbu bâ'isü'r-rakîm Miço veled-i Kiryaki zimmîyi hâkim-i muvakki'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'i'l-müstetâb ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi sagîrân-ı mersûmân Dimitraki ve Eline 'nin tesviye-i emirlerini rü'yete ve babaları hâlik-i mesfûrdan müntakil mâl-ı mevrûslarını ahz u kabz ve hıfza vasî ve kayyım nasb u ta'yîn buyurduklarında ol dahi vesâyet-i ma'hûde kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâni ve'l-ışrîn min-şehri Cemâziyelâhir li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Baş Kâtib Efendizâde es-Seyyid Mustafa Efendi, Baş Çukadâr Yusuf Ağa, Subaşı el-Hâc İbrahim Ağa.

Yanaki veled-i Kostandi, Abostol veled-i Aleksi, Miço veled-i Kiryaki, Kostandi veled-i Yamandi.

3 [2a-1]

Özet: Havass-ı Refi‘a’ya bağlı Suyolu köylerinden Burgaz Köyü’nde ikamet eden Vasil oğlu Franka oğlu Yorgi’nin vefat etmesi üzerine oğlu Yorgi’nin babası Vasil’den kalan evin tek varisi olmasına rağmen elinde bir hüccet olmaması üzerine mahkemeye başvurması ve ona gerekli olan belgenin verilmesine dair, 20 Cemaziyelahir 1212 (M. 10 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Husûs-ı âti’z-zikrin mahallinde ketb u tahrîri iltimâs olunduğuna binâen cânib-i şer‘-i kavîmden kâtib-i evvel es-Seyyid el-Hâc Hâfız İsmail Hasmî Efendi irsâl olunub ol dahi Havâss-ı Refî‘a kazâsına tâbi‘ Suyolu kurâlarından Burgaz karyesine vâki‘ su nâzırı ağaya mahsûs beylik tâ‘bir olunur odaya varub Müslimîn huzûrunda akd-i meclis-i şer‘-i âlî ettikde karye-i mezbûre mütemekkinlerinden olub bundan akdem hâlik olan Vasil veled-i Franka oğlu Yorgi zimmînin sulbî oğlu işbu bâ‘isü’s-sifr Yorgi zimmî meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda takrîr-i kelâm ve tâ‘bir anî’l-merâm idüb karye-i mezbûrda vâki‘ bir taraftan Boli Zoli menzili ve bir taraftan Yorgor oğlu menzili ve bir taraftan Danyel oğlu menzili ve taraf-ı râbî‘i tarîk-i âmm ile mahdûd tahtânî bir oda ve bir mikdâr havlu ve bir âhûru müştemil bir bâb menzil babam hâlik-i mesfûr Vasil zimmînin ile’l-helâk yedinde malı ve mülkü olub ba‘dehû helâka verâseti hasren bana münhasıra olmağla menzil-i mahdûd-ı merkûm ber-vech-i muharrer hâlik-i mülk-i mevrûsum olduğunu müş‘ir yedimde hüccetim olmamağla husûs-ı mezbûra vukûf-ı tâmmılları olan bî-garaz kimesnelerden istihbâr ve hakîkati üzere kibel-i şer‘den hüccet olunub yedime i‘tâ olunmak matlûbumdur didikde fi’l-hakîka menzil-i mahdûd-i mezkûr mukırr-ı mersûm Yorgi zimmînin takrîr-i meşrûhu üzere hâlik-i mesfûr Vasil zimmînin ile’l helâk yedinde malı ve mülkü olub ba‘dehû helâk sulbî oğlu ve hasren vârisi işbu müstahber-i mesfûr Yorgi zimmînin bi’l-ırsi’s-şer‘î müntakil malı ve mülkü olduğuna zeyl-i kitâbda muharreru’l-esâmî bî-garaz kimesneler meclis-i ma‘kûd-i mezkûrda alâ-tarîki’s-şehâde haber vermeleriyle vâki‘-i hâli mevlânâ-yı mûmâ-ileyh mahallinde ketb u tahrîr ve ba‘dehû ma‘an ba‘s olunan ümenâ-i şer‘le meclis-i şer‘e gelüb her biri alâ-vukû‘ihî inhâ ve takrîr itmeğîn hıfzan li’l-makâl işbu vesika-i enîka ketb ve mesfûr Yorgi zimmî yedine i‘tâ olundu. Fi’l-yevmi’l-ısrîn min-şehri Cemâziyelâhir li-sene isnâ aşer ve mi’eteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: es-Seyyid Hüseyin Osman, Korucu Ali Ağa, Subaşı Bostanî Halil Ahmed Ağa.

Panayot veled-i Anastas, Obri veled-i Tarandafil, Anastas veled-i Kurniş, Yorgi veled-i Zahariye.

4 [2a-2]

Özet: Eyüp'te Davut Ağa Mahallesi'nde ikamet eden Arabacı Mustafa oğlu Halil'in vefat etmesi üzerine oğulları İsmail, Ali ve kızları Hatice'nin işlerini görmek için Mehmed oğlu Bostani Mahmud Beşe'nin vasi ve kayyım tayin edilmesine dair, 27 Cemaziyelahir 1212 (M. 17 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Davud Ağa Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Arabacı Mustafa Beşe ibn-i Halil'in sulbî sagîr oğulları İsmail ve Ali ve sulbiye sagîre kızı Hadîce'nin tesviye-i emirlerini rû'yete kıbel-i şer' den bir vasî ve kayyım nasbı lâzım ve mühim olmağla istikâmet ile ma'rûf ve diyânet ile mevsûf ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir idüğü zeyl-i kitâbda muharreru'l-esâmî Müslimîn ihbârlarıyla lede'sş-şer'i'l-enver zâhir olan işbu bâ'isü'l-kitâb Bostanî Mahmud Beşe ibn-i Mehmed nâm kimesneyi hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi sagîrûn-ı mezbûrunun tesviye-i emirlerini rû'yete vasî ve kayyım nasb u ta'yîn buyurduklarında ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merasimini kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğîn mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîn min-Cemâziyelâhir li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf sene 1212.

Şuhûdü'l-hâl: Hademe-i mahkeme.

5[2a-3]

Özet: Havass-ı Refî'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Bağçe Köyü'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Tohadi oğlu Boli'ye ait 28 Cemaziyelahir 1212 (M. 18 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbi' Suyolu kurâlarından Bağçe karyesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Todori veled-i Bolgi zevc-i zimmînin verâsetine zevce-i metrûkesi

Zoyi bint-i Yanko nasrâniye ile sulbî kebîr oğlu Ziso ve sulbî sagîr oğulları Kostandi ve Sarandi ve sulbiye kebîre kızı Eline ve sulbiye sagîre kızı Sultan nasrâniyeye inhisârı ba‘de’t-tahakkukı’ş-şer‘î sığâr-ı mersûmun tesviye-i emirlerini rû‘yete kıbel-i şer‘den bâ-hüccet-i vasî nasb olunan hâlitesi oğlu Kostandi veled-i Yamandi zimmî ile verese-i kibârın taleb ve ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve takdîm olunan hâlik-i mesfûrun terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi’l-yevmi’s-sâmin ve’l-ısrîn min-Cemâziyelâhir li-sene isnâ aşer ve mi’eteyn ve elf.

Minder 2, Yasdık, Yorgan 2, Tencere 1, Tâbe 1 3.000 akçe	Karye-i merkûmede vâki‘ ma‘lûmü’l-hudûd bir bâb menzil 24.000 akçe
Mahâlle-i mezbûrda ma‘lûmü’l-hudûd bir kıt‘a kabaklık bağçe 6.000 akçe	Mahâlle-i mezbûrda ma‘lûmü’l-hudûd bir kıt‘a harâb bağ 3.200 akçe

Yekûn: 36.600 akçe. Semen-i eşyâ.[2b]

Minhâ [el-ihrâcât]:

Resm-i kısmet 915 akçe	Harc-ı hüccet-i vasî 900 akçe	Kaydiye-i defter 180 akçe	Vasî-i mersûmun mesârif-i müteferrikası 750 akçe
---------------------------	----------------------------------	------------------------------	--

Yekûnü’l-ihrâcât: 2.745 akçe.

Sahhe’l-bâkî, meblâğ: 33.855 akçe.

Hissetü’z-zevceti’l-mersûme 4.231 akçe	Hissetü’l-ibni’l-mesfûr 7.406 akçe	Hissetü’l-ibni’l-mesfûr 7.406 akçe
---	---------------------------------------	---------------------------------------

Hissetü'l-ibni'l-mesfûr 7.406 akçe	Hissetü'l-binti'l-mersûm 3.703 akçe	Hissetü'l-binti'l-mesfûre 3.703 akçe
---------------------------------------	--	---

6 [2b-1]

Özet: Havass-ı Refi'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Bağçe Köyü'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Kostandi oğlu Dimitraki'ye ait 28 Cemaziyelahir 1212 (M. 18 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbî' Suyolu kurâlarından Bağçe karyesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Kostandi veled-i Dimitraki zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Zambeta bint-i Manol nasrâniye [ile] sulbî sagîr oğlu Dimitraki ve sulbiye sagîre kızı Eline'ye inhisârı zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîran-ı mersûmânın tesviye-i emirlerini rû'yete kıbel-i şer'-i münîrden bâ-hüccet-i vasî nasb olunan Hafaf oğlu Miho veled-i Kiryaki zimmî ile zevce-i mersûmenin taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve takdîm olunan halîk-i mesfûrun terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ışrîn min-Cemâziyelâhir li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Minder 2, Döşek 1, Yasdık 1, Yorgan 1, Bakrac 1, Tencere ma'a kapak 1, Tâbe 1,
Câmeşuy teknesi 1, Fucı 1, Tebsi 1

3.000 akçe

Karye-i mezbûrede vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb menzil 36.000 akçe	Mahâlle-i mezkûrda ma'lûmü'l-hudûd mülk-i bostan arsası 3.000 akçe
Mahâlle-i mezbûrda ma'lûmü'l-hudûd bir kıt'a bağ 6.000 akçe	

Cem'an:

48.000 akçe. Semen-i eşyâ.

Minhâ [el-ihrâcât]:

Resm-i kısmet 1.200 akçe	Harc-ı hüccet-i vasî 1.200 akçe	Kaydiye-i defter 240 akçe	Vasî-i mersûmun mesârif-i müteferrikası
-----------------------------	------------------------------------	------------------------------	--

Yekûnü'l-ihrâcât: 3.360 akçe.

Sahhe'l-bâkî, meblâğ: 44.640 akçe.

Hissetü'l-zevceti'l-mersûme 5.580 akçe	Hissetü'l-ibni'l-mesfûr 26.040 akçe	Hissetü'l-binti'l-mersûme 13.020 akçe
---	--	--

7 [2b-2]

Özet: Havass-ı Refi'a'ya bağlı Kömürcü Belgrad köyünde ikamet ederken vefat etmiş olan Tanaş oğlu Tanaş Kabzuman'ın 23 Cemaziyelahir 1212 (M. 13 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Havâss-ı Refî‘a kazâsına tâbi‘ Kömürcü Belgrad n  m karye mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Tanaş veled-i Tanaş Kabzuman n  m zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Tini bint-i Pedro nasrâniye ile sulb   sag  r oğlu Nikolaki ve sulbiye sagîre kızları Agora ve Mariya ve Bahroniye ve Tone n  m sığ  r inhis  arı ba‘de‘t-tahakkukı‘ş-  er‘   sığ  r-ı mersûmûnun tesviye emirlerini r  ‘yete k  bel-i şer‘   m  n  rde vasî nasb u ta‘yîn olunan anaları mesfûre Fotini nasrâniyenin taleb ve ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve takdîm olunan hâlik-i mesfûrun terekesidir ki ber-vech-i   t   zikr olunur. Fi‘l-yevmi‘ s-sâlis ve‘l-   r  n min-Cemâziyelâhir li-sene isnâ aşer ve mi‘eteyn ve elf.

Karye-i mezbûrede vâki‘ ma‘l��m��‘l-hudûd hal��k-i mersûmun ile‘l-helâk yedinde olan bir bâb menzil ber-vech-i tahmîn 7.200 akçe	Mahâlle-i mezbûrda lede‘l-ahâlî ve‘l-c��r��n ma‘l��m��‘l-hudûd bir kıt‘a mülk-i ba�� ber-vech-i tahmîn 24.000 akçe
Derûn-ı menzilde olan hırdavât 2.400 ak��e	

Yek  n 33.600 ak  e. Semen-i e  y  .

Minh   [el-ihr  c  t]:

Resm-i kismet 540 ak��e	Kaydiye-i defter 60 ak��e	K��tib efendi ve ��ukad��r��n ��cret-i b��rgirleri ve lev��z��m 270 ak��e
------------------------------------	--------------------------------------	--

Yek  n  ‘l-ihr  c  t: 870 ak  e.

Sahhe'l-bâkî, meblâğ: 32.720 akçe.

Hissetü'z-zevceti'l-mersûme 4.091 akçe	Hissetü'l-ibni'l-mesfûr 9.546 akçe	Hissetü'l-binti'l-mersûme 4.773 akçe
Hissetü'l-binti'l mesfûre 4.773 akçe	Hissetü'l-binti'l mesfûre 4.773 akçe	Hissetü'l-binti'l-mesfûre 4.773 akçe

8 [3a-1]

Özet: Eyüp'te Servi Mahallesi'nde ikamet eden Hacı Mustafa kızı Rukiye'nin vefat etmesi üzerine kızı Adile'nin işlerini görmek için babası Hacı Mustafa oğlu Mehmed Sadık Ağa'nın vasi tayin edilmesine dair, 23 Cemaziyelahir 1212 (M. 13 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Servi Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem müteveffıye olan Rukiye Hatun ibnet-i el-Hâc Mustafa'nın sadriye sagîre kızı Adile'nin tesviye-i umûrunu rû'yete kıbel-i şer' den bir vasî nasbı lâzım ve mühim olmağla sagîre-i mezbûrenin babası olub mahmûdü'l-hâl idüğü zeyl-i kitâbda muharreru'l-esâmî cemâ'at-i Müslimîn ihbârlarıyla lede'sş-şer'i'l-enver zâhir ve müte'ayyin olan işbu ba'isü'l-kitâb Mehmed Sadık Ağa ibn-i el-Hâc Mustafa nâm kimesneyi hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi ber-vech-i muharrer sagîre-i mezbûrenin tesviye-i umûrunu rû'yete vasî nasb u ta'yîn buyurduklarında ol dahi vasîyet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn min-Cemâziyelâhir li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hademe-i mahkeme-i muhzırân.

9 [3a-2]

Özet: Hasköy kasabası Abdüsselam Mahallesi'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Kerasteci Karabet oğlu Sekyas oğlu Karabet'in 8 Cemâziyelevvel 1212 (M. 29 Ekim 1797) tarihli tereke kaydı.

Havâss-ı Refî'a kazâsına muzâfe kasaba-i Hasköy'de Abdüsselâm Mahallesi'nde mütemekkin iken bundan akdem düyûnu terekesinden ezyed olduğu hâlde halîk olan Kerasteci Karabet veled-i Sekyas veled-i Karabet zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Minaz bint-i Simyon nasrâniye ile anası Maryem bint-i Karabet nasrâniye ve sulbî sagîr oğulları Artin ve Mıgırdıc ve sulbiye sagîre kızları Tekuhi ve Serbuhi ve Eranuhi'ye ba'de'l-inhisâr sagîrûn-ı mersûmûnun tesviye-i emirlerini rû'yete ve halîk-i mesfûrun tereke-i kâsırasından olan müsbetesini edâya verese-i kibâr-ı mersûmânın taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le vasî nasb u ta'yîn olunan Sahak veled-i Barsih zimmî ve erbâb-ı garîm taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve sûk-ı sultânîde ba'de'l-müzâyede bey' olunub esmânı hâsılasında mesârif-i lâzimesi fûru'-nihâde olunduktan sonra sahhe'l bâkîsi beyne'l-fermâ-i tevzî' ve taksîm olunan hâlîk-i mesfûrun terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur tahrîr Fi'l-yevmi's-samin' min-Cemâziyelevvel li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Köhne çuka biniş 1 1.470 akçe	Köhne çuka cebe 1 690 akçe	Çukaya kablu cılıkafa kürk 1 4.200 akçe	Alaca anterî 1 480 akçe	Kuşak 1 360 akçe
Köhne şâlî cakşır 1 240 akçe	Kalbak 1 30 akçe	Kıtık fes 5 960 akçe	Çuka mak'ad 3 1.080 akçe	Kebîr sini 1 1.200 akçe
Mangal 1 930 akçe	Bir mikdâr evânî-i nühâsiye 1.440 akçe	Duhân tablası 6 120 akçe	Duhân çıbığı 1 120 akçe	Yük memlû minder 5 3.600 akçe
Bir mak'ad 2, yasdık 2 960 akçe	Yük memlû döşek 1, yorgan 1 1.200 akçe	Yanbolu kebesi 600 akçe	Yük memlû sagîr döşek 1, yasdık 1 540 akçe	

Köhne yorgan 1, ma'a çarşeb 1 1.140 akçe	Köhne gömlek 1, don 1 120 akçe	Hırdavât-ı menzil 1.200 akçe
---	-----------------------------------	---------------------------------

Cem'an: 22.680 akçe.

Minhâ el-ihracât:

Hâlik-i mesfûrun lâşesini hafr-ı ilkâ-i masrûfları 4.320 akçe	Harc-ı defter 567 akçe	Dellâliye 420 akçe
Harc-ı hüccet-i vasî 900 akçe	Kaydiye-i defter 120 akçe	

Yekûn: 6.327 akçe.

Sahhe'l-bâkî, meblâğ: 16.353 akçe.

Deyn-i müsbet-i ez-zevceti'l-mersûme Minaz nasrâniye bâ-tahlîf Meblağ: 78.000 akçe Mine'l-guremâ: 7.085 akçe	Deyn-i müsbet-i Tone veled-i Simyon zimmî bâ-tahlîf Meblağ: 24.000 akçe Mine'l-guremâ: 2.180 akçe
Deyn-i müsbet-i Serab veled-i Simyon zimmî bâ-tahlîf Meblağ: 78.000 akçe Mine'l-guremâ: 7.085 akçe	

10 [3b-1]

Özet: Eyüp'te Servi Mahallesi'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Hacı Mustafa kızı Rukiye'ye ait 23 Cemaziyelahir 1212 (M. 13 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Servi Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem müteveffiye olan Rukiye Hatun ibnet-i el-Hâc Mustafa'nın verâseti zevc-i metrûku Mehmed Sadık Ağa ibn-i el-Hâc Mustafa ile sadriye kızı Adile nâm sagîreye ve babası mezbûr el-Hâc Mustafa Ağa ibn-i Abdullah'a ba'de'l-inhisâr sagîre-i mezbûrenin babası olub kibel-i şer' den bâ-hüccet-i şer' iye vasîsi olan mezbûr Mehmed Sadık Ağa ve mezbûr el-Hâc Mustafa Ağa taleb [ve] ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer' le tahrîr ve fûrûht olunub beyne'l-verese bi'l-farîzati'ş-şer' iye tevzî' ve taksîm olunan müteveffât-ı mezbûrenin terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî 23 Cemâziyelâhir sene 1212.

Keremsûd libâde 1.080 akçe	Müsta'mel ferâce 1.200 akçe	Köhne anterî 1 600 akçe	Peştamâl havlusuyla çakşır boğçe 690 akçe
Köhne yorgan çarşebi 195 akçe	Yaşmak 2 ve yüz yasdığı 1 285 akçe	Gömlək 1 ve hırdavât 132 akçe	
Köhne sepet sandık 1 273 akçe	Baş yasdığı 3 ve kârgef 1 300 akçe	Yemenî yorgan 1 810 akçe	
Kutnî yorgan 1 ve çarşeb 1 450 akçe	Çıkrık 1 120 akçe	Def'a çıkrık ma'a tokmak 1 66 akçe	
Kıtık memlû çatma yasdık 10, minder 4, beylik 1, çit mak'ad 2, orta keçesi 1 6.015 akçe			
Destgâh 1 360 akçe	Bakır mangal 1 1.740 akçe	Tencere ma'a kapak 1.215 akçe	Katâif tepsi 1 ve kahve ibriği 2 165 akçe

Leğen ma'a ibrik 1 558 akçe	Kebîr sini 1, sahan ma'a kapak 5, Şorba tası ma'a kapak 1 1.680 akçe
Câmeşuy leğeni 1 1.080 akçe	Mehr-i mü'eccel der-zimmet-i zevc-i mezbûr bâ-ikrâr 3.120 akçe

Cem'an, yekûn:

21.234 akçe. Semen-i eşyâ ve mehr.

Minhâ el-ihracât:

Resm-i kısmet 531 akçe	Kaydiye-i defter 90 akçe	Dellâliye-i eşyâ 380 akçe	Harc-ı hüccet-i vasî 360 akçe
---------------------------	-----------------------------	------------------------------	----------------------------------

Yekûnü'l-ihracât: 1.361 akçe.

Sahhe'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese, meblâğ: 19.873 akçe.

Hissetü'z zevci'l-mezbûr 4.968 akçe	Hissetü'l-binti'l-mezbûre 9.936 akçe	Hissetü'l-ibni'l-mezbûr 4.968 akçe
--	---	---------------------------------------

Der-kenâr:

Bâlâda mezkûreti'l ism Adile nâm sagîrenin babası ve vasîsi mezbûr Mehmed Sadık Ağa meclis-i şer' de müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Mustafa'nın li-ebeveyn kız karındaşı zâtı mu'arrefe Havva Hatun mahzarında müteveffâ-i mezbûr el-Hâc Mustafa hayâtında mâlından ifrâz ve (...) sagîre-i mezbûreye bey' ve temlik eylediği iki minder ve bir yorgan ma'a çarşeb

ve bir kıtık memlû şayak yasdık ve bir yük memlû çatma yasdık ve bir baş yasdığı ve bir tencere ve bir sahanrı mezbûre Havva Hatun fuzûlî zabt itmekle eşyâ-i muharrere-i mezkûreyi mezbûre Havva Hatun'dan sagîre-i mezbûre için bi'l-vesâye taleb ederim deyü da'vâ olunduğu tekrar itmeğin muvâcehesiyle eşyâ-i mezkûreyi vasî-i mezbûra red ve teslim için mezbûre Havva Hatun'a ba'de't-tenbîh vasî-i mezbûr eşyâ-i muharrere-i mezkûreyi mezbûre Havva Hatun yedinden bâ (...) inhâ bi'l-vesâye sagîre-i mezbûre için ahz u kabz edüb eşyâ-i merkûmede merkûme Havva Hatun yedinde kıst bakî kalmadı deyu olan ikrârı işbu mahalle şerh verildi. Fî 15 Ca[Cemâziyelevvel] sene 1216.

11 [3b-2]

Özet: Galata'da Karaköy Kapısı adlı yerde ikamet eden Ispartalı Aci Manol oğlu Kostantin'in vefat etmesi üzerine verasetinin kız kardeşinin oğulları Nikoli ve Yorgi oğlu Yani'ye verilmesi ve bunun mahkemede taraflarca onaylandığına dair, 29 Cemaziyelahir 1212 (M. 19 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Mahrûse-i Galata'da vâki' Karaköy Kapısı nâm mahâlde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Fermeneci tâifesinden Ispartalı Aci Manol veled-i Kostantin zimmînin verâsetini zî-rahm cihetinden li-ebeveyn kız karındaşının oğulları Nikoli ve Yani veled-i Yorgi nâm zimmîlere inhisârı bi'l-ihbâr mütehakkık olunduktan sonra mesfûr Yani zimmî meclis-i şer'-i şerîf-i enverde tereke-i hâlik-i mesfûra bi'l-verâse vâzı' u'l-yed olan karındaşı işbu bâ'isü's-sifr mersûm Nikoli zimmî muvâcehesinde bi'l-verâse ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edib karındaşım mersûm Nikoli zimmî mûrisimiz hâlik-i mesfûr Aci Manol zimmînin makbûzu olan bi'l-cümle terekesinden hisse-i irsiyyeme isâbet eden hakkımı işbu karındaşım mesfûr Nikoli zimmî bâkî def' ve teslim ben dahi yedinden bi't-tamam ve'l-kemâl ahz u kabz yedinde husûs-ı mezkûreden bir akçe ve bir habbe hakkım bâkî kalmamağla hâlik-i mesfûr Aci Manol [4a] zimmînin kalîl ü kesîr, celîl ü hakîr, ma'lûm ve mechûl bi'l-cümle terekesine müte'allika âmm-e-i da'vâsı ve mutâlebât ve kâffe-i eyman ve muhâsamâttan her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı kâtı' u'n-nizâ' ve ıskât-ı tâmm-ı râfî' ü'l-hisâm ile sahîhan ibrâ ve ıskât ve her birimiz ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını kabûl eyledik didikde mersûm Nikoli zimmî dahi mukırr-ı mesfûr Yani zimmîyi cem'a kelimât-ı meşrûhasında vicâhen ve şifâhen tahkîk ve tasdîk itmeğin mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fî 29 Cemâziyelâhir sene 1212.

Şuhûdü'l-hâl: Hademe-i mahkeme.

Ustabaşı Acı Yorgi veled-i Mical veled-i Argiri ve Acı Argiri ve Balglo? veled-i Anderya.

12 [4a-1]

Özet: Hasköy Kasabası Abdüsselam Mahallesi'nde ikamet eden Kerasteci Karabet oğlu Sekyas oğlu Karabet'in vefat etmesi üzerine mirası, eşi ve çocukları arasında taksim edilsede Karabet oğlu Sekyas oğlu Karabet'in sağlığında Serab oğlu Simyon'a borçlanması ve borcu olduğunun ispatlanmasına dair, 8 Cemaziyelûla 1212 (M. 29 Ekim 1797) tarihli hüccet.

Husûs-ı âti'z-zikrin mahallinde ketb u tahrîri ve sebt ve tastîri iltimâs olunmağın cânib-i şer'-i kavîmden kâtib es-Seyyid Mustafa Efendi me'zûnen bi'l-hükm irsâl olunub ol dahi Havâss-ı Refî'a kazâsına mûzafe kasaba-i Hasköy mahallâtından Abdüsselâm Mahallesi'nde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Kerasteci Karabet veled-i Sekyas veled-i Karabet zimmînin sağlığında mütemekkin olduğu menzile varub zeyl-i kitâbda mektûbü'l-esâmî huzûr-ı Müsliminde akd-i meclis-i nebevî ettikde hâlik-i mersûmun verâseti zevce-i metrûkesi Honaz bint-i Simyon ve anası Maryem bint-i Karabet nasrâniyeler ile sulbî oğulları Artin ve Mıgırdıç sulbî kızları Tekuhi ve Serbuhi ve Eranuhi nâm sagîrûna ba'de'l-inhisâr işbu bâ'isü's-sıfır Serab veled-i Simyon zimmî meclis-i ma'kûd-i mezkûrda sagîrûn-i mersûmûnun kıbel-i şer'den bâ-hüccet-i şer'îye mansûb vasîleri ve mersûmetân Honaz ve Maryem nasrâniyeler taraflarından müseccel vekîl-i şer'îsi olub tereke-i hâlik-i mersûma bi'l-vesâye vâzî'u'l-yed olan Sahak veled-i Parsıh zimmî muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edib hâlik-i mesfûr Karabet veled-i Sekyas veled-i Karabet zimmînin helâkinden altı sene mukaddem bi-şartü'r-rücû' emriyle me'kûlâtına harc u sarf eylediğimde meblâğın hesabını sağlığında ve kemâl-i akl u sıhhatinde helâkinden on beş güne mukaddem sahîhan rû'yet eylediğimizde ba'de'l-küllî'l-hesâb cihet-i mezbûreden altı yüz elli gurus deyni zuhûr edib meblâğ-i merkûm ber-vech-i muharrer cihet-i mezbûreden sahîhan bâkî deyni olduğunu târîh-i merkûmede ikrâr-ı kat'îyle ikrâr edib kable'l-ed[â] ve'l-istifâ hâlik olmağla meblâğ-ı mezbûr tereke-i vâfiyesinden taleb ederim deyü ba'de'l-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î-i mesfûr Serab zimmîden ber-vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda beynlerinde mu'temed ve makbûlü's-şehâde eyledikleri ihbâr

olunub li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olan Ohannes veled-i Kirli ve İbrahim veled-i Sahak zimmîler istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka hâlik-i mesfûr Kerâsteci Karabet veled-i Sekyas veled-i Karabet zimmî sağılığında kemâl-i akl u sıhhatinde helâkinden on beş gün mukaddem mesfûr Serab zimmî için altı sene mukaddem bi-şartü'r-rücû' emriyle me'kûlâtına harc u sarf eylediği mebâlig-i hesâbını sahîhan rü'yet idüb ba'de külli'l-hesâb altı yüz elli guruş deyni zuhûr eyledi deyü bizim huzûrumuzda kirâren ve mirâren ikrâr ve bizi işhâd itmekle biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü herbiri müttefikü'l-lafz ve'l-ma'nâ edâ-yı şehâdet-i şer'îye ettiklerinde gayr-ı ri'âyet-i şerâiti'l-kabûl müdde'î-i mesfûr Serab zimmî gıbbe't-tahlîfi'ş-şer'î mücebiyle meblâğ-ı mezbûr altı yüz elli guruş hâlik-i mesfûrun tereke-i vâfiyesinden müdde'î-i mesfûr Serab zimmîye edâ ve teslîm vasî-i mezbûr Sahak zimmîye ba'de'l-hükm ve't-tenbîh Mevlânâ-yı mezbûr vâki'-i hâli mahallinde ketb u tahrîr ve ma'an ba's olunan ümenâ-i şer'den meclis-i şer'e gelib her biri alâ-vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğin mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fî 8 Cemâziyelûlâ sene 1212.

Şuhûdü'l-hâl: Süleyman beşe ibn-i Mehmed, Mehmed Halil ibn-i İbrahim, Mehmed Emîn Ağa ibn-i Abdullah, es-Seyyid Mustafa Efendi ibn-i es-Seyyid Mehmed, es-Seyyid Mahmud Efendi ibn-i es-Seyyid Hüseyin.

Barun veled-i Karabet zimmî, Papa Karabet veled-i Tokel zimmî, Serab veled-i Artin, Kevork veled-i Karabet.

13 [4b-1]

Özet: Hasköy kasabası mahallelerinden Abdüsselâm Mahallesi'nde ikamet eden Karabet oğlu Sekyas oğlu Kerasteci Karabet'in vefat etmesi üzerine mirası varisler arasında taksim edilsede Karabet oğlu Sekyas oğlu Kerasteci Karabet'in sağılığında Parsih oğlu Sahak'dan borç alması ve borcu olduğunun ispatlanmasına dair, 8 Cemâziyelûla 1212 (M. 29 Ekim 1797) tarihli hüccet.

Husûs-ı âtî-z zikrin mahallinde ketb u tahrîri ve sebt ve tastîri iltimâs olunmağın cânib-i şer'-i kavîmden kâtib es-Seyyid Mustafa Efendi me'zûnen bi'l-hükm irsâl olunub ol dahi Havâss-ı Refî'a kazâsına muzâfe kasaba-i Hasköy mahallâtından Abdüsselâm Mahallesi'nde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Kerasteci Karabet veled-i Sekyas veled-i Karabet zimmînin sağılığında mütemekkin olduğu menzile varub zeyl-i

kitâbda mektûbü'l-esâmî huzûr-ı Müsliminde akd-i meclis-i şer'î nebevî ettikde hâlik-i mesfûrun verâseti zevce-i metrûkesi Honaz bint-i Simyon ve anası Maryem bint-i Karabet nasrâniyeler ile sulbî oğulları Artin ve Mıgırdıç ve sulbî kızları Tekuhi ve Serbuhi ve Eranuhi nâm sagîrûna ba'de'l-inhisâr şahsı mu'arrefe olan işbu bâ'isü's-sifr zevc-i mersûme Honaz nasrâniye meclis-i ma'kûd-i mezkûrda sagîrûn-i mersûmûnun kibel-i şer'den bâ-hüccet mansûbe vasîleri ve anası mersûme tarafından müseccel vekîl-i şer'î si olub tereke-i hâlik-i mesfûre bi'l-vesâye vâzı'ı'l-yed olan Sahak veled-i Parsih zimmî muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edib zevcim hâlik-i mesfûr Karabet veled-i Sekyas veled-i Karabet zimmî helâkinden bir sene mukaddem yedimden ve malımdan istidâne ve kabz eylediği altı yüz elli gurus kable'l-edâ hâlik olub hatta cihet-i merkûmeden bâkî ol mikdâr gurus deyni olduğu sağlığında kemâl-i akl u sıhhatinde helâkinden on beş gün mukaddem şuhûd mahzarında kirâren ve mirâren ikrâr ve istişhâd etmeğle meblâğ-ı merkûm tereke-i vâfiyesinden taleb iderim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'ie-i mersûme Honaz nasrâniyeden ber-vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda beynlerinde mu'temed makbûlü's-şehâde eyledikleri ihbâr olunub li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olan Ohannes veled-i Parsih ve diğer Ohannes veled-i Agop zimmîler istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka hâlik-i mesfûr Kerasteci Karabet veled-i Sekyas veled-i Karabet zimmî sağlığında ve kemâl-ı akl u sıhhatinde helâkinden on beş güne mukaddem zevcesi işbu müdde'ie-i mersûme Honaz nasrâniyeler için bir sene mukaddem yedinden ve malından altı yüz elli gurus istidâne ve kabz eyledim deyü bizim huzûrumuzda kirâren ve mirâren ikrâr ve bizi işhâd itmekle biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü herbiri müttefikü'l-lafz ve'l-ma'nâ edâ-yı şehâdet-i şer'ie ettiklerinden gayr-ı ri'âyet-i şerâiti'l-kabûl müdde'ie-i mersûme Honaz nasrâniye gıbbe't-tahlîfi's-şer'î mücebiyle meblâğ-ı merkûm altı yüz elli gurus hâlik-i mesfûrun tereke-i vâfiyesinden zevcesi müdde'ie-i mersûmeye edâ ve teslîme vasî-i mesfûr Sahak zimmîye ba'de'l-hükm ve't-tenbîh Mevlânâ-yı mezbûr vâki'-i hâli mahallinde ketb u tahrîr ve ma'an ba's olunan ümenâ-i şer'le meclis-i şer'e gelib her biri alâ-vukû'ihî ba'de'l-inhâ ve't-tenfiz mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fi's-sâmin min-Cemâziyelûlâ li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Şâhid-i sâbık.

14 [4b-2]

Özet: Havass-ı Refi'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Burgaz Köyü'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Tarandafil oğlu Cudar oğlu Yorgo'ya ait 20 Cemaziyelahir 1212 (M. 10 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbî Suyolu kurâlarından Burgaz karyesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Tarandafil veled-i Cudar oğlu Yorgo zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Domine bint-i Kostandi nâm nasrâniye ile sulbiye kızı Gurufle nâm sagîreye ve li-ebeveyn er karındaşları Foti ve Hirito zimmîlere ve li-ebeveyn kız karındaşları Vasile ve Kokona nasrâniyelerde münhasıra olduğu ba'de't-tahakkukı'ş-şer'î sagîre-i mersûmûnun anası olub tesviye-i umûrunu rû'yete kibel-i şer'den bâ-hüccet vasî nasb u ta'yîn olunan mersûme Domine nasrâniye ile sâ'ir verese-i kibâr-ı mesfûrûnun taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tâhrir ve tahmîn-i sahîh ile takdîm olunan hâlik-i mesfûrun terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî ale'l-esâmî zikr olunur. Fi'l-yevmi'l-ısrîn min-Cemâziyelâhir li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Aba 1, Potur 1, Anterî 1, Kalbak 1, Balta 1, Kazma 1, Gömlek 1 2.400 akçe
Karye-i mezbûrede vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb menzilden hâlik-i mesfûrun mâlik olduğu nısf hisse-i şâyi'ası esmânı 39.960 akçe

Yekûn: 42.360 akçe.

Minhâ el-ihracât:

Resm-i kısmet-i âdî 1.059 akçe	Kaydiye-i defter 60 akçe	Hüddâmiye ve ihzâriye 360 akçe
Ücret-i bârgir 360 akçe	Harc-ı hüccet-i vasî [5a] 905 akçe	

Yekûnü'l-ihracât: 2.739 akçe.

Sahhe'l-bâkî, meblâğ: 39.621 akçe.

Hissetü'z-zevceti'l-mesfûre Domine nasrâniye 4.952 akçe	Hissetü'l-binti'l mesfûre Gurufle nâm sagîre 19.810 akçe	Hissetü'l-eh li-ebeveyni'l-mesfûr Foti zimmî 4.952 akçe
Hissetü'l-eh li-ebeveyni'l-mesfûr Hırto zimmî 4.952 akçe	Hissetü'l-uhtü'l li-ebeveyni'l-mesfûre Vasile nasrâniye 2.476 akçe	Hissetü'l-uhtü'l-mesfûre Kokona nasrâniye 2.476 akçe

15 [5a-1]

Özet: Havass-ı Refi'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Burgaz Köyü'nde ikamet eden Tanaş kızı Eline'nin vefat etmesi üzerine kızı Daye'nin işlerini görmek için Tanaş oğlu Yorgaki'nin vasi tayin edilmesine dair, 20 Cemaziyelahir 1212 (M. 10 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbi' Suyolu kurâlarından Burgaz karyesinde mütemekkinde iken bundan akdem hâlik olan Eline bint-i Tanaş nasrâniyenin sadriye kızı Dâye nâm sagîrenin tesviye-i umûrunu rû'yete kıbel-i şer' den bir vasî nasbından lâbüd ve mühim olmağla emânet ile ma'rûf ve sıyânet ile mevsûf ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir idüğü zeyl-i kitâbda muharreru'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütebeyyin olan sagîre-i mersûmenin min-kıbeli'l-üm ceddi işbu bâ'isü's-sifr mesfûr Tanaş veled-i Yorgaki zimmîyi hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi sagîre-i mersûmenin tesviye-i umûrunu rû'yete vasî nasb u ta'yîn buyurduklarında ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-ısrîn min-Cemâziyelâhir li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: es-Seyyid Hüseyin b. Osman, Korucubaşı Ali Ağa, Subaşı Bostanî Ahmed Ağa b. Halil.

Yorgaki veled-i Zaharya, Anastaş veled-i Korniş, Panayot veled-i Anastaş, Kâhya Obri veled-i Tarandafil.

16 [5a-2]

Özet: Havass-ı Refî'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Burgaz Köyü'nde ikamet eden Tarandafil oğlu Cudar oğlu Yorgi'nin vefat etmesi üzerine kızı Gurufle'nin işlerini görmek için Domine oğlu Kostandi'nin vasi tayin edilmesine dair, 20 Cemaziyelahir 1212 (M. 10 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbi' Suyolu kurâlarından Burgaz karyesinde mütemekkinde iken bundan akdem hâlik olan Tarandafil veled-i Cudar oğlu Yorgi zimmînin sulbiye kızı Gurufle nâm sagîrenin tesviye-i umûrunu rû'yete kıbel-i şer' den bir vasî nasbından lâbüd ve mühim olmağla emânet ile ma'rûf ve sıyânet ile mevsûf ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir idüğü zeyl-i kitâbda muharreru'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütebeyyin olan sagîre-i mersûmenin anası işbu bâ'isü's-sifr Domine bint-i Kostandi nasrâniyeyi hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi sagîre-i mersûmenin tesviye-i umûrunu rû'yete vasî nasb u ta'yîn buyurduklarında ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve

merâsimini kemâ-yenbagî edâya ta‘ahhüd olmağın mâ-hüve’l-vâki‘ bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-ışrîn min-şehri Cemâziyelâhir li-sene isnâ aşer ve mi’eteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: es-Seyyid Hüseyin b. Osman, Korucubaşı Ali Ağa, Subaşı Bostanî Ahmed Ağa b. Halil.

Yorgaki veled-i Zaharya, Anastaş veled-i Korniş, Panayot veled-i Anastaş, Kâhya Obri veled-i Tarandafil.

17 [5a-3]

Özet: Havass-ı Refi‘a’ya bağlı Suyolu köylerinden Orta Belgrad Köyü’nde ikamet eden Foti oğlu Mino’nun vefat etmesi üzerine, oğlu Estari ve kızı Loksandirye’nin babalarından kalan mal ve mülklerini koruması için amcaları Foti oğlu Panayot görevlendirilse de yetim çocukların mal ve mülklerini harcadığı ve kaybettiği için onun vasi konumundan alınıp yerine Subaşı Halil oğlu Bostani Ahmed Ağa’nın mirası korumak ve çocukların işlerini görmek için vasi, Korucu Ali Ağa’nın ise nazır tayin edilmesine dair, 23 Cemaziyelahir 1212 (M. 13 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Havâss-ı Refî‘a kazâsına tâbi‘ Suyolu kurâlarından Orta Belgrad karyesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Mino veled-i Foti zimmînin sulbî sagîr oğlu Estari ve sulbiye-i sagîre kızı Loksandirye nâm sagîrânın kıbel-i şer‘den mansûb vasîleri olan ammîleri Panayot veled-i mesfûr Foti zimmî sagîrân-ı mersûmânın babaları hâlik-i mesfûrdan müntakil emvâl ve emlâklerini hıfza kâdir olmadığından mâ‘adâları el-muhâsebe mal-ı eytâmı lâzım gelmeyen mahallere isrâf ve izâ‘at etmeğle ciyâneti şer‘an zâhir ve azle müstehak olmağın taraf-ı şer‘den mersûm Panayot zimmî azl olunmağın yerine karye-i merkûme Subaşı olub diyânet ile ma‘rûf ve istikâmet ile mevsûfe ve vesâyet uhdesinden gelmeğe kâdir olduğunu zeyl-i sahîfede muharreru’l esâmî Müslimîn ihbârlarıyla zâhir ve nümâyân olan işbu bâ‘isetü’l-vesîka Bostanî Ahmed Ağa bin Halil nâm kimesneyi hâkim-i muvakkı‘-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî‘i’r-refî‘i’l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi sagîran-ı mersûmânın babaları hâlik-i mesfûrdan müntakil mâl-i mevrûslarını ahz u kabz ve hıfza ve tesviye-i emirlerini rû‘yete vasî nasb u ta‘yîn ve üzerine dahi Korucu Ali Ağa’yı nâzır nasb [5b] buyurduklarında merkûmândan her biri dahi minvâl-i meşrûh

üzere vesâyet ve nezâreti kabûl ve merâsimini her biri kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışrîn min-şehr-i Cemâziyelâhir li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Şâhid-i sâbık.

18 [5b-1]

Özet: Havass-ı Refî'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Orta Belgrad Köyü'nde ikamet eden Tarandafil oğlu Cudar oğlu Yorgo'nun vefat etmesi üzerine mirasının eşi Kostandi kızı Domine, kızı Gurufle, erkek kardeşleri Foti ve Hirito ve kız kardeşleri Vasile ve Kokona arasında taksim edildikten sonra Domine'nin kendi ev hissesini Foti'ye satmasına dair, 20 Cemaziyelahir 1212 (M. 10 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb u tahrîri iltimâs olunduğuna binâen cânib-i şer'-i münîrden me'zûnen bi'l-hükm kâtib-i evvel es-Seyyid el-Hâc Hâfız İsmail Haşimî Efendi irsâl olunub ol dahi Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbi' Suyolu kurâlarından Burgaz karyesinde kâ'in su nâzırı ağaya mahsûs beylik tâ'bir olunur odaya varub mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i nebevî ettikde karye-i mezbûrede mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Tarandafil veled-i Cudar oğlu Yorgo zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Domine bint-i Kostandi nasrâniye ile sulbiye kızı Gurufle nâm sagîreye ve li-ebeveyn er karındaşları Foti ve Hirito zimmîlere ve li-ebeveyn kız karındaşları Vasile ve Kokona nasrâniyelere ba'de'l-inhisâr mesele-i mîrâsları olan kırk sekiz sehmin altı sehmi zevcesi mesfûre Domine nasrâniye ve yirmi dört sehmi kızı mesfûre Gurufle nâm sagîreye ve bâkî altışar sehmi karındaşları mesfûrân Foti ve Hirito zimmîlerden her birine ve üç sehmi kız karındaşları mesfûrtân Vasile ve Kokona nasrâniyelerden her birine isâbeti tahakkukundan sonra sagîre-i mersûmenin anası olub tesviye-i umûrunu rü'yete kıbel-i şer'-den bâ-hüccet vasîsi olan şahsı mu'arrefe mesfûre Domine nasrâniye meclis-i ma'kûd-i mezkûrda zıkr-i âti menzilin nisf hisse-i şâyi'asının mâliki olan işbu bâ'isü's-sıf mesfûr Foti zimmî muvâcehesinde bi't-tav'i's-sâf ikrâr-ı tam ve takrîr-i kelâm edüb karye-i mezbûrede vâki' bir taraftan Taryande oğlu menzili ve bir taraftan Foto oğlu menzili ve bir taraftan Hirito zimmî menzili ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb menzilin nisf hisse-i şâyi'asını mûrisimiz hâlik-i mesfûr Tarandafil zimmînin ile'l-helâk yedinde malı ve mülkü olub ba'dehû helâk-ı sahîh-i merkûm üzere bende-i mevrûs olmağla bana ber-vech-i

muherred irsen mâlike olduğum altı sehm hisse-i şâyi‘amı âhara bey‘ murâd eylediğimde sagîre-i mersûmenin yirmi dört sehm hissesi bâkî kaldığı sûrette kimesne istîcârına tâlib olmayub ve ba‘dehû harâb ve mâ‘il-i türâb olub noksan semeni eyleyeceği zâhir ve ol vechile bekâsı sagîre-i mersûmeye min-küllî‘l-vücûh muzırr olub benim hissem ile ma‘an bey‘ ve semeni istirbâh ve sagîre-i mersûme infâk olunmak hakkında her vechle enfa‘ ve evlâ olmağla kendi hissem ile ma‘a sagîre-i mersûmenin hisse-i şâyi‘ası mesûğ-ı şer‘îye binâen el-yevm semen-i misili iki yüz yedi gurus olduğu zeyl-i vesîkada muherredü’l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla zâhir ve mütebeyyin olmağla ber-vech-i muherred menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan hisse-i şâyi‘a-i ma‘lûmeyi kibel-i şer‘den me‘zûn olduğuma binâen tarafeynden îcab ve kabulü hâvî şurût-ı müfside ve muvâza‘adan ârî bey‘-i bâtt-ı sahîh-i şer‘î ile mesfûr Foti zimmîye bâlâda mezkûr iki yüz yirmi gurus bi‘l-asâle ve bi‘l-vesâye bey‘ ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muherred iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz u kabûl eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı merkûm iki yüz yedi gurusu mesfûr Foti zimmî yedinden bi‘t-tamam ve‘l-kemâl ahz u kabz eyledim fîmâ-ba‘d menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan cem‘an otuz sehm hisse-i şâyi‘ada benim ile sagîre-i mersûmenin aslâ ve kat‘â alâka ve medhali kalmayub mesfûr Foti zimmînin ber-minvâl-i muherred mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuştur didikde gibbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î mevlânâ-yı mûmâ-ileyh vâki‘-i hâli mahalinde ketb u tahrîr ve ba‘dehû ma‘an ba‘s olunan ümenâ-i şer‘le meclis-i şer‘e gelub her biri alâ-vukû‘ihî inhâ ve takrîr itmeğin mâ-vaka‘a bi‘t-taleb ketb olundu. Fi‘l-yevmi‘l-ısrîn min-Cemâziyelâhir li-sene isnâ aşer ve mi‘eteyn ve elf.

Şuhûdü‘l-hâl: Şâhid-i sâbık.

19 [6a-1]

Özet: İstanbul’da Laleli Cami‘-i şerifi yakınlarında Kızıлтаş Mahallesi’nde ikamet eden Abdullah oğlu Hacı Osman’ın vefat etmesi üzerine mirasının eşi Osman Ağa kızı Hadice Hanım ve erkek kardeşi Molla Süleyman arasında taksim edildikten sonra Molla Süleyman’ın Hacı Osman’dan miras kalan değirmendeki hakkını Hadice Hanım’a satmasına dair, 3 Recebi‘l-ferd 1212 (M. 22 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Mahmiye-i İstanbul’da Laleli Câmi‘-i Şerifi kurbünde Kızıлтаş Mahallesi’nde sakîn iken bundan akdem vefât eden câmi‘-i mezbûrun vekîl-i harcı el-Hâc Osman Ağa bin Abdullah’ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hadice Hanım ibnet-i Osman Ağa ile li-

ebeveyn er karındaşı Molla Süleyman ibni'l-mezbûr Abdullah'a münhasır olub mesele-i mîrâsları olan dört sehmin bir sehmi zevce-i mezbûre Hadice Hanım ve üç sehmi karındaşı mezbûr Molla Süleyman'a isâbeti tahakkukundan sonra mezbûr Molla Süleyman Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî -radiye anhu rabbihi'l-bârî- mahkemesinde meclis-i şer'-i şerîf-i enverde müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi işbu bâ'isetü'l-vesîka Hadice Hanım mahzarında bi'l-verâse ve bi'l-asâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb akd-i âtî'z-zikrin sudûruna değin yedimde irsen mülküm olub Havâss-ı Refî'a kazâsına mûzaf Çatalca nâhiyesine tâbi' Çiftlik karyesi kurbünde vâki' dolab değirmanı dimekle Arif etrâf-ı erba'ası taş dîvâr ve önünde bir sundurmayı müştemil bir göz değirman bir tashîh-i merkûm dört sehm itibariyle irsen mâlik olduğum üç sehm hisse-i şâyi'amı tarafından îcab ve kabûlü hâvî şurût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr[e] Hadice Hanım iki yüz guruş bey' ve temlik ve mahallinde zabt ve tasarrufa teslît eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tasallut ve kabûl eylediğinden sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûr iki yüz guruşu mezbûre Hadice Hanım yedinden bi't-tamam ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim fimâ-ba'd zikr olunan değirmanın tashîh-i merkûm üzere üç sehm hisse-i şâyi'asında benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim kalmayub mecmû'-ı değirman-ı mezbûr Hadice Hanım'ın irsen ve şirâ'en mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuştur keyfe mâ teşâ' ve hasbe-mâ? tehtâr mahallinde mutasarrıfe olsun didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis min-Recebi'l-ferd li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Za'im Mehmed Ağa b. Abdullah, Hasan Beşe b. Osman, Kahveci Süleyman Beşe b. Mustafa, Berber Abdullah Ağa b. Abdullah, Hâfız İbrahim Efendi b. Hasan, Ali Çelebî b. Mustafa.

20 [6a-2]

Özet: Havass-ı Refî'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Bergos Köyü'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Tanaş kızı Eline'ye ait 20 Cemaziyelahir 1212 (M. 10 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbi' Suyolu kurâlarından Bergos karyesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Eline bint-i Tanaş nasrâniyenin verâseti zevc-i metrûku Anastas veled-i Zoyi zimmî ile sadriye sagîre Daye nâm sagîreye ve babası mesfûr Tanaş

veled-i Yorgi zimmîye ve anası Korite bint-i Yani nasrâniyeye münhasıra olduğu lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra sagîre-i mersûmenin tesviye-i umûrunu rü'yete kıbel-i şer'den bâ-hüccet vasî nasb u ta'yîn olunan min-kıbeli'l-üm ceddi mesfûr Tanaş zimmî ile sâ'ir verese-i kibâr-ı mesfûrânın taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve tahmîn-i sahîh ile takdîm olunan hâlîke-i mesfûre Eline nasrâniyenin terekisi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî 20 Cemâziyelâhir sene 1212.

Minder 2, Yasdık 4, Yorgan 2, Gömlek 3, Don 3, Garar[e] 1, Şatrancî kürk 1, Tencere 1, Tâbe 1 Sini 1, Maşrebe 1, Peşkir ma'a makreme ve sîm kuşak 1 semeni 12.000 akçe
Bundan akdem zevcinden intikâl eden hisse-i irsiyyesi 8.400 akçe

Cem'an yekûn:

20.400 akçe. Semen-i eşyâ.

Minhâ el-ihracât:

Resm-i kismet 510 akçe	Kaydiye-i defter 60 akçe	Hüddâmiye ve ihzâriye 360 akçe	Ücret-i bârgir 360 akçe
Harc-ı hüccet-i vasî 540 akçe			

Yekûnü'l-ihracât: 1.830 akçe.

Sahhe'l-bâkî, meblâğ: 18.570 akçe.

Hissetü'z zevci'l-mesfûr Anastaş zimmî 4.284 akçe	Hissetü'l-ümme'l-mesfûre Korite nasrâniye 2.856 akçe	Hissetü'l-ebi'l-mesfûr Tanaş zimmî 2.856 akçe
Hissetü'l-binti'l-mesfûre Daye nâm sagîre 8.568 akçe		

21 [6b-1]

Özet: Eyüp'te Cami'-i Kebir Mahallesi'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Mustafa kızı Şerife Hadice Hatun'na ait 1 Receb'il-ferd 1212 (M. 20 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Câmi'-i Kebîr Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem müteveffîye olan Şerife Hediyeullah Hatun ibnet-i es-Seyyid Mustafa'nın verâseti vâlidesi Zeliha Hatun ibnet-i Mustafa ile sadrî sagîr oğlu es-Seyyid İbrahim bin Mehmed Emîn'e münhasıra olduğu lede's-şer'î'l-enver zâhir ve müte'ayyin olduktan sonra sagîr-i mezbûrun tesviye-i umûrunu rû'yeteye bâ-hüccet-i şer'îye vasîsi olan mezbûre Zeliha Hatun ile üzerine ber-vech-i hasbî nâzır nasb u ta'yîn olunan sagîr-i mezbûrun babası mezbûr es-Seyyid Mehmed Emîn ibn-i Osman nâm kimesnenin taleb-i ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve fûrûht olunub esmân-ı hâsılası ba'de ihrâcî'l-mesârif verese-i mezbûrân beyinde bi'l-farîzati's-şer'îye tevzi' ve taksîm olunan müteveffîye-i mezbûrenin terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî gurre-i Receb'il-ferd sene 1212.

Taraklı anterî 1 1.120 akçe	Köhne çuka ferâce 1 900 akçe	Köhne anterî 1 ve zıbun 1, köhne gömlek 1 250 akçe
--------------------------------	---------------------------------	---

Don 2 ve uçkur 2 400 akçe	Yaşmak 2 ve parça bez 400 akçe	Fes 2 ve Dölbend 2 170 akçe
Boğça 1, Peştamâl 1, havlu 1, zıbun 1 400 akçe	Penbe 2 ve ketân ipliği 1, zâr 10 500 akçe	Bir mikdâr ipek 69 akçe
Sepet sandık 1 ve hırdavât 240 akçe	Köhne yorgan 1 500 akçe	İskemle 1, tabak 3, taş divân 1, şem‘dân 1 300 akçe
Sini 1, tâbe 1, tebsi 1, tencere 1, sagır lenger 1, çizme çift 1 225 akçe		
Minder 4, sagır minder 2, baş yasdığı 2, şayak yasdık 6, kîse 1 3.360 akçe		
Küb 210 akçe		Nakd-i mevcûd 1.200 akçe

Cem‘an yekûn;

10.869 akçe. Semen-i eşyâ ve nakd.

Minhâ:

Techîz ve tekfîn 1.440 akçe	Resm-i kısmet 270 akçe	Kaydiye 60 akçe	Dellâliye-i eşyâ 189 akçe	Harc-ı hüccet-i vasî 270 akçe
--------------------------------	---------------------------	--------------------	------------------------------	----------------------------------

Yekûnû'l-ihracât: 2.229 akçe.

Sahhe'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese, meblâğ: 8.640 akçe.

Hissetü'l-ümmi'l-mesfûre Zeliha Hatun 1.440 akçe	Hissetü'l-ibni'l-mezbûr es-Seyyid İbrahim nâm sagîr 7.200 akçe
--	--

22 [6b-2]

Özet: Niğde'ye bağlı Adramason Köyü'nden iken, Eyüp'te Yedikule dışında ikamet ederken vefat etmiş olan iki kardeş Hacı Mehmed ve Hüseyin oğlu Osman'a ait 6 Recebi'l-ferd 1212 (M. 25 Aralık 1797) tarihli terekelerin bedel kaydı.

Vilâyet-i Anadolu'da Niğde kazâsına tâbi' Adramason karyesi ahâlîsinden olub Medîne-i Eyyüb havâlîsinde Yedikule hâricinde sâkin iken bundan akdem müte'âkiben fevt olan el-Hâc Mehmed ve Osman ibn-i Hüseyin nâm karındaşların karye-i mezbûre sâkinlerinden olub her birini vâris-i ma'rûf ve ma'rûfelerine inhisârı ihbâr olunduğuna binâen verese-i gâibûnun mâl-i mevrûslarını ahz u kabz ve kendülere îsâl ve teslîm[e] vasî-i muhtârları olduğu sıkât-ı sahîhü'l-kelimânın ihbârlarıyla sâbit olan Ömer Beşe ibn-i Hüseyin nâm kimesnenin taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve fûrûht olunan müteveffiyân-ı mezbûrânın bi'l-iştirâki's-seviy mâliki oldukları terekelerin esmânları defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmi's-sâdis min-Recebi'l-ferd li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Otluk memlû minder 2 240 akçe	Çuval 2 180 akçe	Kebenek aba 2 360 akçe
----------------------------------	---------------------	---------------------------

Şayak şâlvar 2, gömlek 2, kuşak 2, fes 2, külâh 2, aba 2, uçkur 600 akçe	Bâgir re's 2, ma'a sîm 2 6.000 akçe
--	--

Cem'an yekûn: 7.380 akçe.

Minhâ el-ihracât:

Harc-ı defter 183 akçe	Kaydiye-i defter 30 akçe	Yekûnü'l-ihracât 213 akçe
---------------------------	-----------------------------	------------------------------

Sahhe'l-bâkî, meblâğ: 7.167 akçe. Der-yed-i vasî-i mezbûr.

23 [7a-1]

Özet: Eyüp'te Cami'-i Kebir Mahallesi'nde ikamet eden Mustafa kızı Şerife Hediyeullah Hatun'un vefat etmesi üzerine oğlu Mehmed Emin oğlu İbrahim'in işlerini görmek için Mustafa kızı Zeliha Hatun'un vasi, babası Osman oğlu Mehmed Emin'in ise nazır tayin edilmesine dair, 1 Recebi'l-ferd 1212 (M. 20 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-’de Câmi'-i Kebîr Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem mütefevviye olan Şerife Hediyeullah Hatun ibnet-i es-Seyyid Mustafa'nın sadrî sagîr oğlu es-Seyyid İbrahim ibn-i Mehmed Emîn'in tesviye-i umûrunu rü'yete bir vasî nasbı lâzım ve mühim olmağla diyânet ile ma'rûf ve istikâmet ile mevsûfe ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir idüğü zeyl-i kitâbda muharreru'l-esâmî Müslimîn ihbârlarıyla lede'sş-şer'i'l-enver zâhir [ve] mütebeyyin olan sagîr-i mezbûrun min-kıbeli'l-üm ceddesi işbu bâ'isetü'l-vesîka Zeliha Hatun ibnet-i Mustafa'yı hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi sagîr-i mezbûrun tesviye-i umûr[u] için vasî ve üzerine sagîr-i mezbûrun babası mezbûr es-Seyyid Mehmed Emîn ibn-i Osman nâm kimesneyi ber-vech-i

hasbî nâzır nasb u ta'yîn buyurduklarında anlar dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezbûre ile nezâret-i merkûmeyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya her biri ta'ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fî-gurre-i Recebi'l-ferd li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hademe-i mahkeme-i muhzırân.

24 [7a-2]

Özet: Niğde'ye bağlı Fertik köyünde ikamet ederken vefat etmiş olan Yani oğlu Zafiri'nin veraseti eşi Simyon, oğlu Hazar Abostol ve kızları (...) ve Mariye arasında taksim edildikten sonra kızlarının işlerini görmek için Hazar Abostol'un vasi ve kayyım tayin edilmesine dair, 26 Cemaziyelahir 1212 (M. 16 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Vilâyet-i Anadolu'da Niğde kazâsına tâbi' Fertik nâm karye ahâlîsinden olub Medîne-i Eyyûb havâlîsinde Yedikule hâricinde Sukudlu nâm Bostanın derûnunda mevcûd beyne'l-href gedik tâ'bir olunur bağcevanlara mahsûs âlât-ı lâzıme-i mâ'lûmenin mâliki iken bundan akdem karye-i mezbûrede hâlik olan Zafiri veled-i Yani zimmînin verâseti karye-i mezbûre mütemekkinlerinden zevce-i metrûkesi Simyon nasrâniye ile sulbî kebîr oğlu Hazar Abostol zimmîye ve gâibetân sulbiye-i kebîre kızı (...) nasrâniyeye ve Mariye nâm sagîreye münhasıra olduğu ba'de't-tahakkukı'ş-şer'î sagîre-i mersûmenin tesviye-i umûrunu rû'yete ve gâibetân-ı mersûmetânın hisse-i irsiyyelerini ahz u kabz ve hıfz ve hâsıl olan menâfî'lerini kendüleride îsâl ve teslîme kıbel-i şer'den bir vasî ve kayyım nasbından lâbüd ve mühim olmağla emânet ile ma'rûf ve sıyânet ile mevsûf ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir idüğü zeyl-i kitâbda muharreru'l-esâmî bağcevan ustaları ihbârlarıyla lede'ş-şer'î'l-enver zâhir ve mütebeyyin olan işbu bâ'isü's-sifr Hazar mesfûr Abostol zimmîyi hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refi'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi sagîre-i mersûmenin tesviye-i umûrunu rû'yete ve gâibetân-ı mesfûretânın hisse-i irsiyyelerini ahz u kabz ve hıfz ve hâsıl olan menâfî'ilerini kendülere îsâl ve teslîme vasî ve kayyım nasb u ta'yîn buyurduklarında ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fî 26 min-şehr-i Cemâziyelâhir sene 1212.

Şuhûdü'l-hâl: es-Seyyid Hüseyin b. Osman, Ali Beşe b. Musa, Kethüdâ Mehmed Ağa b. Mustafa.

Yiğitbaşı (..) Tomiz veled-i Nikol, Vasil veled-i Yorgi, Sava veled-i Hristo, Sünbül veled-i Sava, Metro veled-i Tanaş.

25 [7a-3]

Özet: Defterde ismi geçen, arka arkaya vefat eden Bano ve Agorib'e ait 8 Cemaziyelahir 1212 (M. 28 Kasım 1797) tarihli tereke kayıtları ve miras taksimi.

Derûn-ı defterde mezkûr Bano ve Agorib nâm sagîrân müte'âkiben hâlikân olub verâsetleri min-kıbeli'l-üm ceddeleri mersûme Katrine nasrâniyeye ve babaları mersûm Yorgi zimmiye münhasıra olmağın sagîrân-ı mersûmânın anaları hâlik-i mesfûreden müntakil zeyl-i defter-i kassâmda muharrer hisse-i irsiyyeleri olan cem'an zikr-i âtî meblâğ-ı verese mersûmân beyninde bi'l-farîzati'ş-şer'îye tevzi' ve taksîm olunan hâlikân-ı sagîrân-ı mersûmânın terekeleri defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Tahrîr fi'l-yevmi's-sâmin min-Cemâziyelâhir li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Meblağ: 18.579 akçe.

Minhâ el-ihracât:

Resm-i kısmet 462 akçe	Kaydiye-i defter 60 akçe
---------------------------	-----------------------------

Yekûnü'l-ihracât: 522 akçe.

Sahhe'l-bâkî, meblâğ: 17.058 akçe.

Hissetü'l-uhütü'l-mersûme Katrine nasrâniye 3.009 akçe	Hissetü'l-ebi'l-mersûm Yorgi zimmi 15.048 akçe
--	--

26 [7b-1]

Özet: Eyüp'te Zehra Hatun Mahallesi'nde ikamet ederken vefat eden Osman kızı Rukiye Hatun'a ait 6 Recebi'l-ferd 1212 (M. 25 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Câmi'-i Kebîr civârında vâki' Zehra Hatun Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem vefât eden Rukiye Hatun ibnet-i Osman'ın verâseti zevc-i metrûku İsmail Ağa bin İbrahim ile babası mezbûr Osman bin Süleyman ve vâlidesi Saliha Hatun ibnet-i Ali'ye ve sadrî kebîre oğlu İbrahim ve mürâhık oğlu Mustafa'ya ve sadriye kızı Aliyye nâm sagîreye münhasıra olduğu ba'de't-tahakkukı'ş-şer'î sagîre-i mezbûrenin tesviye-i umûrunu rû'yete kîbel-i şer'den bâ-hüccet vasî nasb u ta'yîn olunan sagîre-i mezbûrenin babası mezbûr İsmail Ağa ile verese-i kibâr merkûmunun taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve sûk-ı sultânîde lede'l-müzâyede bey' olunub beyne'l-verese bi'l-farîzati'ş-şer'îye tevzi' ve taksîm olunan müteveffîye-i mezbûrenin terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zıkr olunur. Fi'l-yevmi's-sâdis min-Recebi'l-ferd li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Yeşil çuka ferâce 1 3.600 akçe	Beyâz anterî 1 1.830 akçe	Şâlvar 1 480 akçe	Sarı keremsûd anterî 1 2.150 akçe	Şâlî cebe ferâce 1 1.818 akçe
Şâlî ferâce 1 3.120 akçe	Çorab 246 akçe	Keremsûd kablı nâfe kürk 1 3.840 akçe	Yorgan çarşebi 1 930 akçe	
Köhne döşek çarşebi 1 180 akçe	Zeybûn 1 750 akçe	Güvez şâlvar 1 795 akçe	Baş yemeni 4 aded	
Basma silecek ve boğça 480 akçe	Döşek çarşebi 495 akçe	Yorgan çarşebi 375 akçe		
Def'a döşek çarşebi 1 210 akçe	Uçkurluk bez top 1.050 akçe	Dülbend üstlük 420 akçe	Gömlenklik bez sofra peşkiri 1 1.230 akçe	

Uçkurluk bez 1	Sagır yorgan 1 ve etek bezi 1, boğçe, havlu 2 360 akçe			Bakır mangal 1 930 akçe
Peştemal 1, Silecek 1 330 akçe	Kebîr güğümü 1 750 akçe	Evânî-i nühâsiye 1.020 akçe	Bürüncük cehre 3 1.440 akçe	
Yorgan çarşebi 1 840 akçe	Def'a yorgan çarşebi 1 636 akçe		Def'a yorgan çarşebi 660 akçe	Gömlek 1 720 akçe
Minder 3 1.995 akçe	Yorgan 1 885 akçe	Yorgan ma'a çarşeb 1 960 akçe	Şayak mak'ad 3 1.590 akçe	Yük memlû şilte 3 2.130 akçe
Şayak müsta'mel yasdık 1 28.080 akçe		Destigâh ma'a takım 1 480 akçe	Mangal 120 akçe	Tahta sini 1 435 akçe
Leğen ma'a ibrik 450 akçe	Köhne çatma yasdık 2.400 akçe		Altun bilezik çift 10 20.400 akçe	Elmas taşlı küpe 12.000 akçe
Elmas taşlı çiçek 4.800 akçe		Def'a lâl taşlı çiçek 1 2.400 akçe	Etrafı elmaslı zümrüd altun yüzük 1 2.400 akçe	
Mehr-i mü'eccel der-zimmet-i zevc-i mezbûr 12.000 akçe				

Cem'an, yekûn: 100.445 akçe.

Minhâ el-ihracât:

Resm-i kısmet-i âdî 2.511 akçe	Kaydiye 240 akçe	Dellâliye-i eşyâ 2.008 akçe	Hüddâmiye ve ihzâriye 360 akçe
-----------------------------------	---------------------	--------------------------------	-----------------------------------

Harc-ı hüccet-i vasî
720 akçe

Yekûnü'l-ihracât: 5.839 akçe.

Sahhe'l-bâkî, meblâğ: 94.202 akçe.

Hissetü'z-zevci'l-mezbûr İsmail Ağa 23.651 akçe	Hissetü'l-ebi'l-mezbûr Osman Beşe 15.767 akçe	Hisse'l-ümme'l-mezbûre 15.767 akçe
Hisse'l-ebi'l-mersûm 1.576 akçe	Hisse'l-ebi'l-mersûm 15.768 akçe	Hisse'l-ebi'l-mersûm 7.884 akçe

27 [7b-2]

Özet: Zağferanborlu (Safranbolu) ahalisinden iken Eyüp'te Sofiler Mahallesi'nde ikamet ederken vefat eden Mustafa oğlu Hüseyin Çavuş'a ait 2 Recebi'l-ferd 1212 (M. 21 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Fi'l-asl vilâyet-i Anadolu'da Zağferanborlu kazâsı ahâlîsinden olub medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Sofiler Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Hüseyin Çavuş Ağa ibn-i Mustafa'nın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Kezban bint-i Hüseyin nâm hatundan gayrı vârisi olmamak zu'muyla medîne-i mezbûrede bilâ-vâris ma'rûf ve ma'rûfe fevt olanların beytûlmâl ve vasîleri diyâr-ı âhârda bulunanların rûsûmâtı medîne-i mezbûrede Câmi'-i Kebîr Vakfı'na bâ-hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûna hâsıl kayd olduğuna binâen vakf-ı müşârûn-ileyhin beytûlmâlcısı es-Seyyid

Mustafa Şakir Ağa ibn-i el-Hâc Abdullah tarafından vekîl-i müsecceli Mustafa Ağa tereke-i müteveffâ-i mezbûru bi'l-emâne ba'de'l-kabz zevce-i mezbûre ile emîn-i merkûmun taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve sûk-ı sultânîde müzâyede ve fûrûht olunub ba'dehû ihrâci'l-mesârif-i lâzime bi'l-farîzati's-şer'îye tevzi' ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekisi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmi's-sâni min-Recebi'l-ferd li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf. [8a]

Döşek çarşebi 1 450 akçe	Köhne gömlek 2 380 akçe	Müsta'mel çuka anterî 1 160 akçe	Çuka biniş 1 1.700 akçe	Kavuk 2, destâr 1 190 akçe
Zıibun, kemer 1, çarşeb 1, boğçe 1 410 akçe		Çuka ferâce 1 ve sorguc 1, boğçe 1 1.180 akçe	Don 1, ma'a uçkur 1, makreme 1, havlu 1, duhân kebesi 1 200 akçe	
Şilte 1 1.100 akçe	Minder 1 1.530 akçe	Beyâz şilte 1 300 akçe	Gömlek 1, anterî 1, boğçe 1, yemenî 1, köhne kürk 1 570 akçe	
Köhne çakşır ma'a mest 1 270 akçe		Baş yasdığı 4 500 akçe	Sagîr yorgan ma'a çarşeb 1 160 akçe	
Def'a yorgan 1, ma'a çarşeb 1 1.200 akçe		Def'a yorgan 1, ma'a çarşeb 1 1.200 akçe	Def'a yorgan 1, ma'a çarşeb 1 1.150 akçe	
Def'a yorgan 1, çarşeb 1 1.120 akçe			Yük memlû minder 4, yasdık 6, beylik 2 çit mak'ad 1, keçe kilim 1 5.883 akçe	

Bir mikdâr evânî-i nühâsiye 4.770 akçe		Kahve ibriği 3, fincân 3, zarf 5, tebsi 1 120 akçe	
Ve hasır keçe 1, seccâde 1 210 akçe	Köhne anbar 1, sandık 1 120 akçe	Ördek 2, nerdibân 1 240 akçe	Hatab kömür hırdavât 900 akçe
Der-zimmet-i Köprülüzâde Saîd Bey bâ-ikrâr 3.000 akçe		Der-zimmet-i debbâğ Mehmed Saîd Bey bâ-ikrâr 4.200 akçe	

Cem'an yekûn:

33.213 akçe. Semen-i eşyâ ve nakd.

Minhâ el-ihracât:

Techîz ve tekfîn 4.200 akçe		Deyn-i müsbet-i mehr-i mü'eccel li'z-zevci'l-mezbûre bâ-tahlîf 2.400 akçe	
Dellâliye 520 akçe	Harc-ı defter 830 akçe	Kaydiye-i defter 120 akçe	Mesârif-i müteferrika 360 akçe

Yekûnü'l-ihracât: 8.430 akçe.

Sahhe'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese, meblâğ: 24.783 akçe.

Hissetü'z-zevceti'l-mezbûre Kezban Hatun 6.195 akçe	Der-yed-i emîn-i merkûm 18588 - <u>2218</u> Resm-i beytûlmâl ve ihbâriyye ihrâc 16.370 akçe.
---	---

Müteveffâ-yı mezbûrun li-ebeveyn er karındaşı oğlu ve usûbet-i nesebiyye cihetinden vârisi olduğunu iddi'â eden Mustafa Ağa ibn-i Mustafa meclis-i şer'ide emîn-i merkûm muvâcehesinde müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin Çavuş'un ber-vech-i muharrer verâseti kendü ile derecede kendüye müsâvî âhar li-ebeveyn er karındaşı oğlu gâib-i ani'l-beled diğer Mustafa'ya münhasır olduğunu şuhûd-ı udûl ile vech-i şer'î üzere ba'de'l-isbât ve'l-hükm müdde'î-i merkûm Mustafa Ağa ber-mûceb-i defter-i kassâm hisse-i irsiyyesi olan sekiz bin yüz seksen beş akçeyi terekeye vâzı'u'l-yed olan emîn-i merkûm yedinden ahz u kabz edüb mâ'adâ merkûm diğer Mustafa'nın hisse-i irsiyyesi olan sekiz bin yüz seksen beş akçe emîn-i merkûm yedinde bi'l-emâne ibkâ olunduğu işbu mahalle şerh verildi. Fi'l-yevmi'l-âşer min-Recebi'l-ferd li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Der-kenâr:

Diğer li-ebeveyn er karındaşı olduğu sâbit olan diğer Mustafa Ağa ibn-i Mehmed meclis-i şer'ide emîn-i beytûlmâldan hissesine isâbet eden sekiz bin yüz seksen beş akçeyi tamâmen ahz eylediği işbu mahalle şerh verildi. Fî 15 Receb sene 1212.

28 [8a-1]

Özet: Eyüp'te Nişancı Mustafa Paşa Mahallesi'nde ikamet ederken vefat eden İbrahim oğlu Za'im Hafız Halil Ağa'ya ait 20 Cemaziyelahir 1212 (M. 10 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Nişancı Mustafa Paşa Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât [eden] Za'îm Hâfız Halil Ağa ibn-i İbrahim'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatma Hatun ibnet-i Hasan ile sulbî sagîr oğlu Mehmed Sadık ve sulbiye sagîre kızı Emine'ye ba'de'l-inhisâr sagîrân-ı mezbûrânın tesviye-i emirlerini rû'yete kîbel-i şer'den bâ-hüccet vasî ve kayyım nasb u ta'yîn olunan Hâfız Mehmed Ağa ibn-i Ahmed Ağa ve vâlideleri mezbûre Fatma Hatun taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve sûk-ı sultânîde ba'de'l-müzâyede bey' olunub hâsıl olan esmânı beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'îye tevzi' ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî 20 min C[emaziyelahir]¹¹⁷ sene 1212.

Kelâm-ı Kadîm 2.400 akçe	(...) şerhi ve evrak 760 akçe	Gaddâre 1 500 akçe	Gömlük 2, uçkur 2, don 2 810 akçe
Kavuk 3, destâr 1, fes 1 600 akçe	Kemer, çuka 1 ve çuka hâre 1 360 akçe	Eyer ve hebe ma'a takımıyla 550 akçe	Şâli cebe 1 240 akçe
Yorgan 1 180 akçe	Sîm saat 1 1.390 akçe	Köhne kürk 1 1.210 akçe	Köhne çuka biniş [8b] 1.200 akçe
Çuka cebe 1.000 akçe	Nâfe kürk 2.250 akçe	Çuka çakşır ma'a mest 300 akçe	Anterî 780 akçe
Diyarbakır alacası top 1.510 akçe	Bıçak 66 akçe	Köhne kuşak 130 akçe	Kazgan 1 530 akçe

¹¹⁷ Tarihte iki ay rumuzu olduğundan daha açık olanı tercih edilmiştir.

Başlık sâye 600 akçe	Çizme 114 akçe	Köhne sepet sandık 50 akçe
-------------------------	-------------------	-------------------------------

Cem'an yekûn:

18.530 akçe. Semen-i eşyâ.

Minhâ el-ihracât:

Techîz ve tekfin 3.000 akçe	Resm-i kısmet 462 akçe	Kaydiye-i defter 120 akçe	Harc-ı hüccet-i vasî 360 akçe
Mesârif-i mu'tâde 240 akçe		Dellâliye-i eşyâ 360 akçe	

Yekûnü'l-ihracât: 4.542 akçe.

Sahhe'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese, meblâğ: 13.988 akçe.

Hissetü'l-zevceti'l-mezbûre Fatma Hatun 1.746 akçe	Hissetü'l-ibni'l-mezbûr Sadık Mehmed nâm sagîr 8.160 akçe	Hissetü'l-ibni'l-mezbûre Emine Hatun nâm sagîre 4.080 akçe
--	---	--

29 [8b-1]

Özet: Havass-ı Refi'a'ya bağlı Avasya köyünde ikamet ederken vefat etmiş olan ve veraseti eşi Asteryo kızı Altun ile çocukları arasında taksim edilen Ziso oğlu Tohari'nin sağlığında Değirmen Ocağı Vakfı'ndan borç alıp, karşılığında evini vermesi üzerine vefatından sonra Değirmen Ocağı Vakfı adına Hüseyin oğlu Bostani Ahmed Ağa'nın mahkemeye başvurup borcun varlığını ispatlanması Ziso oğlu Tohari'nin eşi Altun'un ise

borcun tamamını ödeyip evlerini geri almasına dair, 19 Cemaziyelahir 1212 (M. 9 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Hadâik-i hâssadan Değirmen Ocağı neferâtının mühimmâtına mevkûfe nukûdun hâlâ bi'l-fi'il mütevellisi olub nukûd-ı mezkûrun sâbıkâ mütevellisi olan Osman Ağa ibn-i Abdullah tarafından ber-vech-i âtî husûsda vekîl-i şer'îsi ocağı merkûm halifesi Bostanî Ahmed Ağa bin Hüseyin nâm kimesneye meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbi' Avasya karyesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Tohari veled-i Ziso zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Altun bint-i Asteryo nasrâniye ile sulbiye kebîre kızı Ezmerağda nasrâniyeye ve sulbî sagîr oğlu Ankeli ve sulbiye sagîre kızı Varvara'ya münhasıra olduğu ba'de't-tahakkukı'ş-şer'î sagîrân-ı mersûmânın tesviye-i emirlerini rü'yete kıbel-i şer'den bâ-hüccet-i şer'îye vasîleri olan şahsı mu'arrefe mersûme Altun nasrâniye muvâcehesinde bi't-tav'î's-sâf ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb bin iki yüz yedi senesi Şevvâl-i şerîfin yirmi ikinci günü târîhiyle müverrah yedimde olan bir kıt'a hüccet-i şer'îye-i nâtika olduğu üzere hâlik-i mesfûr Tohari zimmî sağlığında ocağ-ı mezkûrun nukûd-ı mevkûfesinden olmak üzere müvekkilem mütevellî sâbık-ı merkûm Osman Ağa yedinden istidâne ve kabz eylediği yetmiş iki gurus mukâbelesinde karye-i mezbûrede vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb mülk menziline bi-tarîkı'l-istiğlâl müvekkilem mütevellî-i mezbûra bey' ve teslîm eylediğinde ol dahi tarîk-i mezbûr üzere iştirâ ve kabûl itdikden sonra mesfûr Tohari zimmî meblâğ-ı mezbûru kable'l-edâ hâlik oldukda ben fakat zevcesi mesfûreye halef bulub ber-vech-i muharrer müdde'âmı muvâcehesinde bi'l-vekâle isbât edib lâkin hâlik-i mesfûr Tohari zimmînin menzil-i mezbûrda mâ'adâ arûz ve nukûdu olmayub sâ'ir verâsesi mersûmun dahi deyn-i mezkûrda hisselerini edâ ile menzil-i mezbûru tâhlise taleb olmamalarıyla ancak mersûme Altun nasrâniye menzil-i mezbûrunun istiğlâl ve deyn-i mezkûrdan tahlîs için kendi malından deyn-i merkûm yetmiş iki gurusu bana def' ve teslîm eylediğinde ben dahi yedinden bi'l-vekâle tamâmen ahz u kabz edüb menzil-i mezbûrunun bir de mersûme Altun nasrâniyeye redd ve teslîm etmemeyle fîmâ-ba'd menzil-i mahdûd-i mezkûrda müvekkilem mezbûr ile vakf-ı mezkûrun aslâ ve kat'â alâka ve medhali kalmayub mersûme Altun nasrâniyenin ber-vech-i muharrer mülk-i muhlişî olmuşdur didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi aşer min-şehr-i Cemâziyelâhir li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: es-Seyyid Mehmed Emîn b. es-Seyyid Mustafa, es-Seyyid Mustafa Efendi b. el-Hâc Hasan, Ahmed Efendi b. Yusuf, el-Hâc Mahmud b. Hüseyin, Ali Ağa b. Ahmed, es-Seyyid Hüseyin b. Osman, Halil Çelebî b. Ahmed.

30 [9a-1]

Özet: Zağferanborlu (Safranbolu) ahalisinden iken Eyüp'te Sofiler Mahallesi'nde ikamet eden Abdullah oğlu Mustafa oğlu Hüseyin Çavuş'un vefat etmesi üzerine Mustafa oğlu Mustafa 42 Ağa'nın Hüseyin Çavuş'un varisi olduğunu ispatlamasına dair, 6 Receb'il-ferd 1212 (M. 25 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Fi'l-asl vilâyet-i Anadolu'da Zağferanborlu ahâlisinden olub medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Sofiler Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Hüseyin Çavuş Ağa ibn-i Mustafa bin Abdullah'ın ber-vech-i âtî verâsetini edâ eden mahrûse-i Galata[ya] muzâfe kasaba-i Kâsım Paşa'da Kulaksız Mahallesi'nde sakin işbu bâ'isü'l-kitâb Mustafa Ağa ibn-i Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde müteveffâ-i mezbûrun zâhirde zevce-i menkûha-i metrûkesi Kezban bint-i Hüseyin nâm hatundan gayrı vârisi olmamak zu'muyla mahâll-i mezbûrede bu makûle beytûlmâl kabzına me'mûr bâ-fermân-ı âlî me'mûr olub terekesinin selâse-i erbâ'ına bi'l-emâne vâzı'u'l-yed olmağla kıbel-i şer'-den redd-i cevâba me'zûn olan es-Seyyid Mustafa Şakir Ağa ibn-i el-Hâc Abdullah Ağa tarafından ber-vech-i âtî husûsda vekîl-i müsecceli Mustafa Ağa bin Abdullah mahzarında bi'l-verâse üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin Çavuş benim babam merkûm Mustafa ile li-ebeveyn karındaşlar olub babaları ismi Mustafa ve dedeleri ismi Abdullah ve vâlideleri ismi Havva bint-i Abdullah ve maskat-ı re'sleri mârrü'l-beyân Zağferanborlu kazâsı olmağla müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin Çavuş'un min-ciheti'l-usûbeti'n-nesebiye verâseti benim ile derecede bâkî müsâvî ve âhar li-ebeveyn er karındaşı oğlu gâib-i ani'l-beled Mustafa ve zevcesi mezbûre Kezban Hatun'a münhasıra olub bizden gayrı vâris ve vârisesi ve terekesine müstehıkk-ı âharı yoğiken emîn-i merkûm mûrisimiz müteveffâ-yı merkûmun terekesinin selâse-i erbâ'ına bi-gayr-ı hakk vâzı'u'l-yed itmekle suâl olunub ber-mûceb-i defter-i kassâm tahrîr olunan terekesinin selâse-i erbâ'ından hisse-i irsiyyem alıverilmek matlûbundur deyü ba'de'd-da'vâ ve's-suâl vekîl-i mezbûr Mustafa Ağa dahi cevâbında ber-vech-i muharrer müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin Çavuş'un tereke-i ma'lûmesine bi'l-emâne vâzı'u'l-yedini ikrâr lâkin müdde'î-i

mezbûr Mustafa Ağa'nın ber-vech-i meşrûh verâsetini inkâr edicek müdde'î-i mezbûr Mustafa Ağa'nın ber-vech-i muharrer müdde'âsı mübeyyin beyyine taleb olundukda udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i Müslimînden Mehmed Arif bin Hüseyin ve Salih bin Osman nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka işbu müdde'î-i mezbûr Mustafa Ağa'nın babası merkûm Mustafa müteveffâ-yı merkûm Hüseyin Çavuş ile li-ebeveyn karındaşlar olub babaları ismi Mustafa ve dedeleri ismi Abdullah ve vâlideleri ismi Havva bint-i Abdullah ve maskat-ı re'sleri mârru'z-zikr Zağferanborlu kazâsı olmağla mezbûr Hüseyin Çavuş'un verâseti zevcesi mezbûre Kezban Hatun ile usûbet-i nesebiyye cihetinden müdde'î-i merkûm Mustafa ağaya ve derecede müdde'î-i merkûm müsâvî gâib-i ani'l-beled âhar li-ebeveyn er karındaşı oğlu Mustafa'ya münhasıra olub bunlardan gayrı vâris ve vârisesi ve terekesine müstehakk-ı âharı olduğu ma'lûmumuz olmamağla biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü herbiri edâ-yı şehâdet-i şer'îye iddiklerinde ba'de-t-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle müdde'î-i mezbûr Mustafa Ağa'nın ber-vech-i meşrûh verâsetine ba'de'l-hükm ve't-tenbîh mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fî 6 Receb'il-ferd sene 1212.

Şuhûdü'l-hâl: Muhzır başı Halil ibn-i Ahmed, Kara Ahmed Çelebî muhzır, Ali Ağa muhzır, Mustafa Çelebî muhzır, es-Seyyid Hüseyin muhzır kassâm.

31 [9a-2]

Özet: Eyüp'te Zehra Hatun Mahallesi'nde ikamet ederken vefat eden Osman kızı Rukiye Hatun'un kızı Aliye'nin işlerini görmek için babası İbrahim oğlu İsmail Ağa'nın vasi ve kayyım tayin edilmesine dair, 6 Recebi'l-ferd 1212 (M. 25 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Câmi'-i Kebîr civârında Zehra Hatun Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem vefât eden Rukiye Hatun ibnet-i Osman'ın sadriye kızı Aliye nâm sagîrenin tesviye-i umûrunu rû'yete kıbel-i şer'den bir vasî nasbından lâbûd ve mühim olmağla diyânet ile ma'rûf ve sıyânet ile mevsûf ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir idüğü zeyl-i kitâbda muharreru'l-esâmî cemâ'at-i Müslimîn ihbârlarıyla lede'ş-şer'î'l-enver zâhir ve mütebeyyin olan sagîre-i mezbûrenin babası işbu bâ'isü'l-kitâb İsmail Ağa bin İbrahim'i hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refi'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi sagîre-i

mezbûrenin tesviye-i umûrunu rû'yete vasî nasb u ta'yîn buyurduklarında ol dahi ber-vech-i muharrer ve sıyânet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâyâ ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis min-Recebi'l-ferd li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: es-Seyyid İsmail Efendi b. Mustafa, Bostanî Feyzullah Ağa b. İbrahim, Hâfız Mehmed Emîn b. Hasan, es-Seyyid Mehmed Emîn b. Mustafa, Ali Ağa b. Ahmed.

32 [9b-1]

Özet: Eyüp'te Yazılı medresede hücrenişin olup Cami'-i Kebir Mahallesi'nde Kapucu Çeşmesi yakınında Ömer oğlu Kasım Efendi'nin evinde misafirken vefat eden Hacı Süleyman oğlu İbrahim oğlu Hafız Mehmed Efendi'nin varisi olmadığından terekesinin Cami'-i Kebir vakfına kaydedilmesi gerekirken malları Kasım Efendi'nin evinde kaldığından dolayı vakfın beytûlmalcısı Mustafa Şakir Ağa'nın vekili Ahmed oğlu Mustafa Ağa'nın mahkemeye başvurup, Kasım Efendi'nin eşi Rahime Hatun'a dava açarak Hafız Mehmed Efendi'nin Kasım Efendi'nin evinde bıraktığı ve vakfa verilmeyip saklanan malları Kasım Efendi ve eşi Rahime Hatun'dan alıp vakfa kaydetmek istemesi üzerine Kasım Efendi'nin saklanan malların olmadığı ve Hafız Mehmed Efendi'nin sağlığında eşine malları sattığını söylemesi ve bir türlü anlaşılmaya varılamadığı için Kasım Efendi'nin vakfa bir miktar para ödeyip davanın kapanmasına dair, 9 Recebi'l-mürecceb 1212 (M. 28 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Yazılı Medrese'de hücre-nişin olup Câmi'-i Kebîr Mahallesi'nde Kapucu Çeşmesi kurbünde sâkin Kâsım Efendi bin Ömer'in menzilinde misâfîren sâkin iken bundan akdem vefât eden Hâfız Mehmed Efendi bin İbrahim bin el-Hâc Süleyman'ın zâhirde vâris-i ma'rûfu olmamağla mahâlle-i mezbûrede bu makûle bilâ-vâris vefât edenlerin terekeleri Medîne-i merkûmede Câmi'-i Kebîr Vakf-ı şerîfine hâsıl kayd olunduğu bâ-hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn şurût-ı mer'ıyyesinden olduğuna binâen vakf-ı mûmâ-ileyhin beytûlmâlcısı es-Seyyid Mustafa Şakir Ağa bin el-Hâc Abdullah'ın vekîl-i müseccel-i şer'îsi Mustafa Ağa bin Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzimü't-tevkîrde işbu bâ'isetü'l-vesîka kendi nefsinden asîl ve zevcesi Rahime bint-i Abdullah'ın tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i müsecceli olan

merkûm Kâsım Efendi mahzarında bi'l-emâne üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb müteveffâ-yı merkûmun hayâtında yedinde malı olup ba'de vefât mezbûr Kâsım Efendi'nin menziline terk edüb vekîl-i mezbûr ile müvekkile-i merkûmenin vâzı'ı'l-yed eyledikleri biner gurusluk İstanbul zer-i mahbûbunu ve otuz gurus kıymetli bir köhne cılkafa kürk ve on beş gurus kıymetli bir nâfe kürk ve on iki gurus kıymetli iki aded minder ve yirmi gurus kıymetli evânî-i nühâsiye ve elli gurus kıymetli bir hilâlî saat ve yirmi dört gurus kıymetli iki anterî ve on beş gurus kıymetli bir neftî çuka binişi ve sekiz gurus kıymetli bir çuka çakşır ki min haysü'l-mecmu' bin yüz yetmiş dört gurusuk altun ve eşyâ-i muharrere-i mezkûreyi mezbûr Kâsım Efendi ve zevcesi mezbûre fuzûlî ketm ü ihfâ etmeleriyle nukûd-ı mezbûr ile eşyâ-i muharrere-i mezkûrenin aynleri mevcûd ise bi-a'yânihâ müstehlek ise ba'de's-sübût kıymet-i şer'iyelerini mezbûr Kâsım Efendi ile zevcesi müvekkile-i mezbûreden bi'l-emâne talep ederim deyû da'vâ eyledikde ol dahi cevâbında müteveffâ-yı mezbûr Hâfız Mehmed Efendi bundan iki sene mukaddem hâl-i hayâtında ve kemâl-i akl u sıhhatinde mecmû'-ı emlâkı olan bir cild Kelâm-ı Kadîm ve bir cild Halebî ve bir cild Mülteka'l-ebhûr ve bir cild Birgivî Şerhi ile iki aded köhne minder ve dört aded sagîre ve kebîre köhne yasdık ve bir köhne kebîr beylik mak'ad ve bir köhne Kırım keçesi ve bir köhne hasır ve bir köhne nühâs mangal ve bir nühâs abdest güğümü ve bir tonbak saatini târîh-i merkûmda zevcem müvekkilem mezbûre Rahime Hatun safka-i vâhide ile elli gurus bâ-hüccet bey' ve temlik ve teslîm ol dahi vech-i meşrûh üzere ba'de'l-iştirâ ve't-temellük ve'l-kabûl ol vechile eşyâ-i muharrere-i mezkûre zevcem müvekkile-i mezbûrenin şîrâ-i şer'î ile mâliki olduğunu bi'l-vekâle ikrâr ve müdde'âyı bi'l-küllîye ba'de'l-inkâr emîn-i merkûm Mustafa Ağa mazmûn cihet-i mezkûreyi ba'de'l-ikrâr hâric ez-hüccet ziyâde müdde'âsı olan eşyâ-i muharrere-i mezkûreyi bir vechile beyâna kâdir olduğundan mâ'adâ merkûm Kâsım Efendi zevcesi müvekkile-i mezbûre husûs-ı merkûm istihlâf olundukları takdîrce her biri yemîn idicekleri ba'de'l-half sulhe rağbet etmeyüb vakf-ı mezbûra zarar-ı küllî olacağı müte'ayyin oldukda vekîl-i merkûm dahi bâ-vesâtat-i muslihîn nef'an li'l-vakf merkûm Kâsım Efendi ile on beş gurus bedel-i makbûza sulh olup husûs-ı mezkûra müte'allik âmme-i mutâlebât için tereke da'vâ ve râfî'-i husûmet eyledikde merkûm Kâsım Efendi dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezkûru kabûl itmeğin mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' min-şehr-i Recebi'l-mürecceb li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Muhzırbaşı Halil Çelebî, Ahmed Efendi b. Yusuf, Hâfız İbrahim b. Hasan, Hâfız es-Seyyid Mustafa Efendi b. el-Hâc Hasan.

33 [9b-2]

Özet: Havass-ı Refi‘a’ya bağlı Akpınar köyünde ikamet eden yeniçeri ocağının beşinci bölük neferatından Yusuf oğlu Deveci Derviş Ali Beşe’nin vefat etmesi üzerine eşi Hüseyin kızı Aîşe Hatun’dan başka varisi olmadığından terekesinin dörtte birinin eşine, dörtte üçünün ise beytûlmâla verilmesinden sonra Hasan oğlu Mahmud Ağa’nın mahkemeye başvurarak Ali Beşe’nin, Arnabud köyünde ikamet eden Kırako oğlu Tarandi’den alacağını söylediğini söyleyerek borcu talep etmesi ve Tarandi’nin borcunu ödediğinin onaylanmasına dair, 29 Cemâziyelâhir 1212 (M. 19 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Havâss-ı Refî‘a kazâsına tâbi‘ Akpınar nâm karye sâkinlerinden iken bundan akdem vefât eden dergâh-ı âlî yeniçerileri ortalarından beşinci bölük neferâtından Deveci Dervîş Ali Beşe bin Yusuf’un zâhirde zevce-i menkûha-i metrûkesi Aîşe Hatun ibnet-i Hüseyin’den gayrı vâris-i ma‘rûf ve ma‘rûfesi olmayub terekesinin rub‘u zevcesi mezbûre Aîşe Hatun ve selâse-i erbâ‘ı cânib-i beytûlmâla â‘id ve râci‘ olmağla neferat-ı mezkûreden olub bu makûle bilâ-vâris fevt olanların terekelerinin beytûlmâlî orta-i mezkûr tarafından ahz u kabz olunmak bâ-emr-i âlî şurût-ı mer‘iyyesinden olduğuna binâen orta-i mezkûrun mütevellîsi olub beytûlmâl kabzına me‘mûr ve kibel-i şer‘den redd ve cevâba me‘zûn olan Mahmud Ağa ibn-i Hasan ile zevce-i mezbûre meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde Havâss-ı mezbûra tâbi Arnabud karyesi mütemekkinlerinden işbu bâ‘isü’s-sifr Kırako oğlu Tarandi zimmî muvâcehesinde her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb müteveffâ-yı mezbûr Deveci Ali’nin mesfûr Tarandi zimmî zimmetinde cihet-i deyn-i şer‘îden doksân gurus alacak hakkı olub kable’l-ahz ve’l-istifâ fevt olmağla meblâğ-ı merkûm doksân gurus bi’l-emâne ve bi’l-verâse taleb ederiz deyü mesfûr Tarandi zimmîden da‘vâ eylediğimizde ol dahi ikrâr ve itirâf etmişti el-hâletü hâzihi müterif [10a] olduğu meblâğ-ı merkûm doksân gurus mesfûr Tarandi zimmî bizlere def‘ ve teslîm eylediğinde ben dahi yedinden tamâmen ahz u kabz edüb defter-i kassâma idhâl eyledik fîmâ-ba’d müteveffâ-i mezbûrun mesfûr Tarandi zimmî zimmetinde meblâğ-ı merkûmdan bir akçe ve bir habbe hakkı bâkî kalmadı dediklerinde gîbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’t-tâsi‘ ve’l-ışrîn min-Cemâziyelâhir li-sene isnâ aşer ve mi’eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: el-Hâc Mehmed b. Hüseyin, es-Seyyid Hüseyin b. Osman, Halil Çelebî b. Ahmed.

34 [10a-1]

Özet: Eyüp'te Kiremitçi Süleyman Çelebi Mahallesi'nde ikamet eden Abdullah kızı Naile Hatun vefat etmesi üzerine eşi Abdullah oğlu İsmail Ağa'dan başka varisi olmadığından 43 terekesinin yarısı eşine diğer yarısının ise beytûlmala verilmesinden sonra vakfın beytûlmalcısı Hacı Abdullah oğlu Mustafa Şakir Ağa'nın isteği üzerine Abdullah kızı Naile Hatun'un terekesinin satışının 22 Cemaziyelahir 1212 (M. 12 Aralık 1797) tarihli bedel kayıdır. Daha sonra şerh kısmında Osman oğlu Hacı Abdurrahman Efendi'nin varis olduğu iddiasıyla mahkemeye başvurusu ve bunun ispatlanması üzerine kendisine düşen pay verilmiştir.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Kiremitçi Süleyman Çelebî Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem müteveffîye olan Naile bint-i Abdullah nâm hatunun verâseti zevce-i metrûku İsmail Efendi bin Abdullah'dan gayrı zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmayub terekesinin nısfı zevce-i mezbûre ve nısf-ı âharı cânib-i beytûlmâla â'id ve râci' olmağla mahâlle-i mezbûrede bilâ-vâris ma'rûf ve ma'rûfe fevt olanların beytûlmâli medîne-i mezbûrede Câmi'-i Kebîr Vakfı'na hâsıl kayd olub verâsesi diyâr-ı âharda bulunanların hisse-i irsiyyesinin resm-i ba'de'l-ihrâc bâkîyyesi cânib-i vakıfda verâseleri vürûduna değin hıfz olunmak bâ-hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn şurût-ı mer'ıyyesinden olduğuna binâen ol makûle tereke-i kabza me'mûr olan vakf-ı müşârün-ileyhin beytûlmâlcısı es-Seyyid Mustafa Şakir Ağa bin es-Seyyid el-Hâc Abdullah'ın taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le sûk-ı sultânîde ba'de'l-müzâyede bey' olunub hâsıl olan esmânı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmi's-sâni ve'l-ısrîn min-Cemâziyelâhir li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Müsta'mel sincab kürk 2.280 akçe	Köhne yorgan 1 adet 1.140 akçe	Def'a yorgan 1 1.140 akçe	Def'a yorgan 1 adet 720 akçe
-------------------------------------	-----------------------------------	------------------------------	---------------------------------

Def'a yorgan 1 560 akçe	Kab ve Canak 370 akçe	Sagır yasdık 2, şilte 1 900 akçe	Baş yasdığı 3, çarşeb 1 800 akçe
Minder 3, yasdık 7, sagır minder 2 6.120 akçe	Köhne ferâce 1 900 akçe	Çarşeb 2, havlu 2, futa 1, boğçe 1 560 akçe	
Peştamâl 1, havlu 1, boğçe 1, tas 1 ma'a hırdavât 270 akçe	Köhne yenice? 1 1.210 akçe	Sandık 1 840 akçe	
Mir'ât kâse, fîncân, zarf, tepsi 300 akçe	Köhne ferâce ve hırdavât 1 609 akçe		
Seccâde 1, ma'a hırdavât 280 akçe	İskemle 1, hasır 1 ve hırdavât 615 akçe	Boğçe 1 15 akçe	Leğen ma'a ibrik 1, Mangal 1, maşrebe Sahan 1, bâ-kapak 1 2.010 akçe
Sagır altun kuşak 1, ma'a kolan 3.120 akçe	Berde 2 453 akçe	Mak'ad hırdavât 2 320 akçe	Yemenî ve hırdavât 2 201 akçe
Kıyma tahtası 1 ve yassı ağac 1 60 akçe	Şem'dân ma'a hırdavât 2 60 akçe	Dolab 1 4 [aded] 5 akçe	Kazgan 1 ve tepsi 930 akçe
Evânî-i nühâsiye 810 akçe	Dolab 1, tandır 1 ve çıkırık ve hırdavât 510 akçe		Revgan-ı sâde ve çanak 80 akçe
Hatab ve kömür 480 akçe	Câmeşuyluk 1 ve Nerdiban 45 akçe	Tekne 1 330 akçe	Mehr-i mü'eccel Der-zimmet-i zevc-i mezbûr 3.600 akçe

Cem'an yekûn: 32.783 akçe.

Minhâ el-ihracât:

Harc-ı defter 858 akçe	Kaydiye 120 akçe	Hüddâmiye ve ihzâriye 360 akçe	Resm-i beytûlmâl 3.278 akçe
Dellâliye 600 akçe		İhbâriyye 600 akçe	

Ücret-i teberdâr 454 akçe	Teberdârın kayık masrafı 270 akçe
------------------------------	--------------------------------------

Yekûnü'l-ihracât: 6.540 akçe.

Sahhe'l-bâkî meblâğ: 26.243 akçe.

Der-yed emîn-i merkûm: 13.121 akçe.

Hissetü'z-zevci'l-mezbûr İsmail Efendi 13.121 akçe
--

Bâlâ-yı defter-i mezkûr müteveffîye-i mezbûrenin min-ciheti'l-velâ vârisi olduğunu iddi'â eden el-Hâc Abdurrahman Efendi bin Osman nâm kimesne meclis-i şer' de emîn-i merkûm muvâcehesinde şâhidîn-i âdilîn ile vech-i şer'î üzere ba'de'l-isbât mûcibiyle emîn-i merkûmun makbûzu olan zeyl-i defterde mezkûr on üç bin yüz yirmi bir akçeyi mezbûr el-Hâc Abdurrahman Efendi meclis-i şer' de ahz u kabz edüb emîn-i merkûm yed ve

zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkî kalmayub zevc-i mezbûr dahi vefât edüb bâlâda zikr olunan zevcesi müteveffîye-i mezbûrede müntakıl hisse-i irsiyyesi olan meblâğ-ı merkûm terekesi defterine idhâl olunduğu işbu mahalle şerh verildi.

35 [10b-1]

Özet: Eyüp'te Zehra Hatun Mahallesi'nde ikamet eden Osman kızı Rukiye Hatun'un vefat etmesi üzerine veraseti eşi İbrahim oğlu İsmail Ağa, babası Süleyman oğlu Osman, annesi Ali kızı Saliha, oğulları İbrahim ile Mustafa ve kızı Aliye arasında taksim edildikten sonra annesi ve babasının vekili olarak erkek kardeşi Osman oğlu Mustafa Beşe'nin mahkemeye başvurarak mirastan paylarını aldıkları ve İsmail Ağa'dan hiçbir alacakları kalmadığına dair, 15 Recebi'l-ferd 1212 (M. 3 Ocak 1798) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî aleyhi rahmetü Rabbihi'l-Bârîde Câmi'-i Kebîr civârında vâki' Zehra Hatun Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem vefât eden Rukiye Hatun ibnet-i Osman'ın verâseti zevc-i metrûku İsmail Ağa bin İbrahim ile babası mezbûr Osman Beşe ibn-i Süleyman ve vâlidesi Saliha bint-i Ali nâm hatun ve sadrî oğulları kebîr İbrahim ile mürâhık Mustafa'ya ve sadriye kızı Aliye nâm sagîreye ba'de'l-inhisâr mesele-i mîrâsları olan on iki sehmin üç sehmi zevc-i mezbûr İsmail ağaya ve iki sehmi babası mezbûr Osman ve iki sehmi vâlidesi mezbûre Saliha Hatun'a bâkî ikişer sehmi oğulları mezbûrân İbrahim ve Mustafa'dan her birine ve bir sehm-i mezbûre Aliyye nâm sagîreye isâbeti tahakkukundan sonra babası mezbûr Osman Beşe bi'l-asâle vâlidesi mezbûre Saliha Hatun tarafından ber-vech-i âtî ahz u kabz ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ârifân olan Kahveci Mustafa Beşe bin Mustafa ve Bostânî Ömer Beşe bin Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'î sâbit olan sadrî kebîr oğlu Mustafa Beşe bin el-mezbûr Osman nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzimü't-tevkîrde tereke-i müteveffîye-i mezbûreye bi'l-verâse ve bi'l-vesâye vaz'-ı yed mütehakkık olan işbu bâ'isü'l-kitâb mezbûr İsmail Ağa mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb bundan akdem mûrisimiz müteveffîye-i mezbûrenin terekesi ma'rifet-i şer'le tahrîr ve fûrûht olunub ba'de ihrâcî'l-mesârif-i lâzime sahhel-bâkî doksan dört bin altı yüz altı akçe ber-mûceb-i defter-i kassâm terekesinden tashîh-i merkûm üzere her birimizin südüs hisse-i irsiyyesine isâbet eden on beş bin yedi yüz altmış yedi akçeden cem'an otuz bir bin beş yüz otuz dört akçeyi bî-kadri'l-hısas her birimiz bi'l-asâle

ve bi'l-vekâle tamâmen ahz ve istifâ-yı hakk eyledik fimâ-ba'd müteveffîye-i mezbûrenin dâhil-i defter-i kassâm ve hâric ez-defter kalîl ü kesîr, celîl ü hakîr ma'lûm ve mechûl ism-i mâl ıtlâk olunur bi'l-cümle terekesine müte'allik âmme-i da'vâ mutâlebât ve kâffe-i ey mân ve muhâsamâttan râci' mezbûr İsmail Ağa'nın zimmetini her birimiz bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ibrâ-i âmm kâtı' u'n-nizâ' ve ıskât-ı tâmm-ı râfiu'l-hısâm ile sahîh ibrâ ve ıskât eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer ibrâ-i mezkûrumuzu kabûl eyledi dediklerinde gibbe't-tasdi'ki ş-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fî 15 Recebi'l-ferd sene 1212.

Şuhûdü'l-hâl: es-Seyyid Mehmed Emîn Efendi b. Mustafa, Ömer Beşe b. Mehmed, Mustafa Beşe b. Mustafa, es-Seyyid Hüseyin b. Osman, es-Seyyid Mehmed Efendi b. es-Seyyid Süleyman, es-Seyyid Mustafa Efendi b. el-Hâc Hasan, Ahmed Efendi b. Yusuf, Ahmed Çelebî b. Hasan, Ali Ağa b. Ahmed.

36 [10b-2]

Özet: Eyüp'te Sofiler Mahallesi'nde ikamet eden Abdullah oğlu Mustafa oğlu Hüseyin Çavuş Ağa'nın vefat etmesi üzerine eşi Hüseyin Efendi kızı Kezban Hatun'dan başka varisi olmadığından terekesinin dörtte birinin eşine, dörtte üçünün ise beytûlmala verilmesinden sonra erkek kardeşinin oğullarının mahkemeye başvurup mirasta haklarının olduğunu söylemeleri ve mirastan paylarına düşen meblağı aldıklarına dair, 5 Recebi'l-ferd 1212 (M. 24 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Sofiler Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Hüseyin Çavuş Ağa ibn-i Mustafa bin Abdullah'ın zâhirde zevce-i menkûha-i metrûkesi Kezban ibnet-i Hüseyin Efendi nâm hatundan gayrı vâris ve vârisesi olmamak zu'muyla terekesinin selâse-i erbâ'ına medine-i mezbûrede bu makûle vukû' bulan beytûlmâl kabzına me'mûr olan es-Seyyid Mustafa Şakir Ağa bin Abdullah tarafından vekîl-i müseccel Mustafa Ağa ibn-i Abdullah ber-mûceb-i defter-i kassâm bi'l-emâne vâzı'u'l-yed oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun verâseti zevce-i mezbûre ile usûbet-i nesebiyye cihetinden li-ebeveyn er karındaşı oğulları Mustafa Ağa ibn-i Mustafa ve diğ er Mustafa Ağa ibn-i Mehmed nâm kimesnelere münhasıra olduğu

şer'an sâbit ve bâ-hüccet mahkûm¹¹⁸ olduktan sonra mezbûrân Mustafa Ağa ve diğer Mustafa Ağa meclis-i şer'-i şerîf-i enverde müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi olub zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâ'isü'l-kitâb mezbûre Kezban Hatun ile vekîl-i merkûm Mustafa Ağa mahzarlarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-verâse ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb mevrûsumuz müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin Çavuş'un ber-mûceb-i defter-i kassâm tereke-i ma'lûmesinden hisse-i irsiyyelerimize isâbet eden meblâğ-ı emîn-i merkûm yedinden her birimize tamâmen ve kâmilten bî-kadri'l-hısas ahz u kabz edüb istîfâ-yı hakk etmemiz ile fîmâ-ba'd mevrûsumuz müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden merkûme Kezban Hatun ile emîn-i merkûmun yed ve zimmetinde dâhil defter-i kassâm ve hâric ez-defter kalîl ü kesîr, celîl ü hakîr, ma'lûm ve mechûle bi'l-cümle mâl ıtlâk olunur bir akçe ve bir habbe hakkım bâkî kalmamağla ammimiz müteveffâ-yı mezbûrun terekesine müte'allik âmm-i da'vâ ve mutâlebât ve kaffe-i eyman ve muhasamattan mezbûre Kezban Hatun ile emîn-i merkûmun zimmetini ibrâ-i âmm-i kâtı'u'n-nizâ' ve ıskât-ı tâmm-i râfî'ü'l-hisâm ile sahîh her birimiz ibrâ ve ıskât eylediğimizde anlar dahi ber-vech-i muharrer ibrâ-i mezkûremizi [11a] kabûl eylediler dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min-Recebi'l-ferd li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hademe-i mahkeme-i muhzırân.

37 [11a-1]

Özet: Eyüp'te Nişancı Mustafa Paşa Mahallesi'nde ikamet eden İbrahim oğlu Za'im Hafız Halil Ağa'nın vefat etmesi üzerine oğlu Mehmed Sadık ve kızı Emine'nin işlerini görmek için Ahmed Ağa oğlu Hafız Mehmed Ağa'nın vasi ve anneleri Hüseyin kızı Fatma Hatun'nun ise nazır tayin edilmesine dair, 20 Receb 1212 (M. 8 Ocak 1798) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî -radiye anhu rabbihi'l-bârî- mahallâtından Nişancı Mustafa Paşa Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Za'im Hâfız Halil Ağa ibn-i İbrahim'in sulbî sagîr oğlu Mehmed Sadık ve sulbiye sagîre kızı Emine'nin tesviye-i emirlerini rû'yete kıbel-i şer'den bir vasî nasbından lâbüd ve mühim olmağla müteveffâ-yı mezbûrun civârında sâkin olub diyânet ile ma'rûf ve istikâmet ile mevsûf ve

¹¹⁸ Bu kelimedden sonra kâtip "be" şeklinde bir kelime kaleme almıştır ancak bu kelime metnin anlam bütünlüğüne uygun düşmemiştir.

her vechle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir idüğü zeyl-i kitâbda muharreru'l-esâmî Müslimîn ihbârlarıyla lede's-şer'i'l-enverde zâhir ve nümâyân olan işbu bâ'isü'l-kitâb Hâfız Mehmed Ağa ibn-i Ahmed Ağa nâm kimesneyi hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi sagîrân-ı mezbûrân üzerlerine vasî ve sagîrân-ı mezbûrânın vâlideleri mu'arrefetü'z-zât Fatma Hatun bint-i Hüseyin sagîrân-ı mezbûrâna nef' olmağla vasî-i mezbûr üzerine ber-vech-i hasbî nâzır nasb u ta'yîn buyurdıklarında anlar dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûre ile nezâret-i mezbûreyi kabûl ve merâsimlerini kemâ-yenbagî edâya her biri ta'ahhüd olmağın mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fî 20 Receb sene 1212.

Şuhûdü'l-hâl: Hâfız İbrahim Efendi, Hâfız Mustafa Efendi bin Mehmed, Ahmed Efendi Yusuf, Arif Efendi, Mehmed Emîn Efendi bin es-Seyyid Süleyman Çelebî, Muhzır Ali Çelebî, Muhzır Mustafa Çelebî.

38 [11a-2]

Özet: Eyüp'te Nişancı Mustafa Paşa Mahallesi'nde ikamet ederken vefat eden İbrahim oğlu Za'îm Hafız Halil'in oğlu Mehmed Sadık'a mutasarrıf olduğu zeameti köylerinin bedeli iltizam malından her ay yirmi beş kuruş nafaka ve senede bir defa elli kuruş giyecek parası verilmesine dair, 20 C[emaziyelahir] 1212 (M. 10 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Nişancı Mustafa Paşa Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Za'îm Hâfız Halil Ağa ibn-i İbrahim'in sulbî sagîr oğlu Mehmed Sadık'ın bâ-hüccet-i şer'îye vasî olan işbu bâ'isü'l-kitâb Hâfız Mehmed Ağa ibn-i Ahmed Ağa meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tâ'bir ani'l-merâm edüb vasîsi olduğum sagîr-i mezbûr Mehmed Sadık'ın nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyâcî olub mâl-ı mevrûsu kalîl olmağla nafaka ve kisvesine yetmeyüb pederi na'l-pâresi olmak üzere bâ-hatt-ı hümâyûn mutasarrıf olduğu ze'âmeti karyelerinin bedel-i iltizâmı malından kadr-i kifâye nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr olunmak bi'l-vesâye matlûbumdur didikde hakikat-i vasî merkûmun bâlâda tafsîl ü beyân ve şerh ve ıyân eylediği vech üzere olub zikr-i âtî meblâğ kadar ma'rûf eylediği zeyl-i vesîkada mektûbü'l-esâmî sıkât-ı sahîhatü'l-kelimâtın Müslimîn-i muvahhidîn ihbârlarıyla lede's-şer'i'l-enverde zâhir ve nümâyân olmağın hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi ber-vech-i muharrer sagîr-i mezbûrun

mutasarrıf olduğu ze‘âmeti karyelerinin bedel-i iltizâmı malından olmak üzere târîh-i kitâbdan beher mâh yirmi beş guruş nafaka bahâ farz beher sene elli guruş kisve-bahâ farz ve takdîr buyurub meblâğ-ı mefrûz-ı mezbûr sagîr-i mezbûrun nafaka ve kisve ve levâzım-ı zarûriyesine harc ve sarfa ve lede’l-iktizâ istidâne ve inde’z-zafer sagîr-i mezbûrun mâl-ı mezkûruna rucû‘a kıbel-i şer‘den izin vermeğın mâ-hüve’l-vâki‘ bi’t-taleb ketb olundu. Fî 20 min C[emaziyelahir] 1212.

Şuhûdü’l-hâl: Hademe-i mahkeme-i muhızırân.

39 [11b-1]

Özet: Ömer oğlu Mehmed Sadık Ağa’nın kendi hissesini babası Halil oğlu Ömer Efendi’ye satmasını dair, 20 Recebi’l-ferd 1212 (M. 8 Ocak 1798) tarihli hüccet.

Zikr-i âtî menzilin altı sehm itibariyle bir sehm hisse-i şâyi‘asının irsen mâliki olan es-Seyyid Mehmed Sadık Ağa bin es-Seyyid Ömer meclis-i şer‘-i hatîr-i lâzimü’t-tevkîrde işbu bâ‘isü’l-kitâb babası mezbûr es-Seyyid Ömer Efendi bin es-Seyyid Halil mahzarında bi’t-tav‘ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb akd-i âti’z-zikrin sudûruna değın yedimde irsen mülk ve hakkım olub mahrûse-i Galata kazâsına muzâfe kasaba-i Tophâne’de vâki‘ Ebü’l-fazl Mahallesi’nde Kefeli Ağa sükunda kâ’in bir taraftan ebe kadın menzili ve bir taraftan Bekmezci İsmail Ağa arsası ve tarafeyni tarîk-ı hâs ile mahdûd fevkânî ve tahtânî dört bâb oda ve iki sofa ve bir matbah ve üç kenîf ve bi’r-i mâ-i ve bir mikdâr bağçe-i müstemil bir bâb menzilden hisse-i şâyi‘am olan ber-vech-i muharrer bir sehm hissemi tarafından îcâb ve kabûlü hâvî ve şurût-ı müfside ve muvâza‘adan ârî bey‘-i bâtt-ı sahîh-i şer‘î ile babam mezbûr es-Seyyid Ömer Efendi’ye üç yüz on yedi guruşa bey‘ ve temlîk ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz u kabûl eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûr üç yüz on yedi guruşu babam mezbûr es-Seyyid Ömer Efendi’ye cihet-i şer‘iyyeden ve benim olan sekiz yüz guruşun üç yüz on yedi guruşuna takâs ve mahsûb eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer ba‘de’l-mukâssa ve’l-kabûl fîmâ-ba’d menzil-i mahdûd-i mezkûrda olan bir sehm hisse-i şâyi‘ada benim aslâ ve kat‘â alâka ve medhalim kalmayub babam mezbûr es-Seyyid Ömer Efendi’nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuştur didikde gibbe’t-tasdîki’s-şer‘î mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu. Fî’l-yevmi’l-ısrîn min-Recebi’l-ferd li-sene isnâ aşer ve mi’eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Halil Çelebî b. Ahmed, es-Seyyid Mehmed Efendi b. es-Seyyid Süleyman, Ahmed Efendi b. Yusuf, es-Seyyid Hâfız Mustafa Efendi b. el-Hâc Hasan.

40 [11b-2]

Özet: Terkos'a bağlı Boğaz köyünde ikamet ederken vefat eden Panayot oğlu Tohari'ye ait 17 Cemaziyelahir sene 1212 (M. 7 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Havâss-ı Refî'a kazâsına mûzafe Terkos nâhiyesine tâbi Boğaz karyesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Tohari veled-i Panayot zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Ezmerağda bint-i Bareşkor nasrâniye ile sulbiye sagîre kızları Eline ve Aneşini ve Mariya'ya münhasıra olduğu ba'de'l-tahkîki-ş şer'î sagîrân-ı mezbûrânın tesviye-i emirlerini rü'yete kibel-i şer'den bâ-hüccet vasî nasb u ta'yîn olunan sagîrân-ı mezbûrânın anaları mersûme Ezmerağda nasrâniyenin taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve tahmîn-i sahîh ile takdîm olunan hâlik-i mesfûrun terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min-Cemâziyelâhir li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Köhne kebe kalbak, şâlvar 1 1.200 akçe	Hâlik-i mesfûrun karye-i mezbûrede vâki lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd bir bâb menzil ber-vech-i tahmîn 24.000 akçe
---	---

Yekûn: 25.200 akçe

Hâlik-i mesfûrun Havâss-ı mezbûra tâbi' Yahûdbergosu karyesinde vâki' bir bâb bakkâl dükkânı derûnunda mevcûd olub karye-i mezbûrede sâkin Süleyman Ağa bin Mehmed nâm kimesnenin makbûzu olan eşyâ-i mütenevvi'asıdır ki zikr olunur.

Tâbe 1, tencere 1, kapak 1, taş kapağı 1, tencere kapağı 1, kebîr sahan 2, lenger 2, tennûr tâbesi 1 1.800 kıyye					
Yanbolu kebesi 1 Tobra 2 300 akçe	Fasulye? 7 kıyye 126 akçe	Balta 3, (...) 2, destere 1, kantar 2, (...) poturu 1, biniş kürkü Kandil 2, şiş, sıçan kapanı, potur, balta, satır, burğu, destere 1.440 akçe			
Billûr bardak 8, teneke 3, okka yüz dirhemlik çutra 1 ve kadeh 5 ve sâ'ir âlât-ı çanak ma'lûmü'l-mikdâr kahve ibriği 1 861 akçe					
Kanâta ma'a ibrik 24 150 akçe	Bıçak 2, ma'a tabla 1 45 akçe	Hırdavât-ı teymur 72 akçe	Cal 83 aded 249 akçe		
Hırdavât-ı Haml 60 akçe					
Çanak desti 6, küp 1 450 akçe	Kutu 6, tuz, tekne 2, bekmez destisi 2, kanata 1, balbak? fucusı 1, kova 1, mastolo? 1				
Havan 1 645 akçe	Zenbil, sagîr ve kebîr, 5 aded 45 akçe		Sübürge [12a] 18 akçe		
Yük memlû yasdık 1 60 akçe	Kaba hasır 5 180 akçe	Kaban 15 akçe	Kutu 1 15 akçe	Tabla 5 150 akçe	Tabak ve sâ'ir hırdavât 90 akçe

Bel 1 120 akçe	Saban 4 720 akçe	Kebîr tahta 180 akçe	Kerdel 1 300 akçe	Kaba hasır 6 120 akçe	Kebîr fucı 1 600 akçe	Def'a mastolo? 2 360 akçe
Hırdavât-ı Ağaç 180 akçe						
Boyunduruk 2 60 akçe				Yasdık 1 30 akçe		

Cem'an, yekûn:

9.441 akçe

+ 25.200 akçe Semen-i eşyâ

34.641 akçe Semen-i menzil

Minhâ el-ihracât:

Resm-i kısmet 864 akçe	Kaydiye 66 akçe	Ücret-i bârgir 900 akçe	Harc-ı hüccet-i vasî 270 akçe	Yekûnü'l-ihracât 2.100 akçe
---------------------------	--------------------	----------------------------	----------------------------------	--------------------------------

Sahhe'l-bâkî: 32.541 akçe

Hisse'l-zevci'l-mesfûre Ezmerağda nasrâniye 4.067 akçe	Sagîrûn-i mesfûrûnun hisse-i irsiyyeleri cümleti ifrâz olunub vasî-i mesfûre yedinde ibkâ olunduğu işbu mahalle kayd olunur. 28.474 akçe
--	---

Bâlâda ismi mezkûr Süleyman Ağa meclis-i şer'le hâlik-i mesfûrun terekesinden makbûzu olan bâlâda mezkûr dokuz bin dört yüz kırk bir akçeden bin beş yüz akçesi hâlik-i mesfûrun mesârif-i lâzîmesine sarf olunub bâkî yedi bin dokuz yüz kırk bir akçe ki bi-hesâb-ı guruş altmış altı guruş yedi pâreyi kendi umûruna sarfla istihlâk edüb sagîrûn-i mesfûruna zimmetinde edâsı lâzım deyni olduğunu tav'ihî ikrâr ve itirâf eylediği işbu mahalle şerh verildi.

41 [12a-1]

Özet: Eyüp'te Servi Mahallesi'nde ikamet ederken vefat eden Ali kızı Hadice Hatun'a ait 25 Recebi'l-ferd 1212 (M. 13 Ocak 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Servi Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem vefât eden Hadice Hatun ibnet-i Ali'nin zevc-i metrûku es-Seyyid Ali bin es-Seyyid Yusuf'dan gayrı vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmayub terekesinin nısfı zevc-i mezbûr es-Seyyid Ali'ye nısf-ı âharı cânib-i beytûlmâla â'id ve râci' olmağla medîne-i mezbûrede bu makûle bilâ-vâris ma'rûf ve ma'rûfe fevt olanların terekeleri Eyyüb Câmi'-i Şerîfi Vakfı'na bâ-hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn hâsıl kayd olunduğuna binâen vakf-ı müşârun-ileyh tarafından beytûlmâl kabzına me'mûr olan es-Seyyid Mustafa Şakir Ağa ibn-i es-Seyyid el-Hâc Abdullah ile zevc-i mezbûr es-Seyyid Ali'nin taleb-i ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve sûk-ı sultânîde ba'de'l-müzâyede bey' olunub bi'l-farîzati's-şer'îye tevzî' ve taksîm olunan müteveffîye-i mezbûrenin terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî ale'l-esâmî zikr olunur. Fî 25 Recebi'l-ferd sene 1212.

Minder 4, İzladi mak'ad 3, şayak yasdık 11, kadife yasdık 2, kaba hasır 2 9.000 akçe
Baş yasdığı 2, yorgan 2, çarşeb 2, sagîr yorgan 1 1.200 akçe

Döşek 1 840 akçe	Köhne anterî 1, zıbun 2, yasdık yüzü 1, boğçe 1, lenger 1, don 1, peştemal 1 540 akçe
Tahta sandık 1 750 akçe	Hırdavât-ı menzil 1.200 akçe
Sagır tencere ma'a kapak 22, kebîr leğen 1 ve sagır leğen ma'a ibrik 1 1.800 akçe	
Mehr-i mü'eccel der-zimmet-i zevc-i mezbûr bâ-ikrâr 2.670 akçe	

Cem'an, yekûn: 18.000 akçe.

Minhâ el-ihracât:

Resm-i kısmet 450 akçe	Kaydiye-i defter 90 akçe	Resm-i beytûlmâl nısfı 900 akçe	Dellâliye-i eşyâ 360 akçe	İhbâriyye 180 akçe
---------------------------	-----------------------------	------------------------------------	------------------------------	-----------------------

Yekûnü'l-ihracât: 1.980 akçe.

Sahhe'l-bâkî, meblâğ: 16.020 akçe.

Hissetü'z-zevci'l-mezbûr es-Seyyid Ali 8.010 akçe	Der-yed-i beytûlmâl merkûm 8.010 akçe
---	--

Bâlâ-yı defterde mezkûr müteveffîye-i mezbûrenin zî-rahm cihetinden vârisi olduğu iddi'â eden Emetullah? Hatun ibnet-i el-Hâc Abdullah meclis-i şer'ide emîn-i merkûm muvâcehesinde müteveffîye-i mezbûrenin li-eb hâli kızı ve hasran vârisesi olduğunu şâhidîn-i âdilîn ile vech-i şer'î üzere ba'de'l-isâbet ve'l-hükm mûcibiyle emîn-i merkûmun bi'l-emâne makbûzu olan zeyl-i defterde [12b] mezkûr sekiz bin on akçeyi emîn-i merkûmdan tamâmen ahz u kabz edüb müteveffâ-yı mezbûrenin zevc-i mezbûr es-Seyyid Ali'ye hibe-i sahîha-i şer'îye ile bey' ve temlik eylediğini bi-tav'ihâ ikrâr itmekle ol vechile hissesi olan meblâğ-ı mezbûrun emîn-i merkûmun yed ve zimmeti biri olduğu işbu mahalle şerh verildi.

42 [12b-1]

Özet: Eyüp'te Defterdar Kara Süleyman Çelebi Mahallesi'nde ikamet ederken vefat eden Derviş Mehmed oğlu Musa Beşe'nin vefat etmesi üzerine oğlu Mehmed ve kızı Aişe'nin işlerini görmek ve babasından kalan borçlarını ödemeleri için Derviş Mehmed kızı Saime'nin vasi ve kayyım tayin edilmesine dair, 9 Recebi'l-mürecceb 1212 (28 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Defterdâr Kara Süleyman Çelebî Mahallesi ahâlîsinden ve kalaycı esnâfı ustalarından olub esnâf-ı mezbûrenin mesâlihine meşrût nukûd-ı mevkûfenin mütevellîsi iken düyûn-ı kesîresi olduğu hâlde bundan akdem vefât eden Musa Beşe bin Derviş Mehmed'in sulbî sagîr oğlu Mehmed ile sulbiye sagîre kızı Aişe'nin tesviye-i emirlerini rû'yete düyûn-ı müsbetesini edâya kıbel-i şer' den bir vasî ve kayyım nasbından lâbüd ve mühim olmağla emânet ile ma'rûf ve sıyânet ile mevsûf ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir idüğü zeyl-i kitâbda muharreru'l-esâmî cemâ'at-i Müslimîn ihbârlarıyla lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mütebeyyin olan sagîrân-ı mezbûrânın ammileri zâtı mu'arrefe bâ'isetü'l-vesîka Sâime binti'l-mezbûr Derviş Mehmed nâm hatunu hâkim-i muvakkî'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi sagîrân-ı mezbûrânın tesviye-i emirlerini rû'yete ve zuhûr eden düyûn-ı müsbetesini edâya vasî ve kayyım nasb u ta'yîn buyurduklarında ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd olmağın mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi min-şehr-i Recebi'l-mürecceb li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Duacı İsmail Usta b. el-Hâc Osman, Yiğitbaşı Usta Halil b. Mehmed, Kalaycılar Kethüdâsı Mehmed Emîn Ağa b. Mustafa, Mustafa Beşe b. İbrahim, Sultan Bâyezid'de Usta Mehmed Emîn b. Çömez İbrahim, Bağçe kapusunda Usta b. Halil, Mercanda Usta Abdullah b. Süleyman.

43 [12b-2]

Özet: Havass-ı Refî'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Burgaz Köyü'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Tanaş kızı Eline'ye ait 20 Cemaziyelahir 1212 (10 Aralık 1797) tarihli terekede kaydı ve miras taksimi.

Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbi' Suyolu kurâlarından Burgaz karyesinde mütemekkinde iken bundan akdem hâlik olan Eline bint-i Tanaş nasrâniyenin verâseti zevc-i metrûku Anastaş veled-i Zoyi zimmî ile sadriye sagîre kızları Vana ve Maryore'ye münhasıra olub kable'l-kısme sagîre-i mersûme Maryore dahi hâlik olub verâseti min-kıbeli'l-üm ceddesi mesfûr Korite nasrâniye ile babası mesfûr Anastaş zimmîye ba'de'l-inhisâr mesele-i mîrâsları bî-hükmi'l-münâsahati's-şer'îye kırk beş sehmden olub sehm-i mezbûreden on dokuz sehmi zevc-i metrûku Anastaş zimmîye ve altı sehmi babası mesfûr Tanaş zimmîye ve sekiz sehmi anası Korina nasrâniyeye ve on iki sehmi kızı mersûme Vana nâm sagîreye isâbeti tahakkukundan sonra sagîre-i mersûmenin tesviye-i umûrunu rû'yete kıbel-i şer'den bâ-hüccet vasî nasb u ta'yîn olunan min-kıbeli'l-üm ceddesi mesfûr Tanaş zimmî ile sâ'ir verese-i kibâr-ı mesfûrânın taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve tahmîn-i sahîh ile takdîm olunan hâlik-i mesfûre Eline nasrâniyenin terekese defterdir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmi'l-ışrîn min-şehr-i Cemâziyelâhir li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Minder 2, Yasdık 4, Yorgan 2, Gömlek 3, Don 3, Anterî 2, Satrancî kürk 1, Tencere 1 Tâbe sini 1, maşrebe 1, peşkîr 1, makreme 1, sîm kuşak 12.000 akçe			
Baş yasdığı 5 1.200 akçe	Def'a yasdık 2 600 akçe	Altun kuşak 2 1.200 akçe	Sim gerdane 1.800 akçe

Bundan akdem zevcinden intikāl eden hisse-i irsiyyesi 8.400 akçe

Cem'an, yekûn: 25.200 akçe. [13a]

Minhâ el-ihracât:

Resm-i kısmet 630 akçe	Kaydiye 60 akçe	Hüddâmiye ve ihzâriye 240 akçe	Ücret-i bârgir 360 akçe	Harc-ı hüccet-i vasî 540 akçe
---------------------------	--------------------	-----------------------------------	----------------------------	----------------------------------

Yekûnü'l-ihracât: 1.830 akçe.

Sahhe'l-bâkî, meblâğ: 23.370 akçe.

Hissetü'z-zevci'l- mezbûr Anastaş zimmî 9.867 akçe	Hissetü'l-ümmi'l- mesfûre Korite nasrâniye 4.154 akçe	Hissetü'l-ibni'l-mesfûr Tanaş zimmî 3.115 akçe	Hissetü'l-binti'l-mesfûre Vana nâm sagîre 6.230 akçe
---	--	--	--

44 [13a-1]

Özet: Eyüp'te Zeyneb Hatun Mahallesi'nde ikamet eden Ahmed oğlu Taşcı Mehmed Beşe'nin vefat etmesi üzerine veraseti eşi Hacı Eyüb Efendi kızı Emine Hatun, oğulları Mehmed ile Hüseyin ve kızları Aişe ve Hafize arasında taksim edildikten sonra Aişe Hatun'un mahkemeye başvurarak mirastan kendi payına düşen hakkını kardeşi Mehmed'den alması ve alacağı kalmadığına dair, 23 Recebi'l-ferd 1212 (11 Ocak 1798) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-’de Zeyneb Hatun Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Taşcı Mehmed Beşe ibn-i Ahmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine Hatun bint-i el-Hâc Eyüb Efendi ile zevce-i uhrâsından sulbî kebîr oğlu Mehmed ve sulbî sagîr oğlu Hüseyin ile sulbiye kebîre kızları

Aişe ve Hafize nâm hatunlara münhasıra ve mesele-i mîrâsları olan kırk sekiz sehmin altı sehmi zevce-i mezbûre Emine Hatun'a ve on dörder sehm mezbûrân Mehmed ve Hüseyin'e ve yedişer sehm mezbûrtân Aişe ve Hafize'den her birine isâbeti tahakkukundan sonra zâtı mu'arrefe olan mezbûre Aişe Hatun meclis-i şer'-i şerîf-i enverde kezâlik zâtları ma'rife olan işbu bâ'isü'l-kitâb mezbûrtân evvelki vâlidesi Emine ve kız karındaşı Hafize hatunlar ile er karındaşı mezbûr Mehmed mahzarlarında bi'l-asâle ve bi'l-verâse ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb mevrûsüm pederim müteveffâ-yı mezbûrun bundan akdem ma'rifet-i şer'le tahrîr ve fûrûht olunan ber-mûceb-i defter-i kassâm tereke-i ma'lûmesinden hisse-i irsiyyeme iktizâ eden on yedi bin dört yüz yetmiş beş akçe hakk-ı irsiyyemi karındaşım vasî-i mezbûr Mehmed Beşe bana def' ve teslîm ben dahi yedinden bi't-tamam ve'l-kemâl ahz u kabz ve'l-istîfâ-yı hakk edüb murisim pederim müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden ve hukûk-ı sâ'ireden dâhil defter-i kassâm ve hâric ez-defter-i kalîl ü kesîr, celîl ü hakîr ma'lûm ve mechûl ism-i mâl ıtlâk olunur bir akçe ve bir habbe hakkım bâkî kalmağla bi'l-cümle hukûk-ı şer'îye müte'allika âmm-e-i da'vâ ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhasamattan karındaşım mezbûr Mehmed ve evvelki vâlidem mezbûr[e] Emine ve kız karındaşım mezbûre Hafize hatundan her birinin zimmetlerini ferdan ferdan ibrâ-i âmm-ı kâtı'ı'n-nizâ'la ve ıskât-ı tamm-i râfî'ü'l-hisâm ile sahîh-i ibrâ ve ıskât eylediğimde anlar dahi kezâlik benim zimmetim ibrâ ve ıskât edüb tarafeynden her birimiz ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını kabûl eyledik didikde merkûmun dahi mukırr-ı mezbûre Aişe Hatun'u cem'î-i kelimât-ı meşrûhasında vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk itmeğin mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn min-Recebi'l-ferd li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hademe-i mahkeme-i muhzırân.

45 [13a-2]

Özet: Eyüp'te Zeyneb Hatun Mahallesi'nde ikamet eden Ahmed oğlu Taşcı Mehmed Beşe'nin vefat etmesi üzerine oğlu Hüseyin'in işlerini görmek için Ahmed oğlu Mehmed'in vasi ve kayyım tayin edilmesine dair, 23 Recebi'l-ferd 1212 (11 Ocak 1798) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Zeyneb Hatun Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Taşcı Mehmed Beşe ibn-i Ahmed'in sulbî sagîr oğlu Hüseyin'in tesviye-i umûrunu rû'yete kîbel-i şer' den bir vasî nasbından

lâbüd ve mühim olmağla diyânet ile ma'rûf istikâmet ile mevsûf ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir idüğü zeyl-i kitâbda muharreru'l-esâmî Müslimîn ihbârlarıyla lede's-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân olan sagîr-i mezbûrun karındaşı işbu bâ'isü'l-kitâb Mehmed bin ibni'l-mezbûr Ahmed'i hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi sagîre-i mezbûre ber-vech-i muharrer vasî nasb u ta'yîn buyurduklarında ol dahi vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fî 23 Recebi'l-ferd sene 1212.

Şuhûdü'l-hâl: Muhzırbaşı Halil Çelebî ibn Ahmed, Mustafa Çelebî Muhzır, Ali Çelebî Nebî?.

46 [13b-1]

Özet: Eyüp'te Zeyneb Hatun Mahallesi'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Ahmed oğlu Taşcı Mehmed Beşe'ye ait i 21 Recebi'l-ferd 1212 (9 Ocak 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Zeyneb Hatun Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Taşcı Mehmed Beşe ibn-i Ahmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine Hatun bint-i el-Hâc Eyüb Efendi ile zevc-i uhrâsından sulbî kebîr oğlu Mehmed ve sulbî sagîr oğlu Hüseyin ile sulbiye-i kebîre kızları Aişe ve Hafize nâm hatunlara ba'de'l-inhisâr sagîr-i mezbûr Hüseyin'in karındaşı olub tesviye-i umûrunu rû'yete bâ-hüccet-i şer'îye vasî nasb u ta'yîn olunan mezbûr Mehmed ile sâ'ir vâris-i merkûmun taleb-i ma'rifetleri ve taşçılar kethüdâsı ve sâ'ir ustalar iltimâslarıyla ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve fûrûht olunub beyne'l-verâse bi'l-farîzati's-şer'îye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî 21 Recebi'l-ferd sene 1212.

Kelâm-ı Kadîm 2.040 akçe	Çukaya kablu cildkafa kürk 4.800 akçe	Destâr 1 720 akçe	Köhne kavuk ve hırdavât 300 akçe
-----------------------------	--	----------------------	-------------------------------------

Müsta'mel anterî 1 330 akçe	Beyâz dizlik 1 360 akçe	Şâlvar 1 3.000 akçe	Def'a destâr 1 600 akçe	Hama Kuşağı 1 560 akçe
Kırmızı şâl 1 903 akçe	Anterî 1, yelek 1 840 akçe	Sim pendül saat 1 6.840 akçe	Çuka biniş 1 3.480 akçe	Duhân kebesi 1 363 akçe
Çuka cebe 1 1.020 akçe	Köhne şayak şâlvar 1 120 akçe	Hancer 1 780 akçe	Dürbün 1 183 akçe	Piştov çift 1 1.800 akçe
Terlik 1 ve tesbih 1 180 akçe	Çuka 1 15 akçe	Ayak mesî 1 90 akçe	Gömlek 1, don 1, ma'a uçkur 375 akçe	Yorgan 1 1.080 akçe
Çift mak'ad 3, yasdık yüzü 3 960 akçe		Yeşil sandık 1.200 akçe	Hatab ve kömür 1.000 akçe	Hırdavât 360 akçe
Nakd-i mevcûd der-kîse 3.000 akçe		Yekûnü'l-eşyâ 37.299 akçe		
Kebîr mezar taşları çift 10 54.000 akçe		Usta mezar taşları çift 15 32.400 akçe		
Sagîr mezar taşları çift 10 18.000 akçe	Mermer maslak 10 7.200 akçe		Mermer korluk 2 1.200 akçe	
Mermer pehle 1, ma'a hiçe 1.440 akçe	Mermer sagîr pehle 4 aded 3.360 akçe		Mermer kurna 10 aded 960 akçe	
Mermer basamak 2 1.920 akçe	Gelibolu 2.160 akçe	Bölme taş 480 akçe	Ham başlık hiçe 2 aded 1.560 akçe	

Ham mermer sagır taşlar çift 72 34.560 akçe		Def'a ham mermer mezar taşları kebîr çift 2 8.640 akçe	
Def'a ham kebîr mermer mezar taşları 2, tek 1 4.800 akçe		İstendil ma'a mahlûk taşlar 36.120 akçe	
Mermer parçalar 3.840 akçe	Mermer direkler 2.640 akçe	Kandıra 72 aded 8.760 akçe	Karamürsel ocak taşları 1.200 akçe
Mahlût taşlar 480 akçe	İstendil ma'a kandıra 2.760 akçe		Avadanlık 1.800 akçe

Bâlâ-yı defterde mezkûr ol mikdâr 2 haccâr-ı makbereye müteveffâ-yı mezbûr hayâtında Mehmed Beşe ibn-i Mustafa nâm kimesne ile bi'l-münâsafa şerîkler olduğu ber-vech-i şer'îye şuhûd-ı udûl ile ba'de's-sübût ve'l-hükm mecmû' kıymetleri olan iki yüz otuz bin iyi yüz seksen akçenin nısfı olub müteveffâ-yı mezbûrun hissesine isâbet eden meblâğ: 115.140 akçe.

Cem'an, yekûn:

152.439 akçe. Semen-i eşyâ ve ahcâr.

Minhâ el-ihracât:

Bahâ-yı techîz ve tekfîn 9.240 akçe	Deyn-i müsbet mehr-i mü'eccel li'z-zevci'l-mezbûr 3.960 akçe
Deyn-i müsbet şerîki Mehmed Ağa 9.600 akçe	

Resm-i kısmet 3.810 akçe	Kaydiye 360 akçe	Harc-ı hüccet-i vasî 1.440 akçe	Dellâliye 3.000 akçe
Ve sâ'ir düyûn-ı müteferrikasına surûfu [14a] 1.200 akçe			

Yekûnü'l-ihracât: 32.610 akçe.

Sahhe'l-bâkî, meblâğ: 119.829 akçe.

Hissetü'z-zevceti'l-mezbûre Emine Hatun 14.978 akçe	Hissetü'l-ibni'l-mezbûr Mehmed Beşe 34.950 akçe	Hissetü'l-ibni'l-mezbûr sagîr Hüseyin 34.950 akçe
Hissetü'l-ibneti'l-mezbûre Aişe Hatun 17.475 akçe	Hissetü'l-ibneti'l-mezbûre Hafize Hatun 17.475 akçe	

Der-kenâr:

İşbu derûn-ı defterde mestûr müteveffâ-yı mezbûrun terekesi tahrîr olundukdan sonra zevcesi mezbûre Emine Hatun zimmetinde müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden olmak üzere ikrâr ile zâhir olan kırk iki bin akçenin mesârif-i lâzimesi fûrû'-nihâde oldukdan sonra taksîm-i evvel münfesih olub sahhe'l-bâkî kırk bin dokuz yüz elli akçe dahi taksîm-i evvel olan bir yük on dokuz bin sekiz yüz yirmi dokuz akçe üzerine zam ve idrâc olunub cem'an bir yük altmış bin yedi yüz yetmiş dokuz akçe müceddeden tevzi' ve taksîm olunduğu işbu mahalle şerh verildi. Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min-Ramazani'l-mübârek li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Hisse'l-zevci'l-mezbûre Emine Hatun 20.097 akçe	Hissetü'l-ibni'l-mezbûr Mehmed 46.894 akçe	Hisse'l-ibni'l-mezbûr sagır hüseyin 46.894 akçe
Hisse'l-binti'l-mezbûre Emine Hatun 23.447 akçe	Hisse'l-binti'l-mezbûre Hafize Hatun 23.447 akçe	

47 [14a-1]

Özet: Havass-ı Refi'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Burgaz Köyü'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Dimitri oğlu Yanaki'ye ait 11 Cemaziyelahir 1212 (M. 21 Kasım 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbî Suyolu kurâlarından Burgaz karyesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Yanaki veled-i Dimitri zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Eline bint-i Yanaki nasrâniye ile sulbî oğlu Zafîri ve sulbiye kızları Zafîrine ve Ezmerağda'ya münhasıra kable'l-kısme mesfûr Zafîri dahi hâlik olub verâseti anası mesfûre Eline nasrâniye ile li-ebeveyn kız karındaşları mesfûrtân Zafîrine ve Ezmerağda nasrâniyelere münhasıra kable'l-kısme mesfûre Ezmerağda nasrâniye dahi hâlik olub verâseti zevc-i metrûku Yamandi veled-i Avyor zimmî ile sadrî kebîr oğulları Nikolaki ve Manol ve Dimitraki ve Tanaş ve Abostol zimmîlere ve sadrî oğlu Anastaş nâm sagîre ve anası mesfûre Eline nasrâniyeye inhisârı ba'de't-tahakkukı'ş-şer'î sagîr-i mesfûrun tesviye-i umûrunu rû'yete bâ-hüccet-i şer'îye vasî nasb olunan babası mesfûr Yamandi zimmî ile verese-i kibâr mersûmun taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr olunan hâlik-i mesfûrun terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min-Cemâziyelâhir li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Karye-i mezbûrede vâki‘ lede’l-ahâlî ve’l-cirân Ma‘lûmü’l-hudûd
ve’l-müştemilât bir bâb menzil hâlik-i mesfûrun mülkü
olmağın tahmin-i sahîh ile takdîm olunduğu meblâğ
96.000 akçe

Minhâ el-ihracât:

Resm-i âdî 2.400 akçe	Kaydiye-i defter 240 akçe	Harc-ı hüccet-i vasî 1.320 akçe	Kalemiyye ve Çukadâriyye 600 akçe
--------------------------	------------------------------	------------------------------------	--------------------------------------

Yekûnü’l-ihracât: 4.560 akçe.

Sahhe’l-bâkî, li’t-taksîm beyne’l-verese, meblâğ: 91.440 akçe.

Hisse’l-mesfûre Eline nasrâniye 25.431 akçe	Hisse’l-mesfûre Zafirine nasrâniye 36.004 akçe	Hisse’l-zevci’l-mesfûr Yamandi zimmi 9.001 akçe
Hisse’l-mesfûr Nikolaki zimmi 3.500 akçe	Hisse’l-mesfûr Manol zimmi 3.500 akçe	Hisse’l-mesfûr Dimitraki zimmi 3.500 akçe
Hisse’l-mesfûr Tanaş zimmi 3.500 akçe	Hisse’l-mesfûr Abostol zimmi 3.500 akçe	Hisse’l-mesfûr Anastas nâm sagîr 3.500 akçe

Özet: Pınarhisar'a bağlı Üsküb köyünde ikamet eden Amra oğlu Kostantin'in vefat etmesi üzerine varislerin kendi paylarına düşen miraslarını almak ve işlerini görmek için Panayot oğlu Nikola'nın vasi ve kayyım tayin edilmesine dair, 1 Recebi'l-ferd 1212 (M. 20 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Fî'l-asl Pınarhisar kazâsına tâbî' Üsküb karyesi ahâlîsinden olub Medîne-i Eyyüb'de Defterdar İskelesi'nde vâki' boyacı dükkânı derûnunda mevcûd beyne'l-hıref gedik i'tibâr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûme dört sehm i'tibâriyle bir sehm hisse-i şâyi' asının mâliki iken bundan akdem hâlik olan Kostantin veled-i Amra zimmînin verâseti salifü'z-zikr Üsküb karyesi mütemekkinlerinden zevce-i metrûkesi Aksani nasrâniye ile anası Desbino nasrâniyeye ve sulbî kebîr ve oğulları Andonaki ve Anastas ve Manol zimmîlere ve sulbiye kızları Kiraço ve Mariya ve Fohteşet¹¹⁹ nasrâniyelere münhasıra olduğu ba'de't-tahakkukı'ş-şer'î gâibûn-ı mesfûrunun hisse-i irsiyyelerini ahz u kabza ve hâmil olan menâfi'ilerini kendülere îsâl ve teslîm kıbel-i şer'den bir vasî ve kayyım nasbından lâbüd ve mühim olmağla emânet ile ma'rûf ve sıyânet ile mevsûf ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeğe kâdir idüğü zeyl-i kitâbda muharreru'l-esâmî boyacı ustalarının ihbârlarıyla lede'sş-şer'i'l-enver zâhir ve mütebeyyin olan esnâf-ı mezbûr usta başları işbu bâ'isü's-sifr Nikola veled-i Panayot zimmîyi hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi gâibûn-ı mesfûrûnun hisse-i irsiyyelerini ahz u kabz ve hâmil olan menâfi'ilerini kendülere îsâl ve teslîm vasî ve kayyım nasb u ta'yîn buyurduklarında ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fî gurre-i Recebi'l-ferd sene 1212.

Şuhûdü'l-hâl: Ali Ağa ibn-i Ahmed, es-Seyyid Hüseyin ibn-i Osman, Halil Ağa ibn-i Ahmed.

Nikoli veled-i Todari, Kalodi veled-i Panayot, Kosta veled-i Filo zimmîler.

¹¹⁹ Kâtip ismi burada "Habşet" şeklinde yazmış olsa da diğer belgelerde açık biçimde "Fohteşet" olarak yazmıştır.

Özet: Eyüp'te Servi Mahallesi'nde ikamet eden Abdullah kızı Halime'nin vefatından sonra aynı mahallede ikamet eden eski eşi Mustafa oğlu Pehlivan Mehmed mahkemeye başvurarak, Havâss-ı Âliyye'ye bağlı Baba Nakkaş köyünde ikamet ettiği sırada eşi Abdullah kızı Halime'nin kendisiyle evli olmasına rağmen Derviş Mehmed ile evlendiği onun vefatından sonra ise Derviş Mehmed'in Halime Hatun'un terekesinden bir miktar eşyayı zapt ettiği ve zabt edilen eşyaları talep etmesi üzerine Derviş Mehmed'in Abdullah kızı Halime ile Mustafa oğlu Pehlivan Mehmed'den boşanıp iddet süresi dolduktan sonra evlendiklerini iddia etmesi üzerine her iki tarafında karşılıklı olarak iddialarından vazgeçip davanın kapanmasına dair, 25 Recebi'lferd 1212 (M. 13 Ocak 1798) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî -dâme fî-ırdvânî'l-bârî-de Servi Mahallesi'nde sâkin Pehlivan Mehmed bin Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzimü't-tevkîrde işbu sâhibü'l-kitâb Medli Derviş Mehmed bin Abdullah nâm kimesne mahzarında takrîr-i da'vâ ve tâ'bir anî'l-merâm edüb mahâll-i mezbûrda sâkine iken bundan akdem vefât eden Halime bint-i Abdullah nâm hatunun hayâtında zevce-i medhûl[ün]-bihâm iken ben Havâss-ı Âliyye kazâsına tâbî' Baba Nakkaş nâm karyede li-eclî'l-maslaha bir müddet ikâmetimde müteveffât-i mezbûre ile zevciyyet beynimizde kâ'im iken vefâtından yirmi gün mukaddem nefsi mezbûr Derviş Mehmed'e nikâh ve tezevvüc ol dahi ba'de't-tezevvüc ve'd-duhûl müteveffât-ı mezbûrenin terekesinden bir mikdâr eşyâyı dahi fuzûlî kabz edüb akd-i sâninin fesâdına binâen eşyâ-i mezkûreyi ben bi'l-verâse mezbûr Derviş Mehmed'den talep ve da'vâ eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer müteveffât-ı mezbûreyi târîh-i mezkûrda tezevvüc ve duhûl eylediğini ikrâr lâkin müteveffât-ı mezbûreyi hayâtında tatlîk edüb ba'de inkitâ'î'l-iddet ben tezevvüc eylediğimden mâ'adâ müteveffât-ı merkûmeye cihet-i karzdan yirmi dört gurus ve terekesinden dahi ahz olunan iki gurusun cem'an yirmi altı gurus zimmetinde hakkı olmağla ben dahi bi'l-verâse talep ederim deyû benden da'vâ ve müdde'î-ni vech-i şer'î üzere isâbet edeceği mu'ayyen ve ma'lûmem olmağla binâen-aleyh müteveffât-ı mezbûre ile beynimizde nikâh kâ'im iken mezbûr Derviş Mehmed tezevvüc ve duhûl eyledi deyû ben vech-i meşrûh üzere olan müdde'âsı kâzib ve mübtîl olub husûs-ı mezkûre ve tereke-i müteveffât-ı mezbûre müte'allika de'âvâdan mezbûr Derviş Mehmed'in zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve ıskât eylediğimden ol dahi kezâlik husûs-ı mezbûre ve meblâğ-ı merkûm yirmi altı guruşa müte'allika da'vâdan benim zimmetimi sahîhan bi'l-verâse ibrâ ve ıskât edüb tarafından her birimizi ber-vech-i

muharrer âharın ibrâsını kabûl eyledik didikde mezbûr Dervîş Mehmed mukırr-ı merkûm Pehlivan Mehmed’i cem’î kelimât-ı meşrûhasında vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk itmeğin mâ-vak’a bi’t-taleb ketb olundu. Fî 25 Recebi’l-ferd sene 1212.

Şuhûdü’l-hâl: Dervîş Ali (...), Ser-muhzır Halil, Ali Ağa muhzır.

50 [14b-2]

Özet: Eyüp’te Uluca Baba Mahallesi’nde ikamet ederken vefat etmiş olan Hüseyin kızı Emine’ye ait 28 Recebi’l-ferd 1212 (M. 16 Ocak 1798) tarihli terekede kaydı ve miras taksimi.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi’l-bârî-’de Uluca Baba Mahallesi’nde sâkine iken bundan akdem müteveffîye olan Emine bint-i Hüseyin nâm hatunun verâseti zevc-i metrûku Bostanî Hüseyin bin Hasan ile sadrî sagîr oğlu es-Seyyid İsmail bin es-Seyyid Hüseyin’e inhisârı ba’det-tahakkukı’ş-şer’î sagîr-i merkûmun tesviye-i umûrunu rû’yete bâ-hüccet-i şer’iye vasî nasb u ta’yîn olunan Mustafa Beşe bin Hüseyin ve mezbûr Bostanî Hüseyin’in taleb ve ma’rifetleri ve ma’rifet-i şer’le tahrîr ve bey’ olunan müteveffâ-yı merkûmenin terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî’l-yevmi’s-sâmin ve’l-ısrîn min-Recebi’l-ferd li-sene isnâ aşer ve mi’eteyn ve elf.

Bir mikdâr evânî-i nühâsiye 1.880 akçe		Tencere 1 200 akçe	Bir mikdâr iplik ve Tire ipliği 600 akçe	
Bir top bez 650 akçe	Hilâlî gömlek 520 akçe	Müsta’mel çiçekli hırka 1 1.343 akçe		Müsta’mel şâlî anterî 1 1.215 akçe
Yorgan çarşebi 1 600 akçe		Bir bâce bez 300 akçe	Müsta’mel peşkîr 500 akçe	Müsta’mel makreme 120 akçe
Uçkur 2 30 akçe	Kenarlık bir mikdâr harîr 420 akçe		Sagîr boğçe 4 225 akçe	Def’a gömlek 625 akçe

Serâvîl 3 663 akçe	Def'a çarşeb 1 435 akçe	Baş yemenîsi 360 akçe	Müsta'mel çuka ferâce 1 1.170 akçe
Köhne şâlî cebe 1 75 akçe	Def'a çarşeb 3 675 akçe	Elvân ipek ma'a harîr 165 akçe	Tahta sandık 1 180 akçe
Altun yüzük 1 300 akçe	Şayak yasdık 7, yük memlû minder 3, çit mak'ad 2 3.147 akçe		Baş yasdığı ve beledî döşek 1 1.795 akçe
Yüz yasdığı 1 123 akçe	Köhne yorgan 1 378 akçe	Destgâh 1 315 akçe	Çarşeb 3 1.026 akçe
Altun bilezik çift 1, miskâl 12, çekirdek beher miskâl beş yüz on üç akçeden cem'an 6.300 akçe		Mehr-i mü'eccel der-[zim]met-i zevc 5.400 akçe	

Cem'an, yekûn:

31.735 akçe. Semen-i eşyâ ve mehr-i mü'eccel. [15a]

Minhâ el-ihracât:

Resm-i kısmet 795 akçe	Harc-ı hüccet-i vasî 660 akçe	Dellâliye 600 akçe	Muhzırah 60 akçe
---------------------------	----------------------------------	-----------------------	---------------------

Yekûnü'l-ihracât: 2.055 akçe.

Sahhe'l-bâkî, meblâğ: 39.280 akçe.

Hissetü'z-zevci'l-mezbûr Hüseyin 7.420 akçe	Hissetü'l-ibni'l-mezbûr 22.260 akçe
---	--

51 [15a-1]

Özet: Eyüp'te Uluca Baba Mahallesi'nde ikamet eden Hüseyin kızı Emine'nin vefat etmesi üzerine terekkesinden oğlu Hüseyin oğlu İsmail'e nafaka verilmesine dair, 28 Recebi'l-ferd 1212 (M. 16 Ocak 1798) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Uluca Baba Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem vefât eden Emine bint-i Hüseyin nâm hatunun sadrî sagîr oğlu es-Seyyid İsmail bin es-Seyyid Hüseyin'in bâ-hüccet-i şer'îye vasî-i mansûbu olan işbu bâ'isü'l-vesîka Mustafa Beşe bin Hasan meclis-i şer'-i hatîr-i lâzimü't-tevkîrde takrîr-i kelâm ve tâ'bir ani'l-merâm edüb işbu hacr ve terbiyemde olan sagîr-i mezbûr es-Seyyid İsmail nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyâcı olub vâlidesi müteveffât-ı merkûmeden müntakıl mâl-ı mevrusasından kadr-i ma'rûf sagîr-i merkûm için nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr olunmak bi'l-vesâye matlûbumdur didikde fi'l-hakîka hâl bast olunan minvâl-i muharrer üzere olduğunu zeyl-i kitâbda muharreru'l-esâmî Müslimîn ihbârlarıyla zâhir ve müte'ayyin olmağın hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi sagîr-i merkûm es-Seyyid İsmail'in nafaka ve kisve-bahâsı için mâl-ı mevrusasından beher şehir üç gurus farz ve takdîr buyurub meblâğ-i mefrûz-i mezkûru sagîr-i merkûmun nafaka ve kisvesine harc ve sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer sagîr-i mezbûrun mâl-ı mevrusasına rucû'a vasî-i merkûm Mustafa Beşe'ye izin verilmeğın mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ışrîn min-şehir-i Recebi'l-ferd li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hademe-i mahkeme.

52 [15a-2]

Özet: Eyüp'te Uluca Baba Mahallesi'nde ikamet eden Hüseyin kızı Emine'nin vefat etmesi üzerine oğlu Hüseyin oğlu İsmail'in annesinden kalan mirasını almak ve işlerini görmek için Hüseyin oğlu Mustafa Beşe'nin vasi, Hasan oğlu Haseki Hasan'ın ise nazır tayin edilmesine dair, 28 Recebi'l-ferd 1212 (M. 16 Ocak 1798) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Uluca Baba Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem müteveffîye olan Emine bint-i Hüseyin nâm hatunun sadrî sagîr oğlu es-Seyyid İsmail bin es-Seyyid Hüseyin'in tesviye-i umûrunu rü'yete ve vâlidesi müteveffîye-i merkûmeden müntakıl mâl-ı mevrûsunu ahz u kabz ve hıfza bir vasî nasbı lâbüd ü muktezî olub diyânet ile mevsûf ve istikâmet ile ma'rûf ve her vechle umûr-ı vesâyeti rü'yete kâdir olduğu zeyl-i sahîfede muharreru'l-esâmî Müslimîn ihbârlarıyla zâhir ve nümâyân olan müteveffîye-i merkûmenin evvelki babası işbu râfi'ü'l-kitâb Mustafa Beşe bin Hüseyin nâm kimesneyi hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refi'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi ber-vech-i muharrer vasî nasb u ta'yîn üzerine Haseki Hasan Ağa bin Hasan'ı dahi nâzır nasb u ta'yîn buyurduklarında anlar dahi vesâyet ve nezâret-i mezkûreyi her biri kabûl ve merâsimlerini kemâ-yenbagî edâya müte'ahhidan olmağın mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ısrîn min-Recebi'l-ferd li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Efendi b. Yusuf, Hâfız İbrahim Efendi bin Hasan, es-Seyyid Hâfız Mustafa Efendi b. el-Hâc Hasan ve sâ'ir muhızır.

53 [15a-3]

Özet: Pınarhisar'a bağlı Üsküb köyünde ikamet ederken vefat etmiş olan Amra oğlu Kostantin'e ait 1 Recebi'l-ferd 1212 (M. 20 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Fi'l-asl Pınarhisar kazâsına tâbi' Üsküb karyesi ahâlîsinden olub Medîne-i Eyyüb'de Defterdar İskelesi kurbünde boyacı dükkânı derûnunda mevcûd beyne'l-hıref gedik i'tibâr olunur âlât-ı lâzime-i ma'lûme dört sehm i'tibâriyle bir sehm hisse-i şâyi'asının mâliki iken bundan akdem hâlik olan Kostantin veled-i Amra zimmînin zâhirde vâris-i ma'rûf ve

ma'rûfesi olmayub terekesi cânib-i beytûlmâla â'id ve râci' olmak zu'muyla medîne-i mezbûre civârı dâhilinde olub bu makûle bi'l-verâse ma'rûf ve ma'rûfe hâlik olanların verâseleri diyâr-ı âharda bulunanların terekeleri Eyyûb Câmi'-i Şerîfi Vakfı'na bâ-hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn hâsıl kayd olduğu şurût-ı mer'ıyyesinden olduğuna binâen vakf-ı müşârûn-ileyh beytûlmâlcısı es-Seyyid Mustafa Şakir Ağa bin el-Hâc Abdullah tarafından vekîl-i müsecceli Mustafa Ağa bin Ahmed hâlik-i mesfûrun terekesini bi'l-emâne ba'de'l-kabz hâlik-i mesfûrun verâseti sâlifü'z-zıkr Üsküb karyesi mütemekkinlerinden zevce-i metrûkesi Aksani nasrâniye ile anası Desbino nasrâniyeye ve sulbî kebîr ve oğulları Andonaki ve Anastas ve Manol zimmîlere ve sulbiye kızları Kiraço ve Mariya ve Fohteşet nasrâniyelere münhasıra olduğu inde'ş-şer'î'l-enver zâhir ve mütebeyyin olduktan sonra emîn-i merkûm hâlik-i mesfûrun terekesinden keff-i yed birle gâibûn-ı mesfûrunun hisse-i irsiyyelerini [15b] ahz u kabz ve hıfz ve hâsıl olan menâfi'ilerini kendülere îsâl ve teslim kıbel-i şer' den bâ-hüccet vasî ve kayyım nasb u ta'yîn olunan boyacı esnâfın[ın] usta başıları Nikoli veled-i Panayot zimmînin taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve takdîm olunan hâlik-i mesfûrun terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zıkr olunur. Fî-gurre-i Recebi'l-ferd li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Kebe potur 1, şâlvar 1, gömlek 1, Yanbolu kebesi ¹²⁰ , kalbak 600 akçe	Hâlik-i mesfûrun ile'l-helâk malı ve mülkü olan bir sehm âlât-ı lâzıme-i ma'lûme-i esmânı 42.000 akçe
---	---

Cem'an, yekûn: 42.600 akçe.

Minhâ el-ıhrâcât:

Harc-ı Defter 1.025 akçe	Harc-ı hüccet-i vasî 720 akçe	Tahlis-i beytûlmâl 2.400 akçe	Kaydiye 60 akçe
-----------------------------	----------------------------------	----------------------------------	--------------------

¹²⁰ Kâtip burada sehven iki kez "kebe" yazmıştır.

Yekûnü'l-ihracât: 4.245 akçe.

Sahhe'l-bâkî, meblâğ: 38.355 akçe.

Hissetü'z-zevci'l-mesfûr Aksani nasrâniye 4.794 akçe	Hissetü'l-ümmi'l-mesfûre Desbino nasrâniye 6.392 akçe	Hissetü'l-ibni'l-mesfûr Andonaki zimmî 636 akçe
Hissetü'l-ibni'l-mesfûr Anastaş zimmî 636 akçe	Hissetü'l-ibni'l-mesfûr Manol zimmî 636 akçe	Hissetü'l-binti'l-mesfûr Kıraço nasrâniye 3.018 akçe
Hissetü'l-binti'l-mesfûr Mariya nasrâniye 3.018 akçe	Hissetü'l-binti'l-mesfûre Fohteşet nasrâniye 3.018 akçe	

54 [15b-1]

Özet: Niğde'ye bağlı Fertik köyünde ikamet ederken vefat etmiş olan Yani oğlu Zafiri'ye ait 28 Cemaziyelahir 1212 (M. 18 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Vilâyet-i Anadolu'da Niğde kazâsına tâbi' Fertik nâm karye ahâlîsinden olub Medîne-i Eyyüb havâlîsinde Yedikule hâricinde Sukudlu nâm Bostanın derûnunda mevcûd beyne'l-hıref gedik tâ'bir olunur bağcevanlara mahsûs âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin mâliki iken bundan akdem karye-i mezbûrede hâlik olan Zafiri veled-i Yani zimmînin verâseti karye-i mezbûre mütemekkinlerinden zevce-i metrûkesi Simyon nasrâniye ile sulbî kebîr oğlu Hazar Abostol zimmîye ve gâibân sulbiye-i kebîre kızı Evdokya nasrâniyeye ve Mariya nâm sagîreye münhasıra olduğu ba'de't-tahakkuki's-şer'î sagîre-i mersûmenin tesviye-i umûrunu rû'yete ve gâibetân-ı mersûmetânın hisse-i irsiyyelerini ahz u kabz ve hıfz ve hâsıl

olan menâfî'ilerini kendülere îsâl ve teslîme kîbel-i şer' den bâ-hüccet vasî ve kayyım nasb u ta'yîn olunan Hazar mesfûr Abostol zimmînin taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve tahmîn-i sahîh ile takdîm olunan hâlik-i mesfûrun terekisi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ısrîn min-Cemâziyelâhir li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Bel 2, çapa 1, tarak 2, tencere 1, tâbe 1, kantar 2 6.000 akçe	Kebîr ve sagîr laht tahta 2 2.000 akçe
Bir hasır tahta 1 3.000 akçe	Enginar Fidanı 500 [aded] 1.500 akçe

[Cem'an] Yekûn: 12.500 akçe.

Minhâ el-ıhrâcât:

Resm-i kısmet-i âdî 315 akçe	Hüddâmiye ve ihzâriye 165 akçe	Kaydiye-i defter 60 akçe	Harc-ı hüccet-i vasî 720 akçe
---------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------	----------------------------------

Yekûnü'l-ıhrâcât: 1.260 akçe.

Sahhûl-bâkî, meblâğ: 11.240 akçe.

Hissetü'z-zevci'l-mesfûre Simyon nasrâniye 1.405 akçe	Hissetü'l-ibni'l-mesfûr Abostol zimmî 4.916 akçe	Hissetü'l-binti'l-mesfûre Evdokya nasrâniye 2.458 akçe
---	--	--

Hissetü'l-binti'l-mesfûr[e]

Mariya nâm sagîre

2.458 akçe

55 [16a-1]

Özet: Eyüp'te Defterdar Kara Süleyman Çelebi Mahallesi'nde ikamet eden ve kalaycı esnafı ustalarından olan Derviş Mehmed oğlu Musa Beşe'nin vefat etmesi üzerine küçük çocukları Mehmed ve Aişe'nin işlerini görmek ve babalarından kalan borçların ödenmesi için vasi tayin edilen halaları Derviş Mehmed kızı Saime Hatun'un mahkemeye başvurması üzerine borçların ödenmesi için Derviş Mehmed kızı Saime Hatun'a Havâss-ı Refî'a'ya bağlı Hasköy Kasabası'nda Salhhane isimli yerde olan dükkândaki eşyaların yarısını satması için izin verilmesi ve borcun ödenmesine dair, 9 Recebi'l-mürecceb 1212 (M. 28 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Defterdâr Kara Süleyman Çelebî Mahallesi ahâlîsinden ve kalaycı esnâfı ustalarından olub esnâf-ı mezbûrenin mesâlihine meşrût nukûd-ı mevkûfenin mütevellîsi iken düyûn-ı kesîresi olduğı hâlde bundan akdem vefât eden Musa Beşe bin Derviş Mehmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatma Hatun ibnet-i Mehmed ile sulbî sagîr oğlu Mehmed ve sulbiye kızları kebîre Nefise ve sagîre Aişe'ye ba'de'l-inhisâr mesele-i mîrâsları olan otuz iki sehmin dört sehmi zevcesi mezbûre Fatma Hatun'a bâkî on dört sehmi oğlu sagîr-i mezbûr Mehmed'e ve yedişer sehmi kızlar[1] mezbûrtân-ı kebîre Nefise Hatun ile sagîre Aişe'den her birine isâbeti tahakkukundan sonra sagîrân-ı mezbûrânın tesviye-i emirlerini rû'yete ve zuhûr eden düyûn-ı müsbetesini edâya kıbel-i şer'den bâ-hüccet-i şer'îye mansûbe vasîsi olan sagîrân-ı mezbûrânın ammeleri olub zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâ'isetü'l-vesîka Sâime Hatun ibneti'l-mezbûr Derviş Mehmed meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve bast-ı anî'l-merâm edüb Havâss-ı Refî'a kazâsına mûzafe kasaba-i Hasköy'de Salhhâne nâm mahâlde vâki' beyne'l-hiref gedik i'tibâr olunur kalaycılara mahsûs bi'l-cümle âlât-ı lâzime-i ma'lûmenin nısf hisse-i şâyi'ası müteveffâ-yı mezbûrun ile'l-vefât yedinde malı ve mülkü olub ba'de vefâtıhi tashîh-i merkûm üzere işbu vasîleri olduğum sagîrân-ı mezbûrân ile verese-i sâ'iresine mevrûs olmuştu el-hâletü hâzihî müteveffâ-yı

mezbûrun düyûn-ı müsbetesini edâya vâki‘ ve kâfi arûz ve nukûd olmayub müsûğ-ı şer‘iye binâen nısf âlât-ı lâzime-i ma‘lûmeyi dahi âhara bey‘ murâd eylediklerinde sagîrân-ı mezbûrânın hisse-i ma‘lûmeleri dahi kibâr-ı merkûmânın hisseleriyle ma‘an semen-i misilleriyle âhara bey‘ olunub müteveffâ-yı mezbûrun düyûn-ı müsbetesini ba‘de’l-edâ bâkî kalan fazla ile sagîrân-ı mezbûrân infâk ve iksâya olunması haklarında min-küllî’l-vücûh enfa‘ ve evlâ olmağla işbu hâzirûn olan Müslimîn’den sûal olunub ber-minvâl-i muharrer sagîrân-ı mezbûrânın hisseleri verese-i sâ’irenin hisseleriyle ma‘an âhara bey‘e kıbel-i şer‘den bâkî izin verilmek bi’l-vesâye matlûbumdur didikde hakikat-i hâl mukirre-i vasî mezbûre Sâime Hatun’un bâlâda takrîr ve beyân ve şerh ve ıyân eylediği vech üzere idüğü zeyl-i kitâbda muharreru’l-esâmî bi-karz Müslimîn ihbârlarıyla lede’ş-şer‘i’l-enver zâhir ve mütebeyyin olmağla hâkim-i muvakkı‘-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî’i’r-refi‘i’l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi sagîrân-ı mezbûrânın yirmi bir sehm hisse-i şâyi‘alarını semen-i misilleriyle âhara bey‘ ve ba‘de’l-bey‘ semenlerini defter-i kassâm[a] idhâl etmek üzere vasî-i mezbûre Sâime Hatun’a izin verilmeğin mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’t-tâsi min-şehr-i Recebi’l-mürecceb li-sene isnâ aşer ve mi’eteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Mustafa Beşe b. Hamza, Usta Hasan b. Abdullah, Mercanlı Usta Abdullah b. Süleyman, Müteveli Usta Halil b. el-Hâc İbrahim.

56 [16a-2]

Özet: Eyüp’te Düğmeciler Mahallesi’nde ikamet ederken vefat etmiş olan Abdullah kızı Hafize Hatun’na ait 3 Şa‘bani’l-mu‘azzam 1212 (M. 21 Ocak 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi’l-bârî-’de Düğmeciler Mahallesi’nde sâkine iken bundan akdem müteveffîye olan Hafize Hatun ibnet-i Abdullah’ın zevc-i metrûku Halil Ağa ibn-i Halil’den gayrı vâris-i ma‘rûf ve ma‘rûfesi olmayub terekesinin nısfı zevc-i mezbûr Halil ağaya ve nısf-ı âharı cânib-i beytûlmâla â‘id ve râci‘ olmağla medîne-i mezbûrede bu makûle bi’l-verâse ma‘rûf ve ma‘rûfe fevt olanların terekeleri Eyyüb Câmi‘-i Şerîfi Vakfı’na bâ-hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn hâsıl kayd olduğuna binâen vakf-ı müşârun-ileyhâ tarafından beytûlmâl kabzına me’mûr olan es-Seyyid Mustafa Şakir Ağa ibn-i es-Seyyid el-Hâc Abdullah ile zevc-i mezbûr Halil Ağa’nın taleb ve ma‘rifetleri ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve sûk-ı sultânîde ba‘de’l-müzâyede bey‘

olunub bi'l-farîzati's-şer'îye tevzî' ve taksîm olunan müteveffât-i mezbûrenin terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî ale'l-esâmî zikr olunur. Fi'l-yevmi's-sâlis min-Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Çuka yeşil ferâce 1.680 akçe	Alaca anterî 1 1.200 akçe	Şâli anterî 1 840 akçe	Çiçekli hırka 1 960 akçe	Sagîr kedi kürk 600 akçe
Köhne karsak kürk 1 720 akçe	Makreme boğçe 1 180 akçe	Köhne yorgan ma'a çarşeb baş yadığı 1.320 akçe		
Gömlek 2, don 2, Peştamâl, havlu 1.440 akçe		Hırdavât-ı menzil 660 akçe		
Mehr-i mü'eccel der-zimmeti zevc-i mezbûr bâ-ikrâr 3.000 akçe				

Cem'an yekûn-ı eşyâ [ve] mehr: 12.600 akçe.

Minhâ el-ihracât:

Resm-i kısmet 315 akçe	Kaydiye-i defter 120 akçe	Resm-i beytûlmâl nısfı 630 akçe	Dellâliye-i eşyâ 7.240 akçe
İhbâriyye 120 akçe		Yekûnü'l-ihracât [16b] 1.425 akçe	

Sahhe'l-bâkî li't-taksîm, meblâğ: 11.175 akçe.

Hissetü'z-zevci'l-mezbûr Halil Ağa 5.587 akçe	Der-yed-i beytûlmâl-i merkûm 5.587 akçe
--	---

57 [16b-1]

Özet: Eyüp'te Servi Mahallesi'nde tekyede misafir olarak ikamet ederken vefat etmiş olan Abdullah oğlu İsmail Efendi'nin varisi olmadığından terekesinin beytûlmala verilmesinden sonra Câmî'-i Kebîr Vakfı'nın beytûlmalcısı Hacı Abdullah oğlu Mustafa Şakir Ağa'nın isteği üzerine Abdullah kızı Naile Hatun'un terekesine ait 22 Cemaziyelahir 1212 (M. 12 Aralık 1797) tarihli bedel kayıdır. Daha sonra şerh kısmında Galata'ya bağlı Kâsım Paşa Kasabası'nda ikamet eden ve Abdullah oğlu İsmail Efendi'nin eşi olan Halil kızı Hadice Hatun'a Abdullah oğlu İsmail Efendi'nin tereke bedelinden kendisine düşen pay verilmiştir.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Servi Mahallesi'nde tekyede misâfîren sâkin iken bundan akdem vefât eden İsmail Efendi bin Abdullah'ın zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmayub terekesi cânib-i beytûlmâla â'id ve râci' olmağla mahâll-i merkûmda bilâ-vâris ma'rûf ve ma'rûfe fevt olanların beytûlmâlî medîne-i mezbûrede Câmî'-i Kebîr Vakfı'na hâsıl kayd olub veresesî diyâr-ı âharda bulunanların hisse-i irsiyyesinin resmi ba'de'l-ihrâc bâkıyyesi cânib-i vakıfda vereseleri vürûduna değin hıfz olunmak bâ-hatt-ı hûmayûn şurût-ı mer'îyyesinden olduğuna binâen ol makûle tereke kabzına me'mûr olan vakf-ı müşârün-ileyhânın beytûlmâlcısı es-Seyyid Mustafa Şakir Ağa bin es-Seyyid el-Hâc Abdullah'ın taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve sûk-ı sultânîde ba'de'l-müzâyede bey' olunub hâsıl olan esmânı defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ışrîn min-Cemâziyelâhir li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Köhne şâlî cebe 1, anterî 2, gömlek 4 980 akçe		Köhne destâr 1, ma‘a kavuk 1 340 akçe	
Köhne gömlek 1, makreme 1 640 akçe			
Köhne anterî 1, cebe 1 210 akçe	Köhne beyâz anterî ve hırdavât 690 akçe		Köhne çakşır 1, ma‘a seccâde 1 340 akçe
Tahta dolap 1 180 akçe	Devât? 1, çizme çift 1 204 akçe	Nakd-i mevcûd 9.915 akçe	

Cem'an yekûn:

13499

Zevcesi müteveffiye Naile Hatun'dan

+ 13121

Ber-mûceb-i defter hisse-i irsiyyesi

26.620 akçe.

Minhâ el-ihracât:

Harc-ı defter 684 akçe	Kaydiye 120 akçe	Hüddâmiye ve ihzâriye 360 akçe	Resm-i beytûlmâl 2.662 akçe
Dellâliye 360 akçe		İhbâriyye 360 akçe	Techîz ve tekfîn 3.300 akçe

Bundan akdem müteveffıye olan zevcesi mezbûre Naile Hatun'un techîz ve tekfîn mesârifatı 2.640 akçe	Deyn-i mehr-i mü'eccel-i müsbet defter-i kassâm zevce-i müteveffıye-i mezbûre Naile Hatun 3.600 akçe
--	---

Yekûnü'l-ıhrâcât: 14.086 akçe.

Sahhe'l-bâkî, meblâğ: 12.534 akçe. Der-yed-i emîn-i beytûlmâl

İşbu defter bâlâda ismi mezkûr müteveffâ-yı mezbûr İsmail Efendi ibn-i Abdullah'ın zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmayub terekesi cânib-i beytûlmâla â'id ve râci' olmağla bu makûle tereke-i kabza me'mûr olan kezâlik defterde ismi mezkûr emîn-i beytûlmâl es-Seyyid Mustafa Şakir Ağa'nın muvâcehesinde mahrûse-i Galata'ya mûzâfe kasaba-i Kâsım Paşa'da Sivrikoz Mahallesi'nde sâkin işbu hazır-ı bi'l-meclis Hadice bint-i Halil nâm hâtun müteveffâ-yı merkûmun zevce-i menkûha-i metrûkesi olduğunu es-Seyyid Ahmed Efendi ibn-i Mustafa ve diğeri Ahmed Ağa ibn-i Osman nâm kimesneler meclis-i şer'ide bi-tarîki's-şehâde haber vermeleriyle müteveffâ-yı merkûmun ba'de ihrâci'l-mesârifî'l-lâzıme bâkî kalan terekesinin semeni ihrâc olunub zevce-i merkûmeye edâ ve teslîm olunduğu bu mahalle şerh olundu.

Teslîm-i der-yed-i emîn-i merkûm 10.968 akçe	Hissetü'z-zevceti'l-mezbûre Hadice Hatun 1.966 akçe
---	--

58 [16b-2]

Özet: Rumeli'de Alasonya'ya bağılı Boğaz köyünden olan Andriya oğlu Yorgi oğlu Andriya'nın Kudüs'te vefat etmesi üzerine küçük çocuklarının işlerini görmek ve eşi Yorgi kızı Necibe'nin, Andriya'ya ait olan kira ücretini alabilmesi için Andilya oğlu Kosta'nın vasi ve kayyım tayin edilmesine dair, 5 Şa'bani'l-mu'azzam 1212 (M. 23 Ocak 1798) tarihli hüccet.

Vilâyet-i Rûmili'de Alasonya kazâsına tâbi' Boğaz karyesi ahâlisinden olub bundan akdem tarîk-i Kuds-i şerîf'de hâlik olan dîvârcı Andriya veled-i Yorgi veled-i Andriya zimmînin verâseti karye-i merkûmede mütemekkiye zevce-i metrûkesi Necîbe bint-i Yorgi nasrâniye ile sulbî oğulları Torhari ve Dimo ve Yorgi ve sulbiye kızı Ağni nâm sagîre ba'de'l-inhisâr sığâr-ı mersûmûnun tesviye-i emirlerini [17a] rû'yet ve anaları gâibûn-ı mesfûrenin zevc-i hâlik-i mesfûrda müntakil zimem-i nâsda olan hukûkunu ahz u kabza ve Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbi' Avasya nâm karyede vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd Karakaş Hanı dimekle ma'rûf bir bâb handan hâlik-i mesfûrun mâlik[i] olub vereselerine mevrûs olan nısf hisse-i şâyî'asını zabt ve tasarruf [ve] âhara icâr ve hâsıl olan ücretini ahz u kabza kendülere îsâl ve teslîm kıbel-i şer' den bir vasî ve kayyım nasbı lâbüd ve mühim olmağla Nasârâ beyninde emânet ile ma'rûf ve sıyânet ile mevsûf ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeğe kâdir idüğü zeyl-i kitâbda muharreru'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla zâhir ve müte'ayyin olan işbu bâ'isü's-sifr dîvârcı Kosta veled-i Andilya zimmîyi hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refi'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi ber-vech-i muharrer vasî ve kayyım nasb u ta'yîn buyurduklarında ol dahi vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min-Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ser-muhzır Halil Çelebî, Ahmed Efendi b. Yusuf, Hâfız İbrahim Efendi b. Hasan, es-Seyyid Hâfız Mustafa Efendi b. el-Hâc Hasan.

Dîvârcı Tanaş veled-i Andilya ve diğer dîvârcı Andriya veled-i Lazar.

59 [17a-1]

Özet: Edirne ahalisinden olup İstanbul'da Cigalazade Sarayı yakınında Cezeri Kasım Paşa Mahallesi'nde ikamet eden Hasan oğlu Mehmed oğlu Hacı Abdi Ağa'nın vefat etmesi üzerine İsmail kızı Aişe'nin, Hasan oğlu Mehmed oğlu Hacı Abdi Ağa'nın vârisi olduğunu ispatlamasına dair hüccet.

Fi'l-asl mahrûse-i Edirne ahâlîsinden olup mahmiye-i İstanbul'da Cigalazâde Sarayı kurbünde vâki' Cezeri Kâsım Paşa Mahallesi'nde sâkin olub rikâb-ı hümâyûn Solakbaşılığından mütekâ'id iken bundan akdem vefât eden el-Hâc Abdi Ağa bin Mehmed

bin Hasan'ın min-cihet-i zî-rahm li-ebeveyn er karındaşı kızı ve hasran vârisi olduğunu iddi'â eden işbu bâ'isetü'l-vesîka zâtı mu'arrefe Aîşe bint-i İsmail nâm hatûn meclis-i şer'î-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûrun li-eb ammisi kızının oğlu olub verese olmak zu'muyla terekesine vâzı'u'l-yed mütehakkık olan sadrîâzam çukadârlarından Şehrî Mehmed Ağa bin el-Hâc Mustafa nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Abdülfettah Ağa benim babam İsmail ile li-ebeveyn karındaşlar olub babaları ismi Mehmed ve dedeleri ismi Hasan ve vâlideleri ismi Hadice bint-i Abdullah ve maskat-ı re'sleri mârru'z-zikr mahrûse-i Edirne olmağla müteveffâ-yı mezbûrun verâseti cihet-i mezbûreden ancak bana münhasıra ve benden gayrı vâris ve vârisesi ve terekesine müstehakk-ı âharı olmamağla merkûm Mehmed Ağa müteveffâ-yı mezbûrun defter-i kassâm terekesinden bi-gayrı hakk vâzı'u'l-yed olduğu meblâğ-ı ma'lûmede keff-i yed ve bana teslîme tenbîh olunmak bi'l-verâse matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ ve's-suâl ol dahi ber-vech-i muharrer müteveffâ-yı mezbûrun terekesine vâzı'u'l-yedini ikrâr lâkin müdde'îye-i mezbûre Aîşe Hatun'un ber-minvâl-i muharrer verâseti (...) ba'de'l-inkâr müdde'îye-i mezbûre Aîşe Hatun'dan ber-vech-i muharrer müdde'âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda udûl-ı ahrâr-ı hâl-i Müslimîn'den olub li-ecli-ş şehâde meclis-i şer'e hâzırân olan Osman Ağa bin Hasan ve el-Hâc Mustafa Ağa bin Hüseyin nâm kimesneler istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka işbu müdde'îye-i mezbûre Aîşe Hatun'un babası müteveffâ-yı mezbûr İsmail müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Abdülfettah Ağa ile li-ebeveyn karındaşlar olub babaları ismi Mahmud ve dedeleri ismi Hasan ve vâlideleri ismi Hadice bint-i Abdullah ve ıskât-ı re'sleri mârru'z-zikr mahrûse-i Edirne olmağla müteveffâ-yı mezbûrun verâseti min-cihet-i zî-rahm işbu müdde'îye-i mezbûre Aîşe Hatun'a münhasıra olub andan gayrı vâris ve vârisesi ve terekesine müstehakk-ı âharı olduğu ma'lûmumuz olmamağla biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü herbiri edâ-yı şehâdet-i şer'îye ettiklerinde şerâiti'l-kabûl mûcibiyle müdde'îye-i mezbûre Aîşe Hatun'un ber-vech-i tahrîr ba'de'l-hükm ve't-tenbîh mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Hademe-i mahkeme.

Sipâhizâde Mehmed b. Emîn, Hâfız Mustafa Efendi b. Mehmed, Ahmed Efendi b. Yusuf, İbrahim Efendi b. Hasan.

60 [17b-1]

Özet: Havass-ı Refi‘a’ya bağlı Yahûd Bergos Köyü’nde Kiremdi Han’da ikamet ederken vefat etmiş olan Hırsto oğlu Kostandi oğlu Kiremitçi Estemat’a ait 8 Rebi‘i’l-evvel 1212 (M. 31 Ağustos 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Havâss-ı Refi‘a kazâsına tâbi‘ Yahûd Bergos karyesinde Kiremid Han’da mütemekkin iken bundan akdem düyûn-ı terekesinden ezyed olduğu hâlde hâlik olan Kiremitçi Estemat veled-i Kostandi veled-i Hırsto zimmînin zâhirde vâris-i ma‘rûf ve düyûn-i kesîresi olmamak zu‘muyla ol makûle tereke kabzına me‘mûr olan Vidos kalem subaşı Behram Ağa bin Abdullah tereke-i hâlik-i mesfûru bi’l-emâne ba‘de’l-kabz hâlik-i mesfûrun verâseti Çekmece-i kebîr nâhiyesinde mütemekkiye zevcesi Mariya nasrâniye ile sulbî sagîre kızı Katya’ya münhasıra olduğu emîn-i merkûm muvâcehesinde ihbâr olduğuna binâen emîn-i merkûm tereke-i hâlik-i mesfûrun keff-i yed edüb gâibetân-ı mersûmetânın tesviye-i emirlerini rû’yete ve hâlik-i mesfûrun tereke-i kâsirasını bi-tarîki’l-fermâ dâyinlerini edâya emîn-i merkûm ve sâ‘ir sıkât-ı sahîhatü’l-kelimâtın ma‘rifetleriyle kibel-i şer‘den vasî ve kayyım nasb u ta‘yîn olunan Yamandi veled-i Abostol zimmînin taleb ve ma‘rifetiyle tahrîr ve fûrûht olunub ba‘de vasî-i mersûm muvâcehesinde zikr-i âti erbâb-ı garîm hâlik-i mesfûr zimmetinde olan alacak haklarını her biri vech-i şer‘î üzere ba‘de’l-isbât ve tahlîfi’ş-şer‘î mûcibiyle beyne’l-guremâ tevzî‘ ve taksîm olunan hâlik-i mesfûrun terekesi defteridir ki ber-vech-i âti zikr olunur. Tahrîran fi’l-yevmi’s-sâmin min-Rebî‘i’l-evvel li-sene isnâ aşer ve mi’eteyn ve elf.

Kiremit 12.480 akçe	Tuğla 960 akçe	Çapa 2, kalıb 2 600 akçe	Bârgir re’s 2.400 akçe
------------------------	-------------------	-----------------------------	---------------------------

Lâşesini hafra ilkāya eyledikleri masrûf 1.800 akçe	Harc-ı defter 411 akçe	Resm-i beytûlmâl 1.644 akçe
Ücret-i bârgir 360 akçe	Kaydiye-i defter 120 akçe	

Cem'an yekûn: 16.440 akçe.

Yekûnü'l-ihracât: 4.335 akçe.

Sahhe'l-bâkî: 12.105 akçe.

Deyn-i müsbet-i Vidos ustası Mehmed Ağa bin Salih ve bâ-tahlîf Meblâğ: 6.000 akçe Mine'l-fermâ: 1.729 akçe	Deyn-i müsbet-i Süleyman Ağa bin Mahmud ve bâ-tahlîf Meblâğ: 36.000 akçe Mine'l-fermâ: 10.374 akçe
---	---

61 [17b-2]

Özet: Eyüp'te Defterdar Bıçakcı Ferhad Mahallesi'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Nasuh oğlu Ebubekir Ağa'ya ait 7 Şa'bani'l-mu'azzam 1212 (M. 25 Ocak 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Bıçakcı Ferhâd Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Ebubekir Ağa ibn-i Nasuh'un verâseti zevce-i metrûkeleri Hanım bint-i Abdullah ve Zenciye Aîşe bint-i Abdullah nâm hatunlardan gayrı zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmayub terekesinin rub'u zevceleri mezbûretâna ve bâkî selâse-i erbâ'ı cânib-i beytûlmâla â'id ve râci' olmak zu'muyla medîne-

i mezbûreden bi'l-verâse ma'rûf ve ma'rûfe fevt olanların terekeleri ve vereseleri diyâr-ı âharda bulunanların hisse-i irsiyyelerinin rûsûmâtını Eyyüb Câmi'-i Şerîfi Vakfı'na bâ-hatt-ı hûmayûn-ı şevket-makrûn hâsıl kayd olunduğuna binâen vakf-ı müşârûn-ileyh beytûlmâlcısı olub beytûlmâl kabzına me'mûr olan es-Seyyid Mustafa Şakir Ağa ibn-i el-Hâc Abdullah tereke-i müteveffâ-i mezbûru bi'l-emâne ba'de'l-kabz müteveffâ-yı mezbûrun düyûn-i kesîresi olub verâseti li-ebeveyn er karındaşı oğlu Mehmed Ağa ibn-i Hasan nâm kimesneye münhasıra olduğu emîn-i merkûm muvâcehesinde ba'de's-sübût-ı şer'îye emîn-i merkûm tereke-i merkûmdan rızâsıyla keff-i yed eylediğinden sonra tereke-i mezbûreyi kabz ve düyûn-ı müsbetesini edâya kibel-i şer'den vasî nasb u ta'yîn olunan merkûm Mahmud Ağa ve zevcetân-ı mezbûretân ile erbâb-ı garîmin taleb-i ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve fûrûht olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî ale'l-esâmî zikr olunur. Fi'l-yevmi's-sâbi' min-Şa'bânî'l-mu'azzam li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Köhne zıbun 3, don 1, kuşak 1 130 akçe		Köhne seccâde 1, ma‘a kavuk 1, ma‘a destâr 1 90 akçe	
Köhne yasdık 5 340 akçe			
Köhne yorgan 1 120 akçe	Def‘a köhne yorgan 430 akçe	Minder ma‘a yasdık 1 260 akçe	Köhne döşek 1 [18a] 700 akçe
Köhne halı 1 410 akçe	Bir mikdâr orak 120 akçe	Tahta anbar 1, ma‘a hırdavât 220 akçe	Mevcûd-i nakd 1.998 akçe

Cem'an yekûn:

4.818 akçe. (...)

Minhâ el-ihracât:

Techîz ve tekfîn 2.100 akçe	Harc-ı defter 120 akçe	Kaydiye 30 akçe	Resm-i beytûlmâl nısf 360 akçe	Dellâliyye 90 akçe
İhbariyye 90 akçe			Mesârif-i lâzıme 75 akçe	
Deyn-i mehr-i mü'eccel zevce-i mezbûre Hanım Hatun bâ-ikrâr verese 1.200 akçe			Deyn-i mehr-i misil zevce-i mezbûre Zenciye Aîşe Hatun bâ-ikrâr verese 600 akçe	

Yekûnü'l- ihracât: 4.665 akçe.

Sahhe'l-bâkî, meblâğ: 153 akçe.

Hisse-i zevce-i mezbûre Hanım Hatun 20 akçe	Hisse-i zevce-i mezbûre Zenciye Aîşe Hatun 20 akçe	Hissetü'l-ibni'l-ah-ı mezbûr Mahmud Ağa 113 akçe
---	--	--

62 [18a-1]

Özet: Rumeli'de Kızılağaç Yenicesi'ne bağlı Türkmenler köyünden olup Havass-ı Refi'aya bağlı Akpınar Köyü'nde ikamet eden Mehmed oğlu Yusuf oğlu Deveci Derviş Ali Beşe'nin vefat etmesi üzerine Veliyüddin oğlu İsmail'in, Deveci Derviş Ali Beşe'nin varisi olduğunu ispatlamasına dair, 5 Şa'bani'l-mu'azzam 1212 (M. 23 Ocak 1798) tarihli hüccet.

Fi'l-asl vilâyet-i Rûmili'de Kızılağaç Yenicesi kazâsına tâbi' Türkmenler nâm karye ahâlisinden Dergâh-ı Âlî yeniçerileri ortalarından beşinci bölük neferâtından olub Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbi' Akpınar karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Deveci Derviş Ali Beşe bin Yusuf bin Mehmed Çelebî'nin usûbet-i nesebiyye cihetinden li-ebeveyn er karındaşı oğlu ve hasran vârisi olduğunu iddi'â eden işbu bâ'isü'l-kitâb İsmail bin Veliyüddîn nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde müteveffâ-yı mezbûrun zâhirde zevce-i menkûha-i metrûkesi Aîşe Hatun ibnet-i Hüseyin'den gayrı vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmayub terekesinin selâse-i erbâ'ı cânib-i beytûlmâla â'id ve râci' olmak zu'muyla terekesine bi'l-emâne vaz'-ı yedi mütehakkık olan orta-i mezkûr mütevellîsi Mahmud Ağa bin Hasan nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb müteveffâ-yı mezbûr Deveci Derviş Ali Beşe bin Yusuf bin Mehmed Çelebî benim babam müteveffî Veliyüddîn ile li-ebeveyn karındaşlar olub babaları ismi Yusuf ile dedeleri ismi Mehmed Çelebî ve vâlideleri ismi Havva ibnet-i Abdullah ve maskat-ı re'sleri mârru'z-zikr Türkmenler karyesi olmağla müteveffâ-yı mezbûrun verâseti ber-vech-i muharrer usûbet-i nesebiyye cihetinden ancak bana münhasıra ve bundan gayrı vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi ve terekesine müstehakk-ı âharı olmamağla müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden olub ba'de ihrâci'l-mesârif-i lâzıme emîn-i merkûmun makbûzu olan meblâğ-ı ma'lûme ile mevrûsumuz yedinde rehn olan bir aded tüfengden keff-i yed ve bâki teslîme tenbîh olunmak bi'l-verâse matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ ve's-suâl ol dahi ber-vech-i muharrer müteveffâ-yı mezbûrun ber-mûceb-i defter-i kassâm terekesine vaz'-ı yedini ikrâr lâkin müdde'î-i mezbûrun ber-vech-i muharrer müdde'âsını külliyyen ba'de'l-inkâr müdde'î-i mezbûr İsmail'den ber-vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyine taleb olundukda udûl-ı ahrâr-ı rical-i müslimîn'den olub li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olan Mehmed Beşe bin İsmail ve Sinan Beşe bin Mehmed nâm kimesneler istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka işbu müdde'î-i mezbûr İsmail'in babası müteveffî Veliyüddîn ile müteveffâ-yı merkûm Deveci Derviş Ali Beşe li-ebeveyn karındaşlar olub babaları ismi Yusuf ile dedeleri ismi Mehmed Çelebî ve vâlideleri ismi Havva ibnet-i Abdullah ve maskat-ı re'sleri mârru'z-zikr Türkmenler karyesi olmağla müteveffâ-yı mezbûrun verâseti usûbet-i nesebiyye cihetinden mezbûr İsmail'e münhasıra olub andan gayrı vâris ve vârisesi ve terekesine müstehakk-ı âharı olduğu ma'lûmumuz olmamağla biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü herbiri edâ-yı şehâdet-i şer'îye ettiklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mûcebiyle müdde'î-i mezbûrun verâsetine ba'de'l-hükm ve't-tenbîh müdde'î-i merkûm İsmail meclis-i şer'-i hatîrde emîn-i merkûm mahzarında bi'l-verâse i'ade-i kelâm edüb mûrisim müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden olub ber-mûceb-i defter-i

kassâm emîn-i merkûmun makbûzu olan [18b] meblâğ¹²¹-ı ma‘lûme ile zıkr olunan tûfengi emîn-i merkûm bana def‘ ve teslîm eylediğinde ben dahi yedinden bi’t-tamam ve’l-kemâl ahz u kabz edüb husûs-ı mezbûre müte‘allika da‘vâdan emîn-i merkûmun zimmetini ibrâ-i âmm ile ibrâ ve ıskât eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer ibrâ-i mezbûreyi kabûl eyledi didikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-hâmis min-Şa‘bâni’l-mu‘azzam li-sene isnâ aşer ve mi’eteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: el-Hâc Mahmud b. Hüseyin, Ali Ağa b. Ahmed, es-Seyyid Hüseyin b. Osman, es-Seyyid Mustafa Efendi b. el-Hâc Hasan, Ahmed Efendi b. Yusuf.

63 [18b-1]

Özet: Havass-ı Refi‘a’ya bağlı Akpınar Köyü’nde ikamet ederken vefat etmiş olan Yusuf oğlu Deveci Derviş Ali Beşe’ye ait 9 Cemâziyelahir 1212 (M. 29 Kasım 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Dergâh-ı Âlî yeniçerileri ortalarından beşinci bölüm neferâtından olup Havâss-ı Refi‘a kazâsına tâbi‘ Akpınar karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Deveci Derviş Ali Beşe bin Yusuf’un zâhirde zevce-i menkûha-i metrûkesi Aişe Hatun ibnet-i Hüseyin’den gayrı vâris-i ma‘rûf ve ma‘rûfesi olmayub terekesinin rub‘u zevcesi mezbûre Aişe Hatun’a ve selâse-i erbâ‘ı cânib-i beytûlmâla â‘id ve râci‘ olmağla neferât-ı mezkûrdan olup bu makûle bilâ-vâris ma‘rûf ve ma‘rûfesi fevt olanların terekelerinin beytûlmâlî orta-i mezkûr tarafından ahz u kabz olunmak bâ-emr-i âlî şurût-ı mer‘iyyesinden olduğuna binâen orta-i mezkûrun mütevellisi olup beytûlmâl kabzına me‘mûr olan Mahmud Ağa bin Hasan ile zevce-i mezbûre Aişe Hatun’un taleb ve ma‘rifetleri ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve fûrûht olunan müteveffâ-i mezbûrun terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zıkr olunur. Fi’l-yevmi’t-tâsi‘ ve’l-ısrîn min-Cemâziyelâhir li-sene isnâ aşer ve mi’eteyn ve elf.

Selanik-kârî pabuş 1.320 akçe	Bor kebesi 1 2.073 akçe	Fes ma‘a külâh 60 akçe
----------------------------------	----------------------------	---------------------------

¹²¹ Kâtip burada sehven iki kez “meblâğ” yazmıştır.

Köhne şâlvar 1, nimten 1, don 1, gömlek 2, uçkur 1 10.599 akçe		Bârgir re's 1 3.000 akçe
Def'a bârgir re's 3.000 akçe	Yekûn semen-i eşya ve bârgir re's 10.599 akçe	
Müteveffâ-yı mezbûrun zimem-i nâsda alacağı olub ba'de'l-vefât tahsil olunan hukûk-ı ismi vasîleriyle beyân olunur Der-zimmet-i Hakkı Mehmed Ağa sâkin-i Yeni Köy 40.800 akçe		
Der-zimmet-i dîvârcı Oğlu Ahmed Ağa 3.600 akçe	Der-zimmet-i Kel Osman Beşe 6.000 akçe	
Der-zimmet-i Hasan Beşe sâkin-i Kara Ahmedli 2.400 akçe	Der-zimmet-i Panayot zimmî mütemekkin-i Yeni Köy 13.200 akçe	Der-zimmet-i Deli İvan zimmî mütemekkin-i Yeni Köy 2.700 akçe
Der-zimmet-i Çolak oğlu Andriya zimmî der-mütemekkin karye-i Arnabud 10.800 akçe		

Cem'an yekûn: 90.099 akçe.

Techîz ve tekfîn (...) 6.776 akçe	Zevce-i mezbûre Aişe Hatun'un mehr-i misli olduğu bâ ihbâr ve bâ-tahlîf 7.200 akçe
---	--

Harc-ı Defter 2.252 akçe	Kaydiye 300 akçe	Dellâliye 211 akçe
Emîn-i merkûmun birkaç def'a karye-i mezbûreye irsâl olunan adamların mesâriflerine ve zimmem-i nâsda olan hukûkunu tahsîl için Harc-ı i'âmât ve ücret-i mübâşiriye 7.920 akçe		

Yekûnü'l-ihracât: 24.659 akçe.

Sahhe'l-bâkî, meblâğ: 65.440 akçe.

(..)

490.804 akçe.

Hissetü'z-zevceti'l-mezbûre Aişe Hatun 12.360 akçe	409 İsm-i emîn ve ihbâriyye - 057 Der-yed-i emîn-i merkûm 352 akçe [19a]
--	--

Müteveffâ-yı merkûmun Kilyos kalesi neferâtından Korucu Abdullah Beşe zimmetinde cihet-i deyn-i şer'iden yirmi gurus alacak hakkı olup meblâğ-ı merkûm henüz tahsîl olmamağla mukâbelesinde rehn-i makbûzu olan bir tûfengini emîn-i mezbûr bi'l-emâne kabz eyledim deyü ikrâr ve i'tirâf eylediği işbu mahalle şerh verildi.

Müteveffâ-yı mezbûr Derviş Ali Beşe bin Yusuf bin Mehmed Çelebî'nin usûbet-i nesebiyye cihetinden li-ebeveyn er karındaşı oğlu olduğunu iddi'â eden İsmail bin Veliyüddîn nâm kimesne emîn-i merkûm mahzarında ber-vech-i muharrer verâseti vech-i şer'î üzere ba'de'l-isâbet ve'l-hükm bâlâ-yı defterde mezkûr sahhe'l-bâkî üç yüz elli iki gurus ile bir aded tûfengi emîn-i merkûm yedinden tamâmen ahz u kabz edüb tereke müteveffâ-yı merkûmdan emîn-i mezbûrun yed ve zimmetini berî olduğunu meclis-i şer'le ikrâr ve i'tirâf eylediği işbu mahalle şerh verildi. Fî 5 Şa'bânî'l-mu'azzam sene 1212.

64 [19a-1]

Özet: Hasköy Kasabası Yeni Mahalle’de ikamet eden Manok oğlu Agop’un veraseti varisler arasında taksim edildikten sonra eşi Avadik kızı Rosi mahkemeye başvurup, Elmas’ın oğlunun Manok oğlu Agop’un sağlığında borç aldığını borcun bir kısmını vefatından önce ödediğini ancak hala borcu olduğunu ve kalan borcu Elmas’tan talep etmesine dair, 13 Şa‘bânî’l-mu‘azzam 1212 (M. 31 Ocak 1798) tarihli hüccet.

Havâss-ı Refî‘a kazâsına mûzafe kasaba-i Hasköy’de Yeni mahalle mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan sarraf Agop veled-i Manok zimminin verâseti zevce-i metrûke[sî] Rosi bint-i Avadik nasrâniye ile anası Elmas bint-i Abraham nasrâniyeye ve sulbî oğulları [Kîr]kor ve Matos ve Manok nâm sığâra inhisârı ve mesele-i mîrâsları olan yetmiş iki sehmin dokuz sehmi zevce-i mersûmeye ve on iki sehmi anası mesfûreye ve on yedişer sehmi sığâr-ı mersûmundan her birine isâbeti ba‘de’t-tahakkukî’ş-şer‘î kendi nefsiden asîl ve sığâr-ı mersûmûnun bâ-hüccet-i şer‘iye mansûbe vasîleri olan işbu bâ‘isü’s-sıfır şahsı mu‘arrefe zevce-i mersûme Rosi nasrâniye meclis-i şer-i şerîf-i enverde kezâlik şahsı mu‘arrefe mersûme Elmas nasrâniye muvâcehesinde bi’l-asâle ve bi’l-vesâye üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm edüb mersûme Elmas nasrâniye oğlu zevcim mûrisimiz hâlik-i mesfûrun sağlığında helâkinden on dört mâh mukaddem bâ-temessûk yedinden istikrâz ve kabz eylediği iki bin yedi yüz guruş alacak hakkının iki yüz guruşunu hâlik-i mesfûrun sağlığında yedinden ba‘de’l-ahz mâ‘adâ iki bin beş yüz guruş alacak hakkı zimmetinde kalub kable’l-edâ ve’l-îfâ hâlik olub meblâğ-ı merkûm bize mevrûs olmağla meblâğ-ı merkûmdan ber-tashîh-i mezbûr bâkî ve vasîleri olduğum sığâr-ı mersûmûna isâbet eden cem‘an iki bin seksen yedi guruş kırk akçeyi mersûm Elmas nasrâniyeden bi’l-asâle ve bi’l-vesâye talep ederim deyû ba‘de-d da‘vâ ve’l-istintâk ol dahi ber-vech-i muharrer cihet-i merkûmeden oğlu hâlik-i mesfûra ol mikdâr guruş deyni olduğunu bi-tav‘ihâ ikrâr ve i’tirâf itmeğin mücebiyle meblâğ-ı merkûm iki bin seksen yedi guruş kırk akçeyi müdde‘î-i vasî mersûme Rosi nasrâniyeye edâ ve teslîmi mersûme Elmas nasrâniye[ye] ilzâm olunmağın mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâlis aşer min-Şa‘bânî’l-mu‘azzam li-sene isnâ aşer ve mi’eteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Ahmed Râtib Efendi b. Yusuf, Hâfız İbrahim Efendi b. Hasan, Hâfız İbrahim Lebîb Efendi b. Hasan, es-Seyyid Mustafa Efendi b. el-Hâc Hasan.

Sarraff Serkiz veled-i Agop, Milos veled-i Anbarsom.

65 [19a-2]

Özet: Hasköy Kasabası Yeni Mahalle’de ikamet eden Manok oğlu Agop’un vefat etmesi üzerine oğulları Kirkor ve Matos ve Manok’un işlerini görmekiçin anneleri Avadik kızı Rosi’nin vasi tayin edilmesine dair, 5 Şa’bani’l-mu’azzam 1212 (M. 23 Ocak 1798) tarihli hüccet.

Havâss-ı Refî’a kazâsına mûzafe kasaba-i Hasköy’de Yeni mahalle mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan sarraf Agop veled-i Manok zimmînin sulbî oğulları Kirkor ve Matos ve Manok nâm sığârın tesviye-i emirlerini rü’yete ve babaları hâlik-i mersûmdan müntakıl mâl-ı mevrûslarını ahz u kabz ve hıfza bir vasî nasbı lâbüd ve mühim olmağla emânet ile ma’rûf ve sıyânet ile mevsûfe ve vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir olduğunu zeyl-i kitâbda muharreru’l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla zâhir ve nümâyân olan sığâr-ı mersûmun anaları işbu hâmiletü’s-sifr Rosi bint-i Avadik nasrâniyeyi hâkim-i muvakkı’-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî’i’r-refî’i’l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi ber-vech-i muharrer vasî nasb u ta’yîn buyurduklarında ol dahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya ta’ahhüd ve iltizâm itmeğîn mâ-hüve’l-vâki’ bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-hâmis min-Şa’bâni’l-mu’azzam li-sene isnâ aşer ve mi’eteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Turşucuzâde es-Seyyid Mehmed Emîn Efendi, Ahmed Efendi b. Yusuf, es-Seyyid Mustafa Efendi b. el-Hâc Hasan.

Sarraff Serkiz veled-i Agop, Tütüncü Filyos veled-i Anbarsom.

66 [19b-1]

Özet: Hasköy Kasabası Yeni Mahalle’de ikamet eden Manok oğlu Agop’un vefat etmesi üzerine eşi Avadik kızı Rosi’nin vefat eden Manok oğlu Agop’un sağlığında kendisinden borç aldığıının ispatlaması ve borcun terekeden ödenmesine dair, 2 Şa’bani’l-mu’azzam 1212 (M. 20 Ocak 1798) tarihli hüccet.

Havâss-ı Refî'a kazâsına mûzâfe kasaba-i Hasköy'de Yeni mahalle mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan sarraf Agop veled-i Manok zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Rosi bint-i Avadik nasrâniye ile anası Elmas bint-i Abraham nasrâniyeye ve sulbî oğulları Kirkor ve Matos ve Manok nâm sığâra inhisârı ba'de't-tahakkukı's-şer'î işbu hâmiletü's-sifr şahsı mu'arrefe mersûme Rosi nasrâniye meclis-i şer'-i şerîf-i enverde sığâr-ı mersûmûnun li-ecli tashîhan li's-sakk kîbel-i şer'den mansûbe vasîsi Avadik veled-i Artini zimmî muvâcehesinde kezâlik şahsı mu'arrefe mersûme Elmas nasrâniye hâzır olduğu hâlde takrîr-i da'vâ ve tasvîr-i müdde'â edüb bin iki yüz on bir senesi 5 Muharremü'l-harâmı gurresinde zevcim hâlik-i mersûm sağlığında yedimden iktirâz ve kabz eylediği bin gurus zimmetinde vacibü'l-edâ bakî deyni olub hatt-ı târîh-i merkûmda hâlik-i mersûm ber-vech-i muharrer ikrâr ve işhâd birle hatt ve hatmini hâvî yedime bir kıt'a temessük i'tâ ettikten sonra meblâğ-ı merkûmu kable'l-edâ ve'l-ifâ zevcim mersûm hâlik olmağla meblâğ-ı mezbûr bin gurus tereke-i vâfiyesinden aliverilmek matlûbumdur deyü ba'de'd-dava ve'l-inkâr müdde'îye-i mersûmeden ber-vech-i muharrer müdde'âsını mübeyyin beyine taleb olundukda beyinlerinde mu'temed ve makbûlü's-şehâde eddikleri ihbâr olunan sarraf Serkiz veled-i Agop ve Tütüncü Filyos veled-i Anbarsom zimmîler li-ecli-ş şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub isre'l-istişhâd fi'l-hakîka hâlik-i mesfûr sarraf Agop veled-i Manok zimmî sağlığında ve kemâl-i akl u sıhhatinde helâkinden on dokuz mâh mukaddem zevcesi işbu müdde'îye-i mesfûre Rosi nasrâniye cihet-i karz-ı şer'î den bin gurus deyni olduğunu bizim huzûrumuzda kirâren ve mirâren ikrâr ve bizi işhâd itmekle ber-vech-i muharrer biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü herbiri müttefiku'l-lafz ve'l-ma'nâ edâ-yı şehâdet-i şer'îye ettiklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın gıbbe't-tahlîfi's-şer'î mücebiyle meblâğ-ı merkûm bin gurusu hâlik-i mersûmun tereke-i vâfiyesinden müdde'îye-i mersûme Rosi nasrâniye edâ ve teslîm içün vasî-i mersûm Avadik zimmîye ba'de'l-hükm ve't-tenbîh mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî aşer min-Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Şâhid-i sâbık.

67 [19b-2]

Özet: Hasköy Kasabası Yeni Mahalle’de ikamet ederken vefat etmiş olan Manok oğlu Agop’a ait 17 Recebi’l-ferd 1212 (M. 5 Ocak 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Havâss-ı Refi’a kazâsına mûzaf kasaba-i Hasköy’de Yeni mahalle mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan sarraf Agop veled-i Manok zimminin verâseti zevce-i metrûkesi Rosi bint-i Avadik nasrâniye ile sulbî sagîr oğulları Kirkor ve Matos ve Manok nâm sığara ve vâlidesi Elmas bint-i Abraham nasrâniyeye inhisârı ba’det-tahakkukı’s-şer’î sığâr-i mersûmûnun tesviye-i emirlerini bâ-hüccet-i şer’i vasî-i mansûbeleri olan mesfûre Rosi nasrâniye ve vâlidesi mersûme Elmas nasrâniyenin taleb ve ma’rifetleriyle tahrîr ve takdîm olunan hâlik-i mesfûrun terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi’l-yevmi’s-sâbi aşer min-Recebi’l-ferd li-sene isnâ aşer ve mi’eteyn ve elf.

Köhne bogasi anterî 2 720 akçe	Müsta’mel sansar kafası kürk 1 1.440 akçe	Kuşak 1 720 akçe
Müsta’mel çuka biniş 1 1.200 akçe	Çuka çakşır 1 360 akçe	Çuka cebe 1 1.200 akçe
Bez gömlek 2, ma’a serâvîl 1.200 akçe	Bütün? cebe kürk 1.800 akçe	Kalbak 1, boğçe 1 120 akçe
Müsta’mel alaca anterî 1 ve yelek 1 840 akçe	Yük memlû beledî yasdık 7 ve şayak yasdık, minder ve İzîlâdi mak’ad 3 4.200 akçe	
Kebîr müsta’mel kilim 1 3.600 akçe	Çit müsta’mel mak’ad 3 1.800 akçe	

Yük memlû sagır minder 2 240 akçe	Kıtık memlû çift yasdık 7, çift mak'ad sagır minder 3 6.000 akçe [20a]		
Kıtık memlû kadife yasdık 1, minder 2, köşe yasdığı 3, şilte, cam bardak, kapu perdesi Selanik keçesi, sagır minder 1, çift (...), mak'ad hasır 2 15.000 akçe			
Beledî döşek 1, şilte 1 1.800 akçe		Müsta'mel sagır ve kebîr yorgan 11 6.600 akçe	
Yük memlû baş yasdığı 4, şilte 5 4.800 akçe		İzlâdi mak'ad 3 1.200 akçe	Köhne parça kilim 600 akçe
Tennûr takımı 1.200 akçe	Evânî-i nühâsiye kıyye fi 60 9.000 akçe	Müsta'mel servi sandık 1 600 akçe	Tahta sagır sandık ve sagır çekmece ve hırdavât 720 akçe
Hâlik-i mesfûrun anası mersûme Elmas nasrâniye zimmetinde cihet-i karzdan bâ-temessük alacak hakkı olmağla ikrâr ile idhâl-i defter olunan meblâğ 300.000 akçe			

Cem'an yekûn: 368.160 akçe.

Hâlik-i mesfûrun lâşesini zîr-i hâke ilkâ-i masrûfları 12.600 akçe	Deyn-i müsbet li'z-zevceti'l-mersûme Rosi nasrâniye ve bâ-tahlîf 120.000 akçe	Resm-i kısmet 9.204 akçe
--	---	-----------------------------

Kaydiye-i defter 600 akçe	Harc-ı hüccet-i vesâyet 1.800 akçe	Hâlik-i mersûmun zimem-i nâsda olan hukûkunu tahsîl içün üç kıt'a ve hidmet-i mübâşiriye ve sâ'ir mesârif-i lâzîme 3.192 akçe
------------------------------	---------------------------------------	---

Yekûnü'l-ihracât: 147.396 akçe.

Sahhe'l-bâkî, meblâğ: 220.764 akçe.

Hissetü'z-zevceti'l-mersûme 27.595 akçe	Hissetü'l-ümî'l-mesfûre 36.794 akçe	Hissetü'l-ibni'l-mersûm sagîr Kırkor 52.125 akçe
Hissetü'l-ibni'l-mersûm sagîr Matos 52.135 akçe	Hissetü'l-ibni'l-mersûm sagîr Manok 52.125 akçe	

68 [20a-1]

Özet: Ahıska ahalisinden olup Eyüp'te Servi Mahallesi'nde misafir olarak ikamet eden Abdurrahman oğlu Hacı İsmail Efendi'nin vefat etmesi üzerine Mehmed Efendi'nin Hacı İsmail Efendi'nin varisi olduğunu ispatlamasına dair, 5 Şa'bani'l-mu'azzam 1212 (M. 23 Ocak 1798) tarihli hüccet.

Fi'l-asl vilâyet-i Anadolu'da Ahıska kazâsı ahâlîsinden olub medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Servi Mahallesi'nde hâlâ sadriâzam hazretlerinin müceddeden ihyâ buyurdıkları hânkâhlarında misâfiren mukîm iken bundan akdem vefât eden el-Hâc İsmail Efendi bin Abdurrahman'ın ber-vech-i âtî verâsetini iddi'â

eden mahmiye-i İslâmbol'da Atıkalipaşa Medresesi'nde misâfîren sâkin [iken] işbu bâ'isü'l-
kitâb Mehmed Efendi nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde müteveffâ-yı mezbûrun
zâhirde zevce-i menkûha-i metrûkesi Hadice Hatun ibnet-i Halil'den gayrı vârisi olmamak
zu'muyla mahâll-i mezbûrda bu makûle beytûlmâl kabzına bâ-fermân-ı alâ âlî me'mûr olan
müteveffâ-yı mezbûrun terekesine bi'l-emâne vâzı'u'l-yed olmağla kıbel-i şer'den redd-i
cevâba me'zûn olan es-Seyyid Mustafa Şakir Ağa ibn-i el-Hâc es-Seyyid Abdullah
tarafından ber-vech-i âtî husûsda vekîl-i müsecceli Mustafa Ağa ibn-i Abdullah mahzarında
bi'l-verâse üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb müteveffâ-i mezbûr el-Hâc İsmail
Efendi'nin zevce-i menkûhası Tûtî bint-i el-Hâc Ahmed nâm hatundan sâlifü-z zikr Ahıska
kazâsında mütevellîd sulbî oğlu olup verâseti benim ile hâlâ Medîne-i münevvere'de mukîm
gâib-i ani'l-beled karındaşım Mehmed Esad Efendi'ye ve hâlâ zevcesi mezbûre Hadice
Hatun'a münhasır olup bizden gayrı vâris ve vârisesi ve terekesine müstehakk-ı âharı
yoğiken emîn-i merkûm mûrisimiz babam müteveffâ-yı merkûmun terekesine bi-gayr-ı hakk
vaz'-ı yed itmekle sûal olunub ber-mûceb-i defter-i kassâm terekesinden benim hisse-i
irsiyyem alıverilmek matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ ve's-suâl vekîl-i merkûm Mustafa
Ağa dahi cevâbında ber-vech-i meşrûh tereke-i müteveffîye-i mezbûre vaz'-ı yedini ikrâr
lâkin müdde'î-i merkûmun minvâl-i meşrûh üzere verâsetini inkâr idicek müdde'î-i mezbûr
Mehmed Efendi'den ber-vech-i muharrer müdde'âsını mübeyyin beyine taleb olundukda
udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i Müslimînden Hâfız Süleyman Efendi ibn-i Salih ve Ali bin Veliyüddin
nâm kimesneler li-eclî's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup istişhâd olunduklarında fi'l-
hakîka işbu müdde'î-i mezbûr Mehmed Efendi fi'l-asl Ahıska kazâsı ahâlisinden müteveffâ-
yı mezbûr el-Hâc İsmail Efendi ibn-i Abdurrahman nâm kimesnenin zevce-i menkûhası Tûtî
bint-i el-Hâc Ahmed nâm müteveffîye hâtundan sâlifü'z-zikr Ahıska kazâsında mütevellîd
sulbî oğlu olup müteveffâ-yı merkûmun verâseti [20b] hâlâ zevce-i menkûhası Hadice Hatun
ibnet-i Halil ile sulbî oğulları işbu müdde'î-i merkûme ve hâlâ Medîne-i münevvere'de
mutavattın gâib ani'l-meclis Mehmet Esad nâm kimesneye münhasırdır ve bunlardan gayrı
vâris ve vârisesi ve terekesine müstehakk-ı âharı olduğu ma'lûmumuz olmamağla biz bu
husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-yı şehâdet-i şer'îye
ettiklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mûcebiyle müdde'î-i
mezbûr Mehmed Efendi'nin ber-vech-i meşrûh verâsetine ba'de'l-hükm ve't-tenbîh mâ-
hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min-şehri Şa'bânî'l-mu'azzam
li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ser-muhzır Süleyman Çelebî b. Halil, es-Seyyid Hüseyin Çelebî b. Ali, Ali Çelebî b. Mustafa, Hasan Çelebî el-muhzır.

69 [20b-1]

Özet: Havâss-ı Refî'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Burgaz köyünde ikamet eden Cudar oğlu Tarandafil oğlu Yorgo'nun vefat etmesi üzerine mirası varisler arasında taksim edildikten sonra erkek kardeşi Hırto ve kız kardeşleri Vasile ile Kokona mahkemeye başvurup Yorgo'nun terekesi taksiminde Bugaz köyünde yer alan evin kendilerine verilmesine rağmen ellerinde bir hüccet bulunmadığı için kendilerine hüccet verilmesini talep etmelerine dair, 8 Cemâziyelâhir 1212 (M. 28 Kasım 1797) tarihli hüccet.

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb u tahrîri iltimâs olunduğuna binâen cânib-i şer'-i münîrde me'zûnen bi'l-hükm kâtib-i evvel es-Seyyid el-Hâc Hâfız İsmail Haşmi Efendi irsâl olunub ol dahi Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbi' Suyolu kurâlarından Burgaz karyesinde kâ'in su nâzırı ağaya mahsûs beylik tâ'bir olunur odaya varub mazbûtü'l-esâmi Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i nebevî ettikde karye-i mezbûrede mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Tarandafil veled-i Cudar oğlu Yorgo zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Domine bint-i Kostandi nasrâniye ile sulbiye kızı Gurufle nâm sagîreye ve li-ebeveyn karındaşları Foti ve Hırto zimmîlere ve li-ebeveyn kız karındaşları Vasile ve Kokona nasrâniyelere ba'de'l-inhisâr mesele-i mîrâsları olan kırk sekiz sehmin altı sehmi zevcesi mesfûre Domine nasrâniyeye ve yirmi dört sehmi kızı mesfûre Gurufle nâm sagîreye ve bâkî altışar sehmi karındaşları mesfûrân Foti ve Hırto zimmîlerden her birine ve üçer sehmi kız karındaşları mesfûrtân Vasile ve Kokona nasrâniyelerden her birine isâbeti tahakkukundan sonra işbu bâ'isü's-sifr mesfûr Hırto zimmî ile şahısları ma'rûfe mesfûrtân Vasile ve Kokona nasrâniyeler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde her biri takrîr-i kelâm ve bast-ı ani'l-merâm edüb mevrûsumuz hâlik-i mesfûrun terekesi ma'rifet-i şer'le tahrîr ve tashîh-i merkûm üzere iktisâm ettiğimizde mârru'z-zikr Burgaz karyesinde kâ'in bir taraftan Foti oğlu menzili ve bir taraftan Hırto zimmî menzili ve bir taraftan Efendoli menzili ve bir taraftan taraf-ı râbi'i tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî bir oda ve bir sofa ve tahtında bir âhûr ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb menzili sâ'ir verese-i merkûmun bi't-terâzî bizim hisse-i irsiyyelerimiz için bize def' ve teslîm eylediklerinde biz dahi ber-vech-i muharrer kabz u kabûl ve istîfâ-yı hakk etmemiz ile ol vechile menzil-i mahdûd-i mezkûr[da] bi'l-

iştirâk mülk-i mevrûsumuz olduğunu müş'ir yedimizde hüccetimiz olmamağla husûs-ı mezbûra vukûf-ı tâmları olan ba'zı kimesnelerden istihbâr ve hakîkati üzere kibel-i şer' den yedimize hüccet i'tâ olunmak matlûbumuzdur dediklerinde husûs-ı mezbûra vukûf-ı tâmları olub li-ecli'l-ihbâr meclis-i şer'-i hâzırûn olmalarıyla Nasârâ beynlerinde mu'temed oldukları ihbâr olunan Yorgaki veled-i Zaharya ve Anastaş veled-i Korniş ve Panayot veled-i Anastaş zimmîler ile zeyl-i vesîkada muharreru'l-esâmî kimesnelerden istintâk ve istihbâr olunduklarında fi'l-hakîka verese-i merkûmun tereke-i hâlik-i mesfûru hîn-i iktisâmlarında sâ'ir verese karye-i mezbûrede kâ'in ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb menzil-i mezkûru ber-tashîh-i merkûm işbu müste'cirden mersûmûnun hisse-i irsiyyeleri olmak üzere bi't-terâzî iktisâm verildiğine def ' ve teslîm anlar dahi ber-vech-i muharrer kabz u kabûl edüb ol vechile mülk-i mevrûsları olduğu bizim ma'lûm ve meczûmumuz olmağla biz bu husûsa bu vechile şâhidleriz hîn-i iktizâda huzûr-i hükkâmda şehâdet-i şer' iye dahi ederiz deyü her biri alâ-tarîki'ş-şehâde haber vermeleriyle vâki'-i hâli Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhânın ketb u tahrîr ve ba'dehû ma'an ba's olunan ümenâ-i şer' le meclis-i şer' e gelüb her biri alâ-vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğın hıfzan li'l-makâl işbu vesikâ ketb ve i'tâ olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin min-Cemâziyelâhir li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: es-Seyyid Hüseyin b. Osman, Korucubaşı Ali Ağa, Bostani Subaşı Ahmed Ağa b. Halil.

70 [21a-1]

Özet: Ahıska ahalisinden olan ve Eyüp'te misafir olarak ikamet eden Abdurrahman oğlu Hacı İsmail Efendi oğlu Mehmed Esad Efendi'nin vefat etmesi üzerine Hacı İsmail Efendi oğlu Mehmed Efendi mahkemeye başvurup, Abdurrahman oğlu Hacı İsmail Efendi oğlu Mehmed Esad Efendi'nin varisi olduğunu ve kendisi ile diğer varis olan kardeşi Mehmed [E]sad Efendi'ye terekesinden kendilerine düşen payın verilmesini talep etmesi ve Hacı İsmail Efendi oğlu Mehmed Efendi'nin kardeşi Mehmed [E]sad Efendi'nin vekili olduğunun ispatlamasına dair, 21 Şa'ban 1212 (M. 8 Şubat 1798) tarihli hüccet.

Fi'l-asl vilâyet-i Anadolu'da Ahıska kazâsı ahâlîsinden olub medîne-i mezbûrede misâfîren mukîm Mehmed Esad Efendi bin el-Hâc İsmail Efendi bin Abdurrahman tarafından ber-vech-i âtî vekâlet iddi'â eden karındaşı işbu bâ'isü'l-kitâb Mehmed Efendi b. el-mezbûr el-Hâc İsmail Efendi meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i Eyyüb'de Servi

Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem fevt olub vâris-i ma'rûfu olmamak zu'muyla terekesine bâ-defter-i kassâm vâzı'ı'l-yed olan medîne-i mezbûre beytûlmâlcısı es-Seyyid Mustafa Şakir Ağa bin es-Seyyid Abdullah mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb bundan akdem fevt olan merkûm el-Hâc İsmail Efendi bin Abdurrahman benim pederim olub verâseti benim ile karındaşım mezbûr Mehmed [E]sad Efendi'ye münhasır olduğunu şühûd-ı udûl ile ba'de'l-isbât ve'l-hükm ber-mûceb-i defter-i kassâm kendi hisse-i irsiyyemi ahz u kabz edüb lâkin karındaşım gâib-i mezbûr dahi hisse-i irsiyyesini ahz u kabza ve kendüye îsâl ve teslîme beni vekîl ve nâib-i münâsib nasb u ta'yîn etmeğle emîn-i merkûm yedinde bakî kalan ber-mûceb-i defter-i kassâm hisse-i irsiyye-i ma'lûmesini bi'l-vekâle taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve's-sûal emîn-i merkûm dahi cevâbında gâib-i merkûmun hisse-i irsiyyesini olmak üzere tereke-i müteveffıye-i mezbûra vaz'-ı yedini ikrâr lâkin müdde'î-i merkûm karındaşı gâib-i mezbûrun ber-vech-i muharrer vekîli olduğunu ba'de'l-inkâr müdde'î-i mezbûr Mehmed Efendi'den ber-vech-i muharrer müdde'âsını mübeyyin beyyine taleb olundukda udûl-ı ahrâr-ı rical-i müslimîn'den Medîne-i münevvere'de mücâviren sâkin es-Seyyid Hasan ibn-i Şih Ali bin Mehmed nâm kimesneler meclis-i şer'e hâzırân olub istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka gâib-i mezbûr Mehmed Esad Efendi bin el-Hâc İsmail Efendi bin Abdurrahman bundan akdem fevt olan peder-i merkûm el-Hâc İsmail Efendi'nin terekesinden ber-mûceb-i defter-i kassâm hisse-i irsiyyesini ahz u kabz ve kendüye îsâl ve teslîm karındaşı işbu müdde-i merkûm Mehmed Efendi tevkîl ve Nâ'ib-i münâsib nasb u ta'yîn eyledikde olduğu vekâlet-i mezbûre[yi] kabûl eylediği bizim ma'lûmumuz olmağla biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü heri biri edâ-yı şehâdet-i şer'ıye ettiklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şahadetleri makbûle olmağın mücebiyle müdde'î-i mezbûr Mehmed Efendi'nin ber-vech-i muharrer vekâletine ba'de'l-hükm ve't-tenbîh mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fî 21 Şa'bân[i'l-]m[u'azzam] sene 1212.

Şuhûdü'l-hâl: Şâhid-i muhzırân.

71 [21a-2]

Özet: Eyüp'te Defterdar Kara Süleyman Çelebi Mahallesi'nde ikamet ederken vefat eden kalaycı esnafı ustalarından Derviş Mehmed oğlu Musa Beşe'ye ait 9 Recebi'l-mürecceb 1212 (M. 28 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Defterdâr Kara Süleyman Çelebî Mahallesi ahâlisinden ve kalaycı es[n]âf ustalarından olub esnâf-ı mezbûrenin mesâlihine meşrût nukûd-ı mevkûfenin mütevellîsi iken düyûn-ı kesîresi olduğu hâlde bundan akdem vefât eden Musa Beşe bin Dervîş Mehmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatma Hatun ibnet-i Mehmed ve sulbî sagîr oğlu Mehmed ve sulbiye kızları kebîre Nefise ve sagîre Aişe'ye münhasır olduğu ba'de't-tahakkukı'ş-şer'î sagîrân-ı mezbûrânın tesviye-i emirlerini rû'yete ve zuhûr eden düyûn-ı müsbetesini edâya kıbel-i şer'den bâ-hüccet-i mansûbe vasîsi olan sagîrân-ı mezbûrânın ammeleri Sâime Hâtun ibneti'l mezbûr Dervîş Mehmed ve zevcesi mezbûre Fatma Hatun ve kebîre kızı mezbûre Nefise Hatun'un zevci ve tarafından vekîl-i meclis-i şer'isi Mustafa Beşe bin İbrahim ile erbâb-ı garîmin taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve ba'de'l-müzâyede ile bey' olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmi't-tâsi' min-şehr-i Recebi'l-mürecceb li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Sebha 1 30 akçe	Çuka kablu nâfe kürk 1 5.175 akçe	Müsta'mel anterî 1 1.230 akçe	Çuka cebe 1 360 akçe	
Köhne alaca anterî 1 300 akçe	Çuka anterî 1 500 akçe	Köhne kavuk 3 190 akçe	Sîmlice bıçak 1 1.400 akçe	
Piştov çift 1 5.886 akçe	Pendül saat 1 9.450 akçe	Ahmediye 1 1.140 akçe	Bağdat şâlî 1 600 akçe	Hama kuşağı 565 akçe
Destâr 1 813 akçe	Def'a destâr 1 600 akçe	Ve bezlik? 1, ma'a çul 330 akçe		
Don 1, gömlek 1, uçkur 1 370 akçe		Gömlek 1 770 akçe	Çuka biniş 1 3.075 akçe	
Lahorî köhne şâl 1 610 akçe	Mürdesenk 75 akçe	Bal mumu 900 akçe	Def'a mürdesenk 240 akçe	

Servi sandık 1 480 akçe		Şilte 1, yasdık 1 750 akçe		Mürdesenk 18 akçe	
Yorgan 1 960 akçe	Def'a yorgan 1 486 akçe	Def'a köhne yorgan, yasdık 1 780 akçe		Köhne yorgan 1 510 akçe	
Beylik parça 3 1.230 akçe		Minder 2 2.403 akçe		Yemenî yasdık 4 540 akçe	
Def'a minder 3 1.680 akçe	Çit mak'ad 2 120 akçe	Destâr 1 1.200 akçe	Sefer tası 1 609 akçe	Bakrac 1 270 akçe	
Sîm zarf 1, tepsi Kütahya fincânı 3, zarf 5, taş imame 1 330 akçe					
Minder 1, beylik 1 120 akçe	Çubuk 4 495 akçe	Maşrebe 1 153 akçe	Evânî-i nühâsiye 2.400 akçe	Def'a Evânî-i nühâsiye 3.600 akçe	
Nakd-i mevcûd 2.880 akçe					
Kasaba-i Hasköy'de Salhhâne nâm mahâlde vâki' beyne'l-hıref gedik i'tibâr olunur kalaycılara mahsûs âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin nısf hisse-i şâyi'ası mütevaffâ-yı mezbûrun ile'l-vefât yedinde malı ve mülkü olup ba'de vefât bi'l-izni'ş-şer'î ba'de'l-müzâyede el-yevm semen-i misli olduğu ihbâr olunan âlât-ı lâzıme-i esmânı 24.000 akçe					

Der-zimmet-i İsmail Usta
bin İbrahim bâ-i'lâm-ı mahkûm (..)
12.000 akçe [21b]

Cem'an yekûn:

Semen-i eşyâ ve semeni âlât ve nukûd ve der-zimmet:

93.633 akçe. Kasaba-i mezbûrede vâki' Pîrî Paşa bir bâb âlât-ı lâzıme.

60.000 akçe. Ber-vech-i tahmîn.

Minhâ el-ihrâcât:

Techîz ve tekfîn 3.984 akçe	Deyn-i müsbet-i mehr-i misil li'z-zevceti'l-mezbûre Fatma Hatun bâ-tahlîf 7.200 akçe
Deyn-i müsbet-i Hâfız İbrahim Efendi bâ-tahlîf 12.480 akçe	Deyn-i müsbet-i Kalaycılar Kethüdâsı Mehmed Emîn Ağa bâ-tahlîf 6.000 akçe
Deyn-i müsbet-i Halil Ağa el-Hâc Ahmed bâ-tahlîf 24.000 akçe	Deyn-i müsbet-i mâl-ı vakf-ı mezbûr bâ-hüccet 28.620 akçe

Resm-i kısmet-i âdî 3.840 akçe	Kaydiye-i defter 300 akçe	Harc-ı hüccet-i vasî 1.800 akçe	Harc-ı hüccet-i izin 1.080 akçe
-----------------------------------	------------------------------	------------------------------------	------------------------------------

Deyn-i müsbet-i Kazgancı Yorgi zimmî bâ-mesâlih 360 akçe	Deyn-i (.....) Manok zimmî bâ-mesâlih 300 akçe	
Dellâliye-i eşyâ 1.560 akçe	Harc-ı i'lâm 540 akçe	Sarrafiye 219 akçe

Yekûnü'l-ihracât: 92.283 akçe.

Sahhe'l-bâkî, li't-taksîm beyne'l-verese bâki:

1.350 akçe. Mine'l-eşyâ.

60.000 akçe. Mine'l-âlât-ı lâzime der-kasaba-i Hasköy.

Hissetü'z-zevceti'l-mezbûre Fatma Hatun Mine'l-eşyâ: 168 akçe Mine'l âlât-ı lâzime: 7.500 akçe	Hissetü'l-ibni'l-mezbûr Mehmed nâm sagîr Mine'l-eşyâ: 590 akçe Kezâlik: 26.250 akçe.	Hissetü'l-binti'l-mezbûre Nefise Hatun Kezâlik: 295 akçe Kezâlik: 13.125 akçe
Hissetü'l-binti'l-mezbûre Aîşe nâm sagîre Kezâlik: 295 akçe Kezâlik: 13.125 akçe		

Der-kenâr:

Kezâlik defter-i mezkûrun zeyli on altı senesi Saferi'l-hayr'ının on beşinci günü târîhiyle Hamid-paşazâde Arif Bey Efendi'nin kısmet-i siciline kayd olundu. Fî 15 Safer sene 1216.

Defter-i mezkûre zeyli tahrîr olunub izzetlü fazîletlü Kādızâde Mehmed Efendi hazretlerinin siciline kayd olunmuştur. Fî 15 Muharrem sene 1212.

Kezâlik defter-i mezkûrun zeyldeki olduğı on üç senesi Saferi'l-hayr'ının sekizinci günü kayd olunmuştur.

Kezâlik on dört senesi siciline dahi âhar şerh verildiğı işbu mahalde tahrîr olundu. Fî 18 Muharrem sene 1214.

72 [21b-1]

Özet: Rumeli'de Alasonya'ya bağı Boğaz köyünden olan Andriya oğlu Yorgi oğlu Andriya'nın vefat etmesi üzerine mirası varisler arasında taksim edildikten sonra küçük çocukların işlerini görmesi için vasi tayin edilen Andriya oğlu Kosta mahkemeye başvurarak Havâss-ı Refî'a Kazâsı'na bağı Avasya köyünde yer alan hanın Yorgi kızı Necibe ve vasileri olduğı çocuklarına verildiğı daha sonra Yorgi kızı Necibe'nin kendi hissesini başkasına satması ve çocukların hisselerinde istirbah ve istiğlal yoluyla satması için Andriya oğlu Kosta'ya izin verildiğine dair, 17 Şa'bani'l-mu'azzam 1212 (M. 5 Mart 1798) tarihli hüccet.

Vilâyet-i Rûmili'de Alasonya kazâsına tâbi' Boğaz karyesi ahâlîsinden olub bundan akdem tarîk-i Kuds-i şerîf'de hâlik olan dîvârcı Andriya veled-i Yorgi veled-i Andriya zimmînin verâseti karye-i merkûmede mütemekkin zevce-i metrûkesi Necîbe bint-i Yorgi nasrâniye ile sulbî oğulları Tohari ve Dimo ve Yorgi ve sulbiye kızı Ağni nâm sığara ba'de'l-inhisâr mesele-i mîrâsları olan sekiz sehmin bir sehmi zevcesi mersûme Necîbe nasrâniyeye bâkî ikişer sehmi oğulları mersûmun Tohari ve Dimo ve Yorgi'den her birine ve bir sehmi kızı mersûme Ağni'ye isâbeti tahakkukundan sonra sığâr-ı mersûmûnun tesviye-i emirlerini rû'yete kıbel-i şer' den bâ-hüccet-i şer' iye mansûb vasîleri olan işbu bâ'isü's-sifr dîvârcı Kosta veled-i Andriya zimmî meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve tâ'bir ani'l-merâm edüb Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbi' Avasya karyesinde vâki' bir taraftan Kürkçü Kostandi zimmî menzili ve bir taraftan dere ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd Karakaş Hanı dimekle arîf bir bâb hanın nısf hisse-i şâyi'ası İvan veled-i Niko zimmînin mülkü ve nısf hisse-i şâyi'a-i uhrâsı dahi hâlik-i mesfûrun ile'l-helâk yedinde malı ve mülkü olub ba'de helâkihi tashîh-i merkûm üzere işbu vasîleri [o]lduğum sığâr-ı mersûmun ile zevcesi mersûme Necîbe nasrâniyeye mevrûs olmuşdu el-hâletü hâzihi mesfûre Necîbe nasrâniye irsen mâliki olduğı bir sehm hisse-i şâyi'asını âhara bey' murâd itmekle sığâr-ı

mersûmunun hisseleri ibkâ olunduğu takdîrce hâsıl harcına vefâ etmediğinden mâ'adâ sığâr-ı mersûmûnun nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyâcları olmağla mârru'z-zikr yedi sehm hisse-i şâyi'aları mesfûr[e] Necîbe nasrâniyenin hissesiyle ma'an semen-i misilleriyle âhara bey' ve hâsıl olan semenleri istirbâh ve istiklâl olunub nemâsıyla sığâr-ı mersûm infâk ve iksâye olunmak haklarında min-küllî'l-vücûh enfa' ve evlâ olduğu işbu hâzırûn olan bi-karz ehl-i vukûfdan sûal olunub ber-vech-i muharrer bey'e kibel-i şer'den bana izin verilmek bi'l-vesâye matlûbumdur didikde hakikat-i makrûsu mesfûrun bâlâda takrîr ve beyân ve şerh ve ıyân eylediği vech üzere iddiği zeyl-i kitâbda mastûrû'l-esâmî ba'zı kimesneler ihbârlarıyla lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mütebeyyin olmağın hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refi'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi sığâr-ı mersûmunun ber-vech-i muharrer yedi sehm hisse-i şâyi'alarını semen-i misilleriyle âhara bey' ve ba'de'l-bey' istirbâh ve istiğlâl olunub sığâr-ı mersûmun infâk ve iksâ olunmak üzere vasî-i mesfûr Kosta zimmîye izin verilmeğın mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min-Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: es-Seyyid Hüseyin b. Osman, Korucu Ali Beşe b. Mehmed, Subaşı Ahmed Ağa b. Halil.

Manol veled-i Yorgi, Dimitri veled-i İstiko, Aleksi veled-i Anastaş, Marko veled-i Siro, Andriya veled-i Niko, Yorgi veled-i Zişo, Tanaş veled-i Arkiri, Aleksandri veled-i Tanaş.

73 [22a-1]

Özet: Rumeli'de Alasonya'ya bağlı Boğaz köyünden olan Andriya oğlu Yorgi oğlu Andriya'nın vefat etmesi üzerine mirasın varisler arasında taksim edildikten sonra Yorgi kızı Necibe'nin kendi hissesi ve çocuklarının hissesini Andriya oğlu Kosta'yı vekil tayin ederek hisseyi Nikola oğlu Yorgaki'ye satması ve hiçbir alacakları kalmadığına dair, 17 Şa'bani'l-mu'azzam 1212 (M. 4 Şubat 1798) tarihli hüccet.

Vilâyet-i Rûmili'de Alasonya kazâsına tâbi' Boğaz karyesi ahâlîsinden olub bundan akdem tarîk-i Kuds-i şerîf'de hâlik olan dîvârcı Andriya veled-i Yorgi veled-i Andriya zimmînin verâseti karye-i merkûmede mütemekkin zevce-i metrûkesi Necîbe bint-i Yorgi nasrâniye ile sulbî oğulları Tohari ve Dimo ve Yorgi ve sulbiye kızı Ağni nâm sığâra ba'de'l-inhisâr mesele-i mîrâsları olan sekiz sehmin bir sehmi zevcesi mersûme Necîbe nasrâniyeye

bâkî ikişer sehmi oğulları mersûmun Tohari ve Dimo ve Yorgi'den her birine bir sehmi kızı mersûme Ağni'ye isâbeti tahakkukundan sonra mesfûre Necîbe nasrâniye tarafından ber-vech-i âtî bey'-i ikrâra ve i'tâ-yı hüccet-i vekîl olduğu şahs-ı mesfûreyi ârifân olan dîvârcı Andriya veled-i Niko ve Aleksandri veled-i Tanaş zimmîler şehâdetleriyle sâbit ve sübût-i vekâletine hükm-i şer'î lâhık ve sığâr-ı mersûmûnun kîbel-i şer'den bâ-hüccet-i şer'îye mansûb vasîleri olan dîvârcı Kosta veled-i Andriya zimmî meclis-i şer'-i hatîr-i lâzimü't-tevkîrde zikr-i âtî hanın nısf hisse-i şâyi'asının mâliki olan İvan veled-i Niko zimmî tarafından ber-vech-i âtî tasdîka vekîl-i mürseli Toma veled-i Yivan hâzır olduğu hâlde işbu bâ'isü'r-rakîm Yorgaki veled-i Nikola zimmî muvâcehesinde bi'l-vekâle ve bi'l-vesâye ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin müvekkilem mersûme Necîbe nasrâniye ile işbu vasîleri olduğum mersûmûnun ber-tashîh-i merkûm yedlerinde irsen mülk ve hakları olub Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbi' Avasya karyesinde vâki' bir taraftan Kürkçü Kostandi zimmî menzili ve bir taraftan dere ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd Karakaş Hanı demekle arîf bir bâb hanın nısf hisse-i şâyi'asını mesûğ-ı şer'îye binâen bâlâdan şer'î? tarafından îcâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfside ve muvâza'dan ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mesfûr Yorgaki zimmîye yedi yüz gurus bi'l-vekâle ve bi'l-vesâye bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz u kabûl eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı merkûm yedi yüz gurus müştêrî-i mesfûr Yorgaki zimmî yedinden bi't-tamam ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim fîmâ-ba'd Hân-ı mezkûrun nısf hisse-i şâyi'asında müvekkilem mesfûre Necîbe nasrâniye ile vasîleri olduğum sığâr-ı mesfûrûnun aslâ ve kat'â alâka ve medhalleri kalmayub hân-ı mahdûd-i mezkûrun nısf hisse-i şâyi'ası müvekkil-i mesfûr Yivan zimmînin ve nısf-ı şâyi'î âharı dahi müştêrî-i mesfûr Yorgaki zimmînin mülk-i müştêrâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min-şehr-i Şa'bânî'l-mu'azzam li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: es-Seyyid Hüseyin b. Osman, Korucu Ali Beşe b. Mehmed, Subaşı Ahmed Ağa b. Halil.

Manol veled-i Yorgi, Dimitri veled-i İstiko, Aleksi veled-i Anastaş, Marko veled-i Siro, Andriya veled-i Niko, Yorgi veled-i Zişo, Tanaş veled-i Arkiri, Aleksandri [veled-i Tanaş].

74 [22a-2]

Özet: Havass-ı Refi‘a’ya bağlı Litros köyünde ikamet eden Tanaş oğlu Yani’nin evini Kostantin oğlu Tolula’ya satması ve hiçbir alacağının kalmadığına dair, 19 Ş[a‘bani’l]-m[u‘azzam] 1212 (M. 6 Şubat 1798) tarihli hüccet.

Havâss-ı Refî‘a kazâsına tâbî‘ Litros karyesinde mütemekkin Yani veled-i Tanaş nâm zimmî meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu hâmilü’s-sifr Tolula veled-i Kostantin nâm zimmî nasrâniye ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb akd-i âti’z-zikrin sudûruna değin yedimde bâ-hüccet mülküm olub karye-i mezbûrda vâki‘ bir taraftan (...) zimmî dükkânı ve bir taraftan Kostantin zimmî dükkânı ve bir taraftan (...) menzili ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî bir bâb oda ve Manak ve Kostantin zimmî tarafından müşterek bi’r-i mâ ve havluyu müstemil bir bâb mülk menzili tarafından icâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfsideden ârî bey‘-i bâtt-ı sahîh-i şer‘î ile mersûm Tolula zimmîye yüz gurus[a] bey‘ ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve teslîm ve kabz u kabûl eyledikten sonra semeni olan meblâğı merkûm yüz gurus[a] mersûm Tolula zimmî yedinden bi’t-tamam ve’l-kemâl ahz u kabz eyledim fîmâ-ba’d menzil-i mahdûd-i mezkûrda benim aslâ ve kat‘â alâka ve medhalim kalmayub mersûm Tolula zimmînin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuştur didikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu. Fî 19 Ş[a‘bani’l]-m[u‘azzam] sene 1212.

Şuhûdü’l-hâl: Süleyman Ağa b. Halil, es-Seyyid Hasan Çelebi b. Osman, Ali Çelebî b. Ahmed.

Yorgaki veled, Ansi veled, Aci Mihal veled.

Der-kenar:

Tereke-i merkûmede sehv vâki‘ olmağla bir kağıd evvel sahîh kayd olundu¹²².

75 [22b-1]

Özet: Havass-ı Refi‘a’ya bağlı Suyolu köylerinden Burgaz Köyü’nde ikamet eden Dimitraki oğlu Yanaki’nin vefat edip mirasının varisler arasında taksim edilmesinden sonra

¹²² Tereke [20b-2]’de verilmiştir.

eşi Yanaki kızı Eline'nin Yanaki'den kalan hissesinin bir kısmını Nikolaki'ye satmasına dair, 14 Cemaziyelahir 1212 (M. 4 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbî' Suyolu kurâlarından Burgaz karyesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Yanaki veled-i Dimitraki zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Eline bint-i Yanaki nasrâniye ile ve sulbî oğlu Zafiri ve sulbiye kızları Zafirine ve Ezmerağda nasrâniyelere münhasır kalbe'l-kısme mersûm Zafiri dahi hâlik olub verâseti anası mersûme Eline nasrâniye ile li-ebeveyn kız karındaşları mesfûrtân Zafirine ve Ezmerağda'ya münhasır kalbe'l-kısme mesfûre Ezmerağda nasrâniye dahi hâlik olub verâseti zevc-i metrûku Yamandi veled-i Avyor zimmî ile anası mesfûre Eline nasrâniyeye ve sadrî kebîr oğlu Nikolaki ve Manol ve Dimitraki ve Abostol ve Tanaş zimmîlere ve Anastaş nâm sagîre ba'de'l-inhisâr bî-hükmi'l-münâsahati's-şer'îye mesele-i mîrâsları olan bin iki yüz seksen sehmin üç yüz elli altı sehmi mesfûr[e] Eline nasrâniyeye ve beş yüz dört sehmi mersûme Zafirine nasrâniyeye ve yüz yirmi altı sehmi mesfûr Yamandi zimmîye ve kırk dokuz sehmden yüz doksan altı sehmi mesfûrûn Nikolaki ve Manol ve Dimitraki ve Abostol ve Tanaş zimmîler ile Anastaş nâm sagîrûn her birine isâbeti tahakkukundan sonra şahsı mu'arrefe mersûm[e] Eline nasrâniye meclis-i şer-i şerîf-i enverde kızının oğlu işbu bâ'isü's-sifr mersûm Nikolaki zimmî muvâcehesinde bi'l-verâse ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb karye-i mezbûrede vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb mülk menzili hâlik-i evvel-i mesfûr Yanaki zimmînin sağlığında mülkü olub ba'de helâki[hî] ber-tashîh-i merkûm bizlere mevrûs olmağla ben ber-vech-i muharrer menzil-i mezbûrdan tashîh-i merkûm üzere üç yüz elli altı sehm hisse-i irsiyyemin yüz otuz altı sehmîni ba'de'l-ifraz kızım Zafirine nasrâniyeye bundan akdem bâ-hüccet bey' ve temlîk eylediğimde ol dahi ba'de'l-iştirâ ve'l-kabûl mâ'adâ iki yüz yirmi sehm hisse-i şâyi'amı dahi tarafından îcab ve kabûlü hâvî şurût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mesfûr Nikolaki zimmîye on altı bin üç yüz seksen iki akçeye bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz u kabûl eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı merkûm on altı bin üç yüz seksen iki akçe mütâlebesinden dahi mesfûr Nikolaki zimmînin zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve ıskât eylediğimde ol dahi ber-vech-i meşrûh ibrâ-i mezkûreyi kabûl itmeğin fîmâ-ba'd zikr olunan menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan iki yüz yirmi sehm hisse-i şâyi'amda benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim kalmayub menzil-i mahdûd-ı mezkûrun tashîh-i merkûm üzere kırk dokuz sehm irsen ve iki

yüz yirmi sehm şîrâ'en mesfûr Nikolaki zimmînin mülki ve hakk-ı sırfı olmuşdur didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fî 14 Cemâziyelâhir sene 1212.

Şuhûdü'l-hâl: Sâbık-ı şâhid.

76 [23a-1]

Özet: Havass-ı Refî'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Burgaz Köyü'nde ikamet eden Dimitraki oğlu Yanaki'nin vefat edip mirasının varisler arasında taksim edilmesinden sonra eşi Yanaki kızı Eline'nin Yanaki'den kalan hissesinin bir kısmını Zafirine'ye satmasına dair, 14 Cemaziyelahir 1212 (M. 4 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbi' Suyolu kurâlarından Burgaz karyesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Yanaki veled-i Dimitraki zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Eline bint-i Yanaki nasrâniye ile sulbî oğlu Zafîri ve sulbiye kızları Zafirine ve Ezmerağda'ya münhasır kalbe'l-kısme mesfûr Zafîri dahi hâlik olub verâseti anası mesfûre Eline nasrâniye ile li-ebeveyn kız karındaşları mesfûrtân Zafirine ve Ezmerağda'ya münhasır kalbe'l-kısme mesfûre Ezmerağda nasrâniye dahi hâlik olub verâseti zevc-i metrûku Yamandi veled-i Avyor zimmîye ve anası mesfûre Eline nasrâniyeye ve sadrî kebîr oğulları Nikolaki ve Manol ve Dimitraki ve Abostol ve Tanaş zimmîlere ve Anastaş nâm sagîre ba'de'l-inhisâr bî-hükmi'l-münâsahati'ş-şer'îye mesele-i mîrâsları olan bin iki yüz seksen sehmin üç yüz elli altı sehmi mesfûre Eline nasrâniyeye ve beş yüz dört sehmi mesfûre Zafirine nasrâniyeye ve yüz yirmi altı sehmi mesfûr Yamandi zimmîye ve kırk dokuz sehmden iki yüz doksan dört sehm mesfûrûn Nikolaki ve Manol ve Dimitraki ve Abostol ve Tanaş ve Anastaş'dan her birine isâbeti tahakkukundan sonra şahsı mu'arrefe mesfûre Eline nasrâniye meclis-i şer-i şerîf-i enverde sadriye kızı kezâlik şahsı mu'arrefe işbu bâ'isû's-sifr mesfûre Zafirine nasrâniye muvâcehesinde bi'l-verâse ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb karye-i mezbûrede vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd bir bâb mülk menzili hâlik-i evvel-i mesfûr zevcim Yanaki zimmînin sağlığında mülkü olub ba'de helâki[hî] ber-tashîh-i merkûm bizlere mevrûs olmağla ben ber-vech-i muharrer menzil-i mezbûrdan tashîh-i merkûm üzere üç yüz elli altı sehm hisse-i irsiyyemin yüz otuz altı sehm hisse-i şâyi'amı ba'de'l-ifraz tarafından îcab ve kabûlü hâvî şurût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile kızım mesfûre Zafirine nasrâniyeye dokuz bin kırk dokuz akçeye bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük

ve tesellüm ve kabz u kabûl eylediğinden sonra semeni olan meblâğ-ı merkûm dokuz bin kırk dokuz akçe mütâlebesinden dahi kızım mesfûre Zafirine nasrâniyenin zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve ıskât eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer ibrâ-i mezkûreyi kabûl itmeğın fîmâ-ba'd zikr olunur menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan üç yüz elli altı sehm hisse-i şâyi'amdan ancak yüz otuz altı sehminde benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim kalmayub menzil-i mahdûd-ı mezkûrda tashîh-i merkûm üzere beş yüz dört sehm irsen yüz otuz altı sehm şîrâ'en kızım mesfûre Zafirine nasrâniyenin mülki ve ve hakk-ı sırfı olmuşdur didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî aşer min-Cemâziyelâhir li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Sâbık-ı şâhid.

Panayot Çorbacı Kazgancı oğlu Anastaş, Karaoğlan Yorgaki.

77 [23a-2]

Özet: Eyüp'te Zehra Hatun Mahallesi'nde ikamet eden Osman kızı Rukiye Hatun'un vefat etmesi üzerine terekesinden kızı Asiye'ye nafaka ve kisve-baha verilmesine dair, 15 Şa'bani'l-mu'azzam 1212 (M. 2 Şubat 1798) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Câmi'-i Kebîr civârında vâki' Zehra Hatun Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Rukiye Hatun ibnet-i Osman'ın sadriye kızı Asiye nâm sagîrenin min-kıbeli'l-üm ceddesi ve hâdinesi olan işbu bâ'isetü'l-vesîka zâtı mu'arrefe Saliha bint-i Ali nâm hatun meclis-i şer'-i şerîf-i enverde sagîre-i mezbûrenin babası ve kıbel-i şer'den bâ-hüccet vasîsi olan İsmail Ağa ibn-i İbrahim mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb bi-hakkı'l-hıdâne hâlâ hacr ve terbiyemde olan sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyâcı olmağla vâlideleri müteveffîye-i mezbûreden müntakıl ber-mûceb-i defter-i kassâm babası vasîsi yedinde olan mâl-ı mevrûsundan kadr-i ma'rûf nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr olunmak bi'l-hıdâne matlûbumdur didikde hakîkât-i hâli mukırre-ı mezbûrenin takrîr-i meşrûhu üzere olub zikr-i âtî meblâğ kadr-i ma'rûf eddiği babası merkûm İsmail Ağa ve zeyl-i kitâbda mastûrû'l-esâmî cemâ'at-i Müslimîn ihbârlarıyla lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mütebeyyin olmağın hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refi'i'l-müstetâb Efendi hazretleri dahi sagîre-i mezbûre için târîh-i kitâbdan beher yevm yirmi beş akçe nafaka ve kisve-bahâ farz buyurub meblâğ-ı mefrûz-ı mezkûru sagîre-i mezbûrenin nafaka ve kisve ve levâzım-ı zarûriyesine

harc u sarf ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer vâldesinden müntakıl mâl-ı mevrûsuna rucû'a mezbûre Saliha Hatun'a izin verilmeğin mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fî 15 Şa'bânî'l-mu'azzam sene 1212.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Beşe ibn-i Osman, es-Seyyid Hüseyin ibn-i Osman, Ali Ağa Nevbetçi ibn.

78 [23b-1]

Özet: İstanbul'da Hevace Hanı yakınındaki Daye Hatun Mahallesi'nden olup Cidde valisi Yusuf Paşa'nın kethüdâlık hizmetinde olan Ebubekir oğlu Hacı Mehmed Ağa'nın Medine'de vefat etmesi üzerine eşi Abdullah kızı Havva Hatun'un ve kızları Hadice'nin vekili olan Hüseyin kızı Hadice Hatun'un mahkemeye başvurarak Havva Hatun'un eşinden kalan su hissesini satması ve kızı Hadice'nin de hissesinin de satılarak elde edilen kazanç ile kızları Hatice nafaka verilmesi ve ihtiyaçlarının karşılanması için annesi Havva Hatun'a izin verilmesine dair, 18 Recebi'l-ferd 1212 (M. 6 Ocak 1798) tarihli hüccet.

Dâru'l-hilâfeti'l-aliyye Kostantıniyyetü'l-mahmiyye'de Hevace Hanı civârında Dâye Hatun Mahallesi ahâlisinden zıkr-i âtî mâ-i lezîzin mâliki olup hâlâ Bender-i Cidde vâlisi devletlü inâyetlü Yusuf Paşa –yeserallâhu mâ yürîd ve mâ yeşâ- hazretlerinin kethüdâlık hidmet-i şerîflerinde iken Medîne-i Münevvere'de bundan akdem vefât eden el-Hâc Mehmed Ağa bin Ebubekir'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Havva ibnet-i Abdullah nâm hatun ile sulbî sagîre kızı Hadice'ye münhasır ve mesele-i mîrâsları olan sagîre-i mezbûreye isâbeti ba'de't-tahakkukı'ş-şer'î sagîre-i mezbûre Hadice'nin vâldesi ve tesviye-i umûrunu rû'yete kıbel-i şer'den bâ-hüccet vasî-i mansûbu olan bâ'isetü hâzihi'l-vesîka mezbûre Havva Hatun tarafından ber-vech-i âtî husûsda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ârifân es-Seyyid Hüseyin Efendi bin es-Seyyid Ahmed ve Ahmed Efendi bin Halil nâm kimesneler şahâdetleriyle sâbit olan Hadice bint-i Hüseyin nâm hatun meclis-i şer'-i şerîf-i enverde bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve tâ'bir anî'l-merâm edüb müvekkilem mezbûre Havva Hatun'un yedinde olup bin iki yüz bir senesi Zilka'deti'ş-şerîfe'sinin yirmi beşinci günü târîhiyle müverraha bir kıt'a hüccet-i mübâya'ada tafsîl ü beyân olduğu üzere müvekkilem mezbûrenin mûrisi müteveffâ-yı merkûm el-Hâc Mehmed Ağa nisf masura mâ-i lezîz-i mezkûr hayatında mâliki iken vefât eyledikde mâ-i lezîz-i merkûm ber-tashîh-i mezbûr zevcesi müvekkilem mezbûre ile vasîsi olduğu sagîre-i merkûmeye mevrûs olmağla lâkin

müvekkilem mezbûre Havva Hatun mâ-i lezîz-i merkûmdan irsen mâlike olduğu semen-i hissesini âhara bey‘ murâd itmekle sagîre-i mezbûrenin hissesinin bekâsı sagîre-i merkûmeye mukırr olduğundan gayrı nafaka ve kisvesine kâfi ve vâfi malı olmayub mâ-i lezîz-i mezbûreden sagîre-i mezbûrenin seb‘a-i esmân hissesi müvekkilem merkûmenin hissesiyle ma‘a semen-i misliyle âhara bey‘ ve semeni istirbâh olunub hâsıl olan nemâsıyla sagîre-i mezbûre infâk ve iksâ olunmak sagîre-i mezbûre hakkında min-küllî’l-vücûh enfa‘ ve evlâ olmağla nısf masura mâ-i lezîz-i merkûmdan ber-tashîh mezkûr sagîre-i mezbûrenin hisse-i ma‘lûmesini semen-i misliyle bey‘e kıbel-i şer‘den izin verilmek müvekkilem mezbûrenin bi’l-vesâye matlûbundur didikde hakikat-i hâl vekîle-i merkûmenin bâlâda takrîr ve beyân ve şerh ve ıyân eylediği vech üzere olduğu zeyl-i kitâbda muharreru’l-esâmî cemâ‘at-i Müslimîn ihbârlarıyla lede‘ş-şer‘î’l-enver zâhir ve mütebeyyin oldukdan sonra hâkim-i muvakkı‘-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî‘i’r-refî‘i’l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi mâ-i lezîz-i merkûmda sagîre-i mezbûrenin ber-tashîh-i merkûm seb‘a-i esmân hissesini semen-i misliyle âhara bey‘ ve semeni ba‘de’l-kabz defter-i kassâma idhâl ve istirbâh edüb hâsıl olan nemâsıyla sagîre-i mezbûreyi infâk ve iksâ etmek üzere vasî-i müvekkile-i mezbûre Havva Hatun’a izin verilmeğın mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâmin aşer min-Recebi’l-ferd li-sene isnâ aşer ve mi’eteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Aynü’l-a‘yân Mustafa Ağa Nâzır-ı râh-ı âb, el-Hâc İbrahim Kethüdâ râh-ı âb, es-Seyyid Abdurrahman Kâtip râh-ı âb, es-Seyyid el-Hâc Hasan Ağa Serbölük-i Sultan Bâyezid, es-Seyyid İbrahim Serbölük-i Semerler, es-Seyyid İsa Serbölük-i Ayasofya.

79 [23b-2]

Özet: Eyüp’te Tekyecibaşı Mahallesi’nde ikamet eden İsmail kızı Aişe’nin vefat etmesi üzerine oğlu Abdullah oğlu Mehmed oğlu İsmail’in işlerini görmek için Mehmed kızı Hatun’un vasi tayin edilmesine dair, 25 Şa‘ban 1212 (M. 12 Şubat 1798) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi’l-bârî-’de Takyecibaşı Mahallesi’nde misâfîren sâkine iken bundan akdem müteveffıye olan Aişe Hatun ibnet-i İsmail’in sadrî sagîr oğlu İsmail bin Mehmed bin Abdullah’ın tesviye-i umûrunu rü‘yete kıbel-i şer‘den bir vasî nasbından lâbûd ve mühim olmağla emânet ile ma‘rûf ve diyânet ile mevsûfe ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeğe kâdire idüğü zeyl-i kitâbda muharreru’l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla lede‘ş-şer‘î’l-enver zâhir ve nümâyân olan sagîr-i mezbûrun

min-kıbeli'l-eb ceddesi zât-ı ma'rûfe işbu bâisetü'l-kitâb diğer Aîşe Hatun ibnet-i Mehmed'i hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi sagîr-i mezbûrun tesviye-i umûrunu rû'yete vasî nasb u ta'yîn buyurduklarında ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya müte'ahhide olmağın mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fî 25 Şa'bân m. sene 1212.

Şuhûdü'l-hâl: Hademe-i mahkeme-i muhzırân.

80 [24a-1]

Özet: Eyüp'te Tekyecibaşı Mahallesi'nde ikamet eden İsmail kızı Aîşe'nin vefat etmesi üzerine oğlu Abdullah oğlu Mehmed oğlu İsmail'in işlerini görmek için Mehmed kızı Aîşe Hatun'un vasi tayin edilmesine dair, 25 Şa'ban 1212 (M. 12 Şubat 1798) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Takyecibaşı Mahallesi'nde misâfîren sâkine iken bundan akdem müteveffîye olan Aîşe Hatun ibnet-i İsmail'in sadrî sagîr oğlu İsmail bin Mehmed bin Abdullah'ın tesviye-i umûrunu rû'yete kıbel-i şer'den bir vasî nasbından lâbüd ve mühim olmağla emânet ile ma'rûfe ve diyânet ile mevsûfe ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeğe kâdire idüğü zeyl-i kitâbda muharreru'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla lede's-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân olan sagîr-i mezbûrun min-kıbeli'l-eb ceddesi zât-ı ma'rûfe işbu bâisetü'l-kitâb diğer Aîşe Hatun ibnet-i Mehmed'i hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi sagîr-i mezbûrun tesviye-i umûrunu rû'yete vasî nasb u ta'yîn buyurduklarında ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya müte'ahhide olmağın mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi's-hâmis ve'l-ısrîn min-Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hademe-i mahkeme.

81 [24a-2]

Özet: Eyüp'te Tekyecibaşı Mahallesi'nde ikamet ederken vefat etmiş olan İsmail kızı Aîşe'ye ait 25 Şa'ban 1212 (M. 12 Şubat 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Takyecibaşı Mahallesi'nde misâfîren sâkin iken bundan akdem müteveffîye olan Aîşe Hatun ibnet-i İsmail'in verâseti sadrî sagîr oğlu İsmail bin Mehmed nâm sagîre münhasır olduğu ba'de'l-ihbâr sagîr-i mezbûr İsmail'in min-kıbeli'l-eb ceddese olup kıbel-i şer'den bâ-hüccet-i şer'îye vasî nasb u ta'yîn olunan diğerk Aîşe Hatun ibnet-i Mehmed tereke-i müteveffîye-i mezbûreyi ba'de'l-kabz müstakilen fûrûht eylediğini meclis-i şer'ide ikrâr ve i'tirâf ettiğı müteveffîye-i mezbûrenin terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min-Şa'bânî'l-mu'azzam li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Müsta‘mel çuka ferâce 2.139 akçe		Yaşmak makreme, çedik ma‘a pabuç 393 akçe	
Müsta‘mel şam alacası anterî 1 1.230 akçe			
Yemenî ve fes 120 akçe	Sim saat 1 1.560 akçe	Köhne anterî ve içlik 456 akçe	Köhne bogasi ve hırka 360 akçe
Köhne hilalî gömlek 1 270 akçe		Köhne gömlek 1, ma‘a don 1 258 akçe	Köhne alaca şâlvar 1 228 akçe
(…) şâlî parça 1 156 akçe			
Uçkur ve yemeni 1 93 akçe	Bir mikdâr misk sabunu 120 akçe	Devâ-i misk 240 akçe	Nakd-i mevcûd 2.790 akçe

Der-zimmet-i kahveci Ali Ağa zevcesi Emine Hatun
bâ-ikrâr
2.040 akçe

Cem'an yekûn:

12.453 akçe. Semen-i eşyâ ve nafaka.

Minhâ el-ihracât:

Techîz ve tekfîn 2.850 akçe	Harc-ı Defter 312 akçe	Kaydiye-i defter	Harc-ı hüccet-i vasî 270 akçe
--------------------------------	---------------------------	------------------	----------------------------------

Yekûnü'l-ihracât: 3.462 akçe.

Sahhe'l-bâkî, meblâğ: 8.991 akçe.

Bâlâda mezkûr sagîr-i mezbûrun vâlikesinden müntakil mâl-ı mevrûsu olmak üzere sekiz bin dokuz yüz doksan bir akçeyi vasî-i mezbûre Aîşe Hatun ahz u kabz edüb sagîre-i mezbûre deyni olduğunu meclis-i şer' den ikrâr ve i'tirâf eylediği işbu mahalle şerh verildi.

82 [24a-3]

Özet: Eyüp'te Fethi Çelebi Mahallesi'nde kalaycı dükkânında ikamet eden Mustafa oğlu Ali oğlu Kalaycı Ebubekir Ağa'nın vefat etmesi üzerine Abdurrahman oğlu Halil oğlu Abdullah Beşe'nin Kalaycı Ebubekir Ağa'nın varisi olduğunu ispatlamasına dair, 27 Şa'ban 1212 (M. 14 Şubat 1798) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Fethi Çelebî Mahallesi'nde vâki' bir bâb kalaycı dükkânı derûnunda mevcûd beyne'l-hıref gedik i'tibâr olunur âlât-ı lâzime-i ma'lûmenin mâliki olub dükkânda sâkin iken bundan akdem vefât eden Kalaycı Ebubekir Ağa bin Ali bin Mustafa Çelebî'nin ber-vech-i âtî verâsetini iddi'â eden işbu bâ'isü'l-kitâb Abdullah Beşe bin Halil bin Abdurrahman nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm ve mağfûrun-nişân Sultan Bâyezid Hân-ı Velî -tâbe serâhu- hazretlerinin İstanbul'da vâki' Câmi'-i Şerifi ve imâret-i âmireler¹²³ evkâfı aklâmından medîne-i mezbûre havâlisinde vâki' Hâslar kalemi hudûdu dâhilinde bilâ-vâris ma'rûf ve ma'rûfe fevt olanların terekeleri cânib-i vakf-ı müşârun-ileyh bâ-hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn hâsıl kayd olunduğu şurût-ı mer'ıyyesinden olduğuna binâen kalem-i mezbûr¹²⁴ subaşı olub mahâll-i mezbûrede bu makûle bilâ-vâris ma'rûf ve ma'rûfe fevt olanların terekelerini ahz u kabzına taraf-ı vakf-ı şerîfden bâ-temessûk me'mûr ve kıbel-i şer'-den redd-i cevâba me'zûn olmağla müteveffâ-yı merkûmun vârisi olmamak zu'muyla ber-mûceb-i defter-i kassâm terekesine bi'l-asâle vaz'-ı yedi mütehakkık olan Ali Ağa bin Feyzullah [24b] nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb müteveffâ-yı mezbûr Kalaycı Ebubekir Ağa bin Ali bin Mustafa Çelebî benim babam Halil'in babası Abdurrahman'ın babası Mustafa Çelebî'nin li-ebeveyn ammi diğer Mustafa Çelebî'nin sulbî oğlunun oğlu ve ber-vech-i muharrer usûbet-i nesebiyye cihetinden verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine bint-i Mehmed nâm hatun ile bana münhasır olub bizden gayrı vâris ve vârisesi ve [te]rekesine müstehakk-ı âharı olmayub hatta müteveffâ-yı merkûm hâl-i hayâtında ve kemâl-i akl u sıhhatinde fevtinden mukaddem benim ber-vech-i muharrer verâsemi kirâren ve mirâren ikrâr ben dahi ber-vech-i muharrer tasdik edüb mısren alâ ikrâr fevt oldukda terekesinin rub'u zevcesi mezbûre Emine Hatun ve selâse-i erbâ'ı ber-vech-i muharrer ancak bana mevrûs olmuş iken emîn-i mekûm müteveffâ-yı mezbûrun vârisi olmak zu'muyla terekesine bi-gayr-ı hakk vaz'-ı yed itmekle sûal olunub terekeden keff-i yed ve bana teslim tenbîh olunmak bi'l-verâse matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ ve's-sûal ol dahi cevâbında ber-minvâl-i muharrer müteveffâ-yı mezbûrun terekesine bi'l-emâne vaz'-ı yedini ikrâr lâkin müdde'î-i merkûm Abdullah Beşe'nin ber-vech-i meşrûh verâsetini ba'de'l-inkâr müdde'î-i mezbûr Abdullah Beşe'den ber-vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i Müslimînden olub li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olan Süleyman Ağa bin el-Hâc Ahmed ve Ali Beşe bin Muhiddin nâm kimesneler istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka müteveffâ-yı merkûm Kalaycı Ebubekir Ağa bin Ali bin

¹²³ Kâtip burada sehven “âzireler” şeklinde yazmıştır.

¹²⁴ Kâtip burada sehven “merbûr” şeklinde yazmıştır.

Mustafa Çelebî hâl-i hayâtında ve kemâl-i akl u sıhhatinde işbu müdde'î-i mezbûr Abdullah bin Halil için benim verâsetim usûbet-i nesebiyye cihetinden merkûm Abdullah Beşe bin Halil'e münhasır olub andan gayrı vâris ve vârisem ve müstehakk-ı âharım yokdur deyü bizim huzûrumuzda kirâren ve mirâren ikrâr eyledikde müdde'î-i mezbûr Halil dahi ber-vech-i muharrer tasdik edüb mısren alâ ikrâr fevt olduğu bizim ma'lûmumuz olmağla biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü herbiri edâ-yı şehâdet-i şer'îye ettiklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle müdde'î-i mezbûr Abdullah ber-vech-i muharrer verâsetine ba'de'l-hükm müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden olub ber-müceb-i defter-i kassâm emîn-i merkûmun makbûzu olan meblâğ-ı ma'lûmu ile eşyâ-i sâ'iresini müdde'î-i mezbûr Abdullah Beşe'ye def' ve teslim emîn-i mezbûr Ali ağaya tenbîh olunmağın mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fî 27 Ş[a'ban] sene 1212.

Şuhûdü'l-hâl: Sipahizâde es-Seyyid Mehmed Emîn Efendi, es-Seyyid Hâfız Mustafa Efendi, Ahmed Efendi b. Yusuf, İbrahim Efendi, Turşucuzâde es-Seyyid Mehmed Emîn Efendi b. es-Seyyid Süleyman Çelebî.

83 [24b-1]

Özet: Havâss-ı Refî'a'ya bağlı Sadabad köyünde ikamet eden Ali kızı Şerife Saide Hatun'un vefat etmesi üzerine eşi Resul oğlu Bostani Yusuf Ağa'nın Şerife Saide Hatun'un terekesini varisler arasında taksim ettiği ve alacakları kalmadığına dair, 29 Şa'bânî'l-mu'azzam 1212 (M. 16 Şubat 1798) tarihli hüccet.

Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbî Sadâbad karyesinde sâkine iken bundan akdem vefât eden Şerife Saide bint-i es-Seyyid Ali nâm hatunun verâset-i zevc-i metrûku Bostanî Yusuf Ağa bin Resul ile vâlidesi Şerife Aişe bint-i es-Seyyid Mustafa'ya ve babası mezbûr es-Seyyid Ali Efendi'ye inhisârı ba'de't-tahakkukı's-şer'î zât-ı ma'rûfe Şerife Aişe Hatun kendü nısfından asâleten ve zevci es-Seyyid Ali Efendi tarafından ber-vech-i âtî husûsda vekîl olduğu tarafının tesâdüfleriyle şer'a sebt olmağla vekâlet-i meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb mezbûr Bostanî Yusuf Ağa mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ve bi'l-verâse ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb mezbûr Bostanî Yusuf Ağa kızım müteveffât-ı mezbûre Şerife Saide nâm hatunun terekesine bi'l-verâse vâzı'u'l-yed olmağla el-hâletü hâzihî tereke-i müteveffât-ı mezbûreyi bi-(...) vech-i şer'î üzere iktisâm edüb ben

ve müvekkilem mezbûr es-Seyyid Ali Efendi'den her birimize hisse-i irsiyyemizi dâmadımız mezbûr Yusuf Ağa yedinden tamâmen ahz u kabz edüb husûs-ı mezkûre ve kızım mevrûsum müteveffât-ı merkûmenin mâ'adâ bi'l-cümle terekesine müte'allika kalîl ü kesîr, celîl ü hakîr nukûd ve arûz ma'lûm ve mechûleye müte'allika da'vâdan damadım mezbûr Bostanî Yusuf Ağa'nın zimmetini bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer' ile ibrâ ve ıskât eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer ibrâ-i mezkûreyi kabûl eyledi didikde mezbûr Bostanî Yusuf Ağa dahi mukirre-i merkûme Şerife Saide Hatun'u cem'î kelimât-ı meşrûhasında vicahen tasdik ve şifâhen tahkîk itmeğin mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi ve'l-ısrîn min-Şa'bânî'l-mu'azzam li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hademe-i mahkeme-i muhızırân.

84 [25a-1]

Özet: Eyüp'te Süleyman Subaşı Mahallesi'nde ikamet eden Ahmed kızı Saliha Hatun'un vefat etmesi üzerine oğlu Hüseyin ve kızı Şerife Ümmügülsüm'ün işlerini görmek için babaları Hüseyin oğlu Ahmed'in vasi tayin edilmesine dair, 26 Şa'ban 1212 (M. 13 Şubat 1798) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Süleyman Subaşı Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem müteveffıye olan Saliha Hatun ibnet-i Ahmed'in sadrî sagîr oğlu es-Seyyid Hüseyin ve sadriye sagîre kızı Şerife Ümmügülsüm'ün tesviye-i umûrlarını rü'yete kıbel-i şer' den bir vasî ve kayyım nasbı lâzım ve mühim olmağla emânet ile ma'rûf ve sıyânet ile mevsûf ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir idüğü zeyl-i kitâbda muharreru'l-esâmî Müslimîn ihbârlarıyla lede's-şer'i'l-enver zâhir ve müte'ayyin olan sagîrân-ı mezbûrânın babaları işbu bâ'isü'l-kitâb es-Seyyid Ahmed Beşe ibn-i es-Seyyid Hüseyin nâm kimesneyi hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refi'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi ber-vech-i muharrer vasî nasb u ta'yîn buyurduklarında ol dahi vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fî 26 Şa'bân[i'l]-m[u'azzam] sene 1212.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Efendi b. Yusuf, Turşucuzâde Mehmed Emîn Efendi b. Süleyman, Hâfız Mustafa Efendi.

85 [25a-2]

Özet: Eyüp'te Süleyman Subaşı Mahallesi'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Ahmed kızı Saliha Hatun'a ait 29 Şa'ban 1212 (M. 16 Mart 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Süleyman Subaşı Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem müteveffîye olan Saliha Hatun ibnet-i Ahmed'in verâseti zevc-i metrûku es-Seyyid Ahmed Beşe ibn-i es-Seyyid Hüseyin ile sadr-ı sagîr oğlu es-Seyyid Hüseyin ve sadriye sagîre kızı Şerife Ümmügülsüm'e inhisârı tahakkukundan sonra sagîrân-ı mezbûrânın babaları ve tesviye-i umûrlarını rü'yete bâ-hüccet vasî mensûbları olan mezbûr es-Seyyid Ahmed Beşe'nin taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve fûrûht olunan müteveffîye-i mezbûrenin terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmi't-tâsi ve'l-ışrîn min-şehri Şa'bânî'l-mu'azzam li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Minder 2 800 akçe	Köhne çatma yasdık 4, ma'a yasdık yüzü 2 1.000 akçe	Çuka mak'ad 2 280 akçe	Döşek 1 660 akçe
Şayak ferâce 1 320 akçe	Çiçekli müsta'mel anterî 1 515 akçe	Çuka ferâce 1 1.630 akçe	Yemenî parça 2 220 akçe
Peştamâl 1, yaşmak 1, parça bez 1 300 akçe	Parça mağrib şâl 1, don 1 160 akçe	Sagîre peşkîr makreme 1 620 akçe	
Köhne keçe 1 1.200 akçe	Kolan 1, boğçe 1, çedik, pabuç çift 1 75 akçe	Baş yasdığı 1 90 akçe	Kaba hasır 1 30 akçe

Tahta sandık 1 ve iskemle 1 ve faraş 1 ve sepet 1 60 akçe	Bir mikdâr evânî-i nühâsiye 1.520 akçe
Mehr-i mü'ccel der-zimmet-i mezbûr bâ-ikrâr 8.400 akçe	

Cem'an yekûn:

17.875 akçe. Semen-i eşyâ ve mehr.

Minhâ el-ihracât:

Resm-i kısmet 444 akçe	Kaydiye-i defter 90 akçe	Dellâliye-i eşyâ 180 akçe	Harc-ı hüccet-i vasî 600 akçe
---------------------------	-----------------------------	------------------------------	----------------------------------

Yekûnü'l-ihracât: 1.314 akçe.

Sahhe'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese, meblâğ: 12.521

Hisse'l-zevci'l-mezbûr es-Seyyid Ahmed Beşe 4.140 akçe	Hisse'l-ibni'l-mezbûr es-Seyyid Hüseyin nâm sagîr 8.280 akçe	Hisse'l-binti'l-mezbûre sagîre 4.140 akçe
--	--	---

Özet: Kasımpaşa'da Ahmed Kapudan Mahallesi'nde ikamet eden Ahmed oğlu Munyab Mehmed Odabaşı'nın vefatıyla oğlu Mehmed Salih'e intikal eden İbrahim Paşa Vakfı'na ait evin başkasına ferağına izin verilmesine dair, 2 Ramazan 1212 (M. 18 Şubat 1798) tarihli hüccet.

Mahrûse-i Galata'ya mûzaf kasaba-i Kâsım Paşa'da Kulaksız Ahmed Kapudân Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Munyab Mehmed Odabaşı bin Ahmed'in sulbî sagîr oğlu es-Seyyid Mehmed Salih'in vâlidesi ve kıbel-i şer' den bâ-hüccet-i şer' iye mansûbe vasîsi olan ma'rifeti'z-zât işbu bâ'isetü'l-vesîka Şerife Hafize Hatun ibnet-i Mehmed meclis-i şer-i hatîr-i lâzimü't-tevkîrde bi'l-vesâye takrîr-i kelâm ve tâ'bir anî'l-merâm edüb mârru'z-zikr Galata hâricinde Kapan-ı Revgan-ı Atîk kurbünde vâki' İbrahim Paşa Câmi'-i Şerîfi'nde yevm-i Cum'a'da mü'minîn-i muvahhidîni tebhîr etmek için merhûm müşârün-ileyh İbrahim Paşa Vakfı câbîsi Mustafa Efendi'nin (...) müdde 'â vakfı musakkafâtından salifü'z-zikr Kulaksız Ahmed Kapudân Mahallesi'nde vâki' bir tarafı Râbia Hatun menzili ve bir tarafı İbrahim Çelebî menzili ve bir tarafı Hasan Bey'in menzili ve taraf-ı râbî'i tarîk-i hâs ile mahdûd fevkânî ve tahtânî iki bâb oda ve bi'r-i mâ ve kenîfî hâvî bir bâb vakf-ı menzil müteveffâ-yı mezbûr Munyab Mehmed Odabaşı'nın ile'l-vefât bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda olub ba'de vefât işbu vasîsi olduğum sagîr-i mezbûr es-Seyyid Mehmed Salih'e intikâl-i âdî ile ba'de'l-intikâl lâkin menzil-i mahdûd-i mezkûr mürûr-ı eyyâm ile müşrif-i harâb ve mâ'il-i türâb olub hâsıl harcını vefâ etmediğinden gayrı sagîr-i mezbûrun nafaka ve kisveye dahi eşedd-i ihtiyâcî olmağla menzil-i mahdûd-i mezkûr bedel-i misli ve bâ-ma'rifet-i mütevellî âhara ferâğ ve bedel-i makbuzu ber-vech-i şer'î istirbâh [25b] ve istiklâl olunub hâsıl olan nemâsıyla sagîr-i mezbûr infâk ve iksâ olunmak hakkında min-küllî'l-vücûh enfa' ve evlâ olmağla menzil-i mahdûd-i mezkûru ber-vech-i muharrer âhara ferâğa kıbel-i şer' den bana izin verilmek bi'l-vesâye matlûbumdur didikde hâl-i vasî-i mezbûre Şerife Hafize Hatun'un bâlâda takrîr ve beyân ve şerh ve ıyân eylediği vech üzere idüğü zeyl-i kitâbda muharreru'l-esâmî sıkât-ı muvahhidîn ihbârlarıyla lede'sş-şer'î'l-enver zâhir ve mütehakkik oldukdan sonra hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refi'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi menzil-i mahdûd-i mezkûru ber-minvâl-i muharrer âhara ferâğ ve bedel-i meblâğ-ı mezbûru defter-i kassâma ba'de'l-idhâl ve'l-istirbâh hâsıl olan nemâsını sagîr-i mezbûr infâk ve iksâ etmek üzere vasî-

i mezbûre Şerife Hafize Hatun'a izin verilmeğın mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fî 2 gurre-i Ramazan sene 1212.

Şuhûdü'l-hâl: Hademe-i mahkeme.

87 [25b-1]

Özet: Eyüp'te Kiremitçi Süleyman Çelebi Mahallesi'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Abdullah kızı Hadice Refia Hatun'a ait 25 Şa'ban 1212 (M. 12 Şubat 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Kiremitçi Süleyman Çelebî Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem müteveffıye olan Hadice Refia Hatun ibnet-i Abdullah'ın verâseti zevc-i metrûku Ahmed Efendi ibn-i Yusuf ile sadriye sagîre kızı Fatma'ya ba'de'l-inhisâr sagîre-i mezbûrenin babası ve tesviye-i umûrunu rû'yete vasî (...) olan mezbûr Ahmed Efendi'nin taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tâhrir ve fûrûht olunan beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'ıye tevzi' ve taksîm olunan müteveffıye-i mezbûrenin terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zıkr olunur. Fî 25 Şa'ban sene 1212.

Minder sagîr 3 2.100 akçe	Köhne seccâde 300 akçe	Yorgan 1 200 akçe	Def'a yorgan ma'a çarşeb 1 720 akçe		
Köhne yorgan 300 akçe	Def'a yorgan ma'a çarşeb 600 akçe		Penbe şilte 300 akçe	Yüz yasdığı ve baş yasdığı 240 akçe	
Döşek 780 akçe	Çift mak'ad 2 180 akçe	Köhne çatma yasdık 7 1.440 akçe		Çiltiyân 240 akçe	Silecek 120 akçe
Peştamâl 240 akçe	Çuka ferâce 240 akçe	Köhne anterî ve çarşeb ve bir mikdâr yün ve sepet sandık 600 akçe			

Müsta'mel keremsûd anterî 720 akçe	Baş yemenî ma'a hırdavât 360 akçe
Ma'lûmü'l-mikdâr evânî-i nühâsiye 3.240 akçe	Hırdavât-ı menzil ve fîncân ve zarf 3 aded 600 akçe
Mehr-i mü'eccel der-zimmet zevc-i mezbûr bâ-ikrâr 600 akçe	

Cem'an yekûn: 14.120 akçe.

Minhâ el-ihracât:

Resm-i âdî 351 akçe	Dellâliye 270 akçe	Kaydiye 60 akçe	Hammâliye-i eşyâ 120 akçe
------------------------	-----------------------	--------------------	------------------------------

Yekûnü'l-ihracât: 801 akçe.

Sahhe'l-bâkî, meblâğ: 13.319 akçe.

Hisse'l-zevci'l-mezbûr Ahmed Efendi 3.329 akçe	Hisse'l-binti'l-mezbûre Fatma nâm sagîre 9.987 akçe
--	---

88 [26a-1]

Özet: Zîştovi'den olup Eyüp'te İskele-i Kebir'de kahve dükkânında misafir olarak ikamet ederken vefat etmiş olan Abdullah oğlu Mecid Beşe'ye ait 2 Ramazan 1212 (M. 18 Şubat 1798) tarihli tereke kaydı.

Fi'l-asl Zıştovi ahâlisinden olub Medîne-i Eyyüb'de İskele-i Kebîr'de kahve dükkânında misâfîren sâkin iken bundan akdem vefât eden Mecid Beşe ibn-i Abdullah'ın zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmayub terekesi cânib-i beytûlmâla â'id ve râci' olmağla mahâll-i merkûmda bilâ-vâris fevt olanlar beytûlmâlî Eyyüb Câmî'-i Şerîfi Vakfı'na kayd olub vereseşi diyâr-ı âharda bulunanların hisse-i irsiyyesini resmini ba'de'l-ihrac bâkîsi cânib-i vakıfda hıfz olunmak bâ-hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn şurût-ı mer'ıyyesinden olduğuna binâen vakf-ı müşârûn-ileyhin beytûlmâlcısı Mustafa Şakir Ağa tarafından vekîl-i müsecceli Mustafa Ağa taleb-i ma'rifet ve ma'rifeti's-şer'le tahrîr olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî ale'l-esâmî zikr olunur. Fî 2 Ramazan sene 1212.

Köhne aba 300 akçe	Köhne şâlvar 200 akçe	Köhne çuka cebe 220 akçe	Kalbak 12 akçe	Nakd-i mevcûd 2.760 akçe	Köhne gömlek 220 akçe
-----------------------	--------------------------	-----------------------------	-------------------	-----------------------------	--------------------------

Cem'an yekûn: 3.712 akçe.

Minhâ el-ihracât:

Techîz ve tekfîn 780 akçe	Harc-ı defter 92 akçe	Dellâliye 30 akçe	Mesârif-i müteferrika 60 akçe
------------------------------	--------------------------	----------------------	----------------------------------

Yekûnü'l-ihracât: 962 akçe.

Sahhe'l-bâkî: 2.750 akçe.

2750 akçe

- 470 akçe Resm-i emîn-i merkûm ve dellâliye-i ihrac.

2.280 akçe. Der-yed-emîn-i merkûm.

89 [26a-2]

Özet: Sultan Bayezid Han'ın İstanbul'da Cami'-i şerifi ve imaret-i amireleri evkafı kalemlerinden olan ve Eyüp'te Cebecibaşı Mahallesi'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Abdullah kızı Şerife Ümmügülsüm'e ait 5 Ramazan 1212 (M. 21 Şubat 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm-ı mağfiret-nişân Sultan Bâyezid Hân-ı Velî -tâbe serâhu- hazretlerinin İstanbul'da Câmi'-i Şerîfi ve imâret-i âmireleri evkâfı aklâmından olub Medîne-i Eyyüb havâlîsinde Eğri Kapı hâricinde vâki' Cebecibaşı Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem vefât eden Şerife Ümmügülsüm bint-i Abdullah'ın zevce-i metrûku (...) eş-Şîh es-Seyyid Ahmed bin es-Seyyid Süleyman'dan gayrı zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmayub terekesinin nısfı zevce-i mezbûre ve nısf-ı âharı cânib-i beytûlmâla â'id ve râci' olmağla mahâll-i mezbûrede bu makûle bilâ-vâris ma'rûf ve ma'rûfe fevt olanların terekelerini ahz u kabz ve hıfza vakf-ı müşârün-ileyh tarafından bâ-temessük beytûlmâl kabzına me'mûr olan kalem-i mezbûr Subaşı Ali Ağa bin Feyzullah ve mezbûr eş-Şeyh es-Seyyid el-Hâc Ahmed taleb-i ma'rifetleri ve ma'rifeti'ş-şer'le tahrîr ve ba'de'l-müzâyede bey' olunan mütevefîyet-i mezbûre terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zıkr olunur. Fî 5 Ramazan sene 1212.

Yorgan 1 310 akçe	Yük memlû döşek 1 360 akçe	Üç parça kilim 400 akçe	Kıtık ve ot memlû yasdık 1 420 akçe
Beylik 3, sagîr minder 3 1.000 akçe		Yüz yasdığı ve gılâf ve çarşeb ve peştamâl ve hırdavât 1 310 akçe	
Kaliçe köhne seccâde 120 akçe	Boğçe 7 160 akçe	Keremsûd anterî 1 450 akçe	Şâli cebe 250 akçe

Köhne çit mak'ad 3, minderlik gılâf 200 akçe	Sepet, sandık ma'a hırdavât 140 akçe	
Bir zirâ' mikdâr mağrib şâlı 150 akçe	Tahta sandık 5 6.000 akçe	Bir mikdâr evânî-i nühâsiye 1.650 akçe
Küp ve kiremit 129 akçe	Yorgan 2, yasdık 1, minder 1, leğen 1, tennûr 1 600 akçe	
Mangal tahtası ve hırdavât 60 akçe	Kürek 1, kahve kutusu 1 30 akçe	Şiş 1 150 akçe
Oluk 200 akçe	Mehr-i mü'ccel der-zimmet zevc-i mezbûr 1.200 akçe	

Cem'an yekûn:

8.223 akçe. Semen-i eşyâ ve mehr.

Resm-i kısmet 216 akçe	Kaydiye-i defter 30 akçe	Dellâliye 180 akçe
Müteveffıye-i merkûmeye beş li-sene hidmet eden Ârife Hatun'a bi't-terâzî verilen ücret ve mesârif-i lâzıme 773 akçe		

Yekûnü'l-ihracât: 1.199 akçe.

Sahhe'l-bâkî, meblâğ: 74.640 akçe.

Hisse'l-zevci'l-mezbûr: 3.732 akçe.

Der-yed li'z-zevceti'l-beytûlmâl:

3.732 akçe

- 373 akçe resm-i beytûlmâl.

3.309 akçe. der-yed [26b]

Bâlâ-yı defterde mezkûr müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc İsmail Efendi'nin verâseti zevcesi mezbûre ile sulbî oğlu Mehmed Emîn nâm sagîre ve gâib-i ani'l-beled âhar sulbî oğlu Mehmed Esad Efendi'ye münhasır olduğu şuhûd-ı udûl ile ba'de's-sübûti's-şer'î Mehmed Emîn Efendi meclis-i şer'îde zeyl-i defterde mezkûr pederim müteveffâ-yı merkûmun terekesinden ber-mûceb-i defter-i kassâm vaz'-ı yed olduğu on bin dokuz yüz altmış sekiz akçe hisse-i irsiyyemi asâleten ve karındaşım gâib-i mezbûrun hisse-i irsiyyesini bâ-hüccet-i şer'îye mahkûmeye vekâletim hasebiyle emîn-i merkûm yedinden tamâmen ahz u kabz edüb istîfâ-yı hakk itmemele fimâ-ba'd karındaşım gâib-i mezbûr ile benim emîn-i merkûm yed ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe bâkî kalmadı deyü bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve i'tirâf eylediği işbu mahalle şerh verildi. Fî 21 Şa'ban sene 1212.

90 [26b-1]

Özet: Eyüp'te Fethi Çelebi Mahallesi'nde kalaycı dükkânında ikamet eden 103 Mustafa oğlu Ali oğlu Kalaycı Ebubekir Ağa'nın vefat etmesi üzerine mirası eşi Mehmed kızı Emine Hatun ve amcaoğlunun oğlu Halil oğlu Abdullah Paşa arasında taksim edildikten sonra Emine Hatun'un Selim oğlu Abdülfettah Ağa'yı vekil tayin ederek Kalaycı Ebubekir Ağa'dan miras kalan ev hissesini Abdullah Beşe'ye satmasına dair, 6 Ramazani'l-mübarek 1212 (M. 22 Şubat 1798) tarihli hüccet.

Zikr-i âti menzilin mâliki iken bundan akdem vefât eden Kalaycı Ebubekir Ağa ibn-i Ali bin Mustafa Çelebi'nin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine Hatun ibnet-i Mehmed ile usûbet-i nesebiyye cihetinden li-ebeveyn emmi oğlunun oğlu Abdullah Beşe

bin Halil'e ba'de'l-inhisâr mesele-i mîrâsları olan dört sehmin bir sehmi zevcesi mezbûre Emine Hatun'a üç sehm-i mezbûr Abdullah Beşe'ye isâbeti tahakkukundan sonra mezbûre Emine Hatun tarafından ber-vech-i âtî bey'-i ikrâra ve i'tâ-yı hüccete vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ârifân Münâdî Mehmed Çelebî bin Hüseyin ve diğer Mehmed Ağa bin İsmail nâm kimesneler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'î sâbit olan Abdülfettah Ağa bin Selim meclis-i şer-i şerîf-i enverde işbu bâ'isü'l-kitâb mezbûr Abdullah Beşe mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb akd-i âtî'z-zikrin sudûruna değin Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî'de Davud Ağa Mahallesi'nde vâki' bir taraftan el-Hâc Zekeriya menzili ve bir taraftan Kaftan Ağası menzili ve bir taraftan Taşçı menzili ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî iki bâb oda ve bir sofa ve bir sagîr hamam ve kenîf ve bi'r-i Mâ'î ve eşcâr-ı müsmire ve gayrı müsmireli bir mikdâr bağçeyi müştemil bir bâb mülk-i menzil müteveffâ-yı mezbûrun ile'l-vefât yedinde malı ve mülkü olup ba'de vefât tashîh-i merkûm üzere müvekkilem mezbûre ile mezbûr Abdullah Beşe'ye mevrûs olmuşdu el-hâletü hâzihi müvekkilem mezbûre Emine Hatun ber-vech-i muharrer irsen mâliki olduğu bir sehm hisse-i şâyi'asını tarafından îcab ve kabûlü hâvî şurût-ı müfside ve muvâza'adan¹²⁵ ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Abdullah Beşe'ye otuz yedi guruş on pâreye bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eylediğinden sonra semeni olan meblâğ-ı merkûm otuz yedi guruş on pâreyi mezbûr Abdullah Beşe yedinden bi't-tamam ve'l-kemâl ahz u kabz ve istîfâ-yı hakk edüb fimâ-ba'd menzil-i mahdûd-i mezkûrun ber-minvâl-i meşrûh bir sehm hisse-i şâyi'asında müvekkilem mezbûre Emine Hatun'un aslâ ve kat'â alâka ve medhali kalmayub üç sehm bi'l-irsi's-şer'î ve bir sehm hisse-i şâyi'ası dahi şirâ'en mülk-i mahzı hakk-ı sırfı olmuştur didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâdis min-şehr-i Ramazani'l-mübârek li-sene isnâ aşer ve mie'teyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: es-Seyyid Hüseyin b. Osman, Süleyman Ağa [b.] Halil, diğer Mehmed Ağa b. İsmail, Mehmed Ağa bin Hüseyin.

91 [26b-2]

Özet: Eyüp'te Zeyneb Hatun Mahallesi'nde ikamet eden Ahmed oğlu Taşçı Mehmed Beşe'nin vefat etmesi üzerine verasetinin eşi Eyyub Efendi kızı Emine Hatun, oğulları Mehmed ile Hüseyin ve kızları Aişe ile Hafize arasında taksim edilmesi ve Hüseyin'in vasisi

¹²⁵ Kâtip burada sehven iki kez "mu" yazmıştır.

olarak Mehmed ve Aişe ile Hafize'nin mahkemeye başvurarak Emine Hatun'dan herhangi bir alacakları kalmadığının taraflarca onaylandığına dair, 29 Cemaziyelahir 1212 (M. 19 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Zeyneb Hatun Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Taşcı Mehmed Beşe bin Ahmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine Hatun ibnet-i el-Hâc Eyyüb Efendi ile sulbî oğulları kebîr Mehmed ve sagîr Hüseyin ve sulbiye kebîre kızları Aişe ve Hafize nâm hatunlara ba'de'l-inhisâr mesele-i mîrâsları olan kırk sekiz sehmin altı sehmi zevce-i mezbûre Emine Hatun'a on dörder sehmi oğulları mezbûrândan her birine ve yedişer sehmi kızları mezbûretândan her birine isâbeti ba'de't-tahakkukı'ş-şer'î sagîr-i mezbûr Hüseyin'in bâ-hüccet mensûb vasîsi olan karındaşı mezbûr Mehmed Beşe ile zâtları mu'arrefetân-ı mezbûretân Aişe ve Hafize hatunlar meclis-i şer'-i şerîf-i enverde kezâlik zâtı mu'arrefe işbu bâ'isetü'l-kitâb zevce-i mezbûre Emine Hatun mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun hîn-i vefâtında tahrîr ve fûrûht olunan ber-mûceb-i defter-i kassâm tereke-i ma'lûmesinden ber-tashîh-i merkûm isâbet eden hisse-i irsiyyemizi her birimiz bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ahz ve istîfâ-yı hakk ettiğimizden sonra müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden olmak üzere zevce-i mezbûre yedinde ikrârıyla zâhir olan üç yüz elli guruş kıymetli yetmiş aded zer-i mahbûb dahi defter-i kassâm [27a] idhâl olunub ba'de ihrâcî'l-mesârif-i lâzime kezâlik ber-i'tibâr merkûma isâbet eden hisse-i irsiyyemizi her birimiz bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ahz u kabz ve istîfâ-yı hakk etmemizle fîmâ-ba'd müteveffâ-yı mezbûrun dâhil-i defter-i kassâm ve harc-ı ez-defter kalîl ü kesîr, celîl ü hakîr ma'lûm ve mechûl bi'l-cümle terekesine ve hukûk-ı sâ'ireye müte'allika âmme-i da'vâ ve kâffe-i mutâlebât ve eyman-ı muhâsamâttan mezbûre Emine Hatun'un zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile her birimiz bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ibrâ ve ıskât eylediğimizde ol dahi husûs-ı mezbûra müte'allika âmme-i da'vâdan kezâlik bizim zimmetimiz ibrâ ve ıskât edüb tarafından her birimiz ber-minvâl-i muharrer âharın ibrâsını kabûl eyledik didikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi'min-şehr-i Ramazani'l-mübârek li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: es-Seyyid Mehmed Efendi b. es-Seyyid Süleyman, es-Seyyid el-Hâc Mehmed Emîn Efendi b. es-Seyyid Mustafa, Kâtib Ahmed Efendi b. Yusuf, Hâfız İbrahim

Efendi [b.] Hasan, es-Seyyid Hüseyin b. Osman, Ali Ağa b. Ahmed, Süleyman Çelebî b. Halil.

92 [27a-1]

Özet: Trabzon'a bağlı Maçka Köyü'nden olup Eyüp'te Cezeri Kasım Paşa Mahallesi'nde ikamet eden Yavaki diğer Tuşan'ın vefat etmesi üzerine, Maçka'da ikamet eden oğlu Dimitri ve kızları Vasilaki, Sofiye ve Despino'nun babalarından kalan miraslarını almak için Yankola oğlu Yorgo'nun vasi ve kayyım tayin edilmesine dair, 13 Ramazani'l-mübarek 1212 (M. 1 Mart 1798) tarihli hüccet.

Fi'l-asl Trabzon kazâsına tâbi' Maçka nâm karye ahâlîsinden olup medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Cezeri Kâsım Paşa Mahallesi'nde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Yavaki diğer Tuşan nâm zimmînin zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmayub terekesini cânib-i beytûlmâla â'id ve râci' olmak zu'muyla mahâll-i mezbûrede bu makûle bilâ-vârisi'l-ma'rûf ve ma'rûfe hâlik olanların terekeleri Eyyüb Câmî'-i Şerîfi Vakfı'na bâ-hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn hâsıl kayd olunub vereseleri diyâr-ı âharda bulunanların dahi hisse-i irsiyyeleri ba'de ihrâci'l-mesârif-i lâzıme bâ-kısme cânib-i vakıfda hıfz olmak şurût-ı mer'ıyyesinden olduğuna binâen vakf-ı müşârûn-ileyh beytûlmâlcısı es-Seyyid Mustafa Şakir Ağa bin el-Hâc Abdullah tarafından müseccel-i vekîl olan Mustafa Ağa bin Ahmed hâlik-i mesfûrun terekesinden kırk dört gurus otuz pâreyi bi'l-emâne ba'de'l-kabz hâlik-i mesfûrun verâseti mârru'z-zikr Maçka karyesinde mütemekkin sulbî oğlu Dimitri zimmî ile sulbiye kızları Vasilaki ve Sofiye ve Despino nasrâniyelere münhasır olduğu bi'l-ihbâr ba'de't-tahakkukı's-şer'î emîn-i merkûm hâlik-i mesfûrun terekesinden keff-i yed bir de gâibûn-i mersûmun hisse-i irsiyyelerini ahz u kabz ve hıfz ve kendülere îsâl ve teslîm[e] kıbel-i şer'den bir vasî ve kayyım nasbından lâbüd ve mühim olmağla emânet ile ma'rûf vesâyet ile mevsûf ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir idüğü zeyl-i kitâbda muharreru'l-esâmî kazgancı ustaları ihbârlarıyla lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mütebeyyin olan işbu bâ'isü's-sifr Yorgo veledi Yankola zimmîyi hâkim-i muvakki'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refi'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi gâibûn-i mesfûrunun hisse-i irsiyyelerini ahz u kabz ve kendülere îsâl ve irsâle vasî ve kayyım nasb u ta'yîn buyurduklarında ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm

itmeğin mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’s-sâlis aşer min-Ramazani’l-mübârek li-sene isnâ aşer ve mi’eteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Ali Ağa b. Ahmed, es-Seyyid Hüseyin b. Osman, Kazganî Ali Ağa b. Kâsım.

Yani veled-i Lefter, Yani veled-i Tohari, Yankola veled-i Kostandi, Kostandi veled.

93 [27a-2]

Özet: Eyüp’te Arakiyecibaşı Mahallesi’nde ikamet eden Hacı Mehmed kızı Esma Hatun’un vefatıyla oğlu Mehmed’e intikal eden Bakizade kerimesi Vakfı’na ait evin başkasına ferağına izin verilmesine dair, 3 Şevvali’l-mükerrem 1212 (M. 21 Mart 1798) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi’l-bârî-’de Arakiyecibaşı Mahallesi’nde sâkine iken bundan akdem müteveffîye olan Esma Hatun ibnet-i el-Hâc Mehmed’in sadrî sagîr oğlu Mehmed’in babası ve kıbel-i şer‘den bâ-hüccet mansûb vasîsi işbu bâ‘isü’l-kitâb Hüseyin Ağa ibn-i İsmail meclis-i şer-i şerîf-i enverde bi’l-vesâye takrîr-i kelâm ve bast-ı merâm edüb sâlifü’l-beyân Arakiyecibaşı Mahallesi’nde vâki‘ Bakizâde kerîmesi vakfı musakkafâtından şehriye on beş akçe icâre-i mü’eccelelü bir bâb menzil müteveffîye-i mezbûrenin hayâtında bâ-temessük taht-ı tasarrufunda ba‘de vefâtihâ sagîre-i mezbûre hasbe’l-âde intikâl itmekle lâkin menzil-i mezbûr el-yevm harâb olmağla hâli üzere terk olundukda külliye müşrif-i harâb ve mâ‘il-i türâb olacağı zâhir olduğuna binâen menzil-i mezbûr bedel-i misli ve bâ-re’y-i mütevellî âhara ferâğ olunub hâsıl olan bedeli istirbâh olunmak sagîr-i mezbûr hakkında min-küllî’l-vücûh enfa‘ ve evlâ olmağla ber-vech-i muharrer menzil-i mezbûru bedel-i misli bâ-re’y-i mütevellî âhara ferâğa bana izin verilmek bi’l-vesâye murâdımdır didikde hakikat-i hâl vasî-i mezbûrun takrîr-i meşrûhası üzere idüğü zeyl-i sahîfede muharreru’l-esâmî Müslimînin ihbârlarıyla lede’ş-şer‘i’l-enver zâhir ve mütehakkık olmağın hâkim-i muvakkı‘-ı sadr-ı kitâb [27b] bi-tevkî’i’r-refî’i’l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi menzil-i mezkûru bedel-i misli bâ-re’y-i mütevellî âhara ferâğ ve hâsıl olan bedelini defter-i kassâma idhâl etmek üzere vasî-i

mezbûr Hüseyn ağaya izin verilmeğin mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis min-Şevvâlî'l-mükerrem li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: es-Seyyid Mehmed Ağa b. Süleyman, İbrahim Ağa b. Ahmed, Ali Ağa b., es-Seyyid Hüseyn Çelebi b. Osman, el-Hâc Mahmud b. Yahya?.

94 [27b-1]

Özet: Rumeli'de Kızanlık kasabasından iken Eyüp'te Yedikule dışında ikamet eden Gano oğlu Yorgi'nin vefat etmesi üzerine Gano oğlu Yorgi'nin eşi Hırsto kızı Kiro ve oğlu Hırsto'nun işlerini görmek için Aydoğdu oğlu Abacı Peraşkeve'nin vasi ve kayyım tayin edilmesine dair, 4 Şevval 1212 (M. 22 Mart 1798) tarihli hüccet.

Fi'l-asl vilâyet-i Rûmili'de Kızanlık kasabası ahâlisinden olub Medîne-i Eyyüb havâlisinden Yedikule hâricinde vâki' bir bâb abacı dükkânı derûnunda mevcûd sermâye ile sâ'ir âlât-ı lâzime-i ma'lûmenin mâliki iken bundan akdem hâlik olan Yorgi veled-i Gano zimmînin verâseti kasaba-i mezbûrede mütemekkin zevce-i metrûkesi Kiro bint-i Hırsto nasrâniye ile sulbî kebîr oğlu hâzır-ı bi'l-meclis Hırsto zimmîye münhasır olduğu ba'de't-tahakkukı'ş-şer'î gâibe-i mesfûrenin hisse-i irsiyyesini ahz u kabz ve hıfz ve kendüye îsâl ve teslîme kıbel-i şer' den bir vasî ve kayyım nasbından lâbûd ve mühim olmağla emânet ile ma'rûf ve sıyânet ile mevsûf ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir idüğü zeyl-i kitâbda muharreru'l-esâmî abacı ustaları ihbârlarıyla lede'ş-şer'î'l-enver zâhir ve mütebeyyin olan işbu bâ'isü's-sifr Abacı Peraşkeve veled-i Aydoğdu zimmîyi hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi gâibe-i mesfûrenin hisse-i irsiyyesini ahz u kabz ve hıfz ve kendüye îsâl ve teslîme vasî ve kayyım nasb u ta'yîn buyurduklarında ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fî 4 min-Şevvâl sene 1212.

Şuhûdü'l-hâl: Yiğitbaşı Molla Mustafa b. Süleyman, Mütevellî Ali Ağa b. Salih, Kethüdâ Mehmed Emîn Ağa b. el-Hâc Ahmed, Molla Murtaza b. Abdullah.

Nikola veled-i Dimitri, Loni veled-i Yani.

95 [27b-2]

Özet: Rumeli’de Kızanlık kasabasından iken Eyüp’te Yedikule dışında ikamet ederken vefat etmiş olan Gano oğlu Yorgi’ye ait 4 Şevvali’l-mükerrem 1212 (M. 22 Mart 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Fi’l-asl vilâyet-i Rûmili’de Kızanlık kasabası ahâlîsinden olub Medîne-i Eyyüb havâlîsinden Yedikule hâricinde vâki‘ bir bâb abacı dükkânı derûnunda mevcûd sermâye ile sâ’ir âlât-ı lâzime-i ma‘lûmenin mâliki iken bundan akdem hâlik olan Yorgi veled-i Gano zimmînin verâseti kasaba-i mezbûrede mütemekkiye zevce-i metrûkesi Kiro bint-i Hristo nasrâniye ile sulbî kebîr oğlu hâzır-ı bi’l-meclis Hristo zimmîye münhasır olduğu ba‘de’t-tahakkukı’ş-şer‘î gâibe-i mesfûrenin hisse-i irsiyyesini ahz u kabz ve hıfz ve kendüye îsâl ve teslîme kibel-i şer‘den bâ-hüccet vasî ve kayyım nasb u ta’yîn olunan Edirne Kapısı dâhilinde mütemekkin abacı Peraşkeve veled-i Aydoğdu zimmî ile verese-i kibâr abacı kethüdâsı ve yiğitbaşları taleb ve ma‘rifetleri ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve tahmîn-i sahîh ile takdîm olunduğu bi’l-ihbâr zâhir ve mütebeyyin olan hâlik-i mesfûrun terekesi defteridir ki ber-vech-i âfî zikr olunur. Fi’l-yevmi’r-râbi‘ min-Şevvâli’l-mükerrem li-sene isnâ aşer ve mi’eteyn ve elf.

Derûn-ı dükkânda mevcûd aba ve şâlvar ve dîmî bezi ve yelken bezi ve şayak esmânı:

Kuruş

510 Hâlik-i mesfûrun malı ve mülkü olan âlât-ı lâzime.

+ 90

600

Minhâ el-ihracât:

Resm-i kismet-i âdî 15 kuruş	Kaydiye 1 kuruş
---------------------------------	--------------------

Yekûnü’l-ihracât: 16 kuruş.

Sahhe'l-bâkî: 584 kuruş.

Hisse'l-zevce'ti'l-mersûme 73 kuruş - 09 kuruş_ Harc-ı hüccet-i vasî. 64 kuruş	Hisse'l-ibni'l-mesfûr 511 kuruş
---	------------------------------------

96 [28a-1]

Özet: Sultan Bayezid Han'ın İstanbul'da Cami'-i şerifi ve imaret-i amireleri vakfi kalemlerinden olan ve Eyüp'te Fethi Çelebi Mahallesi'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Ali oğlu Kalaycı Ebubekir Ağa'ya ait 28 Şa'bani'l-mu'azzam 1212 (M. 15 Şubat 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm ve mağfurun-leh Sultan Bâyezid Hân-ı Velî -tâbe serâhu- hazretlerinin İstanbul'da vâki' Câmî'-i Şerîfi ve imâret-i âmireleri evkâfı aklâmından Hâslar kalemi hudûdu dâhilinde olup medîne-i Hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî'de Fethi Çelebî Mahallesi'nde kâ'in bir bâb kalaycı dükkânı derûnunda mevcûd beyne'l-hıref gedik i'tibâr olunur âlât-ı lâzime-i ma'lûmenin mâliki iken bundan akdem vefât eden Kalaycı Ebubekir Ağa bin Ali'nin zâhirde zevce-i menkûha-i metrukési Emine bint-i Mehmed nâm hatundan gayrı vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmayub terekesinin rub'u zevcesi mezbûre Emine Hatun ve selâse-i erbâ'ı cânib-i beytûlmâla â'id ve râci' olmak zu'muyla mahâll-i mezbûrede bu makûle bilâ-vâris ma'rûf ve ma'rûfesi fevt olanların terekeleri bâ-hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn vakf-ı müşarun-ileyhe hâsıl kayd olunduğu şurût-ı mer'ıyyesinden olduğuna binâen vakf-ı müşarun-ileyh tarafından bâ-temessük beytûlmâl kabzına me'mûr olup kıbel-i şer' den redd-i cevâba me'zûn olan kalem-i mezbûr subaşı Ali Ağa bin Feyzullah müteveffâ-yı mezbûrun terekesini ba'de'l-kabz müteveffâ-yı mezbûrun verâseti usûbet-i nesebiyye cihetinden Abdullah Beşe bin Halil bin Abdurrahman'a münhasır olduğu bâ-hüccet-i şer' iye ba'de's-sübût emîn-i merkûm tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan keff-i yed birle zevcesi mezbûre Emine Hatun tarafından vekîl olduğu Münâdî Mehmed Çelebî bin Hüseyin ve diğer Mehmed Ağa ibn-i İsmail şehâdetleriyle sâbit olan Abdülfettah Ağa bin Selim ile mezbûr Abdullah Beşe'nin taleb ve iltimâsları ve ma'rifet-i şer' le tahrîr ve bey'-i men' yezîd olunub beyne'l-verese bi'l-farîzati'ş-şer' iye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesi defteridir ki ber-

vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ısrîn min-Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Yorgan ma'a çarşeb 1 609 akçe	Kebe 1 600 akçe	Don ma'a içlik 130 akçe	Köhne cebe 1 150 akçe	Köhne cebe kürk 1 120 akçe	
Ki'tâb (...) 900 akçe	Hırdavât 45 akçe	Köhne biniş 1 380 akçe	Yasdık 3, şilte 1 700 akçe	Köhne anterî 2 201 akçe	
Köhne destâr 3 150 akçe	Def'a destâr 1 300 akçe	Gömlek ma'a uçkur ve don 80 akçe		Zenbil ma'a hırdavât 120 akçe	
Köhne kuzu kürk ve sandık 150 akçe		Dolab 1 120 akçe	Çekmece 300 akçe	Kutu ve tas ve hasır hırdavât 600 akçe	
Kebîr leğen 2, tencere 1 999 akçe	Sandık ma'a orak 200 akçe		Dama tahtası ve hırdavât 117 akçe		
Tahta sandık, kahve ibriği 360 akçe	Şem'dân 15 akçe	Çatal 1, çekic balta (...) bel 120 akçe			
Makreme ve hırdavât, yemenî çift 1 99 akçe			Zenbil derûnunda memlû yük 250 akçe		
Kefkir ve kürk 1 36 akçe	Fincân 1 42 akçe	Kömür bir mikdâr 180 akçe	İbrik 1 120 akçe	Tebşi ve ibrik 1 39 akçe	Nakd-i mevcûd der-kîse 4.500 akçe
İbrik 1 ve sepet ve satır ve balta 200 akçe					

Cem'an yekûn:

12.962 akçe.

+ 2.400 akçe.

15.362 akçe. Derûn-ı menzilden eşyâ-i bahâ.

Minhâ el-ihracât:

Resm-i kısmet-i âdî 1.131 akçe	Ücret-i kâtib ve muhızır ve hüddâmiye 560 akçe	Dellâliye-i eşyâ ve menzil 600 akçe
Kaydiye-i defter 120 akçe	Mehr-i mü'eccel zevce-i mezbûre bâ-ikrâr verese 3.000 akçe	Tahlis-i beytûlmâl 3.000 akçe
Yedinci sekbânların harc-ı i'lâmı 840 akçe		

Yekûnü'l-ihracât: 9.252 akçe.

Sahhe'l-bâkî:

6.110 akçe. Mine'l-eşyâ.

12.000 akçe. Mine'l-âlât-ı dükkân kalaycı ber-vech-i tahmîn.

+ 17.880 akçe. Mine'l menzil.

35.990 akçe.

Hissetü'z-zevceti'l-mezbûre Emine Hatun 1.527 akçe. Mine'l-eşyâ 3.000 akçe. Mine'l-âlât-ı dükkân	Hissetü'l-mezbûr Abdullah Beşe 4.583 akçe. Kezâlik 9.000 akçe. Kezâlik 13.410 akçe. Kezâlik
--	---

97 [28b-1]

Özet: Terkos'a bağlı Boyalık Köyü'nden olup Eyüp'te Süleyman Subaşı Mahallesi'nde ikamet eden Ali oğlu Kantari Hüseyin Beşe'nin vefat etmesi üzerine kızı Emine'nin işlerini görmek için Mustafa oğlu İsmail Paşa'yı vasi tayin edilmesine dair, 7 Recebi'l-ferd 1212 (M. 26 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Havâss-ı Refî'a kazâsına mûzâfe Terkos nâhiyesine tâbi' Boyalık karyesi ahâlîsinden olup medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî'de Süleyman Subaşı Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Kantarî es-Seyyid Hüseyin Beşe bin Ali'nin sulbiye sagîre kızı Emine'nin tesviye-i umûrunu rü'yete kıbel-i şer' den bir vasî nasbından lâbüd ve mühim olmağla emânet ile ma'rûf ve diyânet ile mevsûf ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir idüğü zeyl-i kitâbda muharreru'l-esâmî cemâ'at-i Müslimîn ihbârlarıyla lede'sş-şer'i'l-enver zâhir ve mütebeyyin olan sagîre-i mezbûrenin min-kıbeli'l-üm ceddî işbu bâ'isü'l-kitâb İsmail Beşe bin Mustafa'yı hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi sagîre-i mezbûrenin tesviye-i umûrunu rü'yete vasî nasb u ta'yîn buyurduklarında ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğîn mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâbi min-şehr-i Recebi'l-ferd li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa b. Hasan, es-Seyyid Mehmed Ağa b. Ömer, Ahmed Ağa b. Ali, Ahmed Ağa b. İbrahim, Ahmed Ağa b. Mustafa.

98 [28b-2]

Özet: Terkos'da Boyalık Köyü'nden olup Eyüp'te Süleyman Subaşı Mahallesi'nde ikamet eden Ali oğlu Kantari Hüseyin Beşe'nin vefat etmesi üzerine oğlu Mustafa ve kızı Esmâ'nın işlerini görmek için vasi tayin edilen Ömer oğlu Mehmed Beşe'nin üzerine Hasan oğlu Ahmed Ağa'nın nazır tayin edilmesine dair, 2 Recebi'l-ferd 1212 (M. 21 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Havâss-ı Refî'a kazâsına mûzâfe Terkos nâhiyesine tâbi' Boyalık karyesi ahâlîsinden olup medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî'de Süleyman Subaşı Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Kantarî es-Seyyid Hüseyin Beşe bin Ali'nin sulbî sagîr oğlu es-Seyyid Mustafa ile sulbiye sagîre kızı Esmâ'nın tesviye-i emirlerini rû'yete kibel-i şer' den bâ-hüccet vasî nasb u ta'yîn olunan es-Seyyid Mehmed Beşe bin Ömer'in üzerine bir nâzır nasbı sagîrân-ı mezbûrâna enfa' olmağla diyânet ile ma'rûf ve istikâmet ile mevsûf ve her vechle nezâret uhdesinden gelmeye kâdir idüğü zeyl-i kitâbda muharreru'l-esâmî cemâ'at-i Müslimîn ihbârlarıyla lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mütebeyyin olan işbu bâ'isü'l-kitâb Ahmed Ağa bin Hasan nâm kimesneyi hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi vasî-i mezbûr es-Seyyid Mehmed üzerine ber-vech-i hasbî nâzır nasb u ta'yîn buyurduklarında ol dahi ber-vech-i muharrer nezâret-i mezbûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sânî min-şehr-i Recebi'l-ferd li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Diğer Ahmed Ağa b. Mustafa, Ahmed Ağa b. Hasan, es-Seyyid İsmail b. Mustafa, Ahmed Ağa b. Ali, Diğer Ahmed Ağa b. İbrahim.

99 [28b-3]

Özet: Terkos'da Boyalık Köyü'nden olup Eyüp'te Süleyman Subaşı Mahallesi'nde ikamet eden Ali oğlu Kantari Hüseyin Beşe'nin vefat etmesi üzerine oğlu Mustafa ve kızı Esmâ'nın işlerini görmek için Ömer oğlu Mehmed Beşe'nin vasi tayin edilmesine dair, 2 Recebi'lmürecceb 1212 (M. 21 Aralık 1797) tarihli hüccet.

Havâss-ı Refî‘a kazâsına mûzâfe Terkos nâhiyesine tâbi‘ Boyalık karyesi ahâlîsinden olub medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî‘de Süleyman Subaşı Mahallesi‘nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Kantarî es-Seyyid Hüseyin Beşe bin Ali‘nin sulbî sagîr oğlu es-Seyyid Mustafa ile sulbiye sagîre kızı Esma‘nın tesviye-i emirlerini rü‘yete kibel-i şer‘den bir vasî nasbından lâbûd ve mühim olmağla emânet ile ma‘rûf ve diyânet ile mevsûf ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir idüğü zeyl-i kitâbda muharreru‘l-esâmî cemâ‘at-i Müslimîn ihbârlarıyla lede‘ş-şer‘i‘l-enver zâhir ve mütebeyyin olan sagîrân-ı mezbûrânın min-kıbeli‘l-üm ceddeleri işbu bâ‘isü‘l-kitâb es-Seyyid Mehmed Beşe bin Ömer nâm kimesneyi hâkim-i muvakkı‘-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî‘i‘r-refî‘i‘l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi sagîrân-ı mezbûrânın tesviye-i emirlerini rü‘yete vasî nasb u ta‘yîn buyurduklarında ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vak‘a bi‘t-taleb ketb olundu. Fi‘l-yevmi‘s-sânî min-Recebi‘l-mürecceb li-sene isnâ aşer ve mi‘eteyn ve elf.

Şuhûdü‘l-hâl: Diğer Ahmed Ağa b. İbrahim, Ahmed Ağa b. Mustafa, Ahmed Ağa b. Ali, Ahmed Ağa b. Hasan, İsmail Beşe b. Mustafa.

100 [28b-4]

Özet: Eyüp‘te Nişancı Mustafa Paşa Mahallesi‘nde ikamet eden Mehmed oğlu Kahveci Ahmed Efendi‘nin vefat etmesi üzerine mirasının varisler arasında taksim edilmesinden sonra büyük oğlu Mehmed Gürbüz‘ün mahkemeye başvurarak annesinin babasından kalan bazı malları sakladığı ve kendi payının da olduğu ev ve arsayı sattığını iddia ederek, annesinden sakladığı mallar ile ev ve arsa satışından elde ettiği bedeli talep etmesine dair, 3 Şevvâli‘lmükerrem 1212 (M. 21 Mart 1798) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi‘l-bârî-‘de Nişancı Mustafa Paşa Mahallesi‘nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Kahveci Ahmed Efendi bin Mehmed‘in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatma bint-i Mustafa nâm hatun ile sulbî sagîr ve hâlâ kebîr oğulları Mehmed Gürbüz ve Ahmed Zihni‘ye ba‘de‘l-inhisâr mesele-i mîrâsları olan on altı sehmin iki sehmi zevcesi mezbûre Fatma Hatun‘a bâkî yedi sehmi oğulları mezbûrândan her birine isâbeti tahakkukundan sonra mezbûr Mehmed Gürbüz meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde hâl-i sagîrinde bâ-hüccet-i şer‘iye vasîleri olub tereke-

i müteveffâ-yı mezbûr [29a] bi'l-vesâye vâzî'atü'l-yed olduğu mütehakkık olan vâlideleri işbu bâ'isü'l-vesîka zât-ı mâ'rufe-i mezbûre Fatma Hatun mahzarında bi't-tav'î's-sâf ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb babam müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden olub vâlidem mezbûrenin ketm ve ihtifâ eylediği bir sîm (...) ve bir semmûr kürk ve karsık kürk ve bir şâlî cebe ve bir çuka biniş ve bir kutnî anterî esmânı olan yüz seksen guruşdan tashîh-i merkûm üzere hisse-i irsiyyeme isâbet eden meblâğ-ı ma'lûm ile mahâll-i mezbûrede vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb menzil ve İstanbul'da Hasköy nâm mahâlde vâki' kezâlik ma'lûmü'l-hudûd bir bâb arsa-i hâliye babam müteveffâ-yı mezbûrun ile'l-vefât bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda olub ba'de'l-vefât intikâl-ı âdî ile bana intikâl etmişken vâlidem mezbûre Fatma Hatun bi'l-izni's-şer'î ve bâ-re'y-i mütevellî âhara ferâğ ve tefvîz edüb bedel-i makbûzları olan cem'an üç yüz otuz guruş zimmetinde kalmağla nısfı olan yüz altmış beş guruşu bi'l-verâse taleb ederim deyü tasaddî eylediğim da'vâ-yı mezkûremden bâ-vesâtat-ı muslihîn vâlidem mezbûre Fatma Hatun ile elli guruş bedel-i makbûza ba'de's-sulh ve'l-kabûl hukûk-i mîrâs ve menâzil-i yedleri olmak üzere mütâlebe eylediğim meblâğ-ı mezkûre ve sâ'ir müte'allika âmme-i da'vâ ve mutâlebât ve kâffe-i eyymân ve muhâsamâttan vâlidem mezbûre Fatma Hatun'un zimmetini ibrâ-i âmm râfî'ü'l-hisâm ile sahîhan ibrâ ve ıskât eylediğimde ol dahi bedel-i sulh olmak üzere bana medfû'u olan elli guruş müte'allika âmme-i da'vâdan kezâlik benim zimmetimi ibrâ ve ıskât edüb tarafından her birimize ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını kabûl eyledik didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ- vaka'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis min-şehr-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene isnâ aşer ve ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ali Ağa b. Ahmed, es-Seyyid Hüseyin b. Osman, Süleyman Ağa b. Halil, es-Seyyid Mehmed Efendi b. Mustafa, el-Hâc Mahmud b. Hüseyin.

101 [29a-1]

Özet: Terkos'da Boyalık Köyü'nden olup Eyüp'te Süleyman Subaşı Mahallesi'nde ikamet eden Ali oğlu Kantari Hüseyin Beşe'ye ait 2 Recebi'l-mürecceb 1212 (M. 21 Aralık 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Havâss-ı Refî'a kazâsına mûzafe Terkos nâhiyesine tâbi' Boyalık karyesi ahâlîsinden olub medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî'de Süleyman Subaşı Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Kantarî es-Seyyid Hüseyin Beşe bin Ali'nin verâseti zevce-i

menkûha-i metrûkesi Nefise bint-i İsmail nâm hatun ile sulbî sagîre kızı Emine'ye ve zevce-i âharından mütevelliden sulbî sagîr oğlu es-Seyyid Mustafa'ya ve sulbiye sagîre kızı Şerife Esmâ'ya münhasır olduğu ba'de't-tahakkukî's-şer'î sagîre-i mezbûre Emine'nin tesviye-i umûrunu rû'yete kıbel-i şer'den bâ-hüccet vasî nasb u ta'yîn olunan min-kıbeli'l-üm ceddî İsmail Beşe bin Mustafa ile sagîrân-ı mezbûrân es-Seyyid Mustafa ve Şerife Esmâ'nın kezâlik tesviye-i emirlerini rû'yete kıbel-i şer'den bâ-hüccet vasî nasb u ta'yîn olunan min-kıbeli'l-üm ceddeleri es-Seyyid Mehmed Beşe bin Ömer ve üzerine ber-vech-i hasbî nâzır nasb u ta'yîn olunan Ahmed Ağa bin Hasan ve zevcesi mezbûre Nefise Hatun tarafından vekîl-i müsecceli Ahmed Ağa bin Ali'nin taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve bey'-i men' yezîd olunub verese-i merkûmun beynlerinde bi'l-farîzati's-şer'îye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmi's-sâni min-Recebi'l-mürecceb li-sene isnâ aşer ve ve mi'eteyn ve elf.

Güvez çuka biniş 1 2.040 akçe	Mâ'î çuka cebe 1 1.000 akçe	Çuka şâlvar ma'a uçkur 2.800 akçe	Gömlek 690 akçe
Köhne şayak şâlvar ma'a aba 400 akçe	Sîmlice bıçak ma'a mesce? 1 2.750 akçe	Köhne kuşak 1 165 akçe	
Çizme ma'a kalçın 720 akçe	Anterî 1 400 akçe	Köhne şâlvar ve kuşak ve hırdavât 480 akçe	
Köhne beylik ve (...) 1 ve çuka yelek 1 ve hırdavât 170 akçe	Minder 1, yasdık 3 990 akçe		
Duhân çıbığı 3 400 akçe	Evânî-i nühâsiye 1.000 akçe	Sagîr kantar 1 39 akçe	Kahve ibriğı 1, tebsi 1, fincân 8, zarf 1 150 akçe

Bir mikdâr duhân 300 akçe	Nühâs fenâr 1.200 akçe	Sîmlice piştov tek 3.600 akçe	Bıçak 1 4.620 akçe	Hatab 1.095 akçe
Ma‘lûmü’l-mikdâr kömür 6.360 akçe			Nukûd-i mevcûd 12.300 akçe	
Mârru’z-zikr Boyalık Karyesi’nde vâki‘ menzil ve öküz ve inek ve âlât-ı çift semeni 14.400 akçe				

Cem‘an yekûn:

56.989 akçe. Semen-i eşyâ ve nakd ve çift ve menzil.

Müteveffâ-yı mezbûrun zimem-i nâsda olub ba‘de’l-vefât tahsîl olunan meblâğ-ı ma‘lûme defteridir ki ber-vech-i âtî isim ve şöhretlerle beyân olunur. [29b]

Der-zimmet-i köy imâmı es-Seyyid Mehmed 24.000 akçe	Der-zimmet-i es-Seyyid Mustafa sâkin-i karye-i Kozlucalı 3.960 akçe
Der-zimmet-i Hasan Beşe sâkin-i karye-i Boyalık 5.400 akçe	Der-zimmet-i Şerîf Mustafa der-mahâll-i mezbûr 6.600 akçe
Der-zimmet-i Kara Mustafa sâkin-i karye-i Baklalı 240 akçe	Der-zimmet-i na‘lıcı oğlu İsmail Der-karye-i Baklalı 300 akçe

Der-zimmet-i Kırık Ahmed 300 akçe	Der-zimmet-i Elecik? karyesinde mütemekkin Balkacın? 12.000 akçe
--------------------------------------	--

Yekûn: 52.800 akçe.

Müteveffâ-yı mezbûrun zimem-i nâsda olan mümkünü'l-husûl olub henüz tahsîl olunmayub makbûlleri olan zimem beyân olunur.

Der-zimmet-i Korucu oğlu Mustafa 1.920 akçe	Der-zimmet-i Ayrancı oğlu İbrahim 1.440 akçe
Der-zimmet-i Taşcı Ahmed der-mahalle-i mezbûr 600 akçe	Der-zimmet-i Haraççı Mehmed Ağa 180 akçe
Der-zimmet-i Derviş Ahmed sâkin-i Karagümrük 2.160 akçe	Der-zimmet-i Kel İbrahim sâkin-i Tolukale 540 akçe
Der-zimmet-i Emir Mustafa oğlu İbrahim Der karye-i Baklalı 1.200 akçe	Yekûnü'l-zimem-i mezkûr 8.040 akçe

Cem'an yekûn:

117.829 akçe. Semen-i eşyâ ve nakd ve zimmet-i mezkûre.

Minhâ el-ihrâcât:

Techîz ve tekfîn 9.240 akçe	Deyn-i müsbet-i mehr-i mü'eccel li'z-zevceti'l-mezbûre Nefise Hatun bâ-tahlîf 12.000 akçe
--------------------------------	---

Sagîrân-ı mezbûrân es-Seyyid Mustafa ve Şerife Esmâ'nın vâlideleri müteveffîye Hamide Hatun'dan muntakîl mâl-i mevrûsleri olup müteveffâ-yı mezbûr bi'l-vesâye ahz u kabz ve umûruna sarfla istihlâk edüb sagîrân-ı mezbûrâna (...) edâsı lâzım deyni olduğu şühûd-ı udûl ile sâbit olup (...) mezbûr es-Seyyid Mehmed Beşe'nin makbûzu olan meblâğ 36.000 akçe			
Bâlâda mezkûr zimem-i nâsda olan meblâğ-ı tahsîl için bölükbaşıya verilen ücret-i mübâşiriye 2.400 akçe		Deyn-i Ömer Beşe ibn-i İbrahim bâ-mesâlih 300 akçe	
Resm-i kısmet-i âdî 2.945 akçe	Dellâliye-i eşyâ ve sâ'ir 230 akçe	Sâ'ir kaydiye 360 akçe	Harc-ı hüccet-i vasî 1.800 akçe
Harc-ı hüccet-i nezâret 720 akçe	Kalemiyye ve hüddâmiye ve muhziriyye ve mesârif-i sâ'ire 1.200 akçe		

Yekûnü'l-ihracât: 67.595 akçe.

Sahhe'l-bâkî, li't-taksîm beyne'l-verese, meblâğ: 50.234 akçe.

Hissetü'z-zevceti'l-mezbûre Nefise Hatun 6.279 akçe	Hisse'l-ibni'l-mezbûr es-Seyyid Mustafa sagır 21.972 akçe	Hissetü'l-binti'l-mezbûre Esmâ nâm sagire 10.988 akçe
Hissetü'l-binti'l-mezbûre Emine nâm sagire 10.988 akçe		

102 [30a-1]

Özet: Eyüp'te Nişancı Mustafa Paşa Mahallesi'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Hacı Mehmed kızı Esmâ Hatun'a ait 2 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 20 Mart 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Takyecibaşı Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem müteveffîye olan Esmâ Hatun ibnet-i el-Hâc Mehmed'in verâseti zevc-i metrûku Hüseyin Ağa bin İsmail ile sadrî oğlu Mehmed'e ba'de'l-inhisâr sagır-i mezbûrun tesviye-i umûrunu rû'yete kibel-i şer' den vasî nasb u ta'yîn olunan babası mezbûr Hüseyin Ağa'nın taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve fûrûht olunub beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer' iye tevzî' ve taksîm olunan müteveffîye-i mezbûrenin terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Tahrîr fi'l-yevmi's-sâni min-Şevvâli'l-mükerrem li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Otluk memlû beledî yasdık 8 aded 720 akçe	Minder 4 aded 1.200 akçe	Çit mak'ad 2 aded 240 akçe	Tencere 2 aded, sahan 8 aded, kapak 2 aded, sini 1 aded, mangal 1 aded, sagır kazgan 1 aded, leğen, ibrik 1 aded, kahve ibriği 1 aded 1.800 akçe
---	--------------------------------	----------------------------------	---

Yorgan ma'a çarşeb 2 aded, döşek 1 aded, baş yasdığı 1 aded 1.200 akçe	
Ferâce 1 aded, anterî 1 aded, hırka 1 aded, gömlek 2 aded, yaşmak 2 aded, makreme 2 aded 1.800 akçe	Tahta sandık ve hırdavât-ı menzil 360 akçe

Cem'an yekûn: 7.320 akçe.

Minhâ el-ihracât:

Resm-i kısmet 180 akçe	Kaydiye 60 akçe
--------------------------------------	-------------------------------

Yekûnü'l-ihracât: 240 akçe.

Sahhe'l-bâkî: 7.080 akçe.

Hissetü'l-zevci'l-mezbûr 1.880 akçe	Hissetü'l-ibni'l-mezbûr 5.310 akçe
---	--

Mahâlî-i mezbûrede vâki' Bakizâde kerîmesi vakfı musakkafâtından lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd şehriye on beş akçe icare ve mü'eccelelü bir bâb menzil müteveffîye-i mezbûrenin hayâtında taht-ı tasarrufunda olub ba'de vefâtihâ oğlu sagîr-i mezbûr Mehmed'e ba'de'l-intikâl vasî-i mezbûr menzil-i mezkûru mesûğ-ı şer'îye binâen bâ-re'y-i mütevellî âhara ferâğ etmekle mukâbelesinde kabz eylediği yirmi dört bin akçe ve zeyl-i defterde terekeden hisse-i irsiyyesi olan beş bin üç yüz on akçe ki cem'an yirmi dokuz bin üç yüz on akçe bi'l-vesâye makbûzu olduğunu meclis-i şer'le bi't-tav' ikrâr ve i'tirâf eylediği işbu mahalle şerh verildi.

103 [30a-2]

Özet: Eyüp'te Sofiler Mahallesi'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Abdullah oğlu Yusuf oğlu debbâğlar ahi babası Hacı Ali Efendi'ye ait 17 Receb 1211 (M. 16 Ocak 1797) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Sofiler Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden debbâğlar ahî babası el-Hâc Ali Efendi ibn-i Yusuf bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatma bint-i Hasan nâm hatun ile zî-rahm cihetinden hâlî kızı Hafize bint-i Mustafa nâm Hatun'a münhasır olduğu ba'de't-tahakkukı'ş-şer'î verese-i kibâr-ı merkûmânın taleb-i ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve bey' olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî 17 Receb sene 1211.

Mesâhif-i şerîf 1 12.000 akçe	Mesâhif-i şerîf 1.500 akçe	Sancak mesâhifi 550 akçe	Tefsîr-i Tibyân cild 2 18.240 akçe
Tefsîr cild 2 3.600 akçe	Tefsîr Cevâhirü'l-Asdâf cild 1 950 akçe	Tefsîr-i şerîf 2.290 akçe	Tefsîr-i Yâsin-i şerîf 760 akçe
Şerh-i Hâdis-i Erba'în cild 2 510 akçe	Hâdis-i Erba'în cild 3 750 akçe	Muhammediye cild 2 1.800 akçe	Siyerî'n-nebî cild 1 170 akçe
Hâşiye-i Sadrü'ş-şerî'a cild 3 390 akçe	Envârü'l-Âşıkîn cild 1 1.229 akçe		Acâib-i Mahlûkât cild 2 1.020 akçe
Müntahab-ı Şifâ cild 2 410 akçe	Ma'lûmât 729 akçe	Menâkıb-ı Evliyâ cild 2 890 akçe	Ferâ'iz cild 3 310 akçe

Delâ'il 470 akçe	Şâhidî âlâyı 600 akçe	Mecmû'a âlâyı 4 840 akçe	Şekâiku'n-Nu'mâniyye 410 akçe
Şimâl-i şerîf cild 2 410 akçe	Tevârîh-i Âl-i Osmân cild 8 240 akçe		Ferhad Şirin cild 5 800 akçe
Ta'bîrnâme 2.900 akçe	Tarîkat-i Muhammediye şerh bey ü şirâ 2.410 akçe	İbretnümâ cild 4 430 akçe	Takvîmü'l-büldân 320 akçe
Lûgat-ı âlâyı cild 1 500 akçe	Yeni dünyâ Mısır Târih âlâyı 720 akçe		Birgivî âlâyı 690 akçe
Şimâl-i şerîf cild 2 760 akçe	Tefsîr-i Binâ âlâyı 760 akçe	Evrâk-ı perîşân 1.630 akçe	Mu'ahhar tıb 1.190 akçe
Tevârîh-i Tâberî cild 2 180 akçe	Sarf âlâyı cild 4 780 akçe		Yusuf Züleyha cild 1 810 akçe
Şer'a Tercümesi 1.200 akçe	Mukaddeme-i Ebu'l-leys 450 akçe		Ahmed Zemci âlâyı 470 akçe
Târih-i Takvîm 5 1.700 akçe	Miftâhu'l-ulûm 1 1.050 akçe		Sulbî sagîr 1 800 akçe
Havâssü'l-Kur'ân 2.400 akçe	Ferhad ve Şirin 600 akçe	Saadname? âlâyı 760 akçe	Şerh-i mu'addel-i? salavât 1.410 akçe

Yâdigâr ibn-i şerîf 849 akçe	Sa'âdetnâme 1 600 akçe		Duâ'nâme Ebüssuûd [30b] 480 akçe
Menâsik-i Hacc 3 600 akçe	Kasîde-i Bürde 2 550 akçe	Tuhfetü'l-Kibâr 609 akçe	Ahvâl-i Kıyâmet 350 akçe
Birgivî Şerhi 200 akçe	Yusuf Züleyha 510 akçe		Bir mikdâr abadî kağıt 600 akçe
Cüzdân ma'a hutut 3 1.640 akçe	Mecmû'a 800 akçe	İmâdü'l-İslâm 300 akçe	Devât 2 160 akçe
Def'a menâli devât 900 akçe	Tombak hilâlî devât 1.050 akçe	İcrâ-i mushaf-ı şerîf 150 akçe	

Cem'an yekûn: 87.116 akçe.

Teke o[ğ]lağı kürk 1 830 akçe	Vaşak cebe kürk 1 2.400 akçe		Siyah kedi kürkü 1 2.355 akçe
Zerdeva abacası kürk 330 akçe	Def'a zerdeva abacası kürk 4.000 akçe		Cildkafa kürk 1 2.600 akçe
Köhne kakım kürk 1 150 akçe	Kakım kürk 1 2.410 akçe	Nâfe biniş kürk 1 9.180 akçe	Şâli anterî 1 1.000 akçe
Def'a şâli anterî 1 1.080 akçe	Çiçekli şerbab anterî 730 akçe	Kutnî anterî 1 720 akçe	Haleb çiçeklisi anterî 1 1.800 akçe

Şam alacası anterî 1 1.530 akçe	Kutnî anterî 1 2.270 akçe	Dîvân kaftanı 1 1.200 akçe	Altıparmak anterî 1 2.460 akçe	
Keremsûd ve kaftan 1 500 akçe	Köhne şâli kaftan 1 450 akçe	Şâli kaftan 1 625 akçe	Yeşil çuka biniş 2.430 akçe	
Def'a biniş 1 360 akçe	Yeşil çuka cebe 1.440 akçe	Kırmızı cebe 2.043 akçe	Şâli cebe 1 1.005 akçe	
Köhne şâli cebe 1 740 akçe	Beyâz şâli cebe 1 1.020 akçe		Turuncu şâli cebe 1 850 akçe	
Mâ'î şâli cebe 1 480 akçe	Şâli biniş 1 760 akçe	Hama kuşağı 1 1.300 akçe	Mâ'î keremsûd şâl 1 600 akçe	
Mağrib şâli 1 600 akçe	Keremsûd kuşak 1 600 akçe	Lahorî şâl 1 5.460 akçe	Mâ'î şâli çakşır 1 400 akçe	
Yol şâlvarı 1 1.210 akçe	Nîm destâr 1 500 akçe	Def'a destâr 1.050 akçe	Destâr pûşîdesi 550 akçe	
Tüfeng 1 3.050 akçe	Def'a tüfeng 1 4.800 akçe	Filinta 1 3.480 akçe	Def'a Filinta 1 2.100 akçe	Piştovi çit 1 1.960 akçe

Def'a Piştovi çit 1 adet 1.800 akçe		Sâniyeli sîm saat 1 13.800 akçe		Sedefkârî kubûr ma'â sîm hokka 4.200 akçe	
Piştovi tek 510 akçe	Sîm bıçak 1.925 akçe	Sagîr bıçak 990 akçe	Balgam taşlı bıçak 1 780 akçe	Erkân bıçak 1 390 akçe	

Bıçak 3, ma'a hançer 840 akçe	Simlice hançer 1 2.103 akçe	Sim saat 2.070 akçe	Def'a sim saat 1 2.640 akçe
Def'a sim saat 1 600 akçe	Mesce? ma'a kebîr bıçak 960 akçe	Mesce? 3 273 akçe	Def'a mesce? 10 2.560 akçe
Sakal tarağı kîsesi 1 240 akçe	Çalar saat ma'a gılâf 1 4.680 akçe	Def'a çalar saat 1 3.120 akçe	
Çekmece saati 1 3.600 akçe	Köhne ihrâm 300 akçe	Gaddâre 360 akçe	Def'a katana bıçak 1 510 akçe
Asâ 4 480 akçe			
Külünk 1, balta 1, mec 840 akçe	Hırdavât 420 akçe	Başlık 1 870 akçe	Piştov 1, kılıç 840 akçe
Yol tası 1 720 akçe			
Kum saati 1 480 akçe	Def'a kum saati 1 210 akçe	Yorgan 2 1.500 akçe	Yorgan 1 1.530 akçe
Orta keçesi 1.500 akçe			
Fener 2 420 akçe	Kavuk 4 483 akçe	Nühâs sini 1 1.320 akçe	Sagîr çekmece 480 akçe
Sagîr tahta 390 akçe	Sandık ma'a 1, levha, seccâde 375 akçe		
Leğen ma'a ibrik 360 akçe	Def'a ibrik 360 akçe	Gügüm 558 akçe	Mangal 1 570 akçe
Kahve ibriği 3, maşrebe 1, testi 390 akçe			
Evânî-i nühâsiye 3.600 akçe	Kebîr kantar 1 780 akçe	Def'a kantar 1 420 akçe	Yük memlû yasdık 1, minder 3, beylik 2, kilim 1, orta kilim 2 9.600 akçe

Keten memlû yemeni 8, yasdık, minder 3, döşek 1, şayak mak'ad 3, Kırım kârî orta keçesi 1
7.200 akçe

Cem'an yekûn: 252.576 akçe.

[Minhâ el-ihracât]

Techîz ve tekfîn 6.000 akçe	Resm-i kısmet-i âdî 6.360 akçe	Kaydiye-i defter 360 akçe	Dellâliye-i eşyâ 5.051 akçe
Mesârif-i sâ'ire 600 akçe			

Yekûnü'l-ihracât: 18.371 akçe.

Sahhe'l-bâkî, li't-taksîm beyne'l-verese, meblâğ: 234.205 akçe.

Hissetü'z-zevceti'l-mezbûre Fatma Hatun 58.551 akçe	Hissetü'z-mezbûre Afife Hatun 175.654 akçe
---	---

104 [31a-1]

Özet: Havass-ı Refi'a'ya bağlı Çiftalan köyünde ikamet eden Mehmed kızı Saliha Hatun'un vefat etmesi üzerine oğulları Mahmud oğlu Mehmed ve Abdullah oğlu Ömer'in işlerini görmek için Mehmed kızı Zeynep Hatun'un vasi tayin edilmesine dair, 5 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 23 Mart 1798) tarihli hüccet.

Havâss-ı Refî‘a kazâsına tâbi‘ Çiftalan karyesinde sâkine iken bundan akdem müteveffıye olan Saliha Hatun ibnet-i Mehmed’in sadrî sagîr oğulları Mehmed bin Mahmud ve Ömer bin Abdullah’ın tesviye-i emirlerini rü’yete kıbel-i şer‘den bir vasî nasbı lâzım ve mühim olmağla sagîrân-ı mezbûrânın min-kıbeli’l-üm ceddeleri olub emânet ile ma‘rûf ve sıyânet ile mevsûfe ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeğe kâdir idüğü zeyl-i kitâbda muharreru’l-esâmî Müslimîn ihbârlarıyla inde’ş-şer‘i’l-enver zâhir ve nümâyân olan işbu bâ‘isetü’l-vesîka zât-ı ma‘rûfe Zeynep Hatun ibnet-i Mehmed’i hâkim-i muvakkı‘-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî‘i’r-refî‘i’l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi sagîrân-ı mezbûrânın tesviye-i emirlerini rü’yete vasî nasb u ta‘yîn buyurduklarında ol dahi ber-minvâl-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’l-hâmis min-Şevvâli’l-mükerrem li-sene isnâ aşer ve mi’eteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Pamukçu oğlu Süleyman, Osman Beşe b. Halil, Ömer Beşe b. Mehmed, Hasan Beşe b. Mehmed, Yusuf Beşe b. Ahmed.

105 [31a-2]

Özet: Havass-ı Refî‘a’ya bağlı Çiftalan köyünde ikamet eden Mehmed kızı Saliha Hatun’un vefat etmesi üzerine oğlu Ökkeş ve kızı Hasan kızı Ümmügülsüm’ün işlerini görmek için Mehmed oğlu Hasan Beşe’nin vasi tayin edilmesine dair, 5 Şevvali’l-mükerrem 1212 (M. 23 Mart 1798) tarihli hüccet.

Havâss-ı Refî‘a kazâsına tâbi‘ Çiftalan karyesinde sâkine iken bundan akdem müteveffıye olan Saliha Hatun ibnet-i Mehmed’in sadrî sagîr oğlu Ökkeş ve sadriye sagîre kızı Ümmügülsüm ibn-i Hasan’ın tesviye-i emirlerini rü’yete kıbel-i şer‘den bir vasî nasbı lâzım ve mühim olmağla sagîrân-ı mezbûrânın babaları olub mahmûdü’l-hâl eylediği zeyl-i sahîfede muharreru’l-esâmî Müslimîn ihbârlarıyla inde’ş-şer‘i’l-enver zâhir ve nümâyân olan işbu bâ‘isü’l-kitâb mezbûr Hasan Beşe ibn-i Mehmed’i hâkim-i muvakkı‘-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî‘i’r-refî‘i’l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi sagîrân-ı mezbûrânın tesviye-i emirlerini rü’yete vasî nasb u ta‘yîn buyurduklarında ol dahi ber-minvâl-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya ta‘ahhüd

ve iltizâm itmeğin mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min-Şevvâli'l-mûkerrem li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mumcu oğlu Süleyman, Osman Beşe b. Halil, Ömer Beşe b. Mehmed, Hüseyin Beşe b. Mehmed, Yusuf Beşe b. Ahmed.

106 [31a-3]

Özet: Eyüp'te Mehmed Bey Mahallesi'nde ikamet eden Ali kızı Zeliha Hatun'un vefat etmesi üzerine oğlu İbrahim oğlu Halil'in vasisi olan Ali oğlu Mehmed Beşe'nin mahkemeye başvurarak Zeliha Hatun'un Haceri Hacı Seyyid isimli vakfa ait evin kullanım bedeli olan olan kirasını ödedikten sonra vefat etmesi üzerine evin başkasına ferağına izin verilmesine dair, 11 Şevval 1212 (M. 29 Mart 1798) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Mehmed Bey Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem müteveffîye olan Zeliha Hatun ibnet-i Ali'nin sadrî sagîr oğlu es-Seyyid Halil ibn-i es-Seyyid İbrahim'in tesviye-i umûrunu rü'yete kıbel-i şer'den bâ-hüccet vasî-i mensûbu olan müteveffîye-i mezbûrenin li-ebeveyn er karındaşı işbu bâ'isû'l-kitâb Mehmed Beşe ibn-i Ali meclis-i şer'-i şerîf-i enverde bi'l-vesâye ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb Haceri el-Hâc Seyyid nâm sahibü'l-hayrın vakfı musakkafâtından olub mahalle-i mezbûrede vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd beher sene yüz seksen akçe îcare-i mü'eccele bir bâb menzil müteveffîye-i mezbûrenin hayâtında bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda olub ba'de vefâtihi nısf hisse-i şâyi'ası sagîre-i mezbûre ve nısfî âharı lâzım kız karındaşı Nefise Hatun ibnet-i Mehmed Emîn'e intikâl-i âdî ile ba'de'l-intikâl lâkin kebîre-i mezbûre Nefise Hatun menzil-i mezbûrdan ber-vech-i muharrer mutasarrıf olduğu nısfî hisse-i şâyi'asını âhara ferâğ murâd edüb sagîr-i mezbûrun nısfî hisse-i şâyi'ası terk olunduğu takdîrce mürûr-ı eyyâm ile müşrif-i harâb ve mâ'il-i türâb olub hâsılı harcına vefâ etmediğinden gayrı sagîr-i mezbûrun nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyâcî dahi olmağla sagîr-i mezbûrun nısfî hisse-i şâyi'ası kebîre-i mezbûrenin hissesiyle ma'a bedel-i misli ve bâ-ma'rifet-i mütevellî âhara ferâğ ve bedeli vech-i şer'î üzere istirbâh olunub hâsıl olan nemâsıyla sagîr-i mezbûr infâk ve iksâ olunmak hakkında min-küllî'l-vücûh enfa' ve evlâ olmağla ber-vech-i muharrer âhara ferâğa kıbel-i şer'den bana izin verilmek bi'l-vesâye matlûbumdur didikde hakikat-i hâl vasî-i merkûmun bâlâda takrîr ve beyân ve şerh ve ıyân eylediği vech üzere olduğu zeyl-i sahîfede mastûrû'l-esâmî cemâ'at-i

Müslimîn ihbârlarıyla lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkik olmağın hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi menzil-i mahdûd-i mezkûrda sagîr-i mezbûrun nısfı hisse-i şâyi'a-i mezkûresini bedel-i misli ve bâ-ma'rifet-i mütevellî âhara ferâğ ve bedel-i ferâğ ba'de'l-kabz defter-i kassâma ba'de'l-idhâl vech-i şer'î üzere istirbâh ve sagîr-i mezbûru infâk etmek üzere vasî-i mezbûr Mehmed Beşe'ye izin verilmeğın mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fî 11 M. Şevvâl sene 1212.

Şühûdül-hâl: Osman Beşe ibn-i İbrahim, Halil Beşe b. İbrahim, İbrahim Beğ b. Ömer, Muhzırbaşı Süleyman Ağa b. Halil.

Hademe-i mahkeme.

107 [31b-1]

Özet: Eyüp'te Mehmed Bey Mahallesi'nde ikamet eden Ali kızı Zeliha Hatun'un vefat etmesi üzerine oğlu İbrahim oğlu Halil'in işlerini görmek için Zeliha Hatun'un erkek kardeşi olan Ali oğlu Mehmed Beşe'nin vasi tayin edilmesine dair, 11 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 19 Mart 1798) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Mehmed Bey Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem müteveffıye olan Zeliha Hatun ibnet-i Ali'nin sadrî sagîr oğlu es-Seyyid Halil ibn-i es-Seyyid İbrahim'in tesviye-i umûrunu rü'yete kıbel-i şer'den bir vasî nasbı lâzım ve mühim olmağla diyânet ile ma'rûf ve istikâmet ile mevsûf ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir idüğü zeyl-i kitâbda muharreru'l-esâmî Müslimîn ihbârlarıyla lede's-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân olan müteveffıye-i mezbûrenin li-ebeveyn er karındaşı işbu bâ'isü'l-kitâb Mehmed Beşe ibn-i Ali'yi hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi sagîre-i mezbûre ber-vech-i muharrer vasî nasb u ta'yîn buyurduklarında ol dahi vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmi'l-hâdî aşer min-Şevvâli'l-mükerrem li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Hademe-i mahkeme-i muhzırân.

108 [31b-2]

Özet: Eyüp'te Bıçakçı Ferhad Mahallesi'nde ikamet eden Abdullah kızı Hadice Hatun'un vefat etmesi üzerine kızları Ahmed kızı Aîşe ve Hasan kızı Saide'nin işlerini görmek için İsmail oğlu Hacı Halil Ağa'nın vasi tayin edilmesine dair, 11 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 19 Mart 1798) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Bıçakçı Ferhad Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem müteveffiye olan Hadice Hatun ibnet-i Abdullah'ın sadriye sagîre kızları Aîşe bint-i Ahmed ve Saide bint-i Hasan'ın tesviye-i emirlerini rû'yete kıbel-i şer'den bir vasî nasbı lâzım ve mühim olmağla diyânet ile ma'rûf ve istikâmet ile mevsûf ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir idüğü zeyl-i kitâbda muharreru'l-esâmî Müslimîn ihbârlarıyla lede'sş-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân olan sagîre-i mezbûre Saide'nin min-cihet-i zî-rahm velisi işbu bâ'isü'l-kitâb Bostânî el-Hâc Halil Ağa ibn-i İsmail nâm kimesneyi hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi sagîretân-i mezbûretân ber-vech-i muharrer vasî nasb u ta'yîn buyurduklarında ol dahi vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min-Şevvâlî'l-mükerrem li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şühûdül-hâl: Osman Beşe b. İbrahim, Hâfız Mustafa b. Abdullah, el-Hâc Abdullah Ağa b. Abdullah, hademe-i mahkeme-i muhızırân.

109 [31b-3]

Özet: Eyüp'te Bıçakçı Ferhad Mahallesi'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Abdullah kızı Hadice Hatun'a ait 11 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 29 Mart 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Bıçakçı Ferhad Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem müteveffiye olan Hadice Hatun ibnet-i Abdullah'ın verâseti zevc-i metrûku Hasan Ağa ibn-i Ahmed ile sadriye sagîre kızları Aîşe bint-i Ahmed ve Saide binti'l-mezbûr Hasan'a ba'de'l-inhisâr sagîretân-ı mezbûretânın tesviye-i emirlerini rû'yete bâ-hüccet vasîleri olan Bostânî el-Hâc Halil Ağa ibn-i İsmail ve

zevc-i mezbûr Hasan Ağa ma‘rifetleri ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve fûrûht olunub beyne‘l-verese bi‘l-farîzati’ş-şer‘iye tevzî‘ ve taksîm olunan müteveffîye-i mezbûrenin terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî ale‘l-esâmî zikr olunur. Fi‘l-yevmi‘l-hâdî aşer min-şehr-i Şevvâli‘l-mükerrerem li-sene isnâ aşer ve mi‘eteyn ve elf.

Köhne kaba? mikdâr bez 1 300 akçe	Sepet sandık 1 60 akçe	Köhne çuka ferâce 1 225 akçe	Köhne yorgan 1 1.000 akçe
Köhne kutnî yorgan 1 500 akçe	Köhne döşek 1 600 akçe	Köhne penbe şilte 1 380 akçe	Köhne minder 1 550 akçe
Köhne beledî yasdık 6, baş yasdığı 1 600 akçe	Bir mikdâr evânî-i nühâsiye 2.130 akçe		Mehr-i mü‘eccel der-zimmet-i zevc-i mezbûr bâ-ikrâr 1.800 akçe

Cem‘an yekûn:

8.145 akçe. Semen-i eşyâ ve mehr.

Minhâ el-ihracât:

Resm-i kısmet 201 akçe	Kaydiye-i defter 60 akçe	Dellâliye-i eşyâ 120 akçe	Harc-ı hüccet-i vasî 360 akçe
Hüddâmiye ve ihzâriye 180 akçe			

Yekûnü'l-ihracât: 921 akçe.

Sahhe'l-bâkî, li't-taksîm beyne'l-verese, meblâğ: 7.224 akçe.

Hissetü'z-zevci'l-mezbûr Hasan Ağa 1.806 akçe	Hisse'l-binti'l-mezbûre Aişe nâm sagîre 2.709 akçe	Hisse'l-binti'l-mezbûre Saide nâm sagîre 2.709 akçe
---	--	---

110 [32a-1]

Özet: Havass-ı Refî'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Bağçe Köyü'nde ikamet eden Kiryaki oğlu Yorgi'nin vefat etmesi üzerine mirası varisler arasında taksim edilse de varislerinden birkaçının da vefat etmesi üzerine tekrar düzenlenmiştir. Daha sonra Dimitri mahkemeye başvurarak Yorgi'nin eşi Eline ve kendisine kalan ev hissesini Yorgi'nin eşi Eline'ye satmasına dair, 9 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 27 Mart 1798) tarihli hüccet.

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb u tahrîri iltimâs olunduğuna binâen cânib-i şer'-i münîrden bi'l-hükm me'zûnen irsâl olunan kâtib-i evvel es-Seyyid el-Hâc Hâfız İsmail Haşim Efendi ibn-i Ahmed Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbi' Suyolu kurâlarından Bağçe karyesinde vâki' dîvârcı Yorgi zimmînin menziline varub zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i hâli ettikde karye-i mezbûrede mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Yorgi veled-i Kiryaki zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Eline bint-i Elya nasrâniye ile sulbî oğulları Panayot ve Ligorî ve sulbî sagîre kızı Tarşin nasrâniyeye münhasır olub kable'l-kısme mezbûr Panayot zimmî dahi hâlik olub verâseti anası mesfûre Eline nasrâniye ile li-ebeveyn er karındaşı mersûm Ligorî li-ebeveyn kız karındaşı mersûme Tarşin nasrâniyeye münhasır kable'l-kısme mersûme Tarşin nasrâniye dahi hâlik oldukda verâseti anası mersûme Eline nasrâniye ile li-ebeveyn er karındaşı Ligorî zimmîye münhasır kable'l-kısme mesfûr Ligorî zimmî dahi hâlik olub verâseti anası mersûme Eline nasrâniye ile li-ebeveyn ammi Dimitri veled-i mesfûr Kiryaki zimmîye münhasır mesele-i mîrâsları bî-hükmi'l-münâsahati's-şer'îye üç bin iki yüz kırk sehmden

olub sihâm-ı mezbûreden bin altı yüz yetmiş iki sehm anası mesfûre Eline nasrâniyeye ve bin beş yüz altmış sekiz sehm mersûm Dimitri zimmîye isâbeti tahakkukundan sonra mesfûr Dimitri zimmî meclis-i ma'kûd-i mezkûrda işbu bâ'isetü's-sifr mesfûre Eline nasrâniye muvâcehesinde bi't-tav' ikrâr-ı tam ve takrîr-i kelâm edüb karye-i mezbûrede vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb menzil mûrisimiz hâlik-i evvel-i mesfûrun ile'l-helâk yedinde malı ve mülkü olup ba'de'l-helâk tashîh-i merkûm üzere bize mevrûs olmağla ben ber-vech-i muharrer tashîh-i merkûm üzere isâbet eden bin beş yüz altmış sekiz sehm hisse-i irsiyyemi tarafından îcâb ve kabûlu hâvî şurût-ı müfside ve muvâza'dan ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mesfûre Eline nasrâniyeye kırk beş bin iki yüz seksen üç akçeye bey' ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz u kabûl eylediğinden sonra semeni olan meblâğ-ı merkûm kırk beş bin iki yüz seksen üç akçeyi bi'l-verâse tamâmen ve kemâlen ahz u kabz eyledim fîmâ-ba'd menzil-i mahdûd-i mezkûrun ber-vech-i muharrer bin beş yüz altmış sekiz sehm hisse-i şâyi'asında benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim kalmayub mecmû'-ı menzil-i mahdûd-i mezkûr mesfûre Eline nasrâniyenin irsen ve şîrâ'en mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfi olmuşdur didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î vâki-i hâli mevlânâ-yı mûmâ-ileyh mahallinde ketb u tahrîr ba'de ma'an meb'ûs ümenâ-i şer'le meclis-i şer'e gelib her biri alâ-vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğin mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi min-şehr-i Şevvâli'l-mûkerrem li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: es-Seyyid Mustafa Efendi, es-Seyyid Hüseyin b. Osman, Korucu Ali Ağa b. Hasan, el-Hâc İbrahim Ağa b. Osman.

Tarandafil, Yanaki veled-i Kostantin, Abostol veled-i Aleksi, Anastas veled-i Yanaki, diğer Anastas veled-i Aleksandiri.

111 [32a-2]

Özet: Havass-ı Refi'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Bağçe Köyü'nde ikamet eden Kiryaki oğlu Yorgi'nin vefat edip mirasının varisler arasında taksim edilse de varislerinden birkaçının da vefat etmesi üzerine tekrar düzenlenmiştir. Daha sonra Eline ve Dimitri'nin kendilerine kalan bağ hisselerini Yanaki oğlu Anastas'a satmasına dair, 9 Şevvali'l-mûkerrem 1212 (M. 27 Mart 1798) tarihli hüccet.

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb u tahrîri iltimâs olunduğuna binâen cânib-i şer'-i münîrden bi'l-hükm me'zûnen irsâl olunan kâtib-i evvel es-Seyyid el-Hâc Hâfız İsmail Haşim Efendi ibn-i Ahmed Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbi' Suyolu kurâlarından Bağçe karyesinde vâki' dîvârcı Yorgi zimmînin menziline varub zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i hâli ettikde karye-i mezbûrede mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Yorgi veled-i Kiryaki zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Eline bint-i Elya nasrâniye ile sulbî sagîr oğulları Panayot ve Ligori ve sulbî sagîre kızı Tarşin nasrâniyeye münhasır olub kable'l-kısme mezbûr Panayot zimmî dahi hâlik oldukda verâseti anası mesfûre Eline nasrâniye ile li-ebeveyn er karındaşı mersûm Ligori ve li-ebeveyn kız karındaşı mersûme Tarşin nasrâniye münhasır olmağla kable'l-kısme mersûme Tarşin nasrâniye dahi hâlik olub verâseti anası mersûme Eline nasrâniye ile li-ebeveyn er karındaşı mesfûr Ligori zimmîye münhasır oldukda keble'l-kısme mesfûr Ligori zimmî dahi hâlik olub verâseti anası mesfûre Eline nasrâniye ile li-ebeveyn ammi Dimitri veled-i mesfûre Kiryaki zimmîye münhasır ve mesele-i mîrâsları bî-hükmi'l-münâsahati's-şer' iye üç bin iki yüz kırk sehmden olub sihâm-ı mezbûreden bin altı yüz yetmiş iki sehm anası mesfûre Eline nasrâniyeye ve bin beş yüz altmış sehm mersûm Dimitri zimmîye isâbeti tahakkukundan sonra mesfûrân Eline nasrâniye ve Dimitri zimmî meclis-i ma'kûd-i mezkûrda işbu bâ'isetü's-sifr Anastaş [32b] veled-i Yanaki zimmî muvâcehesinde her biri bi'l-verâse ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb karye-i mezbûre bâğatı hilâlinde vâki' bir taraftan Babaş oğlu Bagi ve bir taraftan Niko zimmî Bagi ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd kürûmî mülk bir kıt'a bâğı mûrisimiz hâlik-i evvel-i mesfûrun ile'l-helâk yedinde malı ve mülkü olub ba'de helâk tashîh-i merkûm üzere bize mevrûs olmağla biz ber-vech-i muharrer irsen mâliki olduğumuz hisse-i irsiyyemizi tarafından îcâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mesfûr Anastaş zimmîye iki yüz beş guruş bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm kabz u kabûl eylediğinden sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûr iki yüz beş guruşa mesfûr Anastaş zimmî yedinden her birimize bî-kadri'l-hısas bi't-tamam ve'l-kemâl ahz u kabz edüb istîfâ-yı hakk eyledik fîmâ-ba'd bâğ-ı mahdûdu mezkûrda bizim alâka ve medhalimiz kalmayub mesfûr Anastaş zimmînin ber-vech-i muharrer mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î vâki' -ı hâli mevlânâ-yı mûmâ-ileyh mahallinde ketb u tahrîr ve ba'dehû ma'an meb'ûs ümenâ-i şer'le meclis-i şer'e gelüb her biri alâ-vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğın mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' min-Şevvâli'l-mûkerrem li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: es-Seyyid Mustafa Efendi b. İsmail, es-Seyyid Hüseyin b. Osman, Korucu Ali Ağa b. Hasan, el-Hâc İbrahim Ağa b. Osman.

Yanaki veled-i Kostantin, Abostol veled-i Aleksi, Anastas veled-i Yanaki, diğer Anastas veled-i Aleksandiri.

112 [32b-1]

Özet: Havass-ı Refî'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Bağçe Köyü'nde ikamet eden Kiryaki oğlu Yorgi'nin vefat edip mirasının varisler arasında taksim edilse de varislerinden birkaçının da vefat etmesi üzerine tekrar düzenlenmiştir. Daha sonra Eline ve Dimitri'nin Yorgi'den miras kalan çayırı Yanaki oğlu Anastas'a satmasına dair, 9 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 27 Mart 1798) tarihli hüccet.

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb u tahrîri iltimâs olunduğuna binâen cânib-i şer'-i münîrden bi'l-hükm me'zûnen irsâl olunan kâtib-i evvel es-Seyyid el-Hâc Hâfız İsmail Haşim Efendi ibn-i Ahmed Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbi' Suyolu kurâlarından Bağçe karyesinde vâki' dîvârcı Yorgi zimmînin menziline varub zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i âlî ettikde karye-i mezbûrede mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Yorgi veled-i Kiryaki zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Eline bint-i Elya nasrâniye ile sulbî sagîr oğulları Panayot ve Ligorî ve sulbiye sagîre kızı Tarşin nasrâniyeye münhasır olub kable'l-kısme mezbûr Panayot zimmî dahi hâlik oldukda anası mesfûre Eline nasrâniye ile li-ebeveyn er karındaşı mersûm Ligorî ve li-ebeveyn kız karındaşı mesfûre Tarşin nasrâniyeye münhasır olmağla kable'l-kısme mersûme Tarşin nasrâniye dahi hâlik olub verâseti anası mersûme Eline nasrâniye ile li-ebeveyn er karındaşı mesfûr Ligorî zimmîye münhasır oldukda kable'l-kısme mesfûr Ligorî zimmî dahi hâlik olub verâseti anası mesfûre Eline nasrâniye ile li-ebeveyn ammi Dimitri veledi'l-mesfûr Kiryaki zimmîye münhasır ve mesele-i mîrâsları bî-hükmi'l-münâsahati's-şer'îye üç bin iki yüz kırk sehmden olub sihâm-ı mezbûrede bin altı yüz yetmiş iki sehmi anası mesfûre Eline nasrâniyeye ve bin beş yüz altmış sekiz sehmi mersûm Dimitri zimmîye isâbeti tahakkukundan sonra mesfûrân Eline nasrâniye ve Dimitri zimmî meclis-i ma'kûd-i mezkûrda işbu bâ'isü'l-sifr Anastas veled-i Yanaki zimmî muvâcehesinde her biri bi'l-verâse ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb karye-i mezbûrede vâki' bir taraftan Miho zimmî çayırı ve bir taraftan Yani zimmî arsası ve bir taraftan Kostantin zimmî çayırı ve bir taraftan

ve¹²⁶ mer‘â ile mahdûd ve tahmînen iki buçuk dönüm mikdârı mülk çayır mevrûsumuz hâlik-i evvel-i mesfûrun ile‘l-helâk yedinde malı ve mülkü olunub ba‘de helâkihî tashih-i merkûm üzere bize mevrûs olmağla biz ber-vech-i muharrer irsen mâliki olduğumuza hisse-i irsiyyemizi tarafından îcâb ve kabûlü hâvî ve şurût-ı müfside ve muvâza‘adan ârî bey‘-i bâtt-ı sahîh-i şer‘î ile mesfûr Anastas zimmîye yüz seksen guruşa bey‘ ve temlik ve teslim eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabz u kabûl eylediğinden sonra semeni olan meblâğ-ı merkûm yüz seksen guruşu mesfûr Anastas zimmî yedinden her birimize bî-kadri‘l-hısas bi‘t-tamam ve‘l-kemâl ahz u kabz edüb istîfâ-yı hakk [33a] eyledik fîmâ-ba‘d çayır-ı mahdûd-ı mezkûrda bizim aslâ ve kat‘â alâka ve medhalimiz kalmayub mesfûr Anastas zimmînin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı ol muşdur didikde gıbbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î vâki‘-ı hâli mevlânâ-yı mûmâ-ileyh mahallinde ketb u tahrîr ve ba‘de ma‘an meb‘ûs ümenâ-i şer‘le meclis-i şer‘e gelüb her biri alâ-vukû‘ihî inhâ ve takrîr itmeğın mâ-vak‘a bi‘t-taleb ketb olundu. Fi‘l-yevmi‘t-tâsi‘ min-Şevvâli‘l-mükerrem li-sene isnâ aşer ve mi‘eteyn ve elf.

Şuhûdü‘l-hâl: es-Seyyid Mustafa Efendi b. İsmail, es-Seyyid Hüseyin b. Osman, Korucu Ali Ağa b. Hasan, el-Hâc İbrahim Ağa b. Osman.

Yanaki veled-i Kostantin, Abostol veled-i Aleksi, Anastas veled-i Yanaki, diğer Anastas veled-i Aleksandiri.

113 [33a-1]

Özet: Havass-ı Refi‘a’ya bağlı Suyolu köylerinden Orta Belgrad Köyü’nde ikamet eden Yamandi oğlu Londari’nin vefat etmesi üzerine Anastas, Tanaş ve Asanine’nin vekili olarak Todorî oğlu Tohari’nin ve Fotini’nin vekili olarak Dimitri oğlu Yorgaki’nin mahkemeye başvurarak Londari’nin ölmeden önce mallarını paylaştırdığını ve varislerin bu paylaşımı onayladıklarına dair, 9 Şevvali‘l-mükerrem 1212 (M. 27 Mart 1798) tarihli hüccet.

Husûs-ı âti‘l-beyânın mahallinde ketb u tahrîri iltimâs olunduğuna binâen cânib-i şer‘î münirde bi‘l-hükm me‘zûnen irsâl olunan kâtib-i evvel es-Seyyid el-Hâc Hâfız İsmail Haşim Efendi ibn-i Ahmed Havâss-ı Refi‘a kazâsına tâbi‘ Suyolu kurâlarından Orta Belgrad karyesinde vâki‘ subaşılara mahsûs odaya varub zeyl-i kitâbda muharreru‘l-esâmî Müslimîn

¹²⁶ Kâtip burada sehven “ve” yazmıştır.

huzûrlarında akd-i meclis-i şer‘-i âlî ettikde karye-i mezbûrede mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Londari veled-i Yamandi zimmînin verâseti sulbî kebîr oğulları Yorgaki ve Anastas ve Tanaş zimmîler ile sulbiye kebîre kızları Asanine ve Fotini nasrâniyelere ba‘de‘l-inhisâr mesele-i mîrâsları olan sekiz sehmin ikişer sehmi oğulları mesfûrundan her birine ve birer sehmi kızları mesfûrtandan her birine isâbeti tahakkukundan sonra mesfûrân Anastas ve Tanaş zimmîler bi‘l-asâle ve mesfûre Asanine nasrâniye tarafından ber-vech-i âtî husûslara vekîl olduğu şahs-ı mesfûreyi ârifân Rali veled-i Kosta ve İstavri veled-i Kostantin zimmîler şehâdetleriyle sâbit olan Tohari veled-i Todori zimmî ve mesfûre Fotini nasrâniye tarafından kezâlik vekîl olduğu şahs-ı mesfûreyi ârifân Foti veled-i Lasko ve Mihâl veled-i Abostol zimmîler şehâdetleriyle sâbit olan Yorgaki veled-i Dimitri zimmî meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda işbu bâ‘isü‘r-rakîm mesfûr Yorgaki zimmî muvâcehesinde her biri bi‘l-asâle ve bi‘l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb hâlik-i mesfûr Londari zimmî sağlığında mecmu‘-ı mal ve emlâkını hisse edüb her birimize bâ-cihet-i şer‘iye bey‘ ve temlîk eylediğinde bizler dahi her birimiz bî-kadri‘l-hısas tamâmen ahz u kabz ve istifâ-yı hakk etmemizde fîmâ-ba‘d hukûk-ı mîrâsa müte‘allika âmme-i de‘âvî ve mutâlebât ve kâffe-i eyman ve muhâsamâttan her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı râfî‘ü‘l-hisâm ile sahîhan ibrâ ve ıskât ve her birimiz ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını kabûl eyledik dediklerinde mesfûr Yorgaki zimmî dahi mukırrûn-ı mesfûrunun cem‘î kelimât-ı meşrûhalarını vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk eylediklerini mevlânâ-yı mûmâ-ileyh mahallinde ketb u tahrîr ve ba‘de ma‘an meb‘ûs ümenâ-i şer‘le meclis-i şer‘e gelüb her biri alâ-vukû‘ihî inhâ ve takrîr itmeğın mâ-vak‘a bi‘t-taleb ketb olundu. Fi‘l-yevmi‘t-tâsi‘ min-Şevvâli‘l-mükerrerem li-sene isnâ aşer ve mi‘eteyn ve elf.

Şuhûdü‘l-hâl: es-Seyyid Mustafa Efendi, Ali Ağa b. Hasan, es-Seyyid Hüseyin b. Osman.

Yanaki veled-i Panayot, Tohari veled-i Todori, Panayot veled-i Tohari, Anastas veled-i Togodoş, Vasilaki veled-i Rizo.

114 [33a-2]

Özet: Havass-ı Refi‘a‘ya bağlı Suyolu köylerinden Bağçe Köyü’nde ikamet eden Kiryaki oğlu Yorgi’nin vefat edip mirasının varisler arasında taksim edilse de varislerinden birkaçının da vefat etmesi üzerine tekrar düzenlenmiştir. Daha sonra Dimitri mahkemeye

başvurarak Eline'den alacağı kalmadığının ve onun da alacağı olmadığının taraflarca onaylanmasına dair, 9 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 27 Mart 1798) tarihli hüccet.

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb u tahrîri iltimâs olunduğuna binâen cânib-i şer'î kavîmden bi'l-hükm me'zûnen irsâl olunan kâtib-i evvel es-Seyyid el-Hâc Hâfız İsmail Haşim Efendi bin Ahmed Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbi' Suyolu kurâlarından Bağçe karyesinde vâki' dîvârcı Yorgi zimmînin menziline varub zeyl-i kitâbda mastûr'ul-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i nebevî ettikde karye-i mezbûrede mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Yorgi veled-i Kiryaki zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Eline bint-i Elya nasrâniye ile sulbî sagîr oğulları Panayot ve Ligorî ve sulbiye sagîre kızı Tarşin nasrâniyeye münhasır olub kable'l-kısme mezbûr Panayot zimmî dahi hâlik olub verâseti anası mesfûre Eline nasrâniye ile li-ebeveyn er karındaşı mersûm Ligorî ve li-ebeveyn kız karındaşı mersûme Tarşin nasrâniyeye münhasır kable'l-kısme mersûme Tarşin nasrâniye dahi hâlik oldukda verâseti anası mersûme Eline nasrâniye ile li-ebeveyn er karındaşı mesfûr Ligorî zimmîye münhasır [33b] kable'l-kısme mesfûr Ligorî zimmî dahi hâlik olub verâseti anası mesfûre Eline nasrâniye ile li-ebeveyn ammi Dimitri veledi'l-mesfûr Kiryaki zimmîye münhasır olmağla mesele-i mîrâsları bî-hükmi'l-münâsahati'ş-şer'îye üç bin iki yüz kırk sehmden olub sihâm-ı mezbûreden bin altı yüz yetmiş iki sehm anası mesfûre Eline nasrâniyeye ve bin beş yüz altmış sekiz sehmi mersûm Dimitri zimmîye isâbeti tahakkukundan sonra mesfûr Dimitri zimmî meclis-i ma'kûd-i mezkûrda hâlik-i mesfûrun terekesine bi'l-verâse vâzî'u'l-yed olduğu mütehakkık olan işbu bâ'isetü's-sifr mesfûre Eline nasrâniye muvâcehesinde bi't-tav'î's-sâf ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb mûrisimiz hâlik-i mersûm Yorgi zimmînin terekesinden olub ber-mûceb-i defter-i kassâm hisse-i irsiyyeme isâbet eden altmış dört bin yüz altmış üç akçeyi mersûme Eline nasrâniyeye bâkî def' ve teslîm eylediğinde ben dahi bi'l-verâse tamâmen ahz u kabz edüb husûs-ı mezbûre ve mûrisimiz hâlik-i mesfûrun dâhil-i defter-i kassâm ve hâric ez-defter kalîl ü kesîr, celîl ü hakîr, ma'lûm ve mechûl bi'l-cümle terekesine müte'allika âmmе-i de'avî ve mütalebât ve kâffe-i eyman ve muhâsamâttan mesfûre Eline nasrâniyenin zimmetini ibrâ-i âmm-ı râfî'ü'l-hisâm ile sahîhan ibrâ ve ıskât eylediğimde ol dahi kezâlik benim zimmetimi ibrâ ve ıskât edüb tarafından her birimiz ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını kabûl eyledik didikde gibbe't-tasdîki'l-mu'teber vâki'-i hâli mevlânâ-yı mûmâ-ileyh mahallinde ketb u tahrîr ve ba'de ma'an meb'ûs ümenâ-i şer'le meclis-i şer'e gelüb her biri alâ-vukû'ihî inhâ

ve takrîr itmeğin mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu. Fi’l-yevmi’t-tâsi‘ min-Şevvâli’l-mûkerrem li-sene isnâ aşer ve mi’eteyn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: es-Seyyid Hüseyn b. Osman, Korucu Ali Ağa b. Hasan, el-Hâc İbrahim Ağa b. Osman.

Tarandafil Yanaki veled-i Kostantin, Abostol veled-i Aleksî, Anastas veled-i Yanaki, diğer Anastas veledi Aleksandri.

115 [33b-1]

Özet: Hasköy kasabası Turşucu Mahallesi’nde ikamet eden Abdullah oğlu Ahmed oğlu Sâbık Yusuf Paşa rahtivanı Mehmed Emin Ağa’nın vefat etmesi üzerine mirası varisler arasında taksim edildikten sonra eşi Hanife Hatun’un mahkemeye başvurarak Mehmed Emin Ağa’nın hayattayken Bogos ile ortak olarak tuğla imal ettikleri ve eşinin alacağını talep etmesi sonrasında Bogos’un borcunun olmadığına dair, 13 Şevvâl 1212 (M. 31 Mart 178) tarihli hüccet.

Havâss-ı Refî‘a kazâsına muzâfe kasaba-i Hasköy’de Turşucu Mahallesi’nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Sâbık Yusuf Paşa rahtivanı Mehmed Emin Ağa ibn-i Ahmed bin Abdullah’ın zevce-i menkûha-i metrûkesi Hanife Hatun ibnet-i İbrahim ile li-ebeveyn kız karındaşı Hadice Hatun ibnet-i Hasan’a münhasıra olduğu ba‘de’t-tahakkukî ş-şer‘î zâtı ta‘rîf-i şer‘î ile mu‘arrefe olan mezbûre Hanife Hatun meclis-i şer‘-i hatîr-i lâzimü’t-tevkîrde müteveffâ-yı merkûmun hayâtında şerîki tuğlacı Bogos veled-i Agop zimmî muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb mûrisimiz müteveffâ-yı merkûm Mehmed Emin Ağa ibn-i Ahmed bin Abdullah hayâtında Havâss-ı Refî‘a kazâsına muzâfe Karaağaç nâm mahâlde vâki‘ tuğla harmanında tuğla i‘mâl idüb hâsıl olan fâidenin sülûsânı müteveffâ-yı mezbûrun ve sülûsü mesfûr Bogos zimmînin olmak üzere şerîki olub hizmet-i mezbûre tekmîlinde fesh-i şirket ve hesâblarını kable’r-rü’ye mezbûr Mehmed Emin Ağa vefât itmekle hesâblarını bi’l-verâse hâsılatları olan meblâğ-ı mezbûrun bî-kadri’l-hısas hisse-i ma‘lûmesi işbu sene-i mübâreke Rebî‘ü’l-evvelinin yedinci günü târîhli müverrah ve bundan akdem askerî kassâm olan fazîletlü Hâfız Ali Efendi’nin imzâ ve hatmini hâvî bir kıt‘a hüccet-i şer‘îde tafsîl ve beyân olunduğu üzere tamâmen ahz u kabz edüb husûs-ı mezbûre müte‘allika âmme-i de‘âvîden mesfûr Bogos zimmînin ibrâ-i âmm ile ibrâ ve ıskât eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer ibrâ-i mezkûreyi kabûl ettikten sonra husûs-ı

mezbûrede mesfûr Bogos zimmî zimmetinde hâric ez-hüccet mezkûr müteveffâ-yı mezbûrun bin üç yüz guruş alacak hakkı vardır deyu ihbâr olunduğuna binâen meblâğ-ı merkûmdan hisse-i irsiyyeme isâbet eden meblâğ-ı ma'lûmu mesfûr Bogos zimmîden bundan akdem taleb ve da'vâ etmişdim. El-hâletü hâzihî husûs-ı mezbûrenin adem-i sıhhatine mütâla'a olmamamla ber-vech-i muharrer tasaddî eylediğim da'vâ-yı mezkûremde (...) olub mesfûr Bogos zimmînin yed ve zimmetinde vicâhen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb hakkım olmadığından mâ'adâ âmmе-i de'âvîden mezbûr Bogos zimmînin zimmetini ibrâ-i âmm ile¹²⁷ ibrâ [34a] ve ıskât-ı tâm ile sahîhan ibrâ ve ıskât eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer ibrâ-i mezkûreyi kabûl eyledik didikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fî 13 Şevvâl sene 1212.

Şuhûdü'l-hâl: Çömlekçiler kethüdâsı Mehmed Ağa ibn-i Osman, Ali Beşe ibn-i Mustafa, Ali Beşe ibn-i Salih, Mustafa Efendi bin Mustafa, es-Seyyid Mahmud Efendi.

116 [34a-1]

Özet: Havass-ı Refi'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Bağçe Köyü'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Kiryaki oğlu Yorgi'ye ait 9 Şevvali'l- mükerrem 1212 (M. 27 Mart 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbî' Suyolu kurâlarından Bağçe karyesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Yorgi veled-i Kiryaki zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Eline bint-i Elya nasrâniye ile sulbî sagîr oğulları Panayot ve Ligorî ve sulbiye sagîre kızı Tarşin nasrâniyeye münhasır olub kable'l-kısme mezbûr Panayot zimmî dahi hâlik olmağla verâseti anası mesfûre Eline nasrâniye ile li-ebeveyn er karındaşı mersûm Ligorî ve li-ebeveyn kız karındaşı mersûme Tarşin nasrâniyeye münhasır kable'l-kısme mersûm Tarşin nasrâniye dahi hâlik oldukda verâseti anası mersûme Eline nasrâniye ile li-ebeveyn er karındaşı mesfûr Ligorî zimmîye münhasır kable'l-kısme mesfûr Ligorî zimmî dahi hâlik olub verâseti anası mersûme Eline nasrâniye ile li-ebeveyn ammi Dimitri veledi'l-mesfûr Kiryaki zimmîye münhasır olmağla mesele-i mîrâsları bî-hükmi'l-münâsahati's-şer'îye üç bin iki yüz kırk sehmden olub sehm-i mezbûreden bin altı yüz yetmiş iki sehm anası mersûme Eline nasrâniyeye ve bin beş yüz altmış sekiz sehm mersûm Dimitri zimmîye

¹²⁷ Kâtip burada sehven iki kez "ile" yazmıştır.

isâbeti tahakkukundan sonra verese-i kibâr-ı mesfûrânın taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve bi'l-müzâyede fûrûht olunub beyne'l-verese bi'l-fârizatı'ş-şer'îye tevzî' ve taksîm olunan hâlik-i mesfûrun terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmi't-tâsi' min-Şevvâli'l-mükerrem li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Minder 1, yasdık 2, tencere 1, bakraç 2, sahan 3, servi sandık 1 (...) 1, fucı, kazma 1, dirgen 1, çapa 1 2.400 akçe
Karye-i mezbûrede vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd bir bab menzil 93.600 akçe
Karye-i mezbûre bâgâtı hilâlinde vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd tahmînen iki dönüm mikdâr kûrûmî mülk bir kıt'a bağ 24.600 akçe
Karye-i mezbûrede vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd tahmînen iki buçuk dönüm mikdârı mülk çayır 21.600 akçe

Cem'an yekûn: 142.200 akçe. Semen-i eşyâ ve menzil ve bağ.

Minhâ el-ihracât:

Hâlik-i mesfûrun lâşesi[ni] hafra ilkâya 4.440 akçe	Resm-i kısmet-i âdî 3.555 akçe	Kaydiye-i defter 360 akçe	Ücret-i bâgîr 1.200 akçe
--	--	---------------------------------------	--------------------------------------

Yekûnü'l-ihracât: 9.555 akçe.

Sahhe'l-bâkî, li't-taksîm beyne'l-verese, meblâğ: 132.645 akçe.

Hisse'l-mesfûre Eline nasrâniye 68.451 akçe	Hissetü'l-mesfûr Dimitri zimmî 64.193 akçe
--	---

117 [34a-2]

Özet: Havass-ı Refi'a'ya bağlı Çiftalan Köyü'nde ikamet eden Abdullah oğlu Mehmed kızı Saliha Hatun'un vefat edip mirasının varisler arasında taksim edilmesinden sonra Hasan Paşa ve Zeynep Hatun'un Saliha Hatun'dan kalan ev hissesini Mehmed Beşe'ye satmasına dair, 5 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 23 Mart 1798) tarihli hüccet.

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb u tahrîr ve sebt [ve] tastîri iltimâs olmağın cânib-i şer'î kavîmden me'zunen bi'l-hükm Kâtib es-Seyyid Mehmed Arif Efendi ibn-i Ömer irsâl olunub ol dahi Havâss-ı Refi'a kazâsına tâbi' Çiftalan karyesinde sâkin iken bundan akdem müteveffîye olan Saliha Hatun ibnet-i Mehmed bin Abdullah'ın hayâtında sâkin olduğu menzile varub zeyl-i sahîfede muharrerü'l-esâmî ahâlî-i karye huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i nebevî ettikde müteveffîye-i mezbûrenin verâseti zevc-i metrûku Hasan Beşe ibn-i Mehmed ile vâlidesi Zeyneb Hatun ibnet-i Mehmed ve sadrî oğulları Mehmed bin Mahmud ve Ömer bin Abdullah ve diğer sadrî oğlu Ökkeş ve sadriye kızı Ümmügülsüm ibni'l-mezbûr Hasan Beşe'ye ba'de'l-inhisâr mesele-i mîrâsları olan on iki sehmin üç sehmi-i mezbûr Hasan Beşe'ye ve iki sehmi-i mezbûre Zeyneb Hatun ve ikişer sehmi oğulları mezbûrûna ve bir sehmi kızı mezbûreye isâbeti ba'de't-tahakkukı'ş-şer'î sagîrân-i mezbûrân Mehmed ve Ömer'in tesviye-i emirlerini rû'yete bâ-hüccet-i şer'îye mansûb vasîleri olan min-kıbeli'l-üm ceddeleri zât-ı ma'rûfe mezbûre Zeyneb Hatun ve sagîrân-i mezbûrân Ökkeş ve Ümmügülsüm'ün tesviye-i emirlerini rû'yete kezâlik bâ-hüccet-i şer'îye mansûb vasîleri olan babaları mezbûr Hasan Beşe meclis-i ma'kûd-i mezkûrede işbu bâ'isü'l-kitâb Mehmed Beşe ibn-i Mehmed mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ikrâr-ı tam ve

takrîr-i kelâm edüb karye-i mezbûrede [34b] vâki‘ lede‘l-ahâlî ve‘l-cîrân ma‘lûmü‘l-hudûd bir bâb mülk menzil elli sehm i‘tibârîyle otuz sekiz sehm mezbûr Mehmed Beşe’nin ve beş sehm mezbûre Zeyneb Hatun’un ve yedi sehm müteveffîye-i mezbûre Saliha Hatun’un yedinde mülkleri olup müteveffâ-yı mezbûrenin ber-vech-i muharrer mülkü olduğu yedi sehm hisse-i şâyi‘asını bi‘l-i‘tibâr merkûm verese-i merkûmuna ba‘de‘l-mevrûs mezbûr Hasan Beşe ve mezbûre Zeyneb Hatun kendi hisse-i irsiyyeleriyle sagîrûn-i mezbûrünün hisse-i irsiyyelerini âhara bey‘e kıbel-i şer‘den me‘zûn olduklarına binâen tarafından îcâb ve kabulü hâvî şurût-ı müfsideden ârî bey‘-i bâtt-ı sahîh-i şer‘i ile yedi sehm hisse-i şâyi‘ası yirmi beş guruşa ve mezbûre Zeyneb Hatun’un mâ‘adâ yedinde bâkî kalan beş sehm hisse-i şâyi‘asını dahi on guruşa her biri bi‘l-asâle ve bi‘l-vesâye bey‘ ve temlîk ve teslim ettiklerinde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblâğ-ı mezbûr cem‘an otuz beş guruşu her birimiz bi‘l-asâle ve bi‘l-vesâye ba‘de‘l-kabz meblâğ-ı merkûm yirmi beş guruşu defter-i kassâma idhâl olunub ba‘de‘l-yevm menzil-i mezkûrun on iki sehm hisse-i şâyi‘asında bizim vasîleri olduğumuz sagîrûn-i merkûmünün aslâ ve kat‘â alâka ve medhalimiz kalmayub mecmû‘-ı menzil-i mahdûd-i mezkûr mezbûr Mehmed Beşe’nin irsen ve şîrâ‘en mülk-i müşterası ve hakk-ı sırfı olmuşdur dediklerinde gıbbe‘t-tasdîki‘l-mu‘teber vâki‘-i hâli Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb u tahrîr ve ba‘dehû ma‘an ba‘s olunan ümenâ-i şer‘le meclis-i şer‘e gelüb her biri alâ-vukû‘ihî inhâ ve takrîr itmeğin mâ-hüve‘l-vâki‘ bi‘t-taleb ketb olundu. Fi‘l-yevmi‘l-hâmis min-Şevvâlî‘l-mükerrem li-sene isnâ aşer ve mi‘eteyn ve elf.

Şuhûdü‘l-hâl: Pamukçu oğlu Süleyman, Osman Beşe b. Halil, Ömer Beşe [b.] Mehmed, Hüseyin Beşe b. Mehmed, Yusuf Beşe b. Ahmed.

118 [34b-1]

Özet: Havass-ı Refî‘a’ya bağlı Suyolu köylerinden Bağçe Köyü’nde ikamet eden Bıyıklı Tanaş’ın oğlu Yanaki’nin vefat etmesi üzerine küçük oğlu Kostandi ve anne karnındaki bebeğin babalarından kalan haklarını alması ve işlerinin görmek için anneleri Vasilaki’nin vasi tayin edilmesine dair, 9 Şevvali‘l-mükerrem 1212 (M. 27 Mart 1798) tarihli hüccet.

Havâss-ı Refî‘a kazâsına tâbi‘ Suyolu kurâlarından Bağçe karyesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Bıyıklı Tanaş’ın oğlu Yanaki zimminin verâseti zevce-i

metrûkesi Vasilaki bint-i Dimitri nasrâniye ile sulbî sagîr oğlu Kostandi'ye ve hâlik-i mesfûrun firâşından hâsıla mesfûre Vasilaki nasrâniyenin batnında müstebîn müzekker farz kılınan hamle münhasır olduğu ba'de't-tahkîki's-şer'î sagîr-i mersûm ile haml-i mezkûrun hisse-ı irsiyyelerini ahz u kabz ve hıfza ve rüşd-i sedâdlarına değin tesviye-i emirlerini rû'yete bir vasî nasbı lâbüd ve mühim olmağla emânet ile ma'rûf ve sıyânet ile mevsûfe ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir idüğü zeyl-i vesîkada mastûrû'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mütebeyyin olan anaları işbu bâ'isetü'r-rakîm mesfûre Vasilaki nasrâniyeyi hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'i'l-müstetâb tûbâ-lehû hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi sagîr-i mersûm ile haml-i mezkûre ber-vech-i muharrer vasî nasb u ta'yîn buyurduklarında ol dahi vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya müte'ahhid olmağın mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' min-Şevvâli'l-mükerrem li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: es-Seyyid Hüseyin b. Osman, Ali Ağa b. Hasan, el-Hâc İbrahim Ağa b. Osman.

Yanaki veled-i Kostantin, Abostol veled-i Aleksî, Anastas veled-i Yanaki.

119 [34b-2]

Özet: Havass-ı Refî'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Bağçe Köyü'nde ikamet eden Bıyıklı Tanaş oğlu Loksandire'nin vefat etmesi üzerine oğlu İstavri'nin işlerini görmek için babası Anaş oğlu Efendoli'nin vasi tayin edilmesine dair, 9 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 27 Mart 1798) tarihli hüccet.

Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbi' Suyolu kurâlarından Bağçe karyesinde mütemekkin iken hâlik olan Loksandire bint-i Bıyıklı Tanaş nâm nasrâniyenin sadrî oğlu İstavri nâm sagîrin tesviye-i umûrunu rû'yete bir vasî nasbindan labüd ve mühim olmağla mahmûdü'l-hâl olub her vechle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir idüğü zeyl-i kitâbda muharreru'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mütebeyyin olan babası işbu bâ'isü'l-rakîm Efendoli veled-i Anaş zimmîyi hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'i'l-müstetâb tûbâ-lehû hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi mersûm İstavri nâm sagîre vasî nasb u ta'yîn buyurduklarında ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' min-Şevvâli'l-mükerrem li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: es-Seyyid Hüseyin b. Osman, Ali Ağa b. Hasan, el-Hâc İbrahim Ağa b. Osman.

Yanaki veled-i Kostantin, Abostol veled-i Aleksi, Anastaş veled-i Yanaki.

120 [35a-1]

Özet: Rumeli'ye bağlı Dubniçe'den olup Havass-ı Refî'a'ya bağlı Vidos köylerinden Müderris köyünde beylik çiftliğinde çoban kethüdası olan Yivan oğlu Aleksi oğlu İstifan'a ait 13 Şevval 1212 (M. 31 Mart 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Fi'l-asl vilâyet-i Rûmili'de Dubniçe kazâsı ahâlîsinden olup Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbi' Vidos kalem mülhakâtından Müderris karyesinde beylik çiftliğinde çoban kethüdâsı iken bundan akdem hâlik olan İstifan veled-i Aleksi veled-i Yivan zimmînin zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmamak zu'muyla hâlik-i mesfûrun terekesini kabzına me'mûr ve kibel-i şer' den me'zûn olan kalem-i mezbûr subaşı Behram Ağa ibn-i Abdullah'ın tereke-i hâlik-i mesfûru bi'l-emâne ba'de'l-kabz hâlik-i mesfûrun sâlifü'z-zikr Dubniçe kazâsı ahâlîsinden mukarrun-leh bi'n-neseb cihetinden vârisi gâib-i anî'l-beled ammisî Boşak zimmî mevcûd olduğundan mâ'adâ çiftlik-i mezbûrun kethüdâsı Mehmed Ağa ibn-i Osman hâlik-i mesfûrun terekesini ahz u kabza ve verese-i gâib-i mezbûrun hissesini îsâl ve teslîm vasî-i muhtârı olduğu bâ-hüccet-i şer' iye sâbit oldukdan sonra vasî-i mezbûr dahi emîn-i merkûmun vaz'-ı yed olduğu tereke-i hâlik-i mesfûru ma'rifet-i şer' le ahz u kabz ve tahrîr ettirib ba'de ihrâcî'l-mesârifî'l-lâzime ve'd-düyûn sahhe'l-bâkî vasî-i merkûmun bi'l-vesâye ahz u kabz edüb emîn-i merkûmun yed ve zimmeti berî olduğu hâlik-i mesfûrun terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî 13 Şevvâl sene 1212.

Köhne aba 1, köhne post kürk 1, gömlek 1, don 1, kalbak 1

1.200 akçe

Vasî-i mesfûrun hâlik-i mesfûrun zimem-i nâsda olup bâ-ikrâr tahsîl ve kabz eylediği meblâğ-ı hukûkudur ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Der-zimmet-i Ayvad karyesinde bakkāl Yamandı zimmî bâ-ikrâr 15.000 akçe	Der-zimmet-i Kökmürcü? çiftliğinde çiftçi Zafiri zimmî bâ-ikrâr 10.800 akçe
---	--

Der-zimmet-i İvaz karyesinde Yanako zimmî bâ-ikrâr 9.600 akçe	
Der-zimmet-i Kalfa karyesinde kasab Balaş zimmî bâ-ikrâr 14.080 akçe	Der-zimmet-i sarı göllü? Dimitri zimmî bâ-ikrâr 3.120 akçe
Der-zimmet-i İvaz karyesinde Dimitri zimmî bâ-ikrâr 7.200 akçe	Der-zimmet-i Müderris karyesinde kethüdâ Balaş zimmî bâ-ikrâr 2.400 akçe
Der-zimmet-i Dursun karyesinde Ebe oğlu Mustafa Beşe bâ-ikrâr 1.200 akçe	Der-zimmet-i Boğaz karyesinde Todori zimmî bâ-ikrâr 1.560 akçe

Cem'an yekûn:

66.120 akçe. Semen-i eşyâ ve mehr

Minhâ el-ihracât:

Hâlik-i mesfûrun lâşesini hafr-ı ilkâ masrûfu 6.222 akçe	Harc-ı defter 1.652 akçe	Kaydiye 240 akçe	Harc-ı hüccet-i vâsî 2.400 akçe
Vasî-i mezbûrun zimem-i nâsda olan meblâğı tahsîl için eylediği mesârif 1.707 akçe		Tahsis-i emîn-i beytûlmâl 3.840 akçe	

Yekûnü'l-ihracât: 16.062 akçe.

Sahhe'l-bâkî, meblâğ: 50.058 akçe. Der-yed-i vasî-i merkûm.

121 [35a-2]

Özet: Rumeli'ye bağlı Dubniçe'den olup Havass-ı Refi'a'ya bağlı Vidos köylerinden Müderris köyünde beylik çiftliğinde çoban kethüdası olan Yivan oğlu Aleksi oğlu İstifan'ın vefat etmesi üzerine Osman Oğlu Mehmed Ağa'nın Dubniçe'den Boşak'ın vekili olarak mahkemeye başvurarak, Boşak'ın varis olduğunu iddia etmesi bunun ispatlanıp Mehmed Ağa'nın vekâletinin onaylanmasına dair, 13 Şevvâli'l-mükerrem 1212 (M. 31 Mart 1798) tarihli hüccet.

Fi'l-asl vilâyet-i Rûmili'de Dubniçe kazâsı ahâlîsinden olup Havâss-ı Refi'a kazâsına tâbi' Vidos kalem mülhakâtından Müderris karyesinde beylik çiftliğinin kethüdâsı işbu bâ'isü'l-kitâb Mehmed Ağa ibn-i Osman nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde çiftlik-i mezbûrun çoban kethüdâsı iken bundan akdem hâlik olan İstifan veled-i Aleksi veled-i Yivan zimmînin zâhirde vâris-i ma'rûfu ve ma'rûfesi olmamak zu'muyla hâlik-i mesfûrun terekesini kabzına me'mûr ve kıbel-i şer'den redd-i cevâba me'zun olan tereke-i hâlik-i mesfûre bi'l-emâne vâz'-ı yedi mütehakkık olan kalem-i mezbûr subaşı Behram Ağa ibn-i Abdullah mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb hâlik-i mesfûr sağlığında ve (...) akl u sıhhatinde sâlifü-z zikr Dubniçe kazâsı ahâlîsinden gâib-i ani'l-beled Boşak zimmî için ammisi ve vârisi olduğunu şuhûd mahzarında kirâren ve mirâren bi'l-muvâcehe ikrâr ol dahi tasdik ettikten sonra ba'de'l-helâk mecmû-i terekesini ahz u kabza ve vârisi gâib-i mersûma îsâl ve teslîme beni vasî-i muhtâr nasb u ta'yîn eyledikde ben dahi ber-vech-i

muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl edüb alâ-îsâihî hâlik olmağla emîn-i merkûm vâzî'ü'l-yed olduğu hâlik-i mesfûrun terekesinden keff-i yed ve bakî teslîme tenbîh olunmak bi'l-vesâye matlûbumdur didikde emîn-i merkûm dahi cevâbında ber-vech-i muharrer tereke-i hâlik-i mesfûra bi'l-emâne vâzî'ü'l-yedini ikrâr lâkin müdde'î-i mezbûrun ber-vech-i muharrer müdde'î-i inkâr ettikde müdde'î-i mezbûrdan ber minvâl-i meşrûh müdde'î-ni mübeyyin beyyine taleb olundukda li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olan Ali Beşe ibn-i Mehmed nâm müslîm ile Dimitri veled-i Marko zimmîden her biri husûs-ı mezbûr için istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka hâlik-i mesfûr İstifan veled-i Aleksi veled-i İvan zimmî sağlığında ve'l-kemâl akl u sıhhatinde Dubniçe kazâsı ahâlîsinden gâib-i ani'l-beled Boşak zimmî için ammisî ve vârisi olduğunu mahzarında kirâren ve mirâren bi'l-muvâcehe ikrâr ol dahi tasdîk ettikten sonra ba'de'l-helâk mecmû'-ı terekesini ahz u kabz ve vârisi [35b] gâib-i mersûma îsâl ve teslîm işbu müdde'î-i mezbûr Mehmed Ağa'yı vasî-i muhtâr nasb u ta'yîn eyledikde ol dahi vesâyet-i mezbûreyi kabûl edüb musırran alâ-îsâihî hâlik olmağla biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyû her biri edâ-yı şehâdet-i şer'îye etiklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri hayyiz-i kabûlde olmağın mucibiyle merkûm Mehmed Ağa'nın ber-vech-i muharrer vesâyetine ba'de'l-hükm ve't-tenbîh mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâlis aşer min-Şevvâli'l-mükerrem li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: es-Seyyid Hâfız Mustafa Efendi b. el-Hâc Hasan, Ahmed Efendi b. Yusuf, İbrahim Efendi b. Hasan, Süleyman Ağa ser-muhzır, es-Seyyid Hüseyin Çelebî el-muhzır.

122 [35b-1]

Özet: Havass-ı Refî'a'ya bağlı Çiftalan köyünde ikamet ederken vefat etmiş olan Abdullah oğlu Mehmed kızı Saliha Hatun'a ait 5 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 23 Mart 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbî' Çiftalan karyesinde sâkine iken bundan akdem müteveffîye olan Saliha Hatun ibnet-i Mehmed bin Abdullah'ın verâseti zevc-i metrûku Hasan Beşe bin Mehmed ile vâlidesi Zeyneb Hatun ibnet-i Mehmed ve sadrî oğulları Mehmed bin Mahmud ve Ömer bin Abdullah ve Ökkeş ve sadriye kızı Ümmügülsüm ibni'l-mezbûr Hasan Beşe nâm dört nefer sagîrûna ba'de'l-inhisâr sagîrân-ı mezbûrân Mehmed ve

Ömer min-kıbeli'l-üm ceddeleri olub tesviye-i emirlerini rü'yete kıbel-i şer'den bâ-hüccet vasî nasb u ta'yîn olunan mezbûre Zeyneb Hatun ve sagîrân-ı mezbûrân Ökkeş ve Ümmügülsüm'ün tesviye-i emirlerini rü'yete kıbel-i şer'den kezâlik bâ-hüccet vasî nasb u ta'yîn olunan babaları mezbûr Hasan Beşe'nin taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve fûrûht olunub verese-i merkûmun beynlerinde bi'l-farîzati's-şer'îye tevzî' ve taksîm olunan müteveffîye-i mezbûrenin terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zıkr olunur. Tahrîr fi'l-yevmi'l-hâmis min-Şevvâli'l-mükerrerem li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Otluk memlû köhne çatma yasdık 9 aded, minder 5 aded, kapu perdesi 1 aded, döşek 1 aded, köhne şilte 1 aded, köhne yorgan 1 aded, döşek çarşebi 2 aded, köhne orta keçesi 1 aded, destâr pûşidesi 1 aded, köhne şâlî cebe 1 aded, köhne çuka ferâce 2 aded, köhne alaca anterî 1 aded, penbe ipeği bir gömleklik, köhne yaşmak 1 aded, makreme 1 aded, çedik pabuç 1 aded, baş yasdığı 1 aded, köhne ocak perdesi, şem'dân 1 aded, tekne 1 aded, sagîr kazgan 1 aded, sagîr tencere 4 aded, kapak 1 aded, sahan 4 aded, tâbe 1 aded, sini 1 aded, çıkırık 1 aded, ketân tarağı 2 aded, köhne don 1 aded, gömlek 1 aded 6.480 akçe			
Zenbur 22 aded 5.040 akçe	İnek 1 aded 5.280 akçe	Şem'-i asel 1.200 akçe	Buzağı 1 aded 1.800 akçe
Müteveffîye-i mezbûrenin hayâtında malı olan altun kuşağını karındaşı Mehmed bin Mehmed fuzûlî âhara irhân vaz'ıyla istihlâk eylediğini ba'de'l-ikrâr ve bî-garaz Müslimînin ihbârlarıyla ta'yîn olunan kıymeti 7.200 akçe			
Karye-i mezbûrede vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb mülk menzili elli sehm i'tibâriyle yedi sehm hisse-i şâyi'asını müteveffîye-i mezbûrenin hayâtında mülkü olub ba'de-vefâtihî bâ-hüccet bey' olunub idhâl-i defter olunan semeni 3.000 akçe			
Mehr-i mü'eccel der-zimmet-i zevc-i mezbûr Hasan Beşe bâ-ikrâr 2.640 akçe			

Cem'an yekûn: 32.640 akçe. Semen-i eşyâ havan ve semen-i kuşak.

[Minhâ el-ihracât]

Resm-i kısmet 816 akçe	Harc-ı hüccet-i vasî 1.200 akçe	Dellâliye-i eşya 480 akçe	Kaydiye-i defter 180 akçe	Ücret-i bâgîr 1.080 akçe
Vesâyet-i mezbûrenin mesârif-i müteferrikaları 920 akçe			Hüddâmiye ve ihzâriye 480 akçe	

Yekûnü'l-ihracât: 5.196 akçe.

Sahhe'l-bâkî, li't-taksîm beyne'l-verese, meblâğ: 27.444 akçe.

Hissetü'z-zevci'l-mezbûr 6.861 akçe	Hissetü'l-ümmi'l-mezbûre 4.574 akçe	Hissetü'l-ibni'l-mezbûr 4.574 akçe
Hissetü'l-ibni'l-mezbûr 4.574 akçe	Hissetü'l-ibni'l-mezbûr 4.574 akçe	Hissetü'l-binti'l-mezbûre 2.287 akçe

123 [36a-1]

Özet: Havass-ı Refî'a'ya bağlı Burgaz köyünde ikamet eden Yavan oğlu Mosko'nun vefat etmesi üzerine oğlu Dimitraki ve kızları Saltane ve Garafle'nin işlerini görmek için Kokona'nın vasi tayin edilmesine dair, 9 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 27 Mart 1798) tarihli hüccet.

Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbi' Burgaz karyesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Mosko veled-i Yavan zimmînin sulbî sagîr oğlu Dimitraki ve sulbiye kızları Saltane ve Garafle nâm sagîrtânın tesviye-i emirlerini rû'yete kîbel-i şer'den bir vasî

nasbından lâbüd ve mühim olmağla emânet ile ma'rûf ve sıyânet ile mevsûf ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir idüğü zeyl-i kitâbda mastûrû'l-esâmî kimesneler ihbârlarıyla lede's-şer'î'l-enver zâhir ve mütebeyyin olan anaları işbu bâ'isetü'r-rakîm Kokona nasrâniyeyi hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refi'î'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi ber-vech-i muharrer vasî nasb u ta'yîn buyurduklarında ol dahi vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya müte'ahhid olmağın mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' min-Şevvâli'l-mükerrem li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hademe-i mahkeme-i muhızrân.

124 [36a-2]

Özet: Havass-ı Refi'a'ya bağlı Burgaz köyünde ikamet ederken vefat etmiş olan Yavan oğlu Mosko'ya ait 9 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 27 Mart 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbi' Burgaz karyesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Mosko veled-i Yavan zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Kokona bint-i Pedro nasrâniye ile sulbî kebîr oğlu Andriya ve sagîr Dimitraki ile sulbiye kızları Saltane ve Garafle nâm sagîretâna münhasır olduğu ba'de't-tahakkukı's-şer'î sagîrûn-ı mersûmûnun tesviye-i emirlerini rû'yete kîbel-i şer'den bâ-hüccet-i vasîleri olan anaları mersûme Kokona nasrâniye ile verese-i kibâr-ı mesfûrun taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tâhrir ve tahmîn-i sahîh ile takdîm olunub beyne'l-verese bi'l-fârizatî's-şer'îye tevzî' ve taksîm olunan hâlik-i mesfûrun terekesi defteridir ki ber-vech-i âfî zikr olunur. Fi'l-yevmi't-tâsi' min-Şevvâli'l-mükerrem li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Kebe 1, kalbak 1, anterî 1, gömlek 1, don 1, (...) 1, balta 1, kazma 1, çapa 1, 1.800 akçe	
İnek 1 3.000 akçe	Bâgir re's 1 3.600 akçe

Karye-i mezbûrede vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb menzil
24.000 akçe

Cem'an yekûn:

32.400 akçe.

Minhâ el-ihracât:

Resm-i kısmet-i âdî 810 akçe	Kaydiye 120 akçe	Harc-ı hüccet-i vasî 720 akçe	Ücret-i bârgir 870 akçe
---------------------------------	---------------------	----------------------------------	----------------------------

Yekûnü'l-ihracât: 2.520 akçe.

Sahhe'l-bâkî, li't-taksîm beyne'l-verese, meblâğ: 29.880 akçe.

Hissetü'l-zevceti'l-mesfûre Kokona nasrâniye 3.735 akçe	Hissetü'l-ibni'l-mesfûr Andriya zimmi 8.714 akçe	Hissetü'l-ibni'l-mesfûr Dimitraki nâm sagîr 8.714 akçe
Hissetü'l-binti'l-mesfûre Saltane nâm sagîre 4.357 akçe	Hissetü'l-binti'l-mesfûre Garafle nâm sagîre 4.357 akçe	

125 [36a-3]

Özet: Havass-ı Refi'a'ya bağlı Suyolu köylerinden Bağçe Köyü'nde ikamet ederken vefat etmiş olan Yani oğlu Bıyıklı Tanaş'a ait 9 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 27 Mart 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Havâss-ı Refî‘a kazâsına tâbi‘ Suyolu kurâlarından Bağçe karyesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Bıyıklı Tanaş veled-i Yani zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Saltane bint-i Nikol nasrâniye ile sulbî kebîr oğulları Yanaki ve Zafiri zimmîlere ve sulbiye kebîre kızları Ferşoni ve Despino ve Pali ve Loksandire nasrâniyelere münhasır olub kable‘l-kısme mesfûr[e] Loksandire nasrâniye dahi hâlik oldukda verâseti zevce-i metrûku Efendoli veled-i Anaştı zimmî ile sadrî sagîr oğulları İstavri ve Yorgaki zimmîlere münhasır kable‘l-kısme mersûm Yorgaki nâm sagîr dahi hâlik olmağla verâseti babası mesfûr Efendoli zimmîye münhasır olub kable‘l-kısme mesfûr Yanaki zimmî dahi hâlik oldukda verâseti zevce-i metrûkesi Vasilaki bint-i Dimitri nasrâniye ile sulbî sagîr oğlu Kostandi‘ye ve batnında müstebîn müzekker farz kılınan hamle münhasır olmağla bî-hükmi‘l-münâsahati‘ş-şer‘iye mesele-i mîrâsları olan beş yüz on iki sehmin altmış dört sehmi zevce-i mesfûre Saltane nasrâniyeye ve yüz on iki sehmi mesfûr Zafiri zimmîye ve elli altışar sehmi kızları mesfûrân Ferşoni ve Despino ve Pali nasrâniyeden her birine ve otuz beş sehm mesfûr Efendoli zimmîye ve yirmi bir sehmi sagîr-i mersûm İstavri‘ye ve on dört sehmi mesfûr Vasilaki nasrâniye ve kırk dokuz sehmi mersûm Kostandi nâm sagîr ile mesfûre Vasilaki nasrâniyenin batnında müstebîn müzekker farz kılınan hamle isâbeti tahakkukundan sonra mersûm İstavri nâm sagîrin tesviye-i umûrunu rû‘yete kıbel-i şer‘den bâ-hüccet vasî nasb u ta‘yîn olunan babası mersûm Efendoli zimmî ile mersûm Kontandi nâm sagîr ile haml-i mezkûre kıbel-i şer‘den bâ-hüccet vasî nasb u ta‘yîn olunan anası mesfûre Vasilaki nasrâniye ve verese-i kibâr-ı mesfûrünün taleb ve ma‘rifetleri ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve sahîhan takdîm olunub bi‘l-farîzati‘ş-şer‘iye tevzî‘ ve taksîm olunan hâlik-i evvel-i mesfûr Tanaş zimmînin terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi‘l-yevmi‘t-tâsi‘ min-Şevvâli‘l-mükerrem li-sene isnâ aşer ve mi‘eteyn ve elf. [36b]

Karye-i mezbûrede vâki‘ lede‘l-ahâlî ve‘l-cîrân
ma‘lûmü‘l-hudûd ve‘l-müştemilât bir bâb menzil
230.000 akçe

Karye-i mezbûrede vâki‘ lede‘l-ahâlî ve‘l-cîrân
ma‘lûmü‘l-hudûd ve‘l-müştemilât bir kıt‘a bağ
24.000 akçe

Cem'an yekûn: 54.000 akçe.

Minhâ el-ihracât:

Resm-i kısmet-i âdî 1.350 akçe	Kaydiye-i defter 180 akçe	Harc-ı hüccet-i vasî 2 kıt'a 1.080 akçe
-----------------------------------	------------------------------	--

Yekûnü'l-ihracât: 2.610 akçe.

Sahhe'l-bâkî, li't-taksîm beyne'l-verese, meblâğ: 51.390 akçe.

Hissetü'z-zevce'ti'l-mesfûre Saltane nasrâniye 6.423 akçe	Hissetü'l-ibni'l-mesfûr Zafiri zimmi 11.241 akçe	Hissetü'l-binti'l-mesfûre Ferşoni nasrâniye 5.620 akçe
Hissetü'l-binti'l-mesfûre Despino nasrâniye 5.620 akçe	Hissetü'l-binti'l-mesfûre Pali nasrâniye 5.620 akçe	Hissetü'l-mesfûr Efendoli zimmi 3.512 akçe
Hissetü'l-mesfûr İstavri nâm sagîr 2.107 akçe	Hissetü'l-mesfûre Vasilaki nasrâniye 1.405 akçe	Hissetü'l-mesfûr Kostandi nâm sagîr 4.918 akçe
Hissetü'l-hamlı'l-mezkûr 4.918 akçe		

Özet: Havass-ı Refi'a'ya bağlı Çiftalan köyünde ikamet eden Abdullah oğlu Mehmed kızı Saliha Hatun'un vefat etmesi üzerine mirası varisler arasında taksim edildikten sonra Ökkeş ve Ümmügülsüm'ün işlerini görmek için babaları Hasan Beşe mahkemeye başvurup mirastan kendisine ve varisleri olduğu çocuklara isabet eden ev, çayır, bağ ve harman hisselerini Saliha Hatun'un annesi Zeyneb Hatun'dan talep etmesi Zeyneb Hatun'un ise bahsedilen mallardan kızı Saliha'nın hakkı olmadığını ve bunu sağlığında şahitler huzurunda söylediğini iddia etmesine dair, 5 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 23 Mart 1798) tarihli hüccet.

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb u tahrîr ve sebt [ve] tastîri iltimâs olunmağın cânib-i şer'î kavîmden me'zunen bi'l-hükm Kâtib es-Seyyid Mehmed Arif Efendi bin Ömer irsâl olunub ol dahi Havâss-ı Refi'a kazâsına tâbi' Çiftalan karyesinde sâkine iken bundan akdem müteveffîye olan Saliha Hatun ibnet-i Mehmed bin Abdullah'ın hayâtında sâkin olduğu menziline varub zeyl-i sahîfede muharrerü'l-esâmî ahâlî-i karye huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i nebevî ettikde müteveffîye-i mezbûrenin verâseti zevc-i metrûku Hasan Beşe ibn-i Mehmed ile vâlidesi Zeyneb Hatun ibnet-i Mehmed ve sadrî oğulları Mehmed bin Mahmud ve Ömer bin Abdullah ve Ökkeş ve kızı Ümmügülsüm ibni'l-mezbûr Hasan Beşe nâm dört nefer sagîrûna ba'de'l-inhisâr mesele-i mîrâsları olan on iki sehmin üç sehm-i mezbûr Hasan Beşe'ye ve iki sehm mezbûre Zeyneb Hatun'a ve ikişer sehm oğulları sagîrûn-i mezbûrûna ve bir sehm kızı sagîre-i mezbûreye isâbeti ba'de't-tahakkukı'ş-şer'î sagîrân-i mezbûrân Ökkeş ve Ümmügülsüm'ün tesviye-i emirlerini rû'yete bâ-hüccet-i şer'îye mansûb vasîleri babaları mezbûr Hasan Beşe meclis-i ma'kûd-i mezkûrda sagîrân-ı mezbûrân Mehmed ve Ömer'in tesviye-i emirlerini rû'yete kıbel-i şer'den kezâlik bâ-hüccet mansûb vasîleri min-kıbeli'l-üm ceddeleri ve zikr-i âti emlâkın nısf hisse-i şâyi'alarına bi'l-vesâye vâzı'atü'l-yed mütehakkık olan işbu bâ'isetü'l-vesîka zât-ı ma'rûfe mezbûre Zeynep Hatun mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb karye-i mezbûrede vâki' bir taraftan Ahıskalı Mustafa Beşe menzili ve bir taraftan karye-i mezbûre câmi'-i şerîfinin vakfî tarlası ve bir taraftan amcam İsmail Beşe menzili ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî iki bâb oda ve bir sofa ve tahtında bir âhûr ve bir samanhâne ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb mülk menzil ile menzil-i mezbûr ittisâlinde vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd bir mikdâr mülk-i çayır ve harman arsasıyla biz karye-i mezbûrede vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd tahmînen iki dönüm mikdârı kürûmî mülk bir kıt'a bağın nısf hisse-i şâyi'aları müteveffîye-i mezbûrenin hayâtında yedinde mülki olub ba'de vefâtihî ber-

i'tibâr merkûm bende mevrûs olmağla nısf menzil-i mezkûrdan bana ve vasîleri olduğum sagīran-ı mezbûrâna isâbet eden cem'an altı sehm hisse-i şâyi'adan keff-i yed ve bana teslim ve tenbîh olunmak bi'l-asâle ve bi'l-vesâye matlûbumdur deyu ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mezbûre Zeyneb Hatun dahi cevâbında emlâk-i mahdûde-i mezkûre mezbûr Mahmud'un hayâtında yedinde mülkü olub ba'de vefâtihî terekese ma'rifet-i şer'le tahrîr olundukda emlâk-i mahdûde-i mezkûrun nısf hisse-i şâyi'aları işbu vasîsi olduğu sulbî sagîr oğlu mezbûr Mehmed'in hisse-i irsiyyesi içün ta'yîn olunmağla kızım müteveffiye-i mezbûre Saliha Hatun ibnet-i Mehmed bin Abide hâl-i hayâtında ve kemâl-i akl u sıhhatinde nısf emlâk-i mezkûrede kendinin kat'â alâka ve medhali olmadığını şuhûd mahzarında kirâren ve mirâren ikrâr ve işhâd etmiş idi deyu ba'de'd-def' ve'l-inkâr dâfi'-i mezbûre Zeyneb Hatun'dan ber-vech-i muharrer def'-i meşrûhu mübeyyin beyyine taleb olundukda udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i Müslimînden olub karye-i mezbûre ahâlîsinden li-ecli's-şehâde meclis-i ma'kûd-ı mezkûre hâzırûn olan Pamukçu oğlu Süleyman Beşe bin Feyzullah ve Osman Beşe bin Halil [36b] ve Ömer Beşe bin Mehmed ve Hüseyin Beşe bin Mehmed ve Yusuf Beşe bin Ahmed nâm kimesneler istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka müteveffiye-i mezbûre Saliha Hatun ibnet-i Mehmed bin Abdullah hâl-i hayâtında ve kemâl-i akl u sıhhatinde nısf emlâk-i mahdûde-i mezkûre sadrî sagîr oğlum mezbûr Mehmed'e ve babası müteveffâ-yı mezbûr Mahmud'un terekasinden hisse-i irsiyyesi içün mütebeyyin olunmağla benim kat'â alâka ve medhalim yokdur deyu bizim huzûrumuzda kirâren ve mirâren ikrâr ve bizi işhâd itmekle biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyû her biri müttefiku'l-lafz edâyı şehâdet-i şer'îye etiklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri hayyiz-i kabûlde olmağın mücebiyle mezbûr Hasan Beşe husûs-ı mezbûr içün mezbûre Zeyneb Hatun'a bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunmağın vâki'-i hâlî Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb u tahrîr ve ba'dehû ma'an ba's olunan ümenâ-i şer'le meclis-i şer'e gelüb her biri alâ-vukû'ihî inhâ ve takrîr itmeğın ba'de't-tenfiz mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi'l-hâmis min-Şevvâli'l-mükerrem li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Beşe b. Mustafa, Molla Mehmed b. Ahmed, Ahmed Beşe b. Mehmed, Ahmed Ağa Nâbi Efendi, Hasan Çelebi el-muhzır.

127 [37a-1]

Özet: Terkos'a bağlı Dursun köyünde ikamet eden Abdullah oğlu Osman'ın vefat etmesi üzerine oğulları Ali ve Hasan'ın işlerini görmek için Yusuf oğlu Arnabud Hasan

Ağa'nın vasi tayin edilmesine dair, 8 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 26 Mart 1798) tarihli hüccet.

Havâss-ı Refî'a kazâsına muzâfe Terkos nâhiyesine tâbi Dursun karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Osman Beşe bin Abdullah'ın sulbî sagîr oğulları Ali ve Hasan'ın tesviye-i emirlerini rü'yete bir vasî nasbından labüd ve mühim olmağla diyânet ile ma'rûf ve istikâmet ile mevsûf ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir idüğü zeyli kitâbda muharreru'l-esâmî cemâ'at-i Müslimîn ihbârlarıyla lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütebeyyin olan işbu bâ'isü'l-kitâb Arnabud Hasan Ağa bin Yusuf nâm kimesneyi hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi sagîrân-ı mezbûrânın tesviye-i emirlerini rü'yete vasî nasb u ta'yîn buyurduklarında ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin aşer min-Şevvâli'l-mükerrem li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Beşe b. İbrahim, el-Hâc Mahmud b. Hüseyin, es-Seyyid Hüseyin b. Osman, Mehmed Beşe b. Ahmed, diğer Ömer Beşe b. Ahmed.

128 [37a-2]

Özet: Rumeli'de Tatar Pazarı'na bağlı Başıkara köyünden olup Havass-ı Refî'a'ya bağlı Alibey köyünde ikamet eden Mehmed Arif Ağa'nın çiftçilik hizmetine yerleştikten bir sene sonra vefat eden Yanco oğlu Patko'ya ait 9 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 27 Mart 1798) tarihli bedel kaydı.

Fi'l-asl vilâyet-i Rûmili'de Tatarpazarı kazâsına tâbi Başıkara karyesi ahâlîsinden olup Havâss-ı Refî'a kazâsına tâbi Alibey karyesinde sâkin Mehmed Arif Ağa'nın çiftçilik hizmetinde mukîm iken bir sene mukaddem hâlik olan Patko veled-i Yanco zimmînin verâseti sâlifü'z-zikr Başıkara karyesinde mütemekkin sulbî sagîr oğlu Ustuban ve sulbiye sagîre kızı Todoru'ya münhasır olduğu ihbâr olunmağın havâss-ı mezbûra tâbi Vidos kalem subaşı olub sagîrân-ı mersûmânın mâl-ı mevrûslarını ahz u kabz ve hıfza ve vasîlerine îsâl ve teslîme vasî ve kayyım nasb u ta'yîn olunan Behram Ağa bin Abdullah nâm kimesnenin talep ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le hâlik-i mesfûrun zimeminden olup havâss-ı mezbûra

tâbi‘ Avasya karyesinde mütemekkin Dimitri veled-i Ostiko zimmî zimmetinde olan hukûkunu bi’l-ikrâr kabz ve idhâl-i defter olunan meblâğdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Tahrîr fi’l-yevmi’t-tâsi‘ min-Şevvâli’l-mükerrem li-sene isnâ aşer ve mi’eteyn ve elf.

[Cem‘an yekûn] 12.000 akçe.

Minhâ el-ihracât:

Harc-ı defter 300 akçe	Kaydiye-i defter 60 akçe
Meblâğ-ı mezbûru tahsil için vasî-i mezburun mesârifi 480 akçe	

Yekûnü’l-ihracât: 840 akçe.

Sahhe’l-bâkî, li’t-taksîm beyne’l-verese, meblâğ: 11.160 akçe.

Hissetü’l-ibni’l-mersûm 7.440 akçe	Hissetü’l-binti’l-mersûm 3.720 akçe
---------------------------------------	--

129 [37a-3]

Özet: Niğde’ye bağlı Frenk köyünden olup vefat etmiş olan Kiryako oğlu Denail’in veraseti eşi Todorî kızı Sinado ve kızları Makrana ve Anaşa ve Sane arasında taksim edildikten sonra miraslarını almaları için Sünbül oğlu Denail’in vasi ve kayyım tayin edilmesine dair, 8 Şevvali’l-mükerrem 1212 (M. 26 Mart 1798) tarihli hüccet.

Vilâyet-i Anadolu’da Niğde kazâsına tâbi‘ Frenk nâm karye ahâlîsinden olub Medîne-i Eyyûb havâlîsinde Yedikule hâricinde vâki‘ debbâğhâne karşısında Güllü Bostan dimekle arîf bir bâb bahçe derûnunda mevcûd beyne’l-hıref gedik i’tibâr olunur âlât-ı lâzıme-i ma’lûme memlûkanın nısf hisse-i şayi‘asına mâlik iken bundan akdem hâlik olan

Denail veled-i Kiryako zimmînin verâseti karye-i mezbûre mütemekkinlerinden zevce-i metrûkesi Sinado bint-i Todori nasrâniye ile sulbiye kebîre kızları Makrana ve Anaşa ve Sane nasrâniyelere münhasır olduğu ba‘de’t-tahakkukı’ş-şer‘î gâibât-ı mesfûrânın hisse-i irsiyyelerini ahz u kabz ve hıfza ve hâsıl olan menâfi‘ilerini kendülere irsâl ve îsâle kıbel-i şer‘den bir vasî ve kayyım nasbından lâbûd ve mühim olmağla emânet ile [37b] ma‘rûf ve sıyânet ile mevsûf ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir idüğü zeyl-i kitâbda mastûrû‘l-esâmî bağcevan ustaları ihbârlarıyla lede’ş-şer‘î‘l-enver zâhir ve mütebeyyin olan mesfûre Makrana nasrâniyenin zevci işbu bâ‘isü‘r-rakîm diğer Denail veled-i Sünbül zimmîye hâkim-i muvakkı‘-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî‘i‘r-refî‘i‘l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi gâibât-ı mesfûrânın hisse-i irsiyyelerini ahz u kabz ve hıfza ve hâsıl olan menâfi‘ilerini kendülere irsâl ve îsâle vasî ve kayyım nasb u ta‘yîn buyurduklarında ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merasimini kemâ-yenbagî edâya ta‘ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu. Fi‘l-yevmi’s-sâmin min-Şevvâli‘l-mükerrem li-sene isnâ aşer ve mi‘eteyn ve elf.

Şuhûdü‘l-hâl: es-Seyyid Hüseyin b. Osman, Ali Beşe b. Musa, Kethüdâ Mehmed Ağa b. Mustafa, es-Seyyid Ömer Ağa b. İsmail.

Yiğitbaşı Beretomoz veled-i Acı Agaz, Sava veled-i Hırsto, Anastaş veled-i Marat, Vasil veled-i Yorgi.

130 [37b-1]

Özet: Eyüp‘te Defterdar Kara Süleyman Çelebi Mahallesi‘nde ikamet eden İsmail Süleyman oğlu İbrahim Edhem Bey‘in borçlu bir şekilde vefat etmesi üzerine yeğeni Mehmed Nureddin oğlu Mehmed Sadık Efendi‘nin vasi ve kayyım tayin edilmesine dair, 8 Şevvali‘l-mükerrem 1212 (M. 26 Mart 1798) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî -radiye anhu rabbihi‘l-bârî-‘de Defterdâr Kara Süleyman Çelebî Mahallesi‘nde sâkin iken düyûn-i kesîresi olduğu hâlde bundan akdem vefât eden İbrahim Edhem Bey bin İsmail Süleyman‘ın veresesı tereke-i kâsırasından keff-i yed etmeleriyle tereke-i müteveffâ-yı mezbûru kabz edüb ba‘de zuhûr eden düyûn-ı müsbetesini edâya kıbel-i şer‘den bir vasî ve kayyım nasbından labûd ve mühim olmağla diyânet ile ma‘rûf ve sıyânet ile mevsûf ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir idüğü zeyl-i kitâbda muharreru‘l-esâmî Müslimîn ihbârlarıyla lede’ş-şer‘î‘l-enver zâhir ve

mütebeyyin olan müteveffâ-yı mezbûrun li-ebeveyn er karındaşı oğlu işbu bâ'isü'l-kitâb Mehmed Sadık Efendi bin Mehmed Nureddin nâm kimesneyi hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'i'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi ber-vech-i muharrer müteveffâ-yı mezbûrun tereke-i kâsırasını kabz ve ba'dehû zuhûr eden düyûn-ı müstebesini edâya vasî ve kayyım nasb u ta'yîn buyurduklarında ol dahi vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merâsimini kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğin mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi's-sâmin min-Ramazani'l-mübârek li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: es-Seyyid Hüseyin b. Osman, Ali Ağa b. Ahmed, es-Seyyid Mehmed Emin Efendi b. es-Seyyid Mustafa.

131 [37b-2]

Özet: Eyüp'te Cami'-i Kebir mahallesi ahalisinden olup Rumeli'ye bağlı Bükreş'de vefat etmiş olan Hacı Yusuf oğlu Mehmed Nureddin Ağa'ya ait 9 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 27 Mart 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Câmi'-i Kebîr Mahallesi ahâlîsinden olup bundan akdem vilâyet-i Rûmili'de Bükreş nâm mahâlde vefât eden es-Seyyid Mehmed Nureddin Ağa ibn-i el-Hâc Yusuf'un verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Zeliha bint-i İbrahim nâm hatun ile sulbiye kebîre kızı Aişe Hatun'a ve li-ebeveyn kız karındaşı Hadice binti'l-mezbûr el-Hâc Yusuf nâm Hatun'a münhasır olduğu ba'de't-tahakkukı'ş-şer'î verese-i kibâr-ı mezbûrânın taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve bey'-i men' yezîd olunub verese-i mezbûrân beynlerinde bi'l-farîzati'ş-şer'îye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmi't-tâsi' min-Şevvâli'l-mükerrem li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Yorgan 1 360 akçe	Köhne kebe 225 akçe	Döşek 1, baş yasadığı 1 540 akçe	Çakşır 1, köhne cebe 1, çuka bace ve kavuk ve destâr 420 akçe
----------------------	------------------------	-------------------------------------	---

Köhne libâde 1 aded 60 akçe	Matara ve heğbe ve kamçı 330 akçe	Balta, satır 1, testere 1, havan 1, yassı ağaç, tabla 1 240 akçe	
Piştahıta 1 ve sacayağı 1 90 akçe	Çubuk 3, (...) 1 120 akçe	Evânî-i nühâsiye ve mangal 1 aded 2.760 akçe	Küp 1 60 akçe
Kıyma tahtası 1, köhne yasdık 1 60 akçe	Bârgir ma'a takım 1 7.920 akçe	Yol şalvarı 1 381 akçe	Yağmurluk 1 600 akçe
Çuka biniş 1 2.520 akçe	Anterî 1 480 akçe	Nakd-i mevcûd 1.500 akçe	

Cem'an yekûn: 18.666 akçe.

Minhâ el-ihracât:

Mehr-i mü'eccel li'z-zevceti'l-mezbûre bâ-ikrâr verese ve bâ-tahlîf 3.600 akçe	Resm-i kısmet-i âdî 466 akçe	Kaydiye 90 akçe	Dellâliye-i eşya 343 akçe
Kalemiyye ve hüddâmiye ve ihzâriye 181 akçe	Deyn-i bakkâl Yorgi zimmi bâ-ikrâr verese 111 akçe	Deyn-i müsbet-i Yorgani Lütfullah Ağa bâ-î'lâm 2.840 akçe	

Yekûnü'l-ihracât: 11.631 akçe. [38a]

Sahhe'l-bâkî, meblâğ: 8.035 akçe.

Hissetü'z-zevceti'l-mezbûre Zeliha Hatun 819 akçe	Hissetü'l-binti'l-mezbûre Aîşe Hatun 3.517 akçe	Hissetü'l-uhti'l-mezbûre Hadice Hatun 2.639 akçe
---	---	--

132 [38a-1]

Özet: Niğde'ye bağlı Frenk köyünden olup Eyüp'te vefat etmiş olan Kırako oğlu Denail'e ait 8 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 26 Mart 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Vilâyet-i Anadolu'da Niğde kazâsına tâbi' Frenk nâm karye ahâlîsinden olub Medîne-i Eyyüb havâlîsinde Yedikule hâricinde vâki' debbâğhâne karşısında Güllü Bostan dimekle arîf bir bâb bahçe derûnunda mevcûd beyne'l-hıref gedik i'tibâr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûme memlûkenin nısf hisse-i şâyi'asına mâlik iken bundan akdem hâlik olan Denail veled-i Kırako zimminin verâseti karye-i mezbûre mütemekkinlerinden zevce-i metrûkesi Sinado binti Todori nasrâniye ile sulbiye kebîre kızları Makrana ve Anaşa ve Sane nasrâniyelere münhasır olduğu ba'de't-tahakkukı's-şer'î gâibât-ı mesfûrânın hisse-i irsiyyelerini ahz u kabz ve hıfza ve hâsıl olan menâfi'ilerini kendülere irsâl ve îsâle kıbel-i şer'eden bâ-hüccet vasî ve kayyım nasb u ta'yîn olunan mersûm Makrana nasrâniyenin zevci diğer Denail veled-i Sünbül zimmi ve bağcevanlar kethüdâsı ve yiğitbaşı ve sâ'ir bağcevan ustaları ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve tahmîn-i sahîh ile takdîm olunan hâlik-i mesfûrun terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmi's-sâmin min-Şevvâli'l-mükerrem li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Köhne aba şalvar 1, aba anterî 1 ve aba gömlek 1 1.000 akçe	Derûn-i bahçede mağrûs enginar fidanı ve mağrûs marul 24.000 akçe
--	---

Cem'an yekûn: 25.000 akçe.

Minhâ el-ihracât:

Resm-i kismet-i âdî 625 akçe	Kaydiye 90 akçe	Harc-ı hüccet-i vasî 720 akçe	Mesârif-i müteferrika 300 akçe
---------------------------------	--------------------	----------------------------------	-----------------------------------

Yekûnü'l-ihracât: 1.735 akçe.

Sahhe'l-bâkî, li't-taksîm beyne'l-verese, meblâğ: 23.265 akçe.

Hissetü'l-zevce'ti'l-mesfûre Sinado nasrâniye 2.908 akçe	Hissetü'l-binti'l-mesfûre Makrana nasrâniye 6.785 akçe	Hissetü'l-binti'l-mesfûre Anaşa nasrâniye 6.785 akçe
Hissetü'l-binti'l-mesfûre Sane nasrâniye 6.785 akçe		

133 [38a-2]

Özet: Eyüp'te Defterdar Kara Süleyman Çelebi Mahallesi'nde ikamet ederken vefat etmiş olan İsmail Süleyman oğlu İbrahim Edhem Bey'e ait 8 Şevvali'l-mükerrem 1212 (M. 26 Mart 1798) tarihli tereke kaydı.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Defterdâr Kara Süleyman Çelebî Mahallesi'nde sâkin iken bunda akdem vefât eden İbrahim Edhem Bey bin İsmail Süleyman'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatma Hatun ibnet-i Abdullah ile sulbiye sagîre kızı Esmâ'ya ve Mirşah vâlidesi Sadıka diğer Hadice Hatun ve li-ebeveyn er karındaşı oğlu Mehmed Sadık Efendi bin Mehmed Nuri'ye münhasır olduğu ba'de't-tahakkukı'ş-şer'î müteveffâ-yı mezbûrun düyûn-ı kesîresi olduğu bi'l-ihbâr zâhir ve mütebeyyin oldukdan sonra verese-i merkûmun müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden keff-i yed birle tereke-i kâsirasını ahz u kabz ve hıfza ve düyûn-ı müstebesini edâya kıbel-i şer'den bâ-hüccet vasî ve kayyım nasb u ta'yîn olunan mezbûr Mehmed Sadık Efendi'nin taleb ve

ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve lede’l-müzâyede bey‘ olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi’l-yevmi’s-sâmin min-Ramazani’l-mübârek li-sene isnâ aşer ve mi’eteyn ve elf.

Müsta‘mel taraklı anterî 1 950 akçe	Köhne nâfe kürk 1.100 akçe	Şâlî çakşır 1 120 akçe	Don 1, gömlek 1 800 akçe		
Gömlek, don ve uçkur 1.340 akçe	Köhne destâr 1 90 akçe	Kemer, kuşak 1 60 akçe	Duhân kebesi 1, yemeni 2 ve havlu 300 akçe		
Köhne kürk kabı 1 120 akçe	Kavuk 1 300 akçe	Mest pabuç 1 100 akçe	Mir’ât 150 akçe	Tabak 9 500 akçe	İftar tabağı 5 600 akçe
Şerbet bardağı 4, billûr ibrik 1, şem‘dân 1, makrâs 1, fânus 2, (...) 300 akçe		Kuşak, fincân 5, zarf 8, fota 1, ibrik 1, tuzluk 1, sini 1 540 akçe			
Çubuk 2, çubukluk 300 akçe		İbrik 1 50 akçe		Fener 120 akçe	
Yatağan bıçağı 300 akçe	Sîne-kemân 1 720 akçe		Köhne kavuk 1 70 akçe		

Cem‘an yekûn: 9.030 akçe.

Minhâ el-ihracât:

Harc-ı defter 228 akçe	Kaydiye 60 akçe	Dellâliye-i eşya 180 akçe	Harc-ı hüccet-i vasî 5.400 akçe	Mesârif-i müteferrika 132 akçe
---------------------------	--------------------	------------------------------	------------------------------------	-----------------------------------

Yekûnü'l-ihracât: 1.140 akçe.

Sahhe'l-bâkî, meblâğ: 7.890 akçe.

Pâre: 30

bi-hesâb-ı (...)

[38b] Bâlâda mezkûr altmış beş guruş otuz pâre müteveffâ-yı mezbûrun zuhûr eden düyûn-ı müstebesini edâ içün vasî-i mezbûr Mehmed Sadık Efendi yedinde hıfz olduğu işbu mahalle şerh verildi.

134 [38b-1]

Özet: Rumeli'ye bağlı Yanya'dan olup Dergâh-ı Âlî Humbaracı Ocağı halîfelerinden olan ve Hasköy Kasabası'nda vefat eden Ali oğlu Za'im Mahmud'a ait 28 Şa'bânî'l-mu'azzam 1212 (M. 15 Şubat 1798) tarihli tereke kaydı.

Fi'l-asl vilâyet-i Rûmili'de Yanya kazâsı ahâlîsinden Dergâh-ı Âlî Humbaracı Ocağı halîfelerinden olup Havâss-ı Refî'a kazâsına muzâfe Hasköy Kasabası'nda kâ'in kışlalarında mukîm iken bundan akdem vefât eden Za'im Mahmud bin Ali'nin zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmayub ocak-ı mezbûrun tımarlu ve yevmiyeli zâbıtan ve neferâtından bu makûle bilâ-vâris ma'rûf vefât edenlerin terekeleri ma'rifet-i şer'le tahrîr ve fûrûht ve esmânları memhûren cânib-i ocaklarında ba'de'l-hıfz ve vakt-i seferlerde nâzırları ma'rifetiyle iktizâ eden umûrlarına sarf olunub vereseleri diyâr-ı âharda bulunanların terekelerini kezâlik ma'rifet-i şer'le tahrîr ve ba'de ihrâci'l-mesârif-i lâzıme ve'd-düyûn bâkîsi vereseleri vürûduna değin memhûren hıfz olunmak bâ-hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn şurût-ı mer'ıyyesinden olduğuna binâen ricâl-i devlet-i âliyye dâmet fi'l-himâyeti'r-rabbâniyyeden olup hâlâ ocak-ı mezbûr nâzırı olan Havacegan-ı Dîvân-ı Hümâyûn'dan umdetü erbâbi't-tahrîr ve'l-kalem zübdetü ashâbi't-tastîr ve'r-rakam sa'âdetlü, mekremetlü Firdevsî Mehmed Emin Efendi hazretleri ile Dergâh-ı Âlî kapucubaşlarından ve hâlâ ser-humbaracıyân-ı hâssa umdetü'l-emâcid ve'l-a'yân zübdetü'l-emâsil ve'l-akrân İbrahim Ağa hazretlerinin

re'y ve ittifâkları ve sâ'ir zâbıtanın istihsânları ile cânib-i ocağa emîn-i beytûlmâl nasb u ta'yîn olunub tereke-i beytûlmâl ile verese-i gâib ve gâibanın hisse-i irsiyelerini ma'rifet-i şer'le ahz u kabz ve hıfz ve kendülere îsâl ve teslîme me'mûr ve kıbel-i şer'den redd-i cevâba me'zûn olan Süleyman Ağa bin Mehmed nâm kimesnenin taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve sûk-ı sultânîde ba'de'l-müzâyede bey' olunub hâsıl olan esmânından ba'de ihrâci'l-mesârif-i lâzıme ve'd-düyûn bâkîsi şurût-ı mezkûr üzere emîn-i merkûm yedine vaz' ve teslim olunan müteveffâ-yı merkûmun terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ısrîn min-Şa'bânî'l-mu'azzam li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Kelâm-ı Kadîm hediyesi 1 aded 4.107 akçe	Delâ'il-i Hayrât 1 aded 732 akçe	Müsta'mel Şam alacası anterî 1 aded 1.200 akçe
Müsta'mel kaput 1 aded 1.983 akçe	Köhne sagîr anterî 1 ve yelek 1 330 akçe	Diğer müsta'mel çuka cebe 1 aded 1.713 akçe
Köhne nâfe cebe kürk 1 aded 843 akçe	Köhne sagîr nâfe kürk 1 aded 300 akçe	Müsta'mel çuka şalvar 1 aded 1.023 akçe
Müsta'mel donluk ma'a (...) 720 akçe	Köhne serâvîl 2, yelek 1, uçkur 2 570 akçe	Müsta'mel şâlî anterî 1 875 akçe
Müsta'mel yeşil çuka biniş 1 aded 2.280 akçe	Müsta'mel bace cebe kürk 1 1.932 akçe	Müsta'mel kalbak 1, fes 1 1.278 akçe
Köhne kemer, kuşak 1, yemeni 1 366 akçe	Müsta'mel çukaya kablu karsak kürk 1 3.240 akçe	Kavuk 3 600 akçe
Köhne çakşır 1, ma'a uçkur ve aba 1, başlık 360 akçe	Köhne çarşeb 240 akçe	Köhne mâ'î çuka dolama 1.440 akçe

Köhne destâr 1 aded 600 akçe	Duhân çibığı 2, kehribâr ve siyah imâmeli 5 1.917 akçe		Şilte 1, ma'a baş yasdığı 1 aded 1.920 akçe	
Müsta'mel yorgan 1 1.680 akçe	Baş yasdığı 1 aded 240 akçe	Müsta'mel şayak yasdık 2 306 akçe	Ot memlû minder 2 şayak mak'ad 1 966 akçe	
Müsta'mel Bosna kebesi 1 360 akçe	Köhne eğer ma'a takım 900 akçe		Müsta'mel harâr meşin 1.920 akçe	Bir mikdâr duhân 1.920 akçe
Köhne yağmurluk kîsesi 1 aded 276 akçe		Bir mikdâr evânî-i nühâsiye 1.917 akçe		Müsta'mel tonbak saat 1 8.103 akçe
Kaşık deste 1 aded 45 akçe	Simlice kılıc 3.720 akçe	Simli yatağan bıçağı 5.295 akçe		Sagîr tebsi 1, ma'a cezve 1 213 akçe
Bakır mangal 1 720 akçe	Sagîr simli bıçak 1 603 akçe	Havlû 1, makara 1 192 akçe		Kapakları simli meşin palaska 840 akçe
Meşin sagîr 1, matara 1, (...) 1, Aba çibıklık 1 153 akçe		Köhne bârgir başlığı 513 akçe		Köhne güvez biniş 1 1.680 akçe [39a]
Fincân ma'a zarf ve tebsi tonbak 480 akçe		Tebsi ve tonbak tas 180 akçe		Cezve 2 ve ibrik 2 261 akçe
Siyah imâme 1 aded 75 akçe	Mercan tesbih 1 aded 5.400 akçe	Tarak 1, kutu 1 180 akçe	Bağa enfiye kutusu 1 1.359 akçe	Çuval 33 akçe
Enfiye kıyye 7	Müsta'mel çuka cebe		Müsta'mel çuka biniş	Evrâk-ı perişan

5.430 akçe	1 aded 1.683 akçe	1 aded 2.406 akçe	1.041 akçe
Müsta'mel Haleb çiçeklisi zen anterî 1 2.772 akçe		İşleme (...) 306 akçe	Sîmli piştov çift 1 9.603 akçe

Cem'an yekûn:

94.983 akçe. Semen-i eşyâ.

Minhâ el-ihracât:

Resm-i kısmet 2.376 akçe	Kaydiye-i defter 240 akçe	Techîz ve tekfîn 2.808 akçe	Dellâliye 840 akçe	Resm-i beytûlmâl 9.498 akçe
Müteveffâ-yı mezbûrun nâ-mizâc iken hizmet eden camcıya ücret 240 akçe				

Yekûnü'l-ihracât: 16.002 akçe.

Sahhe'l-bâkî, meblâğ: 78.981 akçe. Der-yed emîn-i merkûm.

135 [39a-1]

Özet: Rumeli'ye bağlı Manastır'dan olup Dergâh-ı Âlî Humbaracı Ocağı halîfelerinden olan ve Hasköy Kasabası'nda vefat eden Abdullah oğlu Za'im İlyas'a ait 28 Şa'bânî'l-mu'azzam 1212 (M. 15 Şubat 1798) tarihli tereke kaydı.

Fi'l-asl vilâyet-i Rûmili'de Manastır kazâsı ahâlîsinden ve Dergâh-ı âlî Humbaracı Ocağı halîfelerinden olup Havâss-ı Refî'a kazâsına mûzafe Hasköy Kasabası'nda kâ'in kışlalarında mukîm iken bundan akdem vefât eden Za'im İlyas bin Abdullah nâm

müteveffânın zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmayub ocak-ı mezbûrun tımarlu ve yevmiyeli zâbitan ve neferâtından bu makûle bilâ-vâris ma'rûf vefât edenlerin terekeleri ma'rifet-i şer'le tahrîr ve fûrûht ve esmânları memhûren cânib-i ocaklarında ba'de'l-hıfz vakt-i seferlerde nâzırları ma'rifetiyle iktizâ eden umûrlarına sarf olunub vereseleri diyâr-ı âharda bulunanların terekelerini kezâlik ma'rifet-i şer'le tahrîr ve ba'de ihrâci'l-mesârif-i lâzıme ve'd-düyûn bâkîsi vereseleri vürûduna değin memhûren hıfz olunmak bâ-hatt-ı hümayûn-ı mehâbet-makrûn şurût-ı mer'ıyyesinden olduğuna binâen ricâl-i Devlet-i Aliyye dâmet fi'l-himâyeti'r-rabbâniyyeden olub hâlâ ocak-ı mezbûr nâzırı olan Havacegan-ı Dîvân-ı Hümayûn'dan umdetü erbâbi'-t tahrîr ve'l-kalem zübdetü ashâbi't-tastîr ve'r-rakam sa'âdetlü, mekremetlü Firdevsî Mehmed Emin Efendi hazretleri ile Dergâh-ı Âlî kapucubaşılarından ve hâlâ ser-humbaracıyân-ı hâssa umdetü'l-emâcid ve'l-a'yân zübdetü'l-emâsil ve'l-akrân İbrahim Ağa hazretlerinin re'y ve ittifâkları ve sâ'ir zâbitanın istihsânlarıyla cânib-i ocağa emîn-i beytûlmâl nasb u ta'yîn olunub tereke-i beytûlmâl ile verese-i gâib ve gâibanın hisse-i irsiyelerini ma'rifet-i şer'le ahz u kabz ve hıfz ve kendülere îsâl ve teslîme me'mûr kıbel-i şer'den redd-i cevâba me'zûn olan Süleyman Ağa bin Mehmed nâm kimesnenin taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve sûk-ı sultânîde ba'de'l-müzâyede bey' olunub hâsıl olan esmânından ba'de ihrâci'l-mesârif-i lâzıme ve'd-düyûn bâkîsi şurût-ı mezkûr üzere emîn-i merkûm yedine vaz' ve teslîm olunan müteveffâyı merkûmun terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ısrîn min-Şa'bâni'l-mu'azzam isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Köhne kuzu kürkü 1 aded 150 akçe		Köhne kemer kuşak 1 123 akçe		Köhne çuka cebe 1 aded 297 akçe		Köhne çuka şalvar 1 63 akçe	
Köhne çuka dolama 1 177 akçe		Köhne çuka yelek 1 aded 75 akçe		Fes 1 ve çorab 1 159 akçe		Köhne aba yağmurluk 1 aded 810 akçe	
Donluk 1 aded 162 akçe	Köhne yelek 1 57 akçe	Meşin palaska 510 akçe		Yatağan bıçağı 1 aded 240 akçe		Köhne mavi dizlik 330 akçe	

İşleme yağılık 1 ve kemer 1 42 akçe	Müsta‘mel kalbak 1 915 akçe	Köhne çizme 1 60 akçe	Gömlek yağılık 1 aded 840 akçe
Köhne çuka biniş 1 aded 513 akçe	Hama kuşağı 1 300 akçe	Simli humbara nişanı 1 aded 480 akçe	Sim yüzük 1 ve halka 1 130 akçe
Baş yemeni 2 aded 130 akçe		Köhne yelek 1 aded 93 akçe	

Cem‘an yekûn:

6.879 akçe. Semen-i eşyâ.

Minhâ el-ihracât:

Resm-i kısmet 171 akçe	Kaydiye-i defter 45 akçe	Dellâliye 30 akçe	Resm-i beytûlmâl 687 akçe
---------------------------	-----------------------------	----------------------	------------------------------

Yekûnü‘l-ihracât: 933 akçe.

Sahhe‘l-[bâkî], meblâğ: 5.946 akçe. Der-yed emîn-i merkûm.

136 [39b-1]

Özet: Rumeli‘ye bağlı Manastır‘dan olup Dergâh-ı Âlî Humbaracı Ocağı halîfelerinden olan ve Hasköy Kasabası‘nda vefat eden Mustafa oğlu Za‘îm Mahmud‘a ait 28 Şa‘bâni‘l-mu‘azzam 1212 (M. 15 Şubat 1798) tarihli tereke kaydı.

Fi‘l-asl vilâyet-i Rûmili‘de Tatarpazarcığı kazâsı ahâlîsinden ve Dergâh-ı âlî Humbaracı Ocağı halîfelerinden olup Havâss-ı Âliyye kazâsına mûzafe Hasköy

Kasabası'nda kâ'in kışlalarında mukîm iken bundan akdem vefât eden Za'im Mahmud bin Mustafa nâm müteveffânın zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmayub ocak-ı mezbûrun tımarlu ve yevmiyeli zâbitan ve neferâtından bu makûle bilâ-vâris ma'rûf vefât edenlerin terekeleri ma'rifet-i şer'le tahrîr ve fûrûht ve esmânları memhûren cânib-i ocaklarında ba'de'l-hıfz vakt-i seferlerde nâzırları ma'rifetiyle iktizâ eden umûrlarına sarf olunub vereseleri diyâr-ı âharda bulunanların terekelerini kezâlik ma'rifet-i şer'le tahrîr ve ba'de ihrâci'l-mesârif-i lâzıme ve'd-düyûn bâkîsi vereseleri vürûduna değin memhûren hıfz olunmak bâ-hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn şurût-ı mer'ıyyesinden olduğuna binâen ricâl-i Devlet-i Aliyye dâmet fi'l-himâyeti'r-rabbâniyyeden olub hâlâ ocak-ı mezbûr nâzırı olan Havacegan-ı Dîvân-ı Hümayûn'dan umdetü erbâbi'-t tahrîr ve'l-kalem zübdetü ashâbi'-t tastîr ve'r-rakam sa'âdetlü, mekremetlü Firdevsî Mehmed Emin Efendi hazretleri ile Dergâh-ı Âlî kapucubaşlarından ve hâlâ ser-humbaracıyân-ı hâssa umdetü'l-emâcid ve'l-a'yân zübdetü'l-emâsil ve'l-akrân İbrahim Ağa hazretlerinin re'y ve ittifâkları ve sâ'ir zâbitanın istihsânlarıyla cânib-i ocağa emîn-i beytûlmâl nasb u ta'yîn olunub tereke-i beytûlmâl ile verese-i gâib ve gâibanın hisse-i irsiyelerini ma'rifet-i şer'le ahz u kabz ve hıfz kendülere îsâl ve teslîme me'mûr kıbel-i şer'den redd-i cevâba me'zûn olan Süleyman Ağa bin Mehmed nâm kimesnenin taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve sûk-ı sultânîde bi'l-müzâyede bey' olunub hâsıl olan esmânından ba'de ihrâci'l-mesârif-i lâzıme ve'd-düyûn bâkîsi şurût-ı mezkûr üzere emîn-i merkûm yedine vaz' ve teslîm olunan müteveffâyı merkûmun terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ışrîn min-Şa'bâni'l-mu'azzam isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Karabina ta'bîr olunur tüfeng 1.020 akçe	Müsta'mel kalbak 450 akçe	Donluk 1 adet 348 akçe
Köhne cılkafa kürk 1 2.595 akçe	Müsta'mel aba yağmurluk 1.197 akçe	Çuka lame ve çuka sagır 1 660 akçe
Köhne çuka cebe 1 adet 603 akçe	Köhne eğer ma'a takım 1 2.280 akçe	Köhne minder 1, yasdık 1, yorgan 1, seccâde 1.067 akçe

Yelek, kuşak 1 633 akçe	Köhne gömlek 1, serâvîl 1 426 akçe	Def'a gömlek 2, serâvîl 1 360 akçe
Köhne çizme 1 ve kalçın 1 360 akçe	Hırdavât 279 akçe	Köhne meşin heybe 1 629 akçe
Humbara terâzisi ma'a şâkul 243 akçe	Akçe kîsesi ma'a tesbîh 597 akçe	Köhne torba 120 akçe
Hırdavât 105 akçe	Tarak 1, fes 1, kahve kîsesi 1 300 akçe	Bir mikdâr enfiye ve kutu 249 akçe
Müsta'mel kemer 1 aded 410 akçe	Silâhlık meşin 63 akçe	

[Cem'an] yekûn:

16.092 akçe. Semen-i eşyâ.

Minhâ el-ihracât:

Resm-i kısmet 402 akçe	Kaydiye-i defter 750 akçe	Dellâliye 90 akçe	Resm-i beytûlmâl 1.609 akçe
---------------------------	------------------------------	----------------------	--------------------------------

Sahhe'l-bâkî, meblağ:

13.916 akçe. Der-yed-i emîn-i merkûm.

137 [40a-1]

Özet: Eyüp'te Sofiler Mahallesi'nde ikamet eden Ali oğlu Berber Mustafa Ağa'nın vefat etmesi üzerine Delil Ocağı bölükbaşlarından Ebibekir oğlu Hüseyin Ağa, Berber Mustafa Ağa'nın oğlu Abdürrezzâk'ın vekili olarak mahkemeye başvurup Abdürrezzâk'ın artık ergenlik

çağına eriştiği, reşit olduğu dolayısıyla bir vasiye ihtiyaç duymadığı babasının terekesinden kendisine kalan miktarı vasisi olan Hacı İbrahim Efendi'den talep etmesi üzerine İbrahim Efendi'nin Ebibekir oğlu Hüseyin Ağa'ya bu miktarı vermesi ve hiçbir alacağın kalmadığına dair, 24 Şevvâl 1212 (M. 11 Nisan 1798) tarihli hüccet.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Sofiler Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Berber Mustafa Ağa bin Ali'nin verâseti hîn-i vefâtında sagîr ve hâlâ kebîr sulbî oğlu es-Seyyid Abdürrezzâk'a münhasır olduğu ba'de't-tahakkukı'ş-şer'î mezbûr Abdürrezzâk'ın tarafından ber-vech-i âtî husûsda vekâlet iddi'â eden Delil Ocağı bölükbaşlarından es-Seyyid Hüseyin Ağa bin Ebibekir nâm kimesne meclis-i şer'î şerîf-i enverde mezbûr Abdürrezzâk'ın hâlâ sagîrinde bâ-hüccet-i şer'îye vasî-i mensûbu olub tereke-i müteveffâ-i mezbûr bi'l-vesâye vaz'-ı yedi mütehakkık olan işbu bâ'isü'l-kitâb es-Seyyid el-Hâc İbrahim Efendi bin Ali nâm kimesne mahzarında üzerine yine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb el-hâletü hâzihi mezbûr es-Seyyid Abdürrezzâk âkıl ve bâliğ ve reşid ve rüşdü dahi bülûğuna munzam olub mâlını hilâf-ı şer'î şerîf olan mahallere telef ü serefden hıfza ve himâyeye kâdir ve bey'-in sâlib ve şirâ'enin câlib olduğuna âlim ve bi'n-nefs umurunu rü'yete ve tasarrufa muktedir ve ol vechle reşid ve vasîden müstağnî olduğu hâlde babası müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden ber-mûceb-i defter-i kassâm mâl-ı mevrûsu olub bâ-hüccet-i şer'îye bi'l-vesâye makbûzu olan yüz kırk sekiz guruşu merkûm el-Hâc İbrahim Efendi'den talep ve da'vâ ve ahz u kabza ve ba'de'l-kabz kendüye îsâl ve teslîm ve lede'l-iktizâ sulh-i ibrâya ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllisine tarafından beni vekâlet-i sahîha-i şer'îye ile tevkîl ve Nâ'ib-i menâb nasb u ta'yîn eylediğinde ben dahi ber-minvâl-i meşrûh vekâlet-i mezbûreyi kabûl itmemele binâen-aleyh meblâğ-ı mezkûr yüz kırk sekiz guruşu vasî-i mezbûr es-Seyyid el-Hâc İbrahim Efendi'den bi'l-vekâle talep ederim deyu ba'de'd-da'vâ ve'l-istintak olduğu cevâbında mezbûr Abdürrezzâk'ın babası müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil ve mevrûs ber-mûceb-i defter-i kassâm ve bâ-hüccet-i şer'îye ol mikdâr guruş hatt-ı irsiyyesinden bi'l-vesâye vaz'-ı yed ve hâlâ bi'l-emâne yedinde olduğunu ikrâr lâkin müvekkil-i mezbûr Abdürrezzâk ber-vech-i muharrer bâliğ ve rüşd-i bülûğuna munzam olub vekâlet-i mezbûre ile tevkîl eylediğini inkâr edecek müdde'î-i mezbûr es-Seyyid Hüseyin Ağa'dan ber-vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyyine talep olundukda udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i Müslimînden olub li-eclî's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olan el-Hâc Mahmud Ağa bin Hüseyin ve es-Seyyid Seyfullah bin es-Seyyid İbrahim nâm kimesneler istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka merkûm es-Seyyid Abdürrezzâk bin Mustafa bin Halil hâlâ âkıl ve bâliğ ve reşid ve rüşdü dahi bülûğuna munzam

olub mālını hilâf-ı şer‘-i şerîf olan mahallere telef ü serefden hıfza ve himâyeye kâdir bey‘-in sâlib ve şirâ‘enin câlib olduğuna âlim ve bi‘n-nefs umurunu rü‘yete ve tasarrufa muktedir ve ol vechle reşid ve vasîden müstağnî olduğundan mâ‘adâ babası müteveffâ-yı mezbûrdan müntakıl ve mevrûs ber-mûceb-i defter-i kassâm ve bâ-hüccet-i şer‘iye vasî-i mezbûrun makbûzu olan yüz kırk sekiz guruşu taleb ve da‘vâ ve ahz u kabza ve ba‘de‘l-kabz kendüye îsâl ve teslîme ve lede‘l-iktizâ sulh-i ibrâya ve bunlar mütevakkıf olduğu umûrun küllisîne tarafından işbu müdde‘î-i merkûm es-Seyyid Hüseyin Ağa‘yı bizim huzûrumuzda vekâlet-i sahîha-i şer‘iye [ile] tevkîl ve Nâ‘ib-i menâb nasb u ta‘yîn eylediğinde ol dahi ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûreyi kabûl eylediği bizim ma‘lûm ve meczûmumuz olmağla biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü herbiri edâ-yı şehâdet-i şer‘iye ettiklerinde gayr-ı ri‘âyet-i şerâiti‘l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle müvekkil-i merkûmun bülûğ ve rüşdü ile vekîl-i mezbûrun ber-vech-i meşrûh vekâletine ba‘de‘l-hükm ve‘t-tenbîh vekîl-i mezbûr es-Seyyid Hüseyin Ağa meclis-i şer‘-i hatîrde i‘âde-i kelâm edüb ânifen edâsına tenbîh-i şer‘î lâhık olan meblâğ-ı mezbûr yüz kırk sekiz guruşu vasî-i mezbûr es-Seyyid el-Hâc İbrahim Efendi bana def‘ ve teslîm ben dahi yedinden bi‘l-vekâle ahz u kabz etmemle cem‘an ba‘de müteveffâ-yı mezbûrun dâhil-i defter-i kassâm ve hâric-i ez-defter kalîl ü kesîr, celîl ü hakîr, ma‘lûm ve mechûl vasî-i mezbûrun yed ve zimmetinde bir akçe hakkı bâkî kalmamağla bi‘l-cümle terekesine müte‘allika âmmе-i de‘âvî mütâlebât ve kâffe-i eyman-ı muhâsamâtdan vasî-i mezbûr el-Hâc İbrahim Efendi’nin zimmetini ibrâ-i âmm sahih-i şer‘î ile bi‘l-vekâle ibrâ ve iskât eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer ibrâ-i mezkûreyi kabûl eyledi didikde gıbbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î mâ-hüve‘l-vâki‘ bi‘t-taleb ketb olundu. Fî 24 Şevvâl sene 1212.

Şuhûdü‘l-hâl: es-Seyyid Mehmed Emin Efendi ibn-i es-Seyyid Süleyman, Hüseyin Ağa ibn-i Tımışvarî Mehmed Ağa, Mehmed Emin Ağa ibn-i A‘yân Ebibekir, Ali Ağa ibn-i İsmâ‘il, es-Seyyid Mehmed Efendi ibn-i Mustafa, Mustafa Efendi ibn, Süleyman Çelebî ibn-i Halil, es-Seyyid Hüseyin ibn-i Osman ve gayruhüm.

138 [40b-1]

Özet: Eyüp‘te Servi Mahallesi‘nde ikamet ederken vefat eden Ali kızı Fatma Hatun‘a ait 27 Şevvâl M. 1212 (M. 14 Nisan 1798) tarihli tereke kaydı.

Medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi'l-bârî-'de Servi Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem müteveffîye olan Fatma Hatun ibnet-i Ali'nin zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmamağla medîne-i mezbûrede bilâ-vâris ma'rûf ve ma'rûfe fevt olanların beytûlmâlî Eyyüb Câmi'-i Şerîfî Vakfı'na bâ-hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn hâsıl kayd olduğuna binâen vakf-ı müşârûn-ileyhin beytûlmâlcısı es-Seyyid Mustafa Şakir Ağa ibn-i el-Hâc Abdullah tarafından müseccel-i vekîlî olan Haffâf Mustafa Ağa bin Abdullah'ın taleb-i ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve fûrûht olunan müteveffîye-i mezbûrenin terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî 27 Şevvâl M. sene 1212.

Köhne şâlî ferâce 1 240 akçe	Köhne alaca anterî 1 310 akçe	Köhne keremsûd hırka 1 360 akçe	Minder 2 360 akçe	Köhne yorgan 1 200 akçe
Def'a köhne yorgan 2 170 akçe	Tahta sandık 3, ma'a çuval 1 170 akçe		Bir mikdâr evânî-i nühâsiye 600 akçe	
Hırdavât tahta sandık 1 90 akçe				

Cem'an yekûn:

2.500 akçe. Semen-i eşyâ.

Minhâ el-ihracât:

Techîz ve tekfîn 2.359 akçe	Harc-ı defter 66 akçe	Dellâliye 48 akçe	Kaydiye 30 akçe
--------------------------------	--------------------------	----------------------	--------------------

Müteveffât-ı mezbûrenin terekesi techîz ve tekfîn ve mesârif-i lâzimesine mesâvî olduğu işbu mahalle şerh verildi.

139 [40b-2]

Özet: Rumeli’de Ohri’ye bağlı Melan? köyünden olup Eyüp’te İslâmbey Mahallesi’nde Elya oğlu Veliço’nun bahçesinde ikamet ederken vefat eden Veliço oğlu Ustuban’a ait 27 Şevvâl 1212 (M. 14 Nisan 1798) tarihli tereke kaydı.

Vilâyet-i Rûmili’de Ohri kazâsına tâbi‘ Melan? karyesi ahâlîsinden olub medîne-i Hazret-i Ebî Eyyüb el-Ensârî –radiye anhu rabbihi’l-bârî-’de İslâmbey Mahallesi’nde vâki‘ Veliço veled-i Elya zimmînin bahçesinde mütemekkin iken bundan akdem düyûn-ı terekesinden ezyed olduğu halde hâlik olan Ustuban veled-i Veliço zimmînin zâhirde vâris-i ma‘rûf ve ma‘rûfesi olmamak zu‘muyla medîne-i mezbûrede bilâ-vâris ma‘rûf ve ma‘rûfe fevt olanların beytûlmâlî Eyyüb Câmi‘-i Şerîfi Vakfî’na bâ-hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn hâsıl kayd olduğuna binâen vakf-ı müşârûn-ileyhin beytûlmâlcısı es-Seyyid Mustafa Şakir Ağa ibn-i es-Seyyid el-Hâc Abdullah tarafından müseccel-i vekîli olan Haffâf Mustafa ibn-i Abdullah tereke-i hâlik-i mesfûru bi’l-emâne ba‘de’l-kabz hâlik-i mesfûrun verâseti karye-i mezbûrede babası mersûm Veliço zimmî ve anası nasrâniyeye münhasır olduğu ihbâr ve düyûn-ı kesîresi dahi zuhûr ettiği emîn-i merkûm tereke-i hâlik-i mesfûrdan rızâsıyla keff-i yed edüb gâiban-ı mersûmânın hisse-i irsiyyelerini ahz u kabz düyûn-ı müsbetesini bi-tarîki’l-fermâ edâya emîn-i merkûm iltimâsıyla vasî-i merkûma vasî nasb u ta’yîn olunan Anastaş veled-i Veliço zimmî zikr-i âtî alacak hakkını şuhûd-ı udûl ile ba‘de’l-isbât be’t-tahlîfü’ş-şer‘î mücebiyle alâ tarîki’l-fermâ vasî-i mersûmun edâ eylediği hâlik-i mesfûrun terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fî 27 Şevvâl sene 1212.

Köhne aba 1, beyaz dizlik 1, gömlek 1 600 akçe	Hâlik-i mersûmun Veliço zimmî zimmetinde müterâkim dört aylık ücret-i maaşı 2.400 akçe
---	--

Cem‘an yekûn:

3000 akçe. [Semen-i] eşyâ.

Minhâ el-ihracât:

Hâlik-i mersûmun lâşesini hafr-ı ilkâ-i masrufu 1.560 akçe	Harc-ı defter 75 akçe	Kaydiye 15 akçe	Resm-i beytûlmâl 300 akçe
---	--------------------------	--------------------	------------------------------

Sahhe'l-bâkî, meblağ: 1.050 akçe.

Deyn-i müsbet-i mersûm Veliço zimmî Meblağ: 3.600 akçe Bâ-tahlîfî'l-fermâ: 1.050 akçe

140 [40b-3]

Özet: Rumeli'de Avlonya sancağında Peremedi'ye bağlı Melân? köyünden olup Eyüp'te Fazlı Paşa mahallesinde Servili Bostan isimli bahçede ikamet ederken vefat eden bahçıvan Kolo oğlu İstefan'ın vefat etmesi üzerine eşi Viko kızı Kane'nin kendisine düşen payını alması için Tanaş'ın vasi ve kayyım tayin edilmesine dair 29 Şevvâli'l-mükerrem 1212 (M. 16 Nisan 1798) tarihli hüccet.

Fi'l-asl vilâyet-i Rûmili'de Avlonya sancağında Peremedi kazâsına tâbi' Melân? nâm karye ahâlîsinden olub medîne-i Eyyüb havâlîsinde Fazlı Paşa nâm mahallede Servili Bostan demekle şehriye bağçede mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan bağcevan İstefan veled-i Kolo zimmînin verâseti karye-i mezbûrede mütemekkinine zevce-i metrûkesi Kane bint-i Viko nasrâniye ile hâzır-ı bi'l-meclis sulbî kebîr oğlu Tanaş zimmîye münhasır olduğu ba'de't-tahakkukı'ş-şer'î gâibe-i mersûmenin hâlik-i mesfûrdan müntakıl ber-mûceb-i defter-i kassâm hisse-i irsiyyesini ahz u kabz ve kendüye îsâl ve teslîme kıbel-i şer'î enverden vasî ve kayyım nasbı lâbüd ve mühim olmağla emânet ile ma'rûf ve sıyânet ile mevsûf ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeye kâdir idüğü zeyl-i sahîfede mektûbü'l-

esâmî kimesneler ihbârlarıyla inde'ş-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân olan işbu bâ'isü's-sifr mersûm Tanaş zimmîyi hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevkî'i'r-refî'î'l-müstetâb tûbâ-lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi gâibe-i mersûmenin ber-mûceb-i defter-i kassâm hisse-i irsiyyesini ahz u kabz ve kendüye îsâl ve teslîme vasî [41a] ve kayyım nasb u ta'yîn buyurduklarında ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve merasimini kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm itmeğın mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ışrîn min-Şevvâli'l-mükerrem li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Subaşı es-Seyyid Ömer Ağa b. es-Seyyid İsmail, Ebubekir Beşe bin Halil, Abdünnebi b. İsmail, Süleyman bin Mehmed, Bağcevanlar kethüdâsı Mehmed Ağa Mustafa.

Yiğitbaşı Kiriço veled-i Petro veled-i Kostandi, Hristan veled-i Ostbo?, Kirko veled-i Lilo, Vino veled-i Milo, Kisa veled-i Petro, Elya veled-i Ankeli.

141 [41a-1]

Özet: Rumeli'de Avlonya sancağında Peremedi'ye bağlı Melân? köyünden olup Eyüp'te Fazlı Paşa mahallesinde Servili Bostan isimli bahçede ikamet ederken vefat eden bahçıvan Kolo oğlu İstefan'a ait 29 Şevvâli'l-mükerrem 1212 (M. 16 Nisan 1798) tarihli tereke kaydı ve miras taksimi.

Fi'l-asl vilâyet-i Rûmili'de Avlonya sancağında Peremedi kazâsına tâbi' Melan? nâm karye ahâlîsinden olup medîne-i Eyyüb havâlîsinde Fazlı Paşa nâm mahalde Servili Bostan dimekle şehriye bağçe derûnunda vâki' âlât-ı lâzime-i mâ'lûmenin üç sehm i'tibârıyla bir sehm hisse-i şâyi'asının mâliki iken bundan akdem hâlik olan İstefan veled-i Kolo zimmînin verâseti karye-i merkûme mütemekkinelerinden zevce-i metrûkesi Kane bint-i Viko nasrâniye ile hâzır sulbî oğlu Tanaş nâm kebîre münhasır olduğu ba'de't-tahakkukı'ş-şer'î gâibe-i mersûmenin mâl-ı mevrûsesini ahz u kabza ve kendüye îsâl ve ve teslîme vasî ve kayyım nasb u ta'yîn olunan mersûm Tanaş zimmî ve bağcevanlar kethüdâsı ve yiğitbaşısı vesâ'ir ustalar ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve takdîm olunan hâlik-i mesfûrun terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ışrîn min-Şevvâli'l-mükerrem li-sene isnâ aşer ve mi'eteyn ve elf.

Anterî 1 adet, gömlek ve siyah kebe 1 ve dizlik 1 ve Peştamâl ve döşek 1 ve yasdık 1 ve Yanbolu kebesi 2.000 akçe
Âlât-ı lâzime-i mâ'lûmeden hâlik-i mersûmun sülûs hissesine isâbet eden Bel 1, çaba 1 adet, tarak 1 adet, sahan 2, bir çift sepet 1
Mezrû' iki kile bakladan hâlik-i mersûmun sülûs hissesine isâbet eden 1.000 akçe
Derûn-ı bağcede olan mağrûs enginar fidanından hâlik-i mersûmun kezâlik sülûs hissesine isâbet eden 4.000 akçe
Müşterek olan bir re's bârgirden kezâlik sülûs hissesine isâbet eden 1.800 akçe
Mezrû' sakız kabağından hâlik-i mersûmun kezâlik sülûs hissesine isâbet eden 840 akçe
Gedik i'tibâr olunur âlât-ı lâzime-i mezkûre eşcâr-ı mağrûse-i ma'dûde Vesâ'ir eşyadan kezâlik hâlik-i mersûmun sülûs hissesine isâbet eden 18.000 akçe

Cem'an yekûn:

27.640 akçe. Semen-i eşyâ.

Minhâ el-ihracât:

Resm-i kısmet 690 akçe	Kaydiye-i defter 120 akçe	Harc-ı hüccet 1.200 akçe	Vasî-i mersûm yediyle hâlik-i mersûmun mesârif-i lâzimesi 345 akçe
---------------------------	------------------------------	-----------------------------	--

Yekûnü'l-ihracât: 2.355 akçe.

Sahhe'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese, meblâğ: 25.285 akçe.

Hissetü'l-zevci'l-mesfûre 3.160 akçe	Hisse'l-ibni'l-mersûm 22.125 akçe
---	--------------------------------------

SONUÇ

Hicrî 1212-1213 (M.1797-1798) yıllarını kapsayan Havâss-ı Refî‘a mahkemesi (Eyüp) 294 numaralı şer‘iyye sicil defteri; İslâm ve Osmanlı hukukunun başkentte nasıl uygulandığı, halkın sosyal yaşantısında karşılaştığı sorunlarla birlikte bunların çözümleriyle ilgili birçok bilgi içerdiğinden hukuk tarihi açısından son derece önemli ana kaynaklar arasında yer almaktadır. Bunun yanı sıra sicilde yer alan yer isimleriyle birlikte mimarî yapılar incelendiğinde şehir ve mimarî tarih, tereke kayıtlarına bakarak dönemde kullanılan eşyalar ve bunların değerlerine bakarak halkın ekonomik durumu, eşyaların cinsine bakarak kişinin hangi işle meşgul olduğu gibi çeşitli konularda içerdiği detaylı bilgiler göz önünde bulundurulduğunda Osmanlı Devleti’nin sosyal, ekonomik, kültürel, siyasî, hukukî ve şehir tarihi açısından da kayda değer bilgiler taşımaktadır.

Sicilde tereke taksimi ve tereke taksimi ile ilgili hukukî işlemler oldukça geniş yer tutmaktadır. Bu kapsamda vasi, kayyım ve nâzır tayini, nafaka, vasî ve borç ispatı, bedel kaydı gibi terekeyle doğrudan ilgili olan dava konularına sıkça rastlanılmıştır. Tereke ve tereke taksiminden bağımsız olarak izin, ibrâ, mübâya‘a, ikrâr-ı deyn ve ahz u kabz ile ilgili davalarda sicilde yer almaktadır.

Sicilde yer alan belgelerdeki isimler incelendiğinde Müslüman isimlerine daha fazla rastlanılmıştır. Bunlara göre tebaa içerisinde Müslüman ahâli çoğunlukta olsa da gayr-i Müslimlerde azımsanamayacak kadar fazladır. Sicilde kişi isimleriyle birlikte lâkaplar ve meslekî ünvanlar da kullanılmıştır. Meslekî ünvanlar, bölgede bulunan görevliler veya meslek gurupları hakkında bilgi edinilmesini sağladığından oldukça önemlidir. Müslümanlar arasında görülen davaların benzerleri gayr-i Müslim halk arasında da gerçekleşmiş ve davalarda birbirlerinin şahitliğinden yararlanmışlardır. Ayrıca davalar yalnızca erkekler arasında meydana gelmemiş kadınlar ve çocuklar ile ilgili olan davalarda bulunmaktadır. Bunlara göre kadın-erkek davalarında kadınların da hakları gözetilmiş özellikle mirasla ilgili olan davalarda haklarını almışlardır. Çocuklar için vâsi tayinleri yapılmış bulûğ çağına geldiklerinde ise tüm hakları devredilmiştir.

Dolayısıyla tezin konusunu oluşturan sicil defteri yapılacak akademik çalışma ve araştırmalara katkı sağlayacak nitelikte bilgiler içermekte olup birinci elden kaynaklar arasında yer almaktadır. Ancak yalnızca Havâss-ı Refî‘a mahkemesi (Eyüp) 294 numaralı şer‘iyye sicil

defterinden yola çıkarak hem Osmanlı tarihi hem de bölge tarihi açısından genel bir çıkarım yapabilmek mümkün değildir.

KAYNAKÇA

- AHISHALI, R.** (2006) “Muhzır”, *TDVİA*, c.31.
- AKDAĞ, M.** (1979) *Türkiye’nin İktisadî ve İctimaî Tarihi*, Tekin Yayınevi.
- AKGÜNDÜZ, A.** (2009) “İslâm Hukukunun Osmanlı Devleti’nde Tatbiki: Şer‘iye Mahkemeleri ve Şer‘iye Sicilleri”, *İslâm Hukuku Araştırmaları Dergisi*, (14), s.19-45.
- AKGÜNDÜZ, A.** (1999) “Osmanlı Hukuku’nda Şer‘î hukuk-Örfî Hukuk İkilemi ve Yasama Organının Yetkileri”, *İslâmi Araştırmalar Dergisi*, (2).
- AKGÜNDÜZ, A.** (2002) “ Osmanlı Kanunnâmeleri (Doğuşu, Çeşitleri ve Tarihi Seyri)”, *Türkler Ansiklopedisi*, c.10.
- AKGÜNDÜZ, A.** (1999) “Osmanlı Kanunnâmeleri’nin Şer‘î Sınırları”, *Osmanlı*, c.6.
- AKGÜNDÜZ, A., & CİN H.** (2011) *Türk Hukuk Tarihi*, Osmanlı Araştırmaları Vakfı, İstanbul.
- ALTUNDAĞ, Ş.** (1961) “Osmanlılarda Kadıların Salâniyet ve Vazifeleri Hakkında”, *VI. Türk Tarih Kongresi*, Ankara.
- APAYDIN, H. Y.** (2002) “Kıyas”, *TDVİA*, c.25.
- ATALAR, M.** (1980) “Şer‘iyye Mahkemelerine Dair Kısa Bir Tarihçe”, *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslâm İlimleri Enstitüsü Dergisi*, (4), s.312-313.
- ATAR, F.** (2001) “Kadı”, *TDVİA*, c.24.
- ATAR, F.** (2010) “Şürût ve Sicillât”, *TDVİA*, c.39.
- AYBAKAN, B.** (2005) “Muâmelât”, *TDVİA*, c.30.
- AYDIN, B., & TAK, E.** (2015) “İstanbul Kadı Sicilleri”, *Antik Çağdan XXI. Yüzyıla Büyük İstanbul Tarihi*, c.10.

AYDIN, M. Â. (2015) “Divân-ı Hümayun”, *Antik Çağdan XXI. Yüzyıla Büyük İstanbul Tarihi*, c.10, s.461-465.

AYDIN, M. Â. (2015) “İstanbul’da Hukuk”, *Antik Çağdan XXI. Yüzyıla Büyük İstanbul Tarihi*, c.10.

AYDIN, M. Â. (2001) “Kanûn-ı Esâsî”, *TDVİA*, c.24, s.329-330.

AYDIN, M. Â. (2004) “Kanunnâmeler ve Osmanlı Hukukunun İşleyişindeki Yeri”, *Osmanlı Araştırmaları Dergisi*, (24), s.40-41.

AYDIN, M. Â. (2003) “Mahkeme”, *TDVİA*, c.27, s.341-342.

AYDIN, M. Â. (1989) “Mecelle’nin Hazırlanışı”, *Osmanlı Araştırmaları Dergisi*, (9).

AYDIN, M. Â. (2014) *Osmanlı Devleti’nde Hukuk ve Adalet*, Klasik Yayınları, s.15-16.

AYVANSARÂİYÎ, *Hadikatü’l-Cevâmi’*, s.23-39.

BAŞOĞLU, T. (2012) “Tezkiye”, *TDVİA*, c.41, s.77-78.

BAYINDIR, A. (1984) *Şer’iyye Sicilleri Işığında Osmanlılarda Muhakeme Usulleri*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi İlâhiyât Fakültesi, Erzurum.

BAYINDIR, A. (1999) “Osmanlı’da Yargının İşleyişi”, *Osmanlı*, c.6, s.434-436.

BAYKARA, T. (2001) “Kasaba”, *TDVİA*, c.24.

BAYKARA, T. (2002) “Kaza”, *TDVİA*, c.25.

BAYRAM, S., & TÜZEN, A. (1991) “İstanbul Üsküdar Ayazma Camii ve Ayazma Camii İnşaat Deferi”, *Vakıflar Dergisi*, (22), s.199-200.

DÖNMEZ, İ. K. (2000) “İcmâ”, *TDVİA*, c.21.

EMECEN, F. M. (1988) “XVI. Asırda Hukuk”, *Mimarbaşı Koca Sinan Yaşadığı Çağ ve Eserleri 1*, Vakıflar Genel Müdürlüğü, İstanbul, s.114-119.

ERGENÇ Ö. (1984) “Osmanlı Şehrindeki Mahalle’nin İşlev ve Nitelikleri Üzerine”, *Osmanlı Araştırmaları Dergisi*, (4).

EYİCE, S. (1991) “Atık Ali Paşa Camii”, *TDVİA*, c.4.

EYİCE, S. (1993) “Cami”, *TDVİA*, c.7.

FAROQHI, S. (2003) *Osmanlı Tarihi Nasıl İncelenir?*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, s.58-77.

FENDOĞLU, H. T. (1996) *İslâm ve Osmanlı Anayasa Hukukunda Yargı bağımsızlığı*, Beyan Yayınları, s.116-118.

FENDOĞLU, H. T. (1999) “Osmanlı’da Kadılık Kurumu ve Yargının Bağımsızlığı”, *Osmanlı*, c.6, s.460-465.

GEDİKLİ, F. (2002) “Kazâ”, *TDVİA*, c.25, s.117-118.

GÜMÜŞÇÜ, O., & KÜÇÜKAŞCI M. S. (2019) “Köy”, *TDVİA*, EK-2.

GÜNAY, H. M. (2012), “Vakıf”, *TDVİA*, c.42.

GÜRKAN, F. (1981) “Şer’iye Mahkemeleri Sicilleri Üzerinde Bir Araştırma”, (II), IX. *Türk Tarih Kongresi*, Ankara.

HALAÇOĞLU, Y. (1991) *XIV-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilâtı ve Sosyal Yapı*, TTK, Ankara, s.73-122.

HEYD, U. (1983) “Eski Osmanlı Hukuku’nda Kanun ve Şeriat”, *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (26), (Çev). Selahaddin Eroğlu, s.634-637.

İNALCIK, H. (2001) “Kanunnâme”, *TDVİA*, c.34, s.334-336.

İNALCIK, H. (2015) “Kazasker Ruznamçe Defterine Göre Kadılık”, *Halil İnalcık Adâlet Kitabı*, (ed. Bülent Arı-Selim Aslantaş), Yeditepe Yayınları, İstanbul.

- İNALCIK, H.** (1955) “Mahkeme”, *İslâm Ansiklopedisi*, c.7.
- İNALCIK, H.** (2018) *Osmanlı'da Devlet, Hukuk ve Adalet*, Kronik Yayınları, s.33-63.
- İNALCIK, H.** (2015) “Osmanlı Hukuk Sisteminde Adâletin Üstünlüğü”, *Halil İncalcık Adâlet Kitabı*, (ed. Bülent Arı-Selim Aslantaş), Yeditepe Yayınları, İstanbul, s.157-158.
- İNCİ, N.** (1985) “XVIII. yüzyılda İstanbul Camilerine Batı Etkisiyle Gelen Yenilikler”, *Vakıflar Dergisi*, (19).
- İPŞİRLİ, M.** (2003) “Medrese”, *TDVİA*, c.28.
- İPŞİRLİ, M.** (2006) “Nâ'ib”, *TDVİA*, c.32.
- İPŞİRLİ, M.** (1997) “Osmanlı Devleti'nde Kazaskerlik”, *Belleten*, Ankara, (232), s.607-668.
- İPŞİRLİ, M.** (1982) “Osmanlı İlmiye Teşkilâtında Mülâzemet Sisteminin Önemi ve Rumeli Kadiaskeri Mehmed Efendi Zamanına Ait Mülâzemet Kayıtları”, *Güney-Doğu Avrupa Araştırmaları Dergisi*, (10-11).
- KARAMAN, H.** (2006) *Anahatlarıyla İslâm Hukuku (1. 2. 3. Ciltler Bir Arada)*, Ensar Neşriyat, s.42-44.
- KAŞIKÇI, O.** (2015) “Osmanlı Medeni Kanunu Mecelle”, *Halil İncalcık Adâlet Kitabı*, (ed. Bülent Arı-Selim Aslantaş), Yeditepe Yayınları, İstanbul, s.257-264.
- KAYA, S., & ŞAHİN, H.** (2017) *Osmanlı'da Fıkıh ve Hukuk*, Mahya Yayınları, İstanbul.
- KAZICI, Z.** (2018) *İslâm Medeniyeti ve Müesseseleri Tarihi*, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, İstanbul.
- KAZICI, Z.** (2002) “Osmanlılarda Hoşgörü”, *Türkler Ansiklopedisi*, c.10.
- KILIÇ, Ü.** (2014) “İlmiye Teşkilâtı”, *Osmanlı Teşkilât Tarihi El Kitabı*, (ed. Tufan Gündüz), Grafiker Yayınları, Ankara, s.282-305.

- KOYUNOĞLU, H. H.** (2008) “Eğin Şer’iye Sicilleri”, *Ekev Akademi Dergisi*, (34).
- KÜTÜKOĞLU, M. S.** (1998) *Osmanlı Belgelerinin Dili(Diplomatik)*, Kubbealtı Neşriyatı, s.345-350.
- NAGATA, Y., & NAGATA, M.** (1994) “Saraybosna Şerriyye Sicilleri Üzerinde Bir İnceleme”, *XII. Türk Tarih Kongresi*, Ankara.
- ONAR, S. S.** (1955) *Osmanlı İmparatorluğunda İslâm Hukuku’nun Bir Kısımının Codification’u*, İsmail Akgün Matbaası, s.64-85.
- ORTAYLI, İ.** (2020) *Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devleti’nde Kadı*, Kronik Yayınları, s.21-87.
- ORTAYLI, İ.** (2001) “Kadı”, *TDVİA*, c.24.
- ORTAYLI, İ.** (2008) *Türkiye Teşkilât ve İdare Tarihi*, Cedit Neşriyat, s.62-155.
- ÖNKAL, A., & BOZKURT, N.** (1993) “Cami”, *TDVİA*, c.7.
- ÖZCAN, A.** (1981) “Fâtih’in Teşkilât Kanunnâmesi ve Nizam-ı Âlem için Kardeş Katli Meselesi”, *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi*, (33).
- PAKALIN, M. Z.** (1993) *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, c.2, s.125-592.
- PARLAK, S.** (2009) “Sokullu Mehmed Paşa Külliyesi” *TDVİA*, c.37.
- SAKAOĞLU, N.** (1985) “19. yy’da Şeyhülislâmlık”, *Tanzimat’tan Cumhuriyet’e Türkiye Ansiklopedisi*, c.1, s.268-270.
- ŞAHİN, İ.** (2006) “Nahiye”, *TDVİA*, c.32.
- TAK, E.** (2009) *Diplomatik Bilimi Bakımından XVI-XVII. Yüzyıl Kadı Sicilleri Ve Bu Sicillerin İhtiva Ettiği Belge Türlerinin Form Özellikleri Ve Tanımlanması*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul, s.61-65.

TUNALI, B., & YÜCEL, E. (1984) “İstanbul’daki Bazı Tekkelerin Yerine Dair Bir Araştırma”, *Vakıflar Dergisi*, (18).

TÜRCAN, T. (2010) “Şeriat”, *TDVİA*, c.28.

UĞUR, Y. (2003) “Mahkeme Kayıtları (Şer‘iye Sicilleri): Literatür Değerlendirilmesi ve Bibliyografya”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, 1(1), s.309-310.

UĞUR, Y. (2010) “Şer‘iye Sicilleri”, *TDVİA*, c.39.

UNAN, F. (2004) “Mevleviyet”, *TDVİA*, c.29.

UZUNÇARŞILI, İ. H. (2014) *Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilâtı*, Türk Tarih Kurumu, s.91-128.

UZUNÇARŞILI, İ. H. (1935) “Şer‘i Mahkeme Sicilleri”, *Ülkü Halkevleri Mecmuası*, (29), Ankara.

ÜÇOK, C., & MUMCU, A. (2015) “Tanzimat Döneminde Türk Hukuku”, *Halil İnalcık Adâlet Kitabı*, (ed. Bülent Arı-Selim Aslantaş), Yeditepe Yayınları, İstanbul, s. 220-236.

YAMAN, T. M. (1938) “Şer‘î Mahkeme Sicilleri”, *Ülkü Halkevleri Mecmuası*, (68).

YEL, A. M., & KÜÇÜKAŞCI, M. S. (2003) “Mahalle”, *TDVİA*, c.27.

YURDAKUL, İ. (2017). *Osmanlı İlmiye Merkez Teşkilâtı’nda Reform (1826-1876)*, İletişim Yayınları, s. 29-245.